

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KAHRAMANMARAŞ VE ADIYAMAN İLLERİNİN
ÖRÜMCEK (ARACHNIDA: ARANEAE) FAUNASI,
SİSTEMATİĞİ VE ZOOCOĞRAFİK DAĞILIŞLARI

Biyoloji Bölümü

Doktora Tezi

Adile AKPINAR

Eylül 2011

**Kahramanmaraş ve Adıyaman İllerinin Örümcek
(Arachnida: Araneae) Faunası, Sistematiği ve Zoocoğrafik
Dağılışları**

Gaziantep Üniversitesi

Biyoloji Bölümü

Doktora Tezi

Danışman

Yrd. Doç. Dr. M. İsmail VAROL

Adile AKPINAR

Eylül 2011

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİYOLOJİ ANA BİLİM DALI

Tezin Adı: **Kahramanmaraş ve Adıyaman illerinin Örümcek (Arachnida: Araneae) Faunası, Sistematiği ve Zoocoğrafik Dağılımları.**

Öğrencinin, Adı Soyadı: **Adile AKPINAR**

Tez Savunma Tarihi: **16/09/2011**

Fen Bilimleri Enstitüsü onayı

Prof. Dr. Ramazan KOÇ

FBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Prof. Dr. Mehmet ÖZASLAN
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. M. İsmail VAROL
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Prof. Dr. Orhan ERMAN

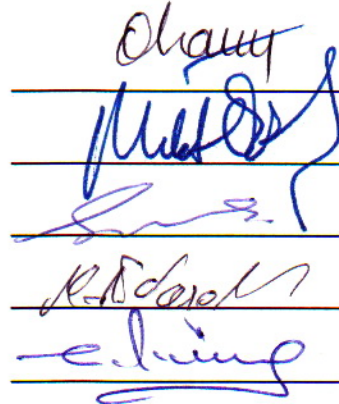
Prof. Dr. Mehmet ÖZASLAN

Prof. Dr. Şükran YAĞCI YÜCEL

Yrd. Doç. Dr. M. İsmail VAROL

Yrd. Doç. Dr. Murat KÜTÜK

İmzası

Rahmetli Babamın ve bize hem annelik hem babalık yapan

Vefakâr Annemin Anısına...

ÖZET

KAHRAMANMARAŞ VE ADIYAMAN İLLERİNİN ÖRÜMCEK (ARACHNIDA: ARANEAE) FAUNASI, SİSTEMATIĞI VE ZOOCOĞRAFİK

DAĞILIŞLARI

AKPINAR, Adile

Doktora Tezi, Biyoloji Bölümü

Tez Yöneticisi: Yrd. Doç. Dr. M. İsmail VAROL

2011, 220 sayfa

Bu çalışmada 2007–2011 yılları arasında Adıyaman ve Kahramanmaraş illerinin örümcek faunası, ekolojileri ve zoocoğrafik dağılışları araştırılmıştır. Örnekler elle toplama, aspiratör, çukur tuzak, Japon şemsiyesi kullanılarak toplanmıştır.

Araştırmada erkek dişi oranı 1:1,72, ergin yavru oranı ise 1:2,42 olarak bulunmuştur.

Sonuç olarak 18 familyaya ait 48 cins ve 115 tür belirlenmiştir. Bunlar arasında bir familya (Cithaeronidae), üç cins (*Cithaeron*, *Drassodex* ve *Wadicosa*) ve 26 tür (*Drassodes cupreus*, *Drassodex hypocrita*, *Zelotes hermani*, *Trachyzelotes fuscipes*, *Echemus angustifrons*, *Setaphis gomarea*, *Lycosa bonienseis*, *Trochosa abdita*, *Pardosa aquila*, *P. anomola*, *Arctosa maculata*, *Wadicosa fidelis*, *Xysticus bonneti*, *X. kulezynskii*, *Ozyptila pacifica*, *Coriarachne brunneipes*, *Thanatus coloradensis*, *T. arenarius*, *Palpimanus orientalis*, *Amaurobius similis*, *Oecobius navus*, *Harpactea spasskyi*, *H. deltshevi*, *Dysdera rudis*, *Cithaeron praedonicus* ve *Titanoeca flavicoma*) Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş, Adıyaman, Örümcekler, Fauna, Sistematik, Zoocoğrafya.

ABSTRACT

THE SPIDER FAUNA, SYSTEMATIC AND THEIR ZOOGEOGRAPHIC DISTRIBUTION OF KAHRAMANMARAŞ AND ADIYAMAN PROVINCES (ARACHNIDA: ARANEAE)

AKPINAR, Adile

PhD Thesis, in Department of Biology

Supervisor: Asist Prof. Dr. M. İsmail VAROL

2011, 220 pages

In this study, the Spider Fauna of Kahramanmaraş and Adiyaman provinces, their ecology and zoo-geographic distributions between 2007-2011 were investigated. All specimens were collected by using aspirator, hole trap, manuel collection and japan umbrella.

In this work, male-female ratio 1:1.72 and adult-subadult ratio 1:2.42 were calculated.

As a result, in this investigation was determined 115 species and 48 genus belonging to 18 families. Among these, one family (Cithaeronidae), 3 genera, (*Cithaeron*, *Drassodex* and *Wadicosa*) and 26 species, (*Drassodes cupreus*, *Drassodex hypocrita*, *Zelotes hermani*, *Trachyzelotes fuscipes*, *Echemus angustifrons*, *Setaphis gomarea*, *Lycosa boniensis*, *Trochosa abdita*, *Pardosa aquila*, *P. anomola*, *Arctosa maculata*, *Wadicosa fidelis*, *Xysticus bonneti*, *X. kulczynskii*, *Ozyptila pacifica*, *Coriarachne brunneipes*, *Thanatus coloradensis*, *T. arenarius*, *Palpimanus orientalis*, *Amaurobius similis*, *Oecobius navus*, *Harpactea spasskyi*, *H. deltshevi*, *Dysdera rudis*, *Cithaeron praedonicus* and *Titanoeca flavicoma*) are new recorded for Turkish spider fauna.

Key Words: Kahramanmaraş, Adiyaman, Araneae, Fauna, Systematic, Zoogeography.

TEŞEKKÜR

Akademik hayatıma başladığım ilk günden bu güne öncelikle insanlığı, merhameti ile bana örnek olan, yılmak bilmeyen azmi ile bizleri şevklendiren, en umutsuz anlarda bile bizleri umutlandıran, maddi manevi her anlamda yardımlarını gördüğüm, her zaman elini omuzumda hissettiğim, her şeyden önce benim için bir baba olan ve beni evladı gibi gören Bölüm Başkanımız kıymetli hocam Prof. Dr. Mehmet ÖZASLAN'a,

Gerek yüksek lisans gerek doktora çalışmamda sadece bir hoca olarak değil pek çok alanda yardımlarını gördüğüm, hiçbir zaman bilgilerini benden esirgemeyen birçok yönden benim üzerimde emeği, her zaman sabırlı davranarak yetişmemi sağlayan çok değerli danışman hocam Yrd. Doç Dr. M İsmail VAROL'a,

Çalışma sırasında bilgileri ile tezin daha kapsamlı oluşmasını sağlayan Fırat Üniversitesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof Dr Orhan ERMAN'a,

Tez çalışmam sırasında fikirlerini benden esirgemeyen kıymetli hocam Yrd. Doç Dr. Murat KÜTÜK'e,

Hem akademik anlamda hem de sosyal anlamda yardımlarını gördüğüm sevgili arkadaşım ve değerli hocam Yrd. Doç. Dr. İ. Halil KILIÇ'a,

Her türlü bilgi ve deneyimlerini bizlerle paylaşan değerli bölüm hocalarım; Prof. Dr. Şükran YAĞCI YÜCEL'e, Doç. Dr. Filiz Özbaş GERÇEKER'e, Yrd. Doç. Dr. Erdihan TUNÇ'a ve Yrd. Doç. Dr. Hasan AKGÜL'e,

Çalışma aşamasında örneklerin teşhisleri için materyal toplamamda yardımcı olan değerli hocalarım Niğde Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Osman SEYYAR'a ve Kırıkkale Üniversitesinde Yrd. Doç. Dr. Tarık DANIŞMAN'a ve Democritus Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümünden Dr Maria Chatzaki'ye,

Doktora çalışmam sırasında teknik anlamda yardım aldığım Arş. Gör. Fatih YAYLA, Arş. Gör. Mehmet YARAN'a ve arazi çalışmalarında örnek toplamamda yardımlarını gördüğüm Yüksek Biyolog M. Ömür KOYUNCU'ya,

Sadece tezimde değil hayatımın her anında benimle birlikte olan bir kardeş değil arkadaş, dost, varlığı bile bana yeten kız kardeşim Feride UÇAR'a,

Ve tezimin her döneminde yanımda olan, sürekli elimden tutarak desteğini her an hissettiğim sevgili eşim Cihan AKPINAR'a ve güler yüzüyle bana enerji veren oğlum Anıl Berat'a,

Bu çalışmanın gerçekleşmesi sponsor olarak destekleyen Gaziantep Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Birimi'ne (proje no: FEF.10.06),

Teşekkür ederim...

Adile AKPINAR

İÇİNDEKİLER	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	v
ŞEKİLLER LİSTESİ	vii
TABLOLAR LİSTESİ	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR	xiii
BÖLÜM 1 1.GİRİŞ	1
1.2.ÖRÜMCEKLERİN GENEL KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ	3
BÖLÜM 2 LİTERATÜR TARAMASI	10
BÖLÜM 3 1.MATERYAL VE METOD	16
3.1.Materyal	16
3.2. Metod	27
BÖLÜM 4 1.BULGULAR	32
4.1. Familya Teşhis Anahtarı	38
4.2. Familya: THERAPHOSIDAE Thorell, 1869	40
4.3. Familya: OECOBIIIDAE Blackwall, 1862	42
4.4. Familya: TITANOECIDAE Lehtinen, 1967	44
4.5. Familya: ERESIDAE C. L. Koch, 1850	44
4.6. Familya: AMAUROBIIDAE Thorell, 1870	46
4.7. Familya: SCYTODIDAE Blackwall, 1864	48
4.8. Familya: DYSDERIDAE C. L. Koch, 1837	49

4.9. Familya: THOMISIDAE Sundevall, 1833	51
4.10. Familya: PHILODROMIDAE Thorell, 1870	66
4.11. Familya: GNAPHOSIDAE Pocock, 1898	73
4.12. Familya: CITHAERONIDAE Simon, 1893	113
4.13. Familya: PALPIMANIDAE Thorell,1870	116
4.14. Familya: PHOLCIDAE C.L.Koch, 1850	117
4.15. Familya: LYCOSİDAE Sundevall, 1833	117
4.16. Familya: ZOROPSIDAE Bertkau, 1882	145
BÖLÜM 5 TARTIŞMA	197
BÖLÜM 6 SONUÇLAR VE ÖNERİLER	207
KAYNAKLAR	209
ÖZGEÇMİŞ	220

ŞEKİLLER LİSTESİ	Sayfa
Şekil 2.1. Örümceğin ventralden genel görünüşü.	4
Şekil 2.2. Örümceklerde (<i>Pardosa monticola</i>) genital yapı; erkek palp ventralden (A), dişi vulva ventralden (B) görünüşü.	5
Şekil 3.1. Araştırma Alanı Haritası.	17
Şekil 3.2. İllere ait iklim verileri (1975–2010): A; Kahramanmaraş, B; Adıyaman.	20
Şekil 4.1. Theraphosidae, <i>Chatapelma olivaceum</i> , ♂ palp retrolateralinden (A); Oecobiidae, <i>Oecobius navus</i> , ♂ palp retrolateralinden (B,C); <i>Uroctea thaleri</i> , ♀ vulva (D) görünüşü.	149
Şekil 4.2. Titanoecidae; <i>Titanoeca flavicoma</i> , ♀ vulva (A); Eresidae; <i>Eresus collari</i> , ♂ palp retrolateralinden (B), ventralden (C); Amaurobiidae; <i>Amaurobius fenestralis</i> , ♀ vulva (D) görünüşü.	150
Şekil 4.3. Amaurobiidae; <i>Amaurobius similis</i> , ♂ palp retrolateralinden (A); Scytodidae; <i>Scytodes thoracica</i> , ♀ vulva ventralden (B); Dysaderidae; <i>Harpactea spasskyi</i> , ♂ palp retrolateralinden (C, D) görünüşü.	151
Şekil 4.4. Dysderidae; <i>Harpactea spasskyi</i> , ♀ vulva (A); <i>Harpactea deltshevi</i> , ♀ vulva (B); <i>Dysdera rudis</i> , ♂ palp retrolateralinden (C, D) görünüşü.	152
Şekil 4.5. Thomisidae; <i>Thomisus onostus</i> , ♂ retrolateralinden (A), ventralden (B) ; <i>Ebrechtella tricuspadata</i> , ♀ vulva (C), <i>Coriarachne brunneipes</i> , ♀ vulva (D) görünüşü.	153
Şekil 4.6. Thomisidae; <i>Coriarachne brunneipes</i> , ♂ palp retrolateralinden (A), ventralden (B) ; <i>Coriarachne depressa</i> , ♀ vulva (C) ; <i>Ozyptila atomaria</i> , ♀ vulva (D) görünüşü.	154
Şekil 4.7. Thomisidae; <i>Ozyptila pacifica</i> , ♂ palpventralden (A), retrolateralinden (B) ; <i>Xysticus lineatus</i> , ♀ vulva (C) ; <i>Xysticus bonneti</i> , ♀ vulva (D) görünüşü.	155
Şekil 4.8. Thomisidae; <i>Xysticus striatipes</i> , ♀ (A) ; <i>Xysticus laetus</i> , ♀ (B) ; <i>Xysticus viduus</i> , ♀ (C) ; <i>Xysticus robustus</i> , ♀ (D) vulva görünüşü.	156
Şekil 4.9. Thomisidae; <i>Xysticus robustus</i> , ♂ palp ventralden (A), retrolateralinden (B) ; <i>Xysticus gallicus</i> , ♀ vulva (C) ; <i>Xysticus ulmi</i> , ♀ vulva (D) görünüşü.	157

- Şekil 4.10.** Thomisidae; *Xysticus kochi*, ♀ vulva (A) ; *Xysticus pseudorectilineus*, ♀ vulva (B) ; palp ♂ retrolateralinden (C), ventralinden (D) görünüşü. 158
- Şekil 4.11.** Thomisidae; *Xysticus kulczynskii*, palp ♂ retrolateralinden (A), ventralinden (B) ; *Philodromus longipalpis*, ♀ vulva (C) ; *Thanatus formicinus*, ♀ vulva (D) görünüşü. 159
- Şekil 4.12.** Thomisidae; *Thanatus coloradensis*, ♀ vulva (A) ; *Thanatus pictus*, ♀ vulva (B), palp ♂ retrolateralinden (C), ventralinden (D) görünüşü. 160
- Şekil 4.13.** Thomisidae; *Thanatus nitidus*, ♀ vulva (A) ; *Thanatus vulgaris*, ♀ vulva (B) ; *Thanatus fabricii*, ♂ palp ventralinden (C), retrolateralinden (D) görünüşü. 161
- Şekil 4.14.** Thomisidae; *Thanatus fabricii*, ♀ vulva (A) ; *Thanatus sabulosus*, ♂ palp, retrolateralinden (B) ; ventralinden (C) ; *Thanatus arenarius*, ♂ palp retrolateralinden (D) görünüşü. 162
- Şekil 4.15.** Thomisidae; *Thanatus arenarius*, ♂ palp ventralinden (A) ; 163
Gnaphosidae; *Drassodes lapidosus*, ♀ vulva (B) ; ♂ palp, ventralinden (C), retrolateralinden (D) görünüşü.
- Şekil 4.16.** Gnaphosidae; *Drassodes cupreus*, ♂ palp retrolateralinden (A), ventralinden (B) ; *Drassodes lutescens*, ♀ vulva (C) ; *Drassodes serratichelis*, ♀ vulva (D) görünüşü. 164
- Şekil 4.17.** Gnaphosidae; *Phaocedus braccatus*, ♀ vulva (A) ; *Zelotes latreillei*, ♀ vulva (B) ; *Zelotes caucasius*, ♀ vulva (C-D) görünüşü. 165
- Şekil 4.18.** Gnaphosidae; *Zelotes caucasius*, ♂ palp ventralinden (A), retrolateralinden (B) ; *Zelotes solstitialis*, ♀ vulva (C) ; *Zelotes subterraneus*, ♀ vulva (D) görünüşü. 166
- Şekil 4.19.** Gnaphosidae; *Zelotes longipes*, ♀ vulva (A) ; *Zelotes petrensis*, ♂ palp retrolateralinden (B), ventralinden (C) ; *Zelotes aeneus*, ♂ palp ventralinden (D) görünüşü. 167
- Şekil 4.20.** Gnaphosidae; *Zelotes aeneus*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; *Zelotes hermani*, ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C) ; *Zelotes apricorum*, ♂ palp ventralinden (D) görünüşü. 168
- Şekil 4.21.** Gnaphosidae; *Zelotes apricorum*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; 169
Micaria albovittata, ♀ vulva (B) ; *Gnaphosa opaca*, ♀ vulva (C) ; *Gnaphosa lucifuga*, ♀ vulva (D) görünüşü.
- Şekil 4.22.** Gnaphosidae; *Gnaphosa lucifuga*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; ventralinden (B) ; *Drassylus crimeaensis*, ♂ palp retrolateralinden (C), ventralinden (D) görünüşü. 170

- Şekil 4.23.** Gnaphosidae; *Drassylus crimeaensis*, ♀ vulva (A) ; *Drassylus praefficus*, ♂ palp retrolateralinden (B), ventralinden (C) ; *Drassylus jubatopalpis*, ♂ palp ventralinden (D) görünüşü. 171
- Şekil 4.24.** Gnaphosidae; *Drassylus jubatopalpis*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; *Trachyzelotes lyonetti*, ♀ vulva (B) ; *Trachyzelotes malkini*, ♂ palp retrolateralinden (C), ventralinden (D) görünüşü. 172
- Şekil 4.25.** Gnaphosidae; *Trachyzelotes malkini*, ♀ vulva (A) ; *Trachyzelotes pedestris*, ♂ palp ventralinden (B) ; retrolateralinden (C) ; *Trachyzelotes fuscipes*, ♀ vulva (D) görünüşü. 173
- Şekil 4.26.** Gnaphosidae; *Pterotricha lentiginosa*, ♀ vulva (A) ; *Nomisia conigera*, ♀ vulva (B) ; ♂ palp ventralinden (C) ; retrolateralinden (D) görünüşü. 174
- Şekil 4.27.** Gnaphosidae; *Nomisia ripariensis*, ♀ vulva (A) ; ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C) ; *Nomisia aussereri*, ♀ vulva (D) görünüşü. 175
- Şekil 4.28.** Gnaphosidae; *Nomisia orientalis*, ♀ vulva (A) ; ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C) ; *Echemus angustifrons*, ♀ vulva (D) görünüşü. 176
- Şekil 4.29.** Gnaphosidae; *Phocilichora senilis*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; ventralinden (B) ; *Drassodex hypocrita*, ♀ vulva (C) ; *Cryptodrassus creticus*, ♂ palp retrolateralinden (D) görünüşü. 177
- Şekil 4.30.** Gnaphosidae; *Cryptodrassus creticus*, ♂ palp ventralinden (A) ; *Setaphis gomarea*, ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C) ; *Haplodrassus signifer*, ♀ vulva (D) görünüşü. 178
- Şekil 4.31.** Gnaphosidae; *Haplodrassus signifer*, ♂ palp retrolateralinden (A), ventralinden (B) ; *Haplodrassus dalmatensis*, ♂ palp retrolateralinden (C) ; ventralinden (D) görünüşü. 179
- Şekil 4.32.** Gnaphosidae; *Haplodrassus dalmatensis*, ♀ vulva (A) ; *Haplodrassus invalidus*, ♀ vulva (B) ; ♂ palp retrolateralinden (C), ventralinden (D) görünüşü. 180
- Şekil 4.33.** Gnaphosidae; *Haplodrassus mediterraneus*, ♀ vulva (A); ♂ palp retrolateralinden (B), ventralinden (C) ; *Haplodrassus ovthinnikovi*, ♂ palp retrolateralinden (D) görünüşü. 181
- Şekil 4.34.** Gnaphosidae; *Haplodrassus ovthinnikovi*, ♂ palp ventralinden (A) ; *Haplodrassus ponomorevi*, ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C), *Camillina metellus*, ♀ vulva (D) görünüşü. 182
- Şekil 4.35.** Gnaphosidae; *Camillina metellus*, ♂ palp retrolateralinden (A), ventralinden (B) ; Cithaeronidae; *Cithaeron praedonicus*, ♂ palp ventralinden (C), retrolateralinden (D) görünüşü. 183
- Şekil 4.36.** Palpimanidae; *Palpimanus orientalis*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; 184
Pholcidae; *Holocnemus sp.*, ♀ vulva (B) ; Lycosidae; *Aulonia krotchvili*, ♂ palp

- ventralden (C), retrolateralinden (D) görünüşü.
- Şekil 4.37.** Lycosidae; *Aulonia krotchvili*, ♀ vulva (A) ; *Pardosa agricola*, ♀ vulva (B) ; *Pardosa prativaga*, ♀ vulva (C) ; *Pardosa monticola*, ♀ vulva (D) görünüşü. 185
- Şekil 4.38.** Lycosidae; *Pardosa monticola*, ♂ palp retrolateralinden (A), ventralinden (B) ; *Pardosa cribrata*, ♀ vulva (C) ; *Pardosa nebulosa*, ♂ vulva (D) görünüşü. 186
- Şekil 4.39.** Lycosidae; *Pardosa morosa*, ♀ vulva (A) ; *Pardosa aquila*, ♀ vulva (B) ; *Pardosa proxima*, ♂ palp retrolateralinden (C), ventralinden (D), görünüşü. 187
- Şekil 4.40.** Lycosidae; *Pardosa proxima*, ♀ vulva (A) ; *Pardosa atomaria*, ♀ vulva (B) ; *Pardosa pseudotragillata*, ♀ vulva (C) ; *Pardosa anamola*, ♂ palp ventralinden (D) görünüşü. 188
- Şekil 4.41.** Lycosidae; *Pardosa anamola*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; *Pardosa hortensis*, ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C) ; *Pardosa tatarica*, ♂ palp ventralinden (D) görünüşü. 189
- Şekil 4.42.** Lycosidae; *Pardosa tatarica*, ♂ palp retrolateralinden (A) ; *Alopecosa cursor*, ♀ vulva (B) ; ♂ palp ventralinden (C), retrolateralinden (D) görünüşü. 190
- Şekil 4.43.** Lycosidae; *Alopecosa accentuata*, ♀ vulva (A) ; *Alopecosa albofasciata*, ♀ vulva (B) ; *Alopecosa pinetorum*, ♂ palp ventralinden (C) ; retrolateralinden (D) görünüşü. 191
- Şekil 4.44.** Lycosidae; *Alopecosa aculeata*, ♂ palp ventralinden (A), retrolateralinden (B), *Alopecosa trabalis*, ♂ palp retrolateralinden (C), ventralinden (D) görünüşü. 192
- Şekil 4.45.** *Wadicosa fidelis*, ♂ palp ventralinden (A), retrolateralinden (B) ; *Arctosa leopardus*, ♀ vulva (C) ; *Arctosa maculata*, ♀ vulva (D) görünüşü. 193
- Şekil 4.46.** Lycosidae; *Arctosa cinerea*, ♂ palp ventralinden (A), retrolateralinden (B) ; *Trochosa ruricola*, ♀ vulva (C) ; *Trochosa abdita*, ♀ vulva (D) görünüşü. 194
- Şekil 4.47.** *Lycosa boniensis*, ♀ vulva (A) ; *Lycosa praegrans*, ♂ palp ventralinden (B), retrolateralinden (C) ; *Hogna radiata*, ♀ vulva (D) görünüşü. 195
- Şekil 4.48.** *Geolycosa vultuosa*, ♀ vulva (A), Zoropsidae; *Zoropsis lutea*, ♀ vulva (B) görünüşü. 196
- Şekil 4.49.** Familyalara ait tür sayılarının floral dağılımı 197
- Şekil 5.1.** Araştırma alanından toplanan örümceklerden teşhisi yapılan örneklerin familyalara göre dağılımı. 199
- Şekil 5.2.** Gnaphosidae familyasının cinslere göre tür sayıları. 200

Şekil 5.3. Lycosidae Familyasının cinslere göre tür sayıları	202
Şekil 5.4. Thomisidae familyasının cinslere göre tür sayıları.	204

TABLULAR LİSTESİ	Sayfa
Tablo 3.1. Örnek toplanan lokaliteler	22
Tablo 4.1. Araştırma alanından toplanan örneklerin familyalara göre erkek, dişi ve yavru oranları.	32
Tablo 4.2. Gnaphosidae familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.	35
Tablo 4.3. Lycosidae familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.	36
Tablo 4.4. Thomisidae familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.	36
Tablo 4.5. Philodromidae familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.	36
Tablo 4.6. Örnek sayısı % 2'den daha az olan familyaların cinslere göre ergin yavru oranları.	37
Tablo 4.7. Gnaphosidae, Lycosidae, Thomisidae ve Philodromidae türlerinin floral dağılımı.	146

SİMGELER VE KISALTMALAR

♂	erkek
♀	dişi
°C	santigrat derece
X°	derece
%	yüzde
mm ³	milimetreküp
m	metre
m ²	metrekare
mm	milimetre
Kg	kilogram
KOH	Potasyum Hidroksit
Adult	ergin
Subadult	ergin altı
ICZN	International Commission of Zoological Nomenclature
N	kuzey
S	güney
ark.	akadaşları
vd	ve diğerleri

BÖLÜM 1

1.GİRİŞ

Hayvanlar aleminin 3/4 ünden fazlasını teşkil eden eklembacaklılar Protostomia alt bölümü Eucoelomata (gerçek sölömlular) küme'si ve Schisocoela (Şizosöl tip gerçek sölömlular) alt kümesinde yer almaktadır. Mevcut hayvanlar arasında tür sayısı ve popülasyon büyüklüğü açısından en zengin grup olan ve her geçen gün yeni türlerin tespiti ile daha çok keşfettiğimiz böcekler (Insecta), eklembacaklılar (Arthropoda) şubesinde yer almaktadırlar. Solifugae (silindir örümcekler), Opiliones (ot biçenler), Ricinulei, Acari (akarlar), Scorpiones (akrepler), Pseudoscorpiones (yalancı akrepler), Schizomida (kırbaçlı akrepler), Uropygi (kamçılı akrepler), Amblypygi (kamçılı örümcekler) ve Araneae (örümcekler) takımlarının hepsi Arachnida sınıfında yer almaktadır.

Bu takımlardan örümcekler tür zenginliği açısından sınıf içerisinde akarlardan sonra ikinci sırada yer alır. Oldukça geniş bir yayılış alanına sahip olan örümceklerin büyük bir çoğunluğu karasal ortamda toprak içerisinde ve üzerinde, taş, kaya ve ağaç kabukları altında döküntü içlerinde ve bitkilerin üstünde vs. pek azı ise tatlı suların yüzeyinde ve içinde yaşamaktadır.

Günümüzde örümcekler karasal ekosistemlerde yaşayan başta böcekler olmak üzere, diğer birçok eklembacaklıların, bazen balıkların bazen de kemircilerin hatta kuşların bile predatörü olarak tanımlanabilmektedir. Özellikle son yıllarda tarımsal alanlarda örümcekler üzerine yapılan ekolojik ve faunastik araştırmalar bunların tarım zararlısı böceklerin doğal kontrolünde önemli etkenler olduklarını göstermiştir (Bayram 1994).

Örümceklerin bazılarının monofag ve ona yakın olmasıyla biyo kontrolde, diğer yandan ekolojik dengenin sağlanmasında rollerinin daha iyi anlaşılmasıyla önemleri giderek artmaktadır. Ancak yapılan bazı çalışmalar sonucunda tarımsal alanlara

uygulanan pirimicarb, oxydemetonmetyl, fenvalerate, cypermerthrin, karate ve fenition gibi bazı pestisidlerin örümcek populasyonlarında önemli kayıplara neden olduğu saptanmıştır (Varol, 2001).

Örümcekler zirai alanlarda en fazla bulunan predatörlerdir. Çin'de pamuk tarlalarında % 80, Avusturalya'da ise % 50 oranında predatör olarak görev yapmaktadırlar (Nentwig, 1987).

Çoğu örümcek her türlü avı avlamasına rağmen bazı örümceklerin farklı tip avları bulunmaktadır. Örneğin, Araneidler afidlerle, sineklerle ve pancar sinekleriyle beslenirler. Theridiidler afidler, sinekler, yabanarıları ve karıncalarla beslenirler. Linyphidler afidler ve sineklerle beslenirler. Kurt örümcekleri (Lycosidae) ağ yapan örümceklerin avlarından daha büyüklerine saldırırlar. Ayrıca örümceklerin av seçiminde vücut ölçüleri de önemlidir ve kendi vücutlarının % 50- % 80 uzunluğundaki avları tercih etmektedirler.

Oldukça geniş tür çeşitliliği ve kullanım alanına sahip olan örümcekler, en fazla zehirleri ve ağları ile gündeme gelmişlerdir. Binlerce yıldır kusursuz biçimde ağ ören örümcekler ancak 20. yüzyılda insanlar tarafından incelenmeye başlanmıştır. Örümcekler ağlarını, çayırdaki otlar üzerine yayılmış bir çarşaf gibi yatay düzlemde kurarlar. Dikey otları bir kiriş gibi kullanarak ağ üzerinde oluşan yüklerin bu otlar üzerinde dağılmasını sağlarlar. Bu yöntem büyük mekânların üzerini kapamak amacıyla insanlar tarafından taklit edilmiştir. Münih Olimpiyat Stadı örnek verilebilir. Ayrıca ABD Wyoming Üniversitesi farmakologları *Nephile* cinsi örümceğin ağ ipliklerini bazı çok hassas cerrahi operasyonlarda özellikle tendon ve eklem operasyonlarında, ameliyat ipliği olarak kullanmaktadırlar (Akbaba, 1996).

Örümcek zehri çoğunlukla nörotoksik karakterli olup solunum yollarını felç etmekte ve ölümlü sonuçlanabilmektedir. Ancak bazı örümceklerde nekrotik etkiye sebep olan zehirlenmelerde vardır. Bunlar doku ve uzuv kaybına neden olurlar. Ayrıca zehirin kalp krizi riskini önlediği ve beyin tümörleri içinde kullanılabileceği konusunda çalışmalar devam etmektedir (Foelix, 1982).

Bu çalışma Kahramanmaraş ve Adıyaman illerinde yayılış gösteren örümceklerin faunası, sistematiği ve zoocoğrafik dağılışlarını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

1.2. ÖRÜMCEKLERİN GENEL KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ

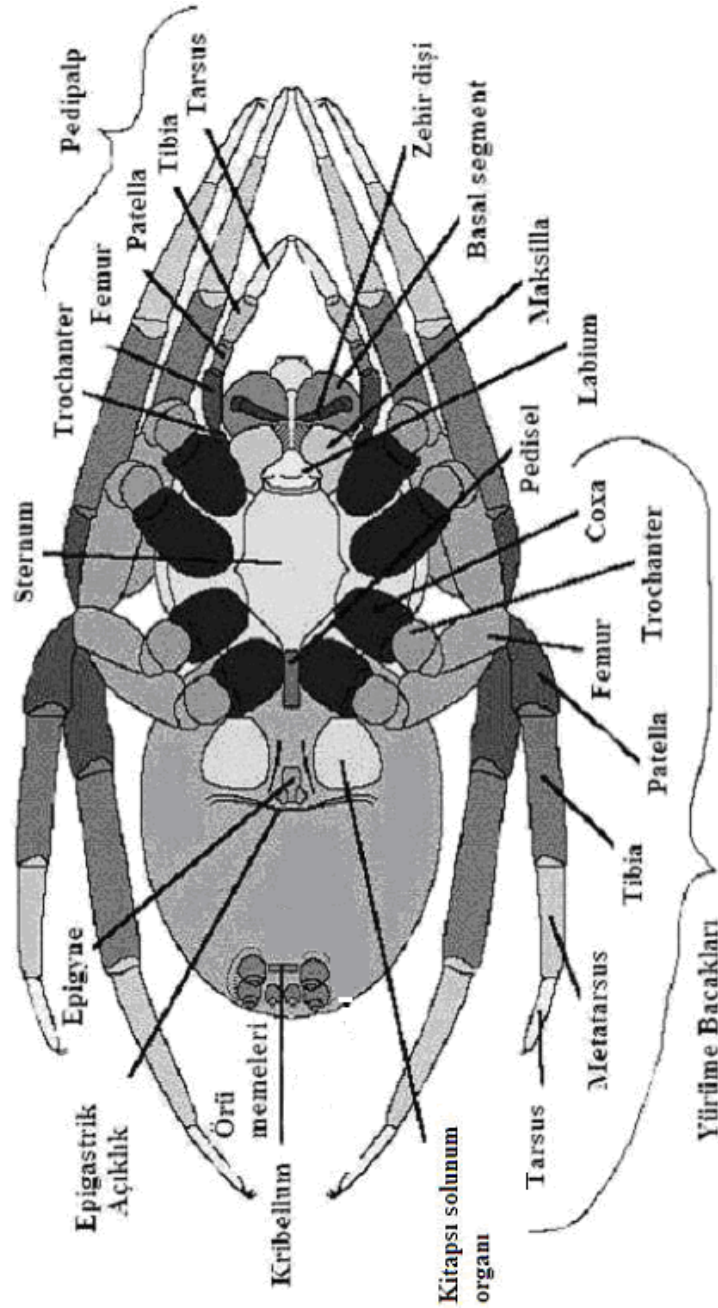
Örümceklerde vücut prosoma (başı göğüs) ve opistosoma (karın) olmak üzere iki kısımdan oluşur (Şekil 2.1). Bu oluşum “pedisel” denen dar bir bel kısmı ile birbirinden ayrılmıştır. Prosomanın sırt tarafı sert bir zırh (karapaks), karın tarafı ise katı bir plaka (sternum) ile kaplıdır (Şekil 2.1). Opisthosoma dıştan görünüşte tamamen segmentsizdir. Opistosomayı örten deri genellikle yumuşak yapılıdır. Prosomada yer alan ilk iki çift extremite besinin ağıza alınmasını sağlayan keliser ve pedipalptir. Daha sonra maksilla gelir ve maxilla'nın iç kenarı scopula denen fırça şeklinde kıllar ile örtülmüştür. Maksilla parçaları arasında labium yer almaktadır. Bacaklar sırasıyla coxa, trochanter, femur, patella, tibia, metatarsus ve tarsus olmak üzere 7 segmentten oluşmaktadır. Tarsusun ucunda 2 veya 3 tırnak yer almaktadır. Bunlardan ortadaki daha küçük ve fırça şeklini almış olabilmektedir. Bacakların duruş şekli, büyüklüğü, tırnak sayısı, ve taşıdıkları scopula, diken, kıl, trichobothria gibi özel yapılar türlere göre farklılıklar göstermekte ve taksonomide ayıt edici karakter olarak kullanılmaktadır.

Prosomanın ön kısmında yer alan 6–8 adet göz iki veya üç sıra halinde dizilmektedir. Gözler parlak açık renkli gündüz gören veya parlak gece-gören koyu renkli tiptedir. Bu gözlerin diziliş, büyüklüğü türler arasında farklılık göstermektedir. Gözler ile keliser arasındaki bölge “clypeus” adını almaktadır. Bazı türlerde prosomanın orta yerinde boyuna küçük bir yarık mevcuttur (sırt yarığı; fovea).

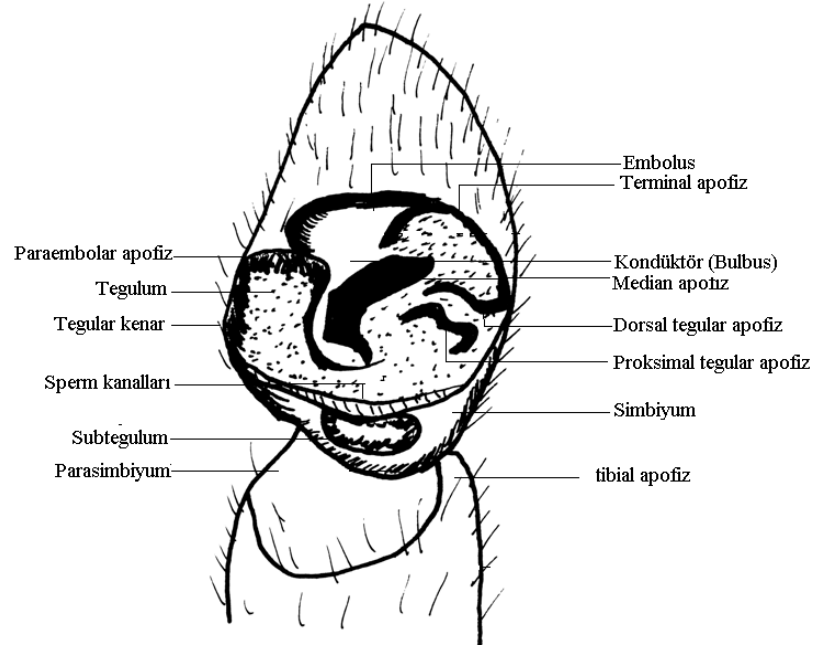
Opisthosoma farklı büyüklüklerde olmasına rağmen çoğunlukla bir karakter sayılmamaktadır. Pek çok örümcekte dorsalde orta kısmında folium adı verilen ve genellikle kalp ya da yaprak şeklinde olan bir desen yer almaktadır. Opisthosoma kısmının tanınmasında foliumun şekli ve rengi önemlidir. Opisthosoma ön kısmı “epigastik çizgi” olarak bilinen enine bir çöküntüye sahiptir, eşeyssel açıklık bu çizginin ortasından dışarıya açılır. Dişilerde epijin bu açıklığı örtmüştür. Bunun

yanlarında ön kitapsı akciğerlere ait bir çift stigma vardır. Opisthosomanın arka ucunda anüs, onun hemen önünde de ağ bezleri yer alır (Demirsoy, 1999).

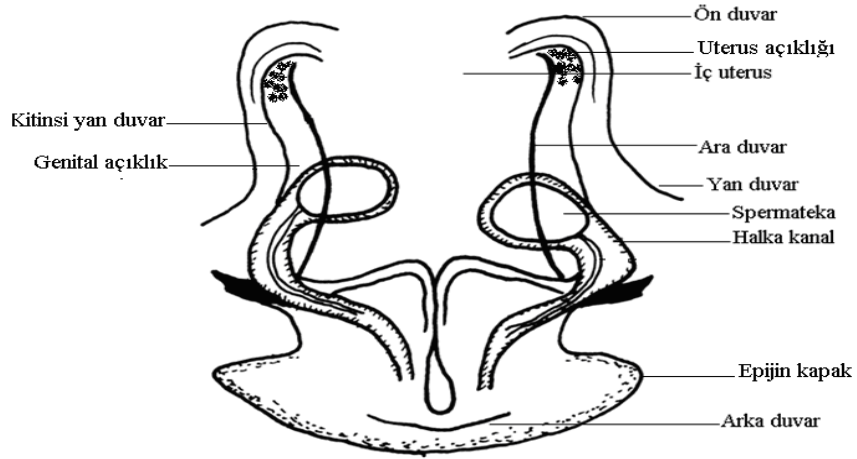
Ağ Bezleri: Karın tarafında, anüsün önünde yer alır. İki veya üç çift halinde bulunabilir. Örü bezleri (Örü memeleri; spinneretler) morfolojisi familya düzeyinde belirgin taksonomik karakterdir.

Şekil 2.1. Örümceğin ventralden genel görünüşü

A

B

Şekil 2.2. Örümcekler (*Pardosa monticola*) de genital yapı; erkek palp ventralden (A), dişi vulva ventralden (B) görünüşü.

Sinir sistemi: Sinir sistemi bir baş ganglionu (iki loplu bir ganglion) ile bir göğüs ganglion kümesi ve bunlardan çıkan sinirlerden oluşmaktadır. Pedipalplerde ve yürüme bacakları üzerinde duyu kılları bulunmaktadır (trichobothria). Bazı örümceklerde küçük bir opisthosoma gangliyonu da bulunabilir.

Duyu organları: Prosoma üzerinde iki ya da üç sıra halinde 6–8 adet basit göz bulunmaktadır. Gözlerin değişik sıralanma tarzı sistematik açıdan, özellikle familyaların ayırımı için, önemlidir. Gözler tümü predatör ve kannibalist olan örümceklerde iyi gelişmiştir. Örümcekler objeleri ancak 10–15 cm uzaktan net görebilirler (Nentwig, 1987).

Sindirim sistemi: Çoğu polifag olan örümcekler besinlerini diğer hayvanların ve özellikle böceklerin vücudundan emilen öz suları oluşturmaktadır. Sindirim sistemi ağızla başlar. Bunu kısa bir farinks izler daha sonra emici bir mide ve orta bağırsak gelir. Orta bağırsakta keseler halinde körbarsaklar yer alır. İnce bağırsağın opisthosoma bölgesinde birkaç küçük kanalla karaciğere birleştiği yerde genişlemekte ve sonra ince düz bir boru halinde devam etmektedir. Arka uca yakın bir yerde genişleyerek bir kese oluşturmakta ve anüsle dışarıya açılmaktadır.

Boşaltım sistemi: Boşaltım organı olarak bir çift, iyi gelişmemiş koksa bezi bulunmaktadır. Birinci yürüme bacaklarının diplerinden dışarıya açılan bu bezler iki çift olabilmektedir. Bu şekilde boşaltım kanalları birinci ve üçüncü çift yürüme bacaklarının diplerinde sonlanır.

En önemli boşaltım organı ise bir çift malpighi tüpüdür. Boşaltım maddeleri guanindir. Örümceklerin bazılarındaki beyaz renk, guaninin vücut içinde belli bir yerde depo edilmesiyle meydana gelmektedir (Foelix, 1982).

Solunum sistemi: Örümcekler trake sistemi ile solunum yapmaktadırlar. Bundan başka ek yapı olarak kitapsı trakeler ile solunum yapmaktadırlar. Özellikle böceklerde bulunan trake sistemi örümceklerde bütün vücuda yayılmaması, yalnızca opisthosomada bulunmasıyla ayrıcalık göstermektedir (Demirsoy, 1999).

Dolaşım sistemi: Kalp opisthosoma sırt tarafındadır, uzunluğu ve ostium sayısı (2-5 çift) değişiklik gösterir ön vda uçlarında birer aort, yanlarında da çok sayıda arter çıkar. Vücudun ön kısmındaki aort, arka kısmındakinden çok daha kuvvetlidir. Bu nedenle vücudun ön kısmı daha fazla oksijen alır. Vücutta oksijen dengesini sağlamak için vücudun arka kısmında oksijeni doğrudan dokulara ileten trake sistemi oluşmuştur. Kan basıncı deri değiştirirken ve hareket halinde iken iki katına yükselir (Nentwig, 1987).

Büyük örümceklerde kalp dakikada 30–70 defa atarken, küçük örümceklerde dakikada 200 defa atabilir (Nentwig, 1987).

Üreme ve gelişme: Örümcekler ayrı eşeylidir. Dişilerde opisthosomada salkım şeklinde bir çift yumurtalık bulunur. Üreme zamanında yumurtalıklar opisthosomanın 2/3 den fazlasını kaplar. Yumurta kanalları kısadır, önde ayrı ayrı olan kanallar daha sonra birleşerek bir tek kanal (döllenme kanalı) oluşturduktan sonra dışarı açılır. İki veya daha fazla sperm haznesi (spermateka) taşır. Spermatekalar genital açıklığa halka kanallarla bağlanmıştır. Bu alana bağlı olarak bulunan spermatekal keseler bulunabilir ve kaide kısımlarında da spermatekal bezler bağlıdır. Bazı türlerde spermatekalar üzerinde küçük kanalcıklar bulunur ki bunlara döllenme kanalı (fertilisation duct) denilmektedir. Yumurta kanalları “epigyne“ yapısıyla dışarı açılır, bu yapı palpin kavuşacağı alandır. Epijin bazı türlerde dıştan bir kapakla örtülüdür (epijin kapak). Bu kapağın proksimalinde bazı türlerde çengel, çapa, topuz v.s. görünüm olabilmektedir. Kapağın bu son kısmına arka duvar, lateraline ara duvar, proksimaline ise ön duvar denilmektedir. Epijin kapak yanlarda açıklıklara sahiptir. Açıklığı saran, sınırı belirleyen sklerize yapıdaki kitinsi yan duvarlar bulunur. Böylece ara duvar ile kitinsi yan duvar arasındaki boşluk, genital açıklıktır.

Erkeklerde opistosomanın her iki tarafında uzanan tüp şeklinde bir çift testis bulunur. Bazı türlerde testislerin sayısı 8 çifte kadar çıkabilmektedir. Testisler epigastik çöküntünün arkasında tek bir eşeysel delikle dışarıya açılır. Erkeklerde kavuşma organı pedipalplerdir. Kavuşma olmadan önce erkek spermalarını pedipalp içerisindeki rezervuara (spermatofor) alır. Sperm aktarımını spermatofora bağlı embolüs ile gerçekleştirmektedir. Palplerin bağlı olduğu segment olan tibia üzerinde bazen iki, bazen üç tibial apofiz vardır. Palp kaideden tibiaya doğru parasimbiyum ile bağlı olup, palpin siklerize olmayan (kitinleşmemiş) dorsoline simbiyum denir. Ventralden palpe bakıldığında, genellikle orta alanda median apofiz, onun dış lateralinde çoğunlukla sivri bir yapısı olan proksimal tibial apofiz, onun lateralinde de çoğunlukla geniş kaideye sahip olan dorsal tegular apofiz bulunmaktadır. Median apofizin iç lateralinde ise paraembolar apofiz yer alır. Paraembolar apofiz genellikle

kaidesinde tegulumdan destek almaktadır. Tegulum kaidesinde de subtegulum bulunmaktadır.

Örümceklerde eşeyssel dimorfizm görülür. Genellikle erkek dişiden küçüktür. Çiftleşme olmadan önce birçok kur davranışı gösteren türlerde kimyasal algılama ve dokunma organları iyi gelişmiştir. Ağ yapan erkek örümceklerde ağa dokunan dişiyi tanımanın yanında vibrasyonla ona cevap bildiren mesaj gönderme yeteneğindedir. Bir dişinin kesilen bacakları erkeğin dansını başlatabilir. Aynı bacak eterde yıkansa veya kurutulsa bir uyarma oluşmaz. Ayrıca bacağın yıkanmış suyu saat camında buharlaştırılırsa erkekte yine bir uyarma meydana gelir. Bu uyarma feromondan kaynaklanmaktadır. Kur yapma dansının sonunda birleşme olur. Bir defada 60–200 yumurta bırakabilirler.

Yumurtalar kokon içerisinde bazılarında dişiyeye bağlı olarak taşınır. Kokon örü ağlarından yapılmıştır. Yavrular ilk deri değiştirmeye kadar kokon içerisinde kalır. Yavrular kokondan çıktıktan sonra erginlere benzerler ve dolayısıyla larva devresi görülmez. Eşeyssel olgunluğa erişmek için 4-15 arasında deri değiştirirler. Bazı yavrular kokondan çıktıktan sonra taşıdıkları ağ ipliklerini paraşüt gibi kullanarak rüzgârla birlikte kilometrelerce uzaklara uçarlar. Bazıları ise (likositlerde) yumurtadan çıktıktan sonra dişinin opistosomasına tırmanır ve onunla birlikte bir, iki hafta daha yaşarlar (Varol, 2001).

Düşmanları: Omurgalılar içinde balıklar, iki yaşamlılar, sürüngenler, kuşlar ve özellikle kemiricilerinde dahil olduğu birçok düşmanları vardır. Birçok balık, özellikle alabalık su yüzeyine gelir ve örümcekleri avlayabilir. İki yaşamlılar arasında karakurbağalarının en çok örümceklerle beslendiği düşünülmektedir. Örümceklerin düşmanlarından sadece bir kaçı memelidir. Örneğin; Köstebek, kirpi gibi böcekçil memeli besinlerinin % 1–2 sini oluştururlar. Yarasalarda örümceklerle beslenir. Aslında örümceklerin asıl düşmanları kendileridir. Bazı türleri diğer örümcek türleri üzerinden beslenirler. Kannibalist canlılar olduklarından tür içinde doğal bir dengeleme söz konusudur.

Adaptasyon: Örümcekler soğuk, nem, su baskını ve yiyecek sıkıntısı gibi olumsuz durumlara karşı çeşitli adaptasyonlar geliştirmişlerdir. Örümcekler uygun mikrohabitatlara sığınarak soğuğa karşı dirençlerini artırırlar.

BÖLÜM 2

LİTERATÜR TARAMASI

Örümcekler üzerine ilk çalışmalar şüphesiz öncelikle taksonomik veya faunistik amaçlıdır. Zoologlar öncelikle kendi ülkeleri veya herhangi bir bölgenin örümcek listesini çıkarmaya ve yeni türleri tanımlamaya çalışmışlardır.

1758 yılında “Systema Naturae” adlı eseri ile Carl Linneaus birçok örümcek türünü adlandırmıştır. Dünya üzerinde bu konudaki taksonomik ve sistematik çalışmalarda Avrupa'lılar öncü olmuşlardır. Simon (1881; 1884a; 1884b; 1914; 1926; 1929; 1932; 1937), Fransa'nın örümcekleri üzerine bir seri araştırma yayınladı ve türlerin taksonomik karakterlerini, tür sinonimlerini detayları ile birlikte vermiştir.

Roewer (1928), Orta Avrupa'nın örümcek faunasını yayınlamıştır. Fransız Bonnet (1955; 1956; 1957; 1958; 1959), önemli revizyonlar yaparak dev bir eser halinde "Bibliographia Araneorum"u hazırlamıştır.

İngiliz Locket ve Millidge'ın (1951,1953), "British Spiders" adlı iki ciltlik kitap yazmıştır.

Roberts (1985), üç ciltlik taksonomik bir çalışma olan "The spiders of Great Britain and Ireland"ı, Heimer ve Nentwig (1991), ise "Spinnen von Mitteleuropas"ı yayınlamışlardır

Levy (2009) hazırlamış olduğu kontrol listesinde 126 gnafosid türünün İsrail'de yayılış gösterdiğini bildirmiştir. Deltshv (1980, 1996, 2008), Bulgaristan ve Balkan yarımadası örümcekleri üzerine yaptığı faunistik ve zoocoğrafi karşılaştırmalarında, bu yarımadadan 47 familya ve 337 cinse ait 1409 türün varlığını belirtmiştir.

Balkanlarda en fazla tür içeren bölgelerin sırasıyla Bulgaristan (775), Yunanistan (642), Hırvatistan (615) ve Yugoslavya (508) olduğunu, buna karşın Arnavutluk, Karadağ, Bosna-Hersek ve Türkiye'nin ise çok az çalışılmış bölgeler olduğunu

belirtmiştir. Ayrıca, Balkan yarımadasında 30 familyaya ait 348 türün endemik olduğunu belirtmiş ve endemik türlerin en fazla bulunduğu ortamların sırasıyla dağlar ve adalar (159), ormanlık bölgeler (139), sahiller (48) ve yüksek zonlar (20) olduğunu bildirmiştir.

Di Franco (1996) ve Chatzaki vd. (2002a,2003), Akdeniz ülkelerinden İtalya ve Yunanistan örümcekleri üzerine yaptıkları çalışmalarında, birçok örümcek türü tanımlayarak, onların ekolojileri ve zoocoğrafik analizleri hakkında önemli bilgiler vermişlerdir.

Chatzaki vd. (2005), Gnaphosidae üyelerinin dikey dağılımlarını incelemiş ve yükseklerle doğru çıkıldıkça hem tür çeşitliliğinin hemde birey sayısının azaldığını belirtmiştir. Chatzaki (2008), ayrıca 124 gnafozid türünün Yunanistan'da yayılış gösterdiğini belirtmiştir.

Ülkemizin doğu ve güneydoğusunda bulunan komşu ülkelerde örümcekler üzerine İran'da sınırlı sayıda olmak üzere, Suriye ve Irak'ta ise neredeyse yok denecek kadar az çalışma yapılmıştır. Bu ülkeler arasında İran'da en son hazırlanan örümcek kontrol listesinde 33 familyaya ait 244 türün varlığı belirtmiştir (Ghavami, 2006).

Türkiye' de örümcekler üzerine ilk araştırmalara bakıldığında, 1964-1969 arasında Sevinç Karol tarafından yapılmıştır. Bu çalışmalarda Karol (1966c) Thomisidae' den *Ozyptila* Simon, 1864 cinsine bağlı *Ozyptila ankarensis* Karol, 1966; Karol (1966d) Philodromidae'den *Thanatus* C.L Koch, 1837 cinsine bağlı *Thanatus okayi* Karol, 1966 türlerini yeni kayıtlar olarak belirtmiştir.

Bayram vd. yurdumuzda örümcekler üzerine sistematik ve ekolojik alanlarında araştırmalar yapmışlardır. Bayram ve Luff (1993), kurt örümceklerde *Pardosa pullata*'nını soğuk hava şartlarına karşı direnci; Bayram (1994), *P. pullata* ve *P. amentata*'nın habitat tercihleri ve hayat çevrimleri; Kurt örümceklerde *P. pullata*'nın besin rejimine göre üremesi ve büyümesi üzerine; Bayram (1995), kurt örümceklerden *Alopecosa pulverulenta*'nın günlük aktivitesi; zaman ayarlı yer gömme tuzak metoduyla *Trochosa ruricola* ve *T. terricola*'nın gece aktiviteleri; kurt örümceği *P. pullata*'nın tarla şartlarında üretkenliği; Bayram (1996), Van'daki örümcek populasyonlarında mevsime bağlı olarak ortaya çıkışı; Bayram (1997), kurt

örümceği *P. pullata*'da günlük aktivitesinin tespiti üzerine yaptığı çalışmada örümceğin tarladan (%26) daha çok otlakta (% 74) bulunduğunu göstermiştir. Ayrıca bu çalışmada, tarlada ve otlakta erginlerin en fazla öğle saatlerinde yakalandığı gösterilmiştir; Bayram ve Allahverdi (1999), Tarımsal ekosistemlerde örümcekler üzerine çalışma yapmış ve örümceklerin tarımsal ekosistemlerde önemli predatörler olduğu belirtilmiştir. Böcekler üzerinden beslenen örümceklerin, doğal dengenin korunmasında önemli rol oynadığı ve besin zincirinde halka oluşturduğunu ifade etmektedir.

Varol ve Bayram (1995), kurt örümcekleri ve düz karınlı örümceklerde (Gnaphosidae) düşürme tuzakları ile mevsimsel aktivitenin tespiti için yaptıkları çalışmada, bu örümceklerin kışı aktif olarak geçirdiklerini, ergin populasyonlarında sıcaklığa bağlı olarak aktivite gittikçe artarken, yavrularda nisan ortalarından sonra gittikçe bir azalma fark edildiğini ve ayrıca erkeklerin haziran başlarına kadar dişilerden daha aktif olduklarını belirtmişlerdir.

Bayram vd. (1995), “Doğu Karadeniz Bölgesi Örümceklerinin Sistematik ve Zoocoğrafik Açından İncelenmesi” adlı projede Gürcistan sınırından Ordu’ya kadar olan bölgeyi incelemişlerdir.

Varol vd (1998), Manisa ili pamuk tarlalarının örümcek faunasını çalışmışlardır. Bayram vd. (1998), Denizli yöresi tütün tarlalarının örümcek faunası araştırmışlardır. Bayram ve Varol (1999), Van yöresi ot kümelerinde sonbahar ve kış aylarında barınan örümcekleri araştırmışlardır.

Bayram ve Varol, (1996), Van kalesi ve çevresinin örümcek (Araneae) faunasını çalışmışlardır.

Bayram, (1996) Akdamar ve Çarpanak adaları örümcek faunası ile ilgili faunistik notlar, habitat tercihleri ve yakalama metodları üzerine çalışma yapmıştır. Her iki ada da kıyıya oldukça yakın olmalarına karşı anakaradan iyice izole olmuş oldukları ifade edilmektedir.

Ayrıca Varol (2000) Van şartlarında örümceklerin kış aktivitesi, yer örümceklerinin mevsimsel aktivitelerinin tespitinde çukur tuzakların kullanımı (Varol, 2001) çalışmalarını yapmıştır.

Varol (2001), Kuzeydoğu Anadolu Yer Örümceklerinin Faunası ve Ekolojisi'ni araştırmıştır. Çalışmada Lycosidae, Gnaphosidae, Clubionidae, Liocranidae ve Pisauridae olmak üzere 5 familya ya dahil 830 örnek toplanmış, 18 cins içinde 65 türün varlığı tespit edilmiş, türler faunistik, ekolojik ve sistematik açıdan incelenmiştir.

Bayram ve Güven (2001), *Uloborus walckenaerius* Latreille 1806 'nın morfolojik özelliklerini çalışmışlardır.

Bayram ve Ünal (2002), *Cyclosa conica* Palas 1772 'nin karakteristik özellikleri ve çizimlerini de içeren bir araştırma yapmışlardır.

Bayram ve Özdağ (2002), *Micrommata vivescens* Clerck 1757'nin morfolojik özellikleri üzerine çalışmalar yapmışlardır.

Daha sonra Bayram 2002 yılında o zamana kadar ülkemizde yapılmış olan tüm çalışmaları derleyerek Karol'dan sonra ikinci bir Türkiye örümcekleri listesi oluşturmuştur. Bu listede 162 cinse ait 520 tür bulunmaktadır.

Varol (2006), tarafından on-line olarak 'Türkiye örümcekleri' listesi hazırlanarak 45 familyaya ait 558 türün varlığı belirlenmiştir.

Özdemir (2004), Nizip ve Karkamış (Gaziantep) Örümceklerinin (Arachnida: Araneae) Sistematigi ve Ekolojisi üzerine yaptığı çalışmada 7 familyadan 29 cins ve 57 türün sistematigi ve ekolojisi araştırılmıştır.

Kutbay (2004), Huzurlu yaylası örümcek sistematigi ve ekolojisi üzerine çalışma da 3 familya 13 cins ve 33 tür elde edilmiştir.

Allahverdi (2004), Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ağ Ören Örümceklerinin Sistematigi ve Eko-Faunası (Arachnida: Araneae) üzerine araştırma yapmıştır ve sonuçta 10 familya (Filistadidae, Pholcidae, Oecobiidae, Theridiidae, Linyphiidae,

Tetragnathidae, Araneidae, Agelenidae, Amaurobidae ve Titanoecidae) ya dahil 37 cinse ait 57 türün varlığını tespit etmiştir.

Özkütük (2004), Eskişehir Araneidae (Arachnida: Araneae) Faunasının İncelenmesi üzerine bir araştırma yapmıştır. Çalışmada 12 cinse ait 16 türün varlığı ortaya konmuştur.

Obalı (2005), Nevşehir ili ve Çevresinde Yayılış Gösteren Kurt Örümceklerinin (Araneae: Lycosidae) Sistematiği üzerine bir araştırma yapmış ve çalışma sonucunda 7 cinse ait 17 türün varlığı belirlenmiştir.

Seyyar vd. (2006), Anadolu dan Gnaphosidae'ye ait yeni kayıtlar (*Callilepis cretica*, *Cryptodrassus creticus*, *Poecilichora senilis*, *Zelotes tenuis*) tespit etmişlerdir.

Demir vd. (2008), Thomisidae'ye ait *Xysticus*'un bir türünü Türkiye Örümcek Listesine eklemişlerdir.

Seyyar (2009), Doğu Akdeniz bölgesinin Yer Örümcekleri (Araneae: Gnaphosidae) Faunasını çalışmıştır. Yine Seyyar vd. tarafından (2009) Türkiyenin yer örümceklerine (Gnaphosidae) ait bir liste yayınlamışlardır. Buna göre ülkemizde 26 cinse ait 107 Gnaphosid türü belirlenmiştir.

Seyyar vd. (2009), da *Nomisio*'a ait yeni bir tür olan *Nomisio anatolica*'yı tanımlamışlar ve aynı cinse ait 2 türün ayrıntılı özelliklerini vermişlerdir. Ancak daha sonra sinonim olduğu anlaşılmıştır [*Nomisio conigera* Chatzaki, 2010].

Özşen (2009), Karadeniz Bölgesi Salticidae (Araneae) familyası Faunası Üzerine çalışmalar gerçekleştirmiş ve 23 türün varlığı belirtilmiştir.

Kirazcı (2010), Şanlıurfa ili ve Çevresi Örümcekleri üzerine faunastik bir araştırma gerçekleştirmiş ve 16 familya 26 cins ve 38 tür tespit etmiştir.

Destire (2010), da yaptığı çalışmada, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Meselik Yerleşkesi Aranea (Arachnida) faunasını araştırmış ve 6 familya 11 cins ve 12 tür tespit etmiştir.

Ayrıca Topçu vd. (2005) hazırlanmış oldukları Türkiye örümcekleri kontrol listesinde, 613 türün varlığını ortaya koymuşlardır. Bayram vd. ayrıca 2007-2011 yılında günümüze kadar yapılmış çalışmalarını derleyerek, şimdiye kadar ülkemizden 48 familyaya ait 755 örümcek türünün bulunduğunu gösteren elektronik ortamda erişilebilir “Türkiye Örümcekleri Kontrol Listesi’ni” hazırlamışlardır.

Ülkemizde örümcekler üzerine yapılan sistematik ve faunistik çalışmalara ilaveten aynı zamanda örümceklerin fenolojisi, beslenme rejimi, SEM çalışmaları, örümcekler üzerine kromozomal çalışmalar ve zehir aygıtı üzerine de araştırmalar yapılmaktadır. Kesmezoğlu (2004) *Eresus cinnabarinus* (Olivier, 1789) un fenolojisi üzerine bir çalışma yapmıştır. Akan (2004) örümceklerde sitotaksonomik bir araştırma yapmıştır. Yiğit vd (2008) , Türkiyedeki *Loxosceles* cinsi örümcek ısırmalarını araştırmışlardır.

Bayram vd (2007), Türkiyenin zehirli örümcekleri üzerine çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada ülkemizde bulunan zehirlenme vakaları ile zehir ve zehir bezinin yapısı araştırılmıştır. Yine Yiğit vd (2008) *Agelena labyrinthica*'nın hemolenfinin antibakteriyal aktivitesi üzerine çalışma yapmışlardır. Araştırmada örümcek hemolenfinin çeşitli bakterilere karşı dirençli olduğu bulunmuştur.

Ayrıca örümceklerde ağ bezlerinin yapısı üzerine SEM ile morfolojik çalışmalar yapılmaktadır. Yiğit vd. (2009), kurt örümceklerinin zehir bezlerinin morfolojik karakterini elektron mikroskopisi yöntemiyle araştırmışlardır.

Halen ülkemizde örümcekler üzerine yapılan çalışmalar sınırlı sayıdadır ve pek çok çalışılmamış bakir alan bulunmaktadır. Bu nedenle Türkiye örümcek listesinin tam olarak oluşturulabilmesi için ülkemiz araştırmacıları tarafından örümcek faunası alanında pek çok çalışmaya daha ihtiyaç vardır.

BÖLÜM 3

MATERYAL VE METOD

3.1. Materyal

3.1.1. Araştırma Alanının Tanıtımı

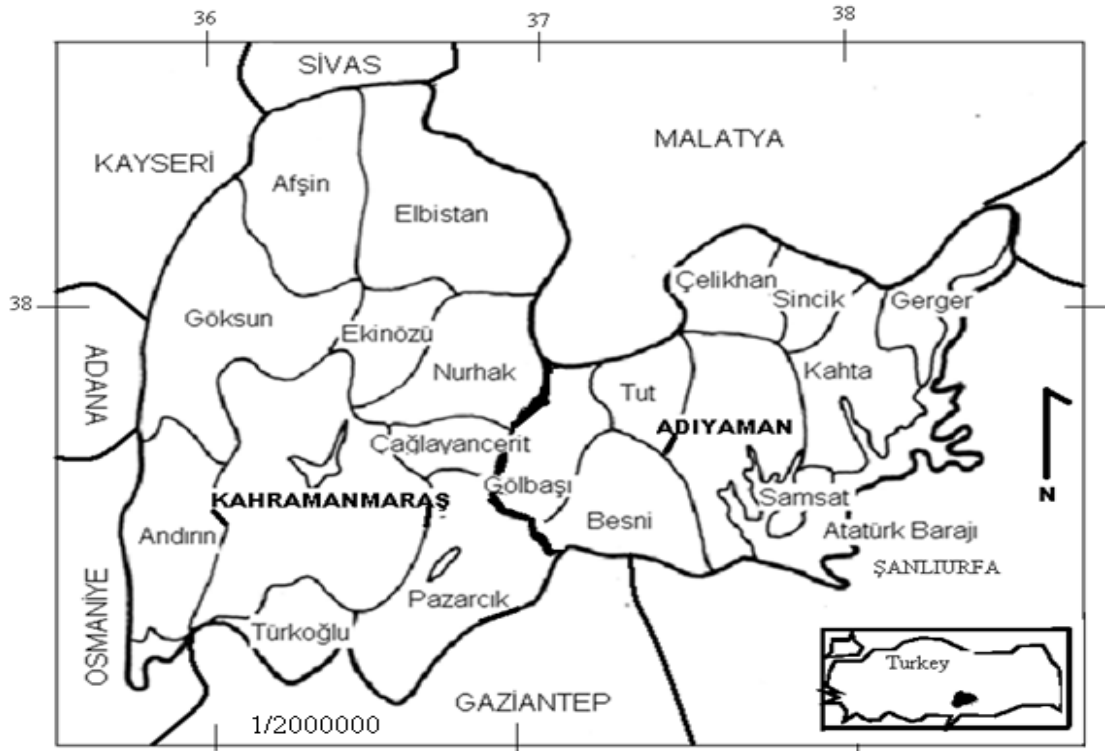
Çalışma alanı olarak seçilen illerden **Kahramanmaraş** üç ayrı coğrafi bölgenin (Akdeniz Bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi) birbirine en çok yaklaştığı noktada yer alır. Coğrafi konumu ve diğer faktörlerinde etkisi ile üç farklı iklim tipi arasında “Bozulmuş Akdeniz İklimi”ne daha yakın bir iklim özelliği gösterir. Kahramanmaraş merkezde görülen iklimin aksine, kuzeye doğru gidildikçe yükseltiye bağlı olarak tamamen karasal iklim özellikleri görülür.

İl 14.346 km²'lik yüzölçümü ne sahiptir. 36-37 kuzey paralelleri ile 37-38 doğu meridyenleri arasında yer alır. Merkez ilçe deniz seviyesinden 568 m. yükseklikte olup, ilin kuzey kesimleri oldukça dağlıktır. Yeryüzü şekilleri genellikle Güneydoğu Torosların uzantıları olan dağlarla bunlar arasında kalan çöküntü alanlarından oluşmaktadır. Arazi yüksekliği 350 metreden 3000 metreye kadar çıkan Kahramanmaraş'ta geniş ovalar vardır. Bunlar; Gavur, Maraş, Göksun, Aşağı Göksun, Afşin, Elbistan, Andırın, Mizmilli, Narlı ve İnekli Ovalarıdır.

Kahramanmaraş, Akdeniz ile İran–Turan Fito Coğrafya Bölgelerinin geçiş kuşağında bulunur. Buna karşılık Kahramanmaraş'ın bazı bölgelerinde Avrupa-Sibirya Fito Coğrafya Bölgesine ait relik tarzda bitkiler de görülmektedir.

İl sınırları içinde belli başlı dağlık alanlar genellikle Güneydoğu Torosların uzantılarıdır. Bunlar Engizek dağı, Ahırdağı, Amonos (Nur) dağları, Nurhak dağları, Kandil dağları, Sarımsak dağı, Düldül dağı ve Binboğa dağlarıdır. İlde bulunan dağlar üçüncü zamanın Alp sistemi kıvrım dağlarındanır. Bunlar çeşitli aşınmalarla düzleşmiş ve Neojen sonunda yükselmiş kırıklı ve kıvrımlı dağ sıralarıdır.

Kahramanmaraş'ta yükseltiye bağlı olarak bitki örtüsü de değişmektedir. Çalı Formasyonu, Orman Formasyonu ve Alpin Formasyonu olarak üç çeşit bitki formasyonu görülmektedir. Bunlardan Çalı Formasyonu 500–1200 metreler arasında yer almaktadır. Karışık çalılardan meydana gelen bu bitki örtüsüne Maki Formasyonu denir. Maki Formasyonu içinde, Kermes meşesi, (*Quercus coccifera*) Mazı meşesi (*Q. infectoria*), Laden (*Ciftus salvifolius*), Sandal (*Arbutus andrachne*), Zeytin (*Olea europa*), Diş budak (*Fraxinus ornus*), Sumak (*Rhus coriaria*), Akça Kesme (*Phillyrea latifolia*), Karaçalı (*Paliurus spinachristi*), Erguvan (*Cercis siliquatum*) gibi bitki türlerine rastlanır. Kızılçam ormanlarının tahripleri sonucunda ortaya çıkan Kermes meşeleri daha çok plato alanlarında görülen Maki Formasyonunun önemli bir üyesidir.

Şekil 3.1. Araştırma Alanı Haritası.

900 ile 2000 metrelere kadar olan kısımlarda kuru ve yarı nemli olarak ayırabileceğimiz Orman Formasyonu vardır. Burada iğne yapraklı ağaçlardan kızılçamlar bol miktarda bulunmaktadır. Kızılçamların arasında kışın yaprağını döken ağaçlara da rastlanmaktadır.

1400–2000 metreler arasında Karaçam (*Pinus nigra*), Gökmar (*Abies cilicica*), Sedir (*Cedrus libani*), Ardıç ve Meşe türleri, kızılçamların arasında karışık halde bulunmaktadır. 2000 metrelerin üzerinde ise Alpin Ot Formasyonu görülebilir. Geven (*Astragalus*), Burçak (*Coronilla sp*), Menekşe (*Viola sp*), Gelincik (*Papaver sp*), Yumak (*Festuca sp*), Çoban Yastığı (*Acantholimon sp*) gibi türlerin hakim olduğu bu formasyon Ahır ve Çimen dağının yüksek kısımlarında görülür.

Adıyaman ili Orta Fırat bölümü içinde yer alır. Kuzeyde bulunan Çelikhan ile Gerger ilçesinin bir kısmı Doğu Anadolu Bölgesine, batıda bulunan Gölbaşı ile Besni ilçesinin bir kısmı ise Akdeniz Bölgesine girmektedir. Kuzeyde yer alan son derece kıvrımlı Toros sıra dağları ile güneyde ise Gaziantep ve Şanlıurfa illerinin son derece düz alanları arasında yer alır. Tektonik intikal kuşağında bulunan Adıyaman ilinde, fazla kıvrımlara az geniş düzlüklere kuzey hariç çok rastlanır

Adıyaman ili Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri arasında köprü vazifesi görmekte birlikte kısmen Akdeniz Bölgesinin özelliklerini de taşır. Bu nedenle bitki örtüsü de bu üç bölgenin özelliklerini taşımaktadır. Yüksek rakımlı yerler genelde meşe ağaçları ile kaplanmış olmakla birlikte, su ve toprak erozyonu nedeni ile çıplak hale gelmiş araziler de mevcuttur. Yaz mevsiminin uzun ve kurak geçmesi dolayısıyla orman içi bitki örtüsü yok denecek kadar azdır. Ormanlık arazi % 17'dir. Kuzeydeki dağların yamaçlarında meşe bozuğu konusu ve meşe baltalığı, yükseklerde de çam vardır. Tarım yapılmayan alanlar çayır, mera, yabani ağaçlar ve makilerle kaplıdır. Sazlık, bataklık alanlarda suyu seven bitki türlerine rastlanmaktadır. Güneydoğu Anadolu'nun bitki örtüsü bakımından en zengin ilidir.

Rakım yükseldikçe ağaç türleri değişmekte, kimi bölgelerde meşeliklere rastlamak mümkün olmaktadır. Fırat Nehri İlin en önemli akarsuyudur. Diğer akarsuları ise şunlardır; Sofraz Çayı, Ziyaret Çayı, Çakal Çayı, Kalburcu Çayı, Eğri Çayı, Besni Akdere Çayı, Şepker Çayı, Çat Deresi, Gürlevik Deresi ve Halya Deresi ile Gölbaşı, İnekli, Azaplı ve Abdulharap gölleri ilin diğer su kaynaklarıdır.

Kuzey kesimi, Torosların uzantısı olan Malatya Dağları ile sınırlanır. Güneye inildikçe yükselti azalır ve tamamiyle ova nitelikli araziler başlar. Çelikhan, Tut ve Gerger ilçelerinin tamamına yakını dağlık bölge özelliğini taşır.

Adıyaman ilinde dağlık alanlar azdır. Kahramanmaraş-Malatya-Adıyaman illeri boyunca uzanan Güneydoğu Toros dağları bir duvar gibi kuzeybatı ile kuzeye doğru uzanarak, Malatya ile Adıyaman illerini birbirinden ayırır. Güneydoğu Toros Dağlarının üzerinde yükseltiler 2100 ile 2550 metre rakıma ulaşır.

Merkez, Besni ve Kahta ilçelerinin kuzey kesimleri dağlık, güney kesimleri ova şeklindedir. Samsat ilçesi ise ilin en düz arazilerine sahiptir.

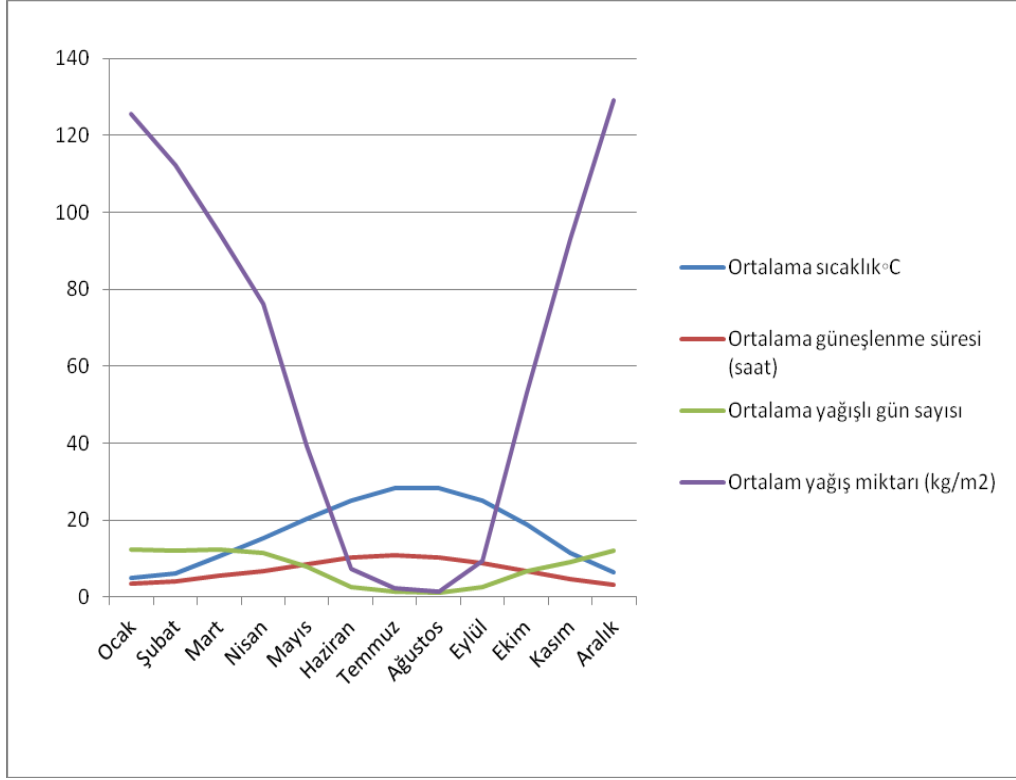
Adıyaman'ı doğudan batıya doğru bölen Anti Torosların kuzeyinde kalan dağlık bölgenin iklimi ile güneyinde kalan bölgenin iklimi birbirinden farklıdır. Güneyi, yazları kurak ve sıcak, kışları ılık ve yağışlı; kuzeyi yazları kurak ve serin, kışları yağışlı ve soğuktur. Doğu Anadolu ile Akdeniz Bölgeleri arasında köprü konumunda olan İlin iklimi, bu özelliği dolayısıyla bölgedeki diğer illerden farklıdır.

Atatürk Baraj Gölü alanının oluşmasından sonra, İlin ikliminde bir yumuşama ve nem oranında bir artış olmuştur.

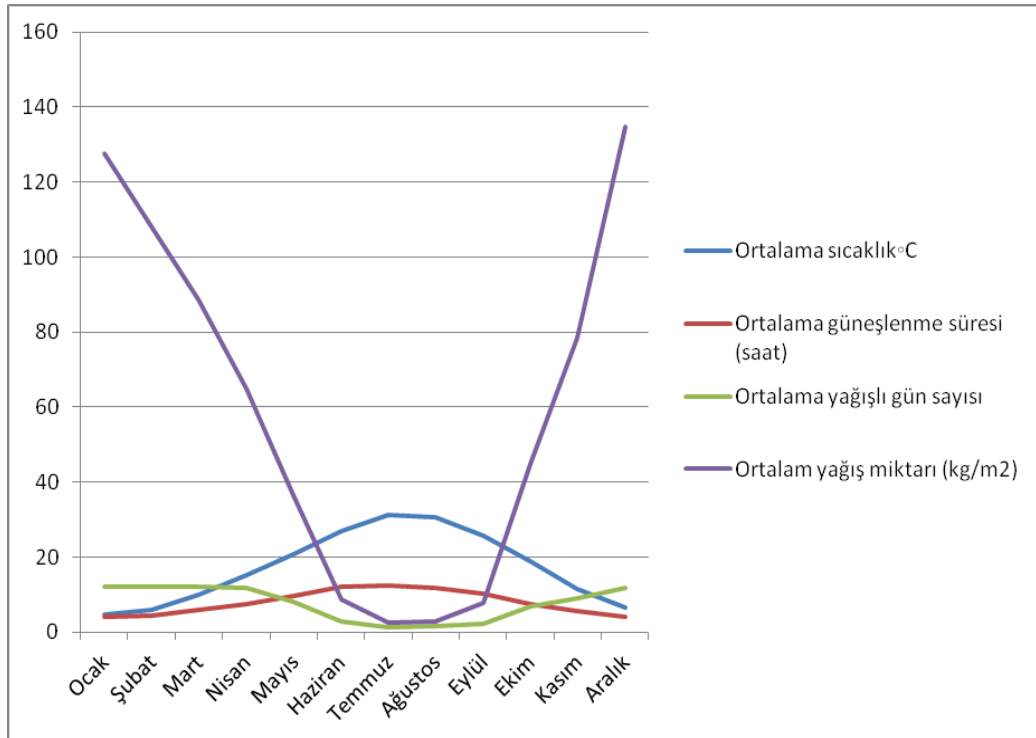
Araştırma alanı olarak seçilen Kahramanmaraş ilinin Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri arasında geçiş teşkil etmesi, Adıyaman ilinin Doğu ve Güneydoğu bölgeleri arasında yer alması Atatürk Barajını barındırması nedeniyle oldukça önemli bir yer işgal etmektedir.

Tez kapsamında yer alan Adıyaman- Kahramanmaraş illerinde bu güne kadar örnek toplama amacıyla 220 farklı lokaliteden arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Arazi çıkışları Nisan 2007 –Mayıs 2011 ayları arasında düzenli periyotlarda olmuştur (Tablo 4.1). Lokalite kayıtları GPRS kullanılarak tutulmuştur.

Araştırmanın yapıldığı yıllara ait iklim verileri Devlet Meteoroloji İşleri Genel müdürlüğünden temin edilmiş ve illere göre iklim grafikleri verilmiştir (Şekil 3.2)

A

B

Şekil 3.2. İllere ait iklim verileri (1975–2010): A; Kahramanmaraş, B; Adıyaman.

3.1.2. Araştırmada Kullanılan Ekipmanlar

Adıyaman ve Kahramanmaraş illeri örümcek faunasını tespit etmek üzere, arazi çalışmalarında örnek toplama işlemleri aspiratör, elle yakalama, atrap, çukur tuzak ve Japon şemsiyesi kullanılarak yapılmıştır. Bunlardan **aspiratör** ile taş altı, taş, kaya üstü, yaprak yüzeyi, toprak yüzeyi, ağ üzeri gibi yerlerden hareket eden veya sabit duran örümcekleri yakalamak hedeflenmiştir. **Atrap** ile tarla ve otlaklarda bitkilerin üzerinden, süpürülerek örnek toplanmıştır. **Japon şemsiyesi** ile şemsiyenin ağaç dibine tutulup, çubuk ile dallara vurulması şeklinde örnekler toplanmıştır. **Çukur tuzakla**, dudak zemin seviyesine gelecek biçimde toprağa gömülüp, tuzağın içine 2–3 cm derinliğinde cezbedici madde eklenerek örnek toplanmıştır. Bu şekilde tuzak 3–5 gün veya bir hafta yerde bırakılmıştır. Tuzaklar ile yerde aktif olarak gezen örneklerin yakalanması hedeflenmektedir. Ot kümesi içlerinde bulunan yer örümceklerini toplamak için laboratuara getirilen bitki toplulukları **Tullgren hunilerine** yerleştirilerek ışıktan ve gittikçe artan sıcaktan aşağıya doğru itilen hayvanlar alkol kabına düşürülüp toplanmıştır.

Aspiratör, atrap ve Japon şemsiyesi ile gündüz aktif (diurnal) örümceklerin toplanması, çukur tuzağı ile ise gece aktif (nokturnal) olan yer örümcekleri, tullgren hunileriyle de hem gececil hemde kışlama yapan örneklerin toplanması amaçlanmıştır.

Teşhis çalışmaları LEICA EZ4D marka stereo mikroskop ile yapılmıştır. Erkeklerde genital yapıların görüntülerinin çekimleri için OLYMPUS SZX12 marka stereo mikroskop kullanılmıştır. Dişiler için hazırlanan preparatlar Micros marka MC 300 A model trinoküler ışık mikroskobu kullanılarak görüntüler alınmış, tüm görüntülerin ölçüm ve bilgisayara aktarılmasında Motic plus 2.0 yazılımı ve NİKON P5100 marka fotoğraf makinası kullanılmıştır.

Tablo 3.1. Örnek Toplanan Lokaliteler

Sıra	İlçe	Köy	Yükseklik
1	Besni	Üçgöz	788
2.	Besni	Çomak	525
3.	Besni	Hacıhalil- Kuyucak	517
4.	Besni	Karagüveç	787
5.	Besni	Akkuyu-Alıçlı	765
6.	Besni	İnceköy	602
7.	Besni	Kantara	1470
8.	Besni	Güneykaş	966
9.	Besni	Yazıbeydili	551
10.	Besni	Yelbastı Batı	912
11.	Besni	Karalar	855
12.	Besni	Kurugöl (2. tuzak)	879
13.	Besni	Karagüveç	845
14.	Besni	Kurugöl sonrası	882
15.	Besni	Beşkoza	857
16.	Besni	Taşlıyazı	670
17.	Besni	Harmanardı	698
18.	Besni	Sarıyaprak	789
19.	Besni	Sarıkaya	504
20.	Besni	Tokar	617
21.	Besni	Yukarı Söğütlü-Tetirli arası	757
22.	Besni	Konuklu-Yoldüzü arası	583
23.	Merkez	Boztepe – Sarıharman Arası	634
24	Merkez	Durukaynak 1km güney	770
24.	Merkez	Payamlı 1 Km Batı	703
25.	Merkez	Hasancık – Uzunpınar	638
26.	Merkez	Kızılcapınar	605
27.	Merkez	Ardıçoluk	650
28.	Merkez	Gölpınar	1305
29.	Merkez	Ataköy	1654
30.	Merkez	Davuthan- Başpınar Kavşağı	766
31.	Merkez	Boğazözü-kömür	682
32.	Merkez	Yenigüven	689
33.	Merkez	Gözebaşı	667
34.	Merkez	Tekpınar	736
35.	Merkez	Karagül-Başpınar arası	685
36.	Merkez	Yeniköy	494
37.	Merkez	Büyükırıklı	984
38.	Merkez	Derinsu-Yol Ayrımı	901
39.	Merkez	İndere	800
40.	Merkez	Kayatepe yol kenarı	1311
41.	Merkez	Aşağıazaplı-Yeşilova arası	873
42.	Merkez	Kuyulu-Bebek	622
43.	Sincik	Serince Batı	765

Sıra	İlçe	Köy	Yükseklik
44.	Sincik	Yarpuzlu Alancık arası	1100
45.	Sincik	Çamdere	1000
46.	Kahta	Nemrut Dağı	1580
47.	Kâhta	Çobanlı Köyü (Kâhta)	1076
48.	Kâhta	Sarıdana	656
49.	Kâhta	Mülkköy	626
50.	Kâhta	Köseler Doğu	690
51.	Kâhta	Doluca- Kâhta	741
52.	Kâhta	Akçalı- Yazıbaşı Arası	1053
53.	Kâhta	Kozağaç – Büyükbağ	854
54.	Kâhta	Oluklu 1km güney	907
55.	Kâhta	Teğmenli 1km güney	693
56.	Kâhta	Durak	530
57.	Kâhta	Çukurtaş güney	872
58.	Kâhta	Büyükbey Dut köy arası	606
59.	Kâhta	Salkım Bağı	742
60.	Tut	Köseli	474
61.	Tut	Tepecik-Yalankol	955
62.	Tut	Boyundere	834
63.	Tut	Akçatepe-Kaşlıca arası	1020
64.	Samsat	Taşkuyu Köy	592
65.	Samsat	Kırmacık Baraj Kenarı	529
66.	Samsat	Yarımbağ	609
67.	Gerger	Keser Taş Köy Çıkışı	732
68.	Gerger	Çifthisar- Güngörmüş	870
69.	Gerger	Kardığın	780
70.	Gerger	Sutepe	780
71.	Gerger	Kaşyazı	942
72.	Gerger	Dağdeviren Gerger	796
73.	Gerger	Kütüklü Köy Batı	980
74.	Gerger	Gönen 1km batı	735
75.	Gerger	Dağlıca	1365
76.	Gerger	Burçaklı	703
77.	Gerger	Çukurca	1304
78.	Gölbaşı	Akçabel-Kalemkaş arası	1168
79.	Gölbaşı	Aktoprak- Meydan köy	850
80.	Gölbaşı	Karabahşili	1147
81.	Gölbaşı	Meydanköy-Hamzalar kavşağı	1070
82.	Gölbaşı	Yukarı Nasırlı	1014
83.	Gölbaşı	Yaylacık	1230
84.	Gölbaşı	Çatalağaç	884
85.	Gölbaşı	Balkar- Çelikköy arası	922
86.	Gölbaşı	Bağlarbaşı-Gölbaşı	901
87.	Gölbaşı	Çataltepe-Savran Arası	1032
89.	Çelikhan	Aksu	1815
90.	K.maraş merkez	Yeniköy	516

Sıra	İlçe	Köy	Yükseklik
91.	K.maraş merkez	Küçüknacar 1 Km doğu	1233
92.	K.maraş merkez	Fatmalı 1 Km Kuzey	584
93.	K.maraş merkez	Saygılı Köy Çıkışı	1150
94.	K.maraş merkez	Pınarbaşı	881
95.	K.maraş merkez	Kale Kasabası	720
96.	K.maraş merkez	Yeni köy 2 Km	1439
97.	K.maraş merkez	Besen-Kertmen	1363
98.	K.maraş merkez	Süleymanlı	924
99.	K.maraş merkez	Karadere- Sır Barajı	443
100.	K.maraş merkez	Kapıçam	714
101.	K.maraş merkez	Döngel	825
102.	K.maraş merkez	Kapıkaya Orman	1027
103.	K.maraş merkez	Hacınınoğlu- Kertmen	867
104.	K.maraş merkez	HacıMustafa 4 Km Batı	667
105.	K.maraş merkez	Döngel	825
106.	K.maraş merkez	Suçatı	825
107.	K.maraş merkez	Yeniköy Kuzey Batı	574
108.	K.maraş merkez	Batalhöyük-Elmacık Kavş.	593
109.	K.maraş merkez	Kocalı-Karadere arası	681
110.	K.maraş merkez	Besenli	1145
111.	K.maraş merkez	Kerimli	1109
112.	K.maraş merkez	Kısıklı köyü kuzey	955
113.	K.maraş merkez	Köseli köyü	521
114.	Elbistan	Uzunpınar	1690
115.	Elbistan	Doğanköy	1151
116.	Elbistan	Çağılhan	1191
117.	Elbistan	Karaelbistan	1124
118.	Elbistan	Aksakal	1407
119.	Elbistan	Kışlaköy güney	1250
120.	Elbistan	Ovacık- Hacıhasanlı Arası	1260
121.	Elbistan	Özbek-Göçük Arası	1449
122.	Elbistan	Körücek	1637
123.	Elbistan	Tapkıran Güneybatı	1520
124.	Elbistan	Taşburun	1466
125.	Elbistan	Beşyurdu	1740
126.	Elbistan	Demircilik	1181
127.	Elbistan	Karamağara	1698
128.	Elbistan	Çiftlik	687
129.	Elbistan	Kavaktepe	1307
130.	Elbistan	Karahasanuşağı	1466
131.	Elbistan	Şar Dağı	1180
132.	Elbistan	Gökçek/Kızıldağ	1440m
133.	Türkoğlu	Altınova 1 Km doğu	468
134.	Türkoğlu	Doluca-Yolderesi arası	1211
135.	Türkoğlu	Yeşilyöre	629
136.	Türkoğlu	Aydinkavak Uzunkavak arası	665

Sıra	İlçe	Köy	Yükseklik
137.	Türkoğlu	Cecelliköy	490
138.	Türkoğlu	Çobantepe 1 Km kuzey	492
139.	Afşin	Türksevin	1474
140.	Afşin	Büyüktatlı (Afşin)	1603
141.	Afşin	Binboğa 2 Km Doğu (Afşin)	1530
142.	Afşin	Koçovası	1630
143.	Afşin	Büget- Çamdüzü Arası	968
144.	Afşin	Esence Kavşağı	1039
145.	Afşin	Höyükü	1172
146.	Afşin	Türksevin	1474
147.	Afşin	Yazıköy-Kötüre Arası	1319
148.	Afşin	Fındıklı-koyak	1363
149.	Afşin	Dokuztay	1395
150.	Afşin	Binboğa	1893
151.	Afşin	Kızılkaya köyü güneyi	1395
152.	Afşin	Büyüksevin güney	1440
153.	Afşin	Örenderesi	1434
154.	Afşin	Tanır Kasabası 2km kuzey	1348
155.	Afşin	Topaktaş	1948
156.	Afşin	İncirli	1706
157.	Afşin	Örenli/Hezanlı Dağı	1840
158.	Afşin	Binboğa Dağları	2320
159.	Göksun	Kuruca Ova/Keş Dağı	1723
160.	Göksun	Yeniyapan 2 Km batı	463
161.	Göksun	Püren Geçidi	1419
162.	Göksun	Mürsel	1505
163.	Göksun	Ortatepe	1393
164.	Göksun	Kömürköy – Kavşut	757
165.	Göksun	Ericcek Kasabası	1389
166.	Göksun	Acelma	1712
167.	Göksun	Büyükçamurlu	1549
168.	Göksun	Karaömer	1402
169.	Göksun	Ahmetçik-Kızılöz	1472
170.	Göksun	Korkmaz Göksun	1413
171.	Göksun	Keklikoluk-Doğankonak Arası	1673
172.	Göksun	Küçük Kızılçık	1336
173.	Göksun	Karaköy Göksun	1312
174.	Göksun	Memetbey-Mahmutbey Kavşağı	1408
175.	Göksun	Tombak Köyü	1196
176.	Göksun	Temurağa	1337
177.	Göksun	Kömür	670
178.	Göksun	Söğütlü 1km güney	798
179.	Göksun	Bozhöyük	1538
180.	Pazarcık	Bölükçam	1466
181.	Pazarcık	Armutlu 2 Km batı	776
182.	Pazarcık	Karabıyıklı 1 Km batı	858

Sıra	İlçe	Köy	Yükseklik
183.	Pazarcık	Emiroğlu	540
184.	Pazarcık	Pazarcık	788
185.	Pazarcık	Keleşköy	782
186.	Pazarcık	Şallıuşağı (Pazarcık)	919
187.	Pazarcık	Kizirli Köyü	1061
188.	Pazarcık	Ufacıklı	760
189.	Pazarcık	Pazarcık	788
190.	Pazarcık	Mezere (Pazarcık)	815
191.	Pazarcık	Sakarkaya	884
192.	Pazarcık	Tetirlik 1 Km Batı	909
193.	Pazarcık	Aşağımülk-Yukarımülk Ara.	740
194.	Pazarcık	Maksutuşağı	584
195.	Pazarcık	Ganıdağı	1005
196.	Pazarcık	Memişkahya	863
197.	Pazarcık	Taşdemir 1km kuzey	1059
198.	Pazarcık	Yarbaşı	930
199.	Pazarcık	Çınarlı	664
200.	Ekinözü	Kürtül	590
201.	Çağlayancerit	Oruçpınar güney	1196
202.	Çağlayancerit	Bozlar 3 Km Batı	916
203.	Andırın	Geben	1265
204.	Andırın	Beşbucak	1267
205.	Andırın	Çokal	1225
206.	Andırın	Kabaagaç	255
207.	Andırın	Kumarlı	231
208.	Andırın	Köklü	776
209.	Andırın	Altınboğa	1116
210.	Andırın	Çuhadarlı	873
211.	Andırın	Boynuyoğunlu-Bostanlı	751
212.	Andırın	Boztopraklı	935
213.	Andırın	Kuzgun	733
214.	Andırın	Altınyayla	1279
215.	Andırın	Alanlı	758
216.	Andırın	Torun	616
217.	Andırın	Yeniköy	1117
218.	Andırın	Canbaz	1140
219.	Andırın	Karguçayırı	1387
220.	Nurhak	Nurhak Dağı	2283

Toplanan örnekler örnek tüplerine aktarıldı. Örneğin üzerine bir miktar etil alkol (%70) ilave edildi ve etiketlendi. Etiketlere örümceğin bulunduğu yer, tarih, örnek almada kullanılan metot ve toplayan kişinin adı kurşun kalemle yazıldı. Ayrıca bu bilgilere ilaveten habitat özellikleri ile ilgili ilginç gözlemler arazi defterine kaydedildi.

3.2. Metod

3.2.1. Laboratuvar Çalışmaları, Teşhis ve Sınıflandırma

Araziden toplanan örnekler etil alkol ortamında tüpler içinde etiketlenmiş olarak laboratuvara getirilmiştir.

Taksonomik çalışmalara, örneklerin ön teşhisi ile başlanıldı. Önce bütün örneklerin familya (Tablo 5.1) ve cinsleri daha sonra lokalite farkı gözetmeksizin türlerin teşhisleri yapılmıştır. Bunun için örnek % 70 alkol ihtiva eden çapı 10 cm ve yüksekliği 1,5 cm olan petri kabı içinde incelenmiştir. Teşhis çalışmaları esnasında örneği rahat gözleyebilmek için gereken pozisyonun sağlanmasında, yüzeyi farklı şekiller kazandırılmış parafin kullanıldı.

Genital yapıların çizimleri için teşhis edilmiş her bir tür için 3–5 örnek (her bir eşey için) seçilmiş ve bunların genital yapıların preparatları hazırlanmıştır. Dişi organın (epijin) diseksiyonu için Stereo mikroskop altında tutularak epijini ince uçlu pens ve keskin ağızlı bisturi ile dört bir yanından kesilmiştir. Bazen bisturi yerine ince uçlu özel gözcü makası kullanıldı. Bu şekilde çıkarılan epijin ters çevrilmiş bir cam petri üzerinde ve yine Stereo binoküler mikroskop altında etraftan düzgünce kesilip küçültülmüştür. Kesilip alınan bu epijinler, içinde % 70'lik alkol bulunan küçük şişelere konmuş ve etiketlenmiştir. Daha sonra epijinler bir seri işlem yapılarak daimi preparat haline getirilmiştir. Preparasyon işlemleri sırası ile şöyledir:

1- Dehidratasyon: Objenin içinde bulunduğu % 70'lik alkol konsantrasyonu yavaş yavaş artırılarak dehidratasyon gerçekleştirildi. Denemelerimiz örümcekler için en uygun olanının sırası ile % 85 alkolde 5 dakika, % 98 alkolde 5 dakika bekletmek olduğunu göstermiştir.

2- Saydamlaştırma: Bu aşamada kitin dışındaki dokusal yapıların uzaklaştırılması için KOH kullanıldı. Bunun için % 10'luk KOH eriğinde 1 saat bekleterek çöktürme yapıldı. Bu şekilde hazırlanan objeler kapatma ortamına alınmaya kadar % 70'lik alkol içinde bekletildi.

3- Kapatma: Kapatmada ortam olarak entellan kullanıldı. Bunun için etiketli lamın ortasına önce bir miktar entellan döküldü. Objeye entellanın üzerine bırakıldı ve Stereo binoküler mikroskop altında gerekli pozisyon verildi. Sonra lamel 45 derece eğim ile yavaşça entellan üzerine kapatıldı ve etiket numaralandı.

Bu şekilde hazırlanan süreli preparatlar daha sonra araştırma mikroskobu ile gözlenmiş ve epijinin görüntüsü X4 ve X10 büyültmeler ile ve kamera yardımıyla bilgisayara aktarılmıştır.

Erkek örneklere ait palpler önce tibialarından kesildi ve alkol ihtiva eden petri kabı veya saat camı içinde Stereo binoküler mikroskop ile incelenmiştir. Palp boyuna göre X2 ve X4 büyültmeler ile görüntüler kamera yardımıyla bilgisayara aktarılmıştır. Kesilen palp ve örnek alınan numune aynı şişeye konmuş ve etiketlenmiştir.

Araştırma trinoküler stereo, binoküler ışık mikroskop için standart işlemleri yapılmış, şekillerin ölçümleri yapılmıştır. Yukarıda anlatılan metodla erkek ve dişilerden alınan görüntülerin çıktısı alınmıştır. Bu çıktılardan perşumen kâğıdı üzerine şekiller, kara kalem kullanılarak geçirildi ve ölçümleri yapılmıştır. Son hali verilen şekiller rapido kalemi ile aydınge kâğıdı üzerine çizilmiştir.

Yakalanan örneklerin teşhisleri (Locket and Millidge, 1951; 1953, Platnick, 1989, Heimer and Nentwig, 1991, Roberts, 1995) anahtarlar kullanılarak yapılmıştır. Ayrıca Katalog ve check listelerinden de yararlanılmaktadır (Platnick 1989, Bayram 2002, Chatzaki 2002-2003, Bayram vd. 2007–2010, Karol 1967b, Nentwig 2011, Seyyar 2009, Topcu ve vd. 2005, Varol 2006).

Tür teşhisi sadece ergin bireyler üzerinden yapılmış, yavru örneklerin genital yapılarının henüz gelişmemiş olmasından, bu örneklerin tür teşhislerinden kaçınılmış, karakterler okunabiliyorsa sadece cins düzeyinde teşhis edilmişlerdir.

Teşhis anahtarları düzenlenirken bölgede tespit edilen familya ve türler esas alınmıştır. Türlerin tanımlarında kendi ergin örneklerimiz esas alınmış ve tanımlamanın kapsamı bu örneklerle sınırlandırılmıştır. Anahtarlarda çoğunlukla

erkek ve dişiler farklı karakterleriyle ayrı olarak ele alınmış, bu farklılıklar ile türler tanımlanmıştır.

3.2.2. Bulgularda Yer Alan Bölümlerin Açıklanması

Bulgular'da teşhis çalışmalarında tespit edilen örümcek familyalarının her bir cinsine ait yavru, ergin erkek, ergin dişi ve toplam birey sayıları yüzde oranlarıyla belirtilmiştir. Cinslere ait yüzde oranları her bir familyanın kendisi içerisinde hesaplanmıştır. Ancak yavru ve ergin toplam yüzdeleri yakalanan toplam birey sayısı üzerinden, erkek ve dişi yüzdeleri ise toplam ergin sayısı üzerinden hesaplanmıştır. Ayrıca her bir familyanın yakalanma yüzdesi yakalanan toplam yer örümcek sayısı üzerinden hesaplanmış, familya toplam birey sayısı sonunda gösterilmiştir.

3.2.3. Tür ve sinonimler

Türler, ICZN (International Commission of Zoological Nomenclature) kurallarına göre bugünkü geçerli ismi, yazarı ve yayın tarihi ile birlikte verilmiştir. Ayrıca her bir türün orijinal referansı verilmiş, sinonimleri alt alta sıralanmıştır. Bu kısma ait bilgiler için Platnick (2011) 'den yararlanılmıştır.

3.2.4. Morfoloji

Türlerin morfolojik tanımında verilen vücut boyu, alından opisthosoma'nın sonuna kadar olan mesafe ölçülerek ve literatür bilgisiyle mukayese edilerek verilmiştir. Bazı durumlarda prosoma uzunluğu, yine alından pedisel ön kenarına kadar ölçülerek verilmiştir. Prosoma, keliser, pedipalp, bacak, opisthosoma, erkek genital organ (palp) ve dişi genital organa (epijin) ait bütün özellikler tanımlar halinde verilmiş, karakterlerin verilmesinde bu sıralama uygulanmıştır. Tür tanımlarının verilmesinde türlerin teşhis anahtarındaki sıralanması esas alınmıştır. Türlerle ait erkek veya dişi genital organ şekilleri tür tanımlarının hemen arka sayfalarında verilmiş, ölçüleri mm cinsinden skala üzerinde gösterilmiştir. Genital yapılar dissekte edildikten ve preparasyon işlemleri tamamlandıktan sonra fotoğrafları çekilmiş ve bu fotoğraflardan rapido kalem kullanılarak aydıngeer kağıdına resimler çizilmiştir.

Teşhis anahtarları hazırlanırken Platnick, 1989; Bayram, 2002; Bayram vd. 2007-2010; Karol 1967b; Nentwig 2011; Seyyar, 2009; Topcu vd., 2005; Varol 1996, 2001, 2006 yararlanıldı.

3.3.2.5. Habitat ve ekoloji

Örneğin yakalandığı veya bulunduğu habitat kısaca tanımlanmış, ergin bireylerin fenolojisi biliniyorsa veya tespit edilmiş ise verilmiştir.

3.2.6. Dünyadaki yayılışı

Türlerin hangi zoocoğrafik bölge ya da ülkede yayılış gösterdiği belirtilmiştir. Heimer ve Nentwig (2011) dan yararlanılmış olup ayrıca referans verilmemiştir.

3.2.7. Türkiye'deki yayılışı

Türlerin daha önce ülkemizin hangi bölgelerinden kayıt edildikleri verilmiş veya Türkiye örümcek faunası için yeni kayıt olduğu belirtilmiştir (Varol, 2001, 2006; Özdemir, 2004; Kutbay, 2004; Topçu, 2005; Bayram vd. 2011; Seyyar, 2009).

3.2.8. İncelenen materyal ve lokaliteler

Bu bölümde, söz konusu taksona ait etiket bilgileri verilmiştir. Bunlar sırasıyla her örnek için lokalite ismi, konumu, denizden yüksekliği, toplama tarihi, erkek ve dişi sayıları şeklinde verilmiştir. Bu bölümde sadece tür teşhisleri yapılabilen ergin bireyler değerlendirilmiş, yavru örnekler erginleşmeye çok yakın olsalar bile değerlendirme dışı bırakılmışlardır.

3.2.9. Örneklerin kodlanması

Palp ve epijin çizimleri yapılan örnekler kodlanmış, bu kodlar Bulgular bölümünün "İncelenen materyal ve lokaliteler" kısmında gösterilmiştir. Kodda gösterilen ilk iki harf familyayı, sonraki iki harf cinsi, bunları izleyene rakam türün cins içinde sıralamadaki yerini, izleyen simge türün cinsiyetini ve en son rakam ise bireyin laboratuvar etiket numarasını göstermektedir. Örneğin; Gnaphosidae'ye ait bir birey GN ile, *Zelotes* cinsine aitse Ze, türün teşhis anahtarındaki sırası, dişi (♀), erkek (♂)

ise olduğu belirtilir ve ilave olarak preparatı yapılan ya da diseksiyonu yapılan örnek sayısı belirtilir (GNZe3♀1).

BÖLÜM 4

BULGULAR

Araştırma alanı olarak seçilen Adıyaman ve Kahramanmaraş illerinde Mart 2007-Ekim 2011 tarihleri arasında yapılan arazi çalışmaları sonucunda 3858 örnek toplanmıştır. Toplam 32 örümcek familyası tespit edilmiştir (Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Araştırma alanından toplanan örneklerin familyalara göre erkek, dişi ve yavru oranları.

Familiya	♀	♂	Ergin	Yavru	Toplam	%
1. Gnaphosidae	237	180	417	783	1200	31,08
2. Lycosidae	136	54	190	569	759	19,65
3. Hahnidae	19	17	36	397	433	11,21
4. Theridiidae	81	20	101	172	273	7,08
5. Salticidae	32	45	77	157	234	6,06
6. Philodromidae	52	26	78	143	221	5,72
7. Thomisidae	62	27	89	83	172	4,55
8. Agelenidae	24	3	27	136	163	4,22
9. Amaurobidae	6	1	7	70	77	1,99
10. Liocranidae	8	6	14	62	76	1,96
11. Oecobidae	1	1	2	45	47	1,22
12. Zodaridae	9	10	19	15	34	0,88
13. Dictynidae	9	9	18	7	25	0,64
14. Clubionidae	3	2	5	19	24	0,62
15. Palpimanidae	-	2	2	21	23	0,59
16. Eresidae	3	1	4	11	15	0,38
17. Pholcidae	3	-	3	12	15	0,38
18. Corinnidae	8	2	10	2	12	0,31
19. Theraphosidae	-	3	3	9	12	0,31
20. Tetragnathidae	6	2	8	1	9	0,23
21. Araneidae	4	-	4	4	8	0,20
22. Dysderidae	2	1	3	1	4	0,10
23. Nesticidae	-	-	-	3	3	0,10
24. Pisauridae	-	-	-	3	3	0,07
25. Zoropsidae	3	-	2	1	3	0,07
26. Cithaeronidae	1	2	3	-	3	0,07
27. Zoridae	1	-	1	1	2	0,07
28. Linphiidae	1	-	1	1	2	0,05

Familya	♀	♂	Ergin	Yavru	Toplam	%
29. Scytodidae	1	-	1	1	2	0,05
30. Oxyopidae	-	-	-	2	2	0,05
31. Cybaeidae	-	1	-	-	1	0,02
32. Titanoecidae	1	-	-	-	1	0,02
	712	415	1127	2731	3858	100

Toplanan örneklerden üç familyada (Oxyopidae, Nesticidae, Pisauridae) ergin örneğe rastlanmamıştır. Bunun dışında kalan 29 familya içinden 18 familya (Gnaphosidae, Lycosidae, Philodromidae, Thomisidae, Palpimanidae, Amaurobiidae, Oecobidae, Eresidae, Dysderidae, Zoropsidae, Zoridae, Scytodidae, Linyphidae, Cithaeronidae, Therophosidae, Titanoecidae ve Cybaeidae)'ya ait 510 dişi ve 299 erkek örnek olmak üzere 809 ergin, tür bazında çalışılmıştır.

Gnaphosidae'ye ait 210 dişi ve 180 erkek örnek olmak üzere 390 erginde 16 cinse ait 41 tür belirlenmiştir. Bu cinslerden *Zelotes* 9, *Haplodrassus* 6, *Nomisia* 4, *Drassodes* 4, *Trachyzelotes* 4, *Drassylus* 3, *Gnaphosa* 2, *Setaphis*, *Micaria*, *Camillina*, *Phaoceus*, *Echemus*, *Poecilichora*, *Pterotracha*, *Cryptodrassus* ve *Drassodex* cinslerinde ise birer tür tespit edilmiştir (Tablo 4.2).

Tablo 4. 2. Gnaphosidae familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.

Familya	Cins	Tür	Dişi (♀)	Erkek (♂)	Yavru
Gnaphosidae	<i>Haplodrassus</i>	<i>mediterraneus</i>	8 ♀♀	5 ♂♂	128
		<i>signifer</i>	25 ♀♀	18 ♂♂	
		<i>dalmatensis</i>	11 ♀♀	---	
		<i>invalidus</i>	1 ♀	6 ♂♂	
		<i>panomorevi</i>	---	1 ♂	
		<i>outchinnikovi</i>	---	5 ♂♂	
	<i>Nomisia</i>	<i>aussereri</i>	9 ♀♀	3 ♂♂	194
		<i>ripariensis</i> ,	38 ♀♀	42 ♂♂	
		<i>conigera</i>	21 ♀♀	33 ♂♂	
		<i>orientalis</i>	4 ♀♀	4 ♂♂	
	<i>Drassodes</i>	<i>serratichelis</i>	5 ♀♀	---	141
		<i>lutescens</i>	9 ♀♀	---	
		<i>lpidosus</i>	11 ♀♀	6 ♂♂	
		<i>cupreus</i>	---	4 ♂♂	
	<i>Drassylus</i>	<i>praeficus</i>	1 ♀	3 ♂♂	47
		<i>jubatopalpis</i>	---	2 ♂♂	
		<i>crimeaensis</i>	8 ♀♀	12 ♂♂	
	<i>Gnaphosa</i>	<i>opaca</i>	1 ♀	---	45

Familiya	Cins	Tür	Dişi (♀)	Erkek (♂)	Yavru
Gnaphosidae		<i>lucifuga</i>	3 ♀♀	8 ♂	
	<i>Micari</i>	<i>albovittata</i>	3 ♀♀	---	17
	<i>Camillina</i>	<i>metellus</i>	1 ♀	2 ♂♂	
	<i>Phaoceus</i>	<i>braccatus</i>	3 ♀♀	---	5
	<i>Zelotes</i>	<i>aeneus</i>	-----	9 ♂	
		<i>longipes</i>	3 ♀♀	---	
		<i>electus</i>	1 ♀	---	
		<i>caucasicus</i>	1 ♀	7 ♂♂	
		<i>latreillei</i>	7 ♀♀	---	
		<i>apricorum</i>	---	2 ♂♂	
		<i>hermani</i>	---	1 ♂	
		<i>petrensis</i>	---	3 ♂♂	
		<i>solstitialis</i>	7 ♀♀	---	
		<i>Trachyzelotes</i>	<i>lyonetti</i>	1 ♀	---
	<i>malkini</i>		1 ♀	4 ♂	
	<i>pedestris</i>		---	1 ♂	
	<i>fuscipes</i>		2 ♀♀	---	
	<i>Echemus</i>	<i>angustifrons</i>	1 ♀	---	
	<i>Poecilichora</i>	<i>senilis</i>	---	2 ♂♂	3
<i>Setaphis</i>	<i>gomarea</i>	---	4 ♂♂	8	
<i>Pterotricha</i>	<i>lentiginosa</i>	18 ♀♀	---		
<i>Cryptodrassus</i>	<i>creticus</i>	---	1 ♂	1	
<i>Drassodex</i>	<i>hypocrita</i>	1 ♀	---		
Toplam	16	41	210	180	897

Lycosidae'ye ait 109 dişi ve 54 erkek örnek olmak üzere 163 erginde 9 cinse ait 30 tür belirlenmiştir. Bu cinslerden *Pardosa* 13, *Alopecosa* 6, *Arctosa* 3, *Lycosa* 2 ve *Trochosa* 2, *Hogna*, *Aulonia*, *Geolycosa*, *Wadicosa* cinslerinde ise birer tür tespit edilmiştir (Tablo 4. 3).

Tablo 4. 3. Lycosidae Familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.

Familya	Cins	Tür	Dişi (♀)	Erkek (♂)	Yavru
Lycosidae	<i>Alopecosa</i>	<i>cursor</i>	6 ♀♀	6 ♂♂	207
		<i>albofasciata</i>	15 ♀♀	1 ♂	
		<i>accentuata</i>	3 ♀♀	---	
		<i>trabilis</i>	---	15 ♂♂	
		<i>pinetorum</i>	---	3 ♂♂	
		<i>aculeata</i>	---	1 ♂	
	<i>Hogna</i>	<i>radiata</i>	5 ♀♀	---	18
	<i>Lycosa</i>	<i>boniensis</i>	3 ♀♀	---	12
		<i>preagrandis</i>	---	2 ♂♂	
	<i>Trochosa</i>	<i>ruricola</i>	2 ♀♀	---	20
<i>abditata</i>		3 ♀♀	---		
Lycosidae	<i>Pardosa</i>	<i>aquila</i>	4 ♀♀	---	273
		<i>prativaga</i>	3 ♀♀	---	
		<i>agricola</i>	2 ♀♀	---	
		<i>atomaria</i>	5 ♀♀	---	
		<i>pseudotrigillata</i>	9 ♀♀	---	
		<i>morosa</i>	8 ♀♀	---	
		<i>cribrata</i>	6 ♀♀	---	
		<i>nebulosa</i>	10 ♀♀	---	
		<i>proxima</i>	6 ♀♀	5 ♂♂	
		<i>monticola</i>	10 ♀♀	6 ♂♂	
		<i>anomola</i>	2 ♂♂	---	
		<i>hortensis</i>	1 ♂	---	
		<i>tatarica</i>	1 ♂	---	
		<i>Aulonia</i>	<i>krotochvili</i>	2 ♀♀	
	<i>Arctosa</i>	<i>maculata</i>	1 ♀	---	16
		<i>leopardus</i>	3 ♀♀	---	
		<i>cinerea</i>	---	3 ♂♂	
<i>Geolycosa</i>	<i>vultuosa</i>	3 ♀♀	---	6	
<i>Wadicosa</i>	<i>fidelis</i>	---	5 ♂♂	8	
	9	30	109	54	569

Thomisidae'ye ait 62 dişi ve 27 erkek örnek olmak üzere 71 erginde 5 cinse ait 17 tür belirlenmiştir. Bu cinslerden *Xysticus* 11, *Ozyptila* 2 ve *Coriarachne* 2, *Ebrechtella* ve *Thomisus* cinslerinde ise birer tür tespit edilmiştir (Tablo 4. 4).

Tablo 4. 4. Thomisidae Familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.

Familya	Cins	Tür	Dişi (♀)	Erkek (♂)	Yavru
Thomisidae	<i>Xysticus</i>	<i>viduus</i>	2 ♀♀	---	82
		<i>striatipes</i>	2 ♀♀	---	
		<i>ulmi</i>	2 ♀♀	---	
		<i>lineatus</i>	1 ♀	---	
		<i>kochi</i>	2 ♀♀	---	
		<i>robustus</i>	1 ♀	17 ♂♂	
		<i>bonneti</i>	1 ♀	---	
		<i>laetus</i>	1 ♀	---	
		<i>gallicus</i>	2 ♀♀	---	
		<i>pseudorectilineus</i>	25 ♀♀	5 ♂♂	
		<i>kulczynski</i>	---	2 ♂♂	
	<i>Ozyptila</i>	<i>atomaria</i>	1 ♀	---	
		<i>pacifica</i>	---	1 ♂	
	<i>Coriarachne</i>	<i>brunneipes</i>	1 ♀	1 ♂	1
		<i>depressa</i>	1 ♀	---	
<i>Ebrectella</i>	<i>tricuspidata</i>	2 ♀♀	---		
<i>Thomisus</i>	<i>onostus</i>	---	1 ♂		
	5	17	44	27	83

Philodromidae'ye ait 52 dişi ve 26 erkek örnek olmak üzere 78 erginde 2 cinse ait 9 tür belirlenmiştir. Bu cinslerden *Thanatus* 'tan 8, *Philodromus* ' tan ise 1 tür tespit edilmiştir (Tablo 4. 5).

Tablo 4.5. Philodromidae Familyasında cinslere göre ergin yavru oranları.

Familya	Cins	Tür	Dişi (♀)	Erkek (♂)	Yavru
Philodromidae	<i>Thanatus</i>	<i>pictus</i>	6 ♀♀	5 ♂♂	135
		<i>coloradensis</i>	2 ♀♀	---	
		<i>formicinus</i>	5 ♀♀	---	
		<i>arenarius</i>	---	4 ♂♂	
		<i>nitidus</i>	1 ♀	---	
		<i>sabulosus</i>	---	1 ♂	
		<i>vulgaris</i>	1 ♀	---	
		<i>fabricii</i>	14 ♀♀	11 ♂♂	
	<i>Philodromus</i>	<i>longipalpis</i>	1 ♀	---	8
	2	9	31	21	143

Ayrıca Dysderidae'dan *Harpactea spasskyi*, *H. delsthevi* ve *Dysdera rudis*; Amaurobiidae'den *Amaurobius fenestralis* ve *A. similis*; Oecobiidae'den *Uroctea thaleri* ve *Oecobius navus*; Palpimanidae'den *Palpimanus orientalis*; Eresidae'den *Eresus collari*; Pholcidae'den *Pholcus phalangoides*; Zoropsidae'den *Zoropsis lutea*; Scytodidae'den *Scytodes thoracica*; Cithaeronidae'den *Cithaeron praedonicus*; Theraphosidae'den *Chatapelma olivaceum*; Titanoecidae'den *Titanoeca flavicoma* türleri tespit edilmiştir (Tablo 4. 6).

Üç taksonun **Zoridae'** den *Zora sp.*, Linyphiidae'den *Linyphia sp.*, ve Cybaeidae'den 1 erkek örnek *Cybae sp.* olarak belirlenmiştir ve tür teşhisleri tam olarak tamamlanmamıştır.

Tablo 4.6. Örnek sayısı % 2'den daha az olan familyaların cinslere göre ergin yavru oranları.

Familya	Cins	Tür	Dişi (♀)	Erkek (♂)	Yavru
Dysderidae	<i>Harpactea</i>	<i>spasskyi</i>	1 ♀	1 ♂	1
		<i>delsthevi</i>	1 ♀	---	
	<i>Dysdera</i>	<i>rudis</i>	---	1 ♂	
Amaurobiidae	<i>Amaurobius</i>	<i>fenestralis</i>	5 ♀♀	---	70
		<i>similis</i>	---	1 ♂	
Oecobiidae	<i>Uroctea</i>	<i>thaleri</i>	1 ♀	---	45
	<i>Oecobius</i>	<i>navus</i>	---	1 ♂	
Palpimanidae	<i>Palpimanus</i>	<i>orientalis</i>	---	2 ♂♂	21
Eresidae	<i>Eresus</i>	<i>collari</i>	1 ♀	1 ♂	11
Zoropsidae	<i>zoropsis</i>	<i>lutea</i>	3 ♀♀	---	1
Scytodidae	<i>Scytodes</i>	<i>thoracica</i>	1 ♀	---	1
Cithaeronidae	<i>Cithaeron</i>	<i>praedonicus</i>	1 ♀	2 ♂♂	
Theraphosidae	<i>Chatapelma</i>	<i>olivaceum</i>	---	3 ♂♂	9
Titanoecidae	<i>Titanoeca</i>	<i>flavicoma</i>	1 ♀	---	
Pholcidae	<i>Holcnemus</i>	<i>sp.</i>	1 ♀	---	12
Zoridae	<i>Zora</i>	<i>sp.</i>	1 ♀	---	1
Linyphiidae	<i>Linyphia</i>	<i>sp.</i>	1 ♀	---	1
Cybaeidae	<i>Cybaeus</i>	<i>sp.</i>	-----	1 ♂	--
14	16	18	17	13	173

Örümceklerde sınıflandırma:

- Domain** : Eukaryota Whittaker & Margulis, 1978 - eukaryotes
Kingdom : Animalia Linnaeus, 1758 - animals
Subkingdom : Bilateria (Hatschek, 1888) Cavalier-Smith, 1983
Branch : Protostomia - Grobben, 1908
Infrakingdom : Ecdysozoa - Aguinaldo Et Al., 1997 Ex Cavalier-Smith, 1998
Superphylum : Panarthropoda - Cuvier
Phylum : Arthropoda Latreille, 1829 - Arthropods
Subphylum : Arachnomorpha Heider, 1913
Infraphylum : Cheliceriformes
Superclass : Chelicerata
Epiclass : Euchelicerata
Class : Arachnida Cuvier, 1812 - Arachnids
Subclass : Micrura
Order : Araneae Clerck, 1757 - Spiders

- Suborder I** : Mesothelae
Suborder II : Opisthothelae (Orthognatha, Primitive spiders)
Infraorder : Mygalomorphae
Suborder III : Labidognatha (Modern spiders)
Infraorder : Araneomorphae

4.1. Familya Teşhis Anahtarı

- 1- İlkel örümcekler, keliserler proksimalde ..... **Theraphosidae**
-Gelişmiş örümcekler, keliserler diaxial veya transversalde 2
2- Kribellum ve kalamistrum var 3
-Kribellum ve kalamistrum yok 6
3- Kribellum bir parçalı.....4
-Kribellum iki parçalı.....5

4- Karapaks ve sternum uzunluğundan daha geniş	Oecobiidae
-Gnathokoksa birbirine tam paralel, posterior spinneretler uzun.....	Titanoecidae
4-Yan gözler prosomanın tüm genişliği boyunda kare şeklinde dizili	Eresidae
-Tüm gözler prosomanın önünde yerleşmiş	Amaurobiidae
6- Gözler 6 adet	7
-Gözler 8 adet	8
7- Tarsus iki tırnaklı, Onychiumlu	Scytodidae
-Tarsus üç tırnaklı, Onychium yok	Dysderidae
8- Gözler iki sıralı	9
-Gözler üç sıralı	16
9- Tarsus iki tırnaklı	10
-Tarsus üç tırnaklı	11
10- Protoraks küremsi, üstten bakıldığında ağ memeleri görülmez, I., II., III. bacaklar öne yönelik.....	12
-Protoraks uzunca, üstten bakıldığında ağ memeleri görülür ve I. ve II bacaklar öne yönelik.....	13
12- Ön vda gözler dikdörtgen oluşturur; I. II. bacaklar tabanda yana, uçta ise öne yönelik, eşit uzunlukta; III. ve IV. bacaklar diğerlerinden daha uzun.....	Thomisidae
-Ön vda gözler yamuk oluşturur; I. bacaklar öne, II. ve III. bacaklar yana, IV. bacaklar arkaya yönelik; tüm bacaklar hemen hemen eşit uzunlukta...	Philodromidae
13- Ön orta gözler bitişik.....	14
-Ön orta gözler bitişik değil.....	15

11- Arka orta gözler eliptik veya oval; Maksillaüçgenimsi; ön ağ memeleri silindirik, tabanda kendi çapları kadar birbirinden ayrı, arka memelerden biraz daha uzun..... **Gnaphosidae**

-Arka orta gözler eliptik veya oval; Maksillaüçgenimsi; ön ağ memeleri silindirik, tabanda kendi çapları kadar birbirinden ayrı, arka memelerden biraz daha uzun.....**Cithaeronidae**

14- Femur dorsalde trichobotriyalı, keliser lateralde stridülasyon törpüsüne sahip.....**Linyphiidae**

-Femur dorsalde tichobotriasız, keliser lateralde stridülasyon törpüsüne sahip değil.....**Cybaecidae**

15-Ön orta gözler birbirinden ayrı, prosoma genişliğinden uzun, femur I dikkat çeker derecede kalın ..... **Palpimanidae**

-Ön orta gözler birbirinden ayrı değil, prosoma yuvarlak, femur I normal kalınlıkta.....**Pholcidae**

16- Arka sıra gözler kuvvetli iç bükey, arka orta gözler arasındaki mesafe arka yan gözler arasındaki mesafenin yarısından daha büyük, opistosoma arkada yuvarlakça.....**Lycosida**

-Anterior medyan gözler anterior lateral gözlerden belirgin biçimde küçüktür.....**Zoropsidae**

4.2. Familya: **THERAPHOSIDAE** Thorell, 1869

Keliserleri büyük ve öne doğru yönelmiştir. Sekiz adet gözleri bir arada ve grup halinde bulunur. Labiumları serbesttir. Keliser makasları kaidesinde yoğun kıllar bulunur. Erkeklerin IV. yürüme bacaklarında çiftleşmede dışıdan korunmak üzere kullanılan tibial apofiz vardır. Theraphosidae, Dünya'daki en büyük örümcek türlerini içerisine yer alır. Üyeleri, doğu boylamlarında 40° kuzey enleminden Şili'ye kadar, batı boylamlarında Çin'den Avustralya'ya kadar olan ılıman ve tropikal iklimlerde yayılış gösterir. Bu familya içerisinde, genellikle vücutları yoğun tüylerle

kaplı, büyüklükleri ve renkleri büyük ölçüde değişkenlik gösteren, iri siyah zehir dişlerine sahip örümcek türleri yer alır. Bazı türleri ağaçlarda ve meskenlerin duvarlarında yaşamlarını sürdürürken (*Avicularia* ve *Poecilotheria* gibi) diğerleri genellikle toprak içerisinde açtıkları yuvalarda yaşarlar.

4.2.1 *Chaetopelma* Ausserer, 1871

Cins üyeleri, Orta ve doğu Afrika, Kıbrıs, Orta Doğu ve Türkiye'nin güney kesimlerini ve Seychelles adalarını içerisine alan bölgede yayılış gösterirler.

4.2.1.1. *Chatapelma olivaceum* (C. L. Koch, 1841)

Mygale olivacea C. L. Koch, 1841.

C. aegyptiaca Ausserer, 1871: 191.

Cratorrhagus tetramera Simon, 1892: 137.

C. shabati Hassan, 1950: 163.

C. o. Denis, 1955: 438.

Morfoloji: Erkekleri 25–27 mm. Reseptakulumları apikal olarak ikiye bölünmüştür. Erkeklerin IV. çift yürüme bacaklarında bulunan tibial apofizin üzerinde, tek sıralı 17 uzun dikenden oluşan tarak şeklinde bir yapı vardır. Fovea nispeten ufak ve geriye dış bükeydir. I. göz sırası hafif içbükey, II. göz sırası hafif dış bükeydir. Klipus nispeten dardır. Embolus 4 mm dir (Şekil 4.1 A).

Habitat ve Ekoloji: Nemli ağaçlık bölgelerde bulunur. Erkekleri gündüz aktiftir. Dişileri toprak içerisine açtıkları derin yuvalarda bulunur.

Dünyadaki Yayılışı: Kıbrıs, Türkiye, Orta Doğu, Sudan, Mısır.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Boynu Yoğunlu-Bostanlı köyü arası, 37° 27' N, 36° 25'E, 751m, 02.05.2009, 3♂♂ (THCh1♂1).

4.3. Familya: **OECOBIIDAE** Blackwall, 1862

Prosoma, karapaks ve sternum uzunluğundan daha geniştir. Renk solgun sarı ve üzerinde siyah lekeler mevcuttur. Göz grupları birbirine yakın, arka orta gözler düzgün olmayan üçgen şeklindedir. Kribellum gelişmemiş ve hatta erkeklerde kalamistrum bulunmaz. Anal tüberkül üzerinde saçak şeklinde uzun kıvrımlı kıllar mevcuttur.

4.3. **Oecobiidae** Cins Teşhis Anahtarı

1- Vücut uzunluğu 3 mm'den küçük; arka orta gözler diğerlerinden büyük ve fasülye şeklinde..... ***Oecobius***

1- Vücut uzunluğu 5 mm'den büyük; arka orta gözler diğerlerinden küçük ve küre şeklinde ..... ***Uroctea***

4.3.1. ***Oecobius*** Lucas, 1846

Genel renk soluk sarımsı olup siyah benekler bulunur. Prosoma uzunluğundan geniş, arka orta gözler düzensiz üçgen şeklindedir. Karapaks ve sternum uzunluğundan daha fazla geniştir. I. tibia genişliğinin 6-7 katı uzundur. Kalamistrum iki sıra halindedir ve IV. bacak metatarsusunun yarısını ya da 2/3 ünü kaplar. Anal tüberkül üzerinde karakteristik çelenk biçiminde dışa doğru kıvrılmış kıllar bulunur. Ağları dairesel görünümlü olup çapı 30 mm kadardır.

4.3.1.1. ***Oecobius navus*** Blackwall, 1859

O. n. Blackwall, 1859: 266

O. parietalis Chamberlin & Ivie, 1935

O. annulipes Shear & Benoit, 1974: 710

O. n. Ono, 2009a: 127

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde ve dişilerde 2.2–2.5 mm'dir. Prosoma siyah lekeli ve gözlerin olduğu alan beneklidir. Bacakların deseni belirgin değildir. Opisthosoma siyah ve yanlarda beyaz desenlere sahiptir. Simbiyum uca doğru incelmıştır. Terminal apofiz 'Y' şeklindedir (Şekil 4.1. B-C).

Habitat ve Ekoloji: Kozmopolit bir türdür. Taşlar altında, yaprakların arasında, inşaat alanlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Kozmopolit.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Taşdemir 1 km kuzey, 37° 32' N, 37° 32' E, 1059 m, 23.06.2007, 1 ♂ (OEOe1♂1).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.3.2. *Uroctea* Dufour, 1820

Gövde ve bacaklar siyah fon üzerine beyaz kıllardan oluşan puan şeklinde desenlidir. 5 mm'den büyük örümceklerdir. Gözler iki sıraya dizili; ön, arka yan ve orta gözler 4' lü iki grup halinde dizilidir. Prosoma önde yuvarlak ve öne doğru bir çıkıntı oluşturmaz.

4.3.2.1. *Uroctea thaleri* (Rheims, Santos & van Harten, 2007)

U. paivani Baum, 1972: 135

U. indica Gajbe & Bhadra, 1978: 933

U. t. Rheims, Santos & van Harten, 2007

U. indica Gajbe, 2007: 436

U. t. Kunt et al., 2009

Morfoloji: Dişilerde vücut uzunluğu 13 mm'dir. Prosoma kısa genişlemiş ve parlak kahverengidir. Opistosoma koyu gri-kahve renktedir. Opistosoma üzerinde benekler vardır. Bacaklar prosoma rengindedir. Dişi epijini adeta bir dudak görünümündedir. Vulvanın spermatekaları küçük, yumurta kanalları ise ince ve uzundur (Şekil 4.1.D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Türkiye, İsrail, İran, Yemen.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Sarıkaya köyü, 37° 57'N, 38° 11'E, 504 m, 17.05.2008, 1 ♀ (OEUr2♀1).

4.4. Familya: **TITANOECIDAE** Lehtinen, 1967

Gnathokoksalar birbirine paraleldir. Erkeklerin keliseri kısa lateral dikenli olup bu yapı dişilerde daha seyrek.

4.4.1. *Titanoeca* Thorell, 1870

Opisthosoma 1–2 çift küçük beyaz benekli veya beneksizdir.

4.4.1.1. *Titanoeca flavicoma* L. Koch, 1872

T. f. L. Koch, 1872: 163

Amaurobius simplex O. P. Cambridge, 1872: 262

T. f. Simon, 1914

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6.1 mm dir. Prosoma koyu kahverengi, sternum koyu kahverengi, opisthosoma siyahımsı ve bacaklar koyu kahverengidir. Vulva iki yuvarlak ve belirgin spermateka ile bunlara bağlantılı uzun kanallardan oluşur (Şekil 5.2 A)

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Çuhadarlı köyü, m, 37° 34' N, 36° 29' E, 1275m, 02.05.2009, 1 ♀ (TİTi1♀1).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.5. Familya: **ERESIDAE** C. L. Koch, 1850

Vücutları büyük ve koyu renklidir. Baş yukarıdan bakıldığında önde gözlerin bölgesinde diktir. Gözler üç sıraya dizilidir. Birinci sırada 2, ikinci sırada 4, üçüncü sırada 2 göz vardır. İkinci sırada orta gözler diğerlerine oranla daha iridir. Ön sıradaki gözler birbirine çok yakın, arka gözler ise birbirine ayrı konumlanmıştır. Keliserleri iri ve oluşunun ön kenarı bir dişlidir. Keliserlerin tırnakları bacaklara oranla nispeten kısadır. Maksilla geniş ve düzdür. Alt dudağın uzunluğu

genişliğinden fazladır. Sternum uzun ve dardır. Erkeğin palpinin bütün eklemleri çıkıntısız ve iri dikenlere sahip değildir. Erkek pedipalpuslarındaki embolus kısa ve incedir.

4.5.1. *Eresus* Walckenaer, 1805

Sadece yavrular ve ergin erkekler çevrede dolaşırken görülebilirler; dişiler genellikle yuvalarında hazırladıkları ağlarda avlarını beklerler. *Atypus* gibi bu cinse ait türler geç olgunlaşır ve dişileri uzun süre yaşarlar, fakat parlak renklere sahip olan erkeklerinin ömürleri kısadır.

4.5.1.1. *Eresus kollari* Rossi, 1846

Aranea cinnaberinus Walckenaer, 1802: 249

E. cinnaberinus Walckenaer, 1805: 21

E. tristis Kroneberg, 1875

E. niger Reimoser, 1931

E. k. Rezác, Pekár & Johannesen, 2008: 267.

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 8–11 mm; dişilerde 9-16 mm' dir. Prosoma siyahtır. Bacaklar kısa, güçlü, siyah veya kırmızımsı beneklere sahiptir. Ayrıca III. ve IV. çift bacaklar kırmızı kıllara sahiptir. Opisthosoma dorsalden bakıldığında parlak kırmızı iki çift büyük ve bir çift küçük siyah benek taşır. Yanları ve ventrali siyahtır. Kondüktör kısa ve belirgindir. Dış yarıkları belirgindir (Şekil 4.2. B, C).

Habitat ve Ekoloji: Sıcak alanlarda yuva içlerinde, taş altlarında ağ içlerinde bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Köseli köyü, 37° 46' N, 38° 02' E, 754 m, 17.05.2008, 1 ♀, 1 ♂ (EREr1♂1, ♀1).

4.6. Familia: **AMAUROBIIDAE** Thorell, 1870

Kribellat oldukları halde, genel görünüm itibari ile ekribellat olan Agelenid'lere benzerler. Önceleri Amaurobiidae familyasının tip cinsi olan *Amaurobius* Agelenidae'nin bir cinsi olarak değerlendirilmiş, sonra kribellum ve kalamistrum yapılarından dolayı Agelenidae'den ayrılmışlardır. Erginlerde boy 5–15 mm arasındadır. Kribellum ince bir çizgiyle ikiye bölünmüştür. IV. bacak metatarsusunun dorsalindeki kalamistrum iki sıralı bir tarak şeklindedir. Bu yapı ergin erkeklerde yozlaşmıştır. Keliser ve bacaklar kuvvetli yapıdadır. Maksillalar skapulalıdır.

4.6.1. *Amaurobius* C. L. Koch, 1837

Kribellat iki parçalı. IV. metatarsusta kalamistrum iki sıralı bol kıl yapısına sahiptir. Bu özellik erkeklerde azalmış olabilir. Birçoğu duvar yarıklarında, ağaç kabukları, küçük yapraklar arasında ve altında ağlar kurarlar.

4.6.1. *Amaurobius* Tür Teşhis anahtarı

- 1- Dişi.....2
-Erkek.....3
- 2- Spermatekalar küremsi; epijin orta boşluğuna doğru yönelik, epijin kapak üçgenimsi.....*fenestralis*
- 3- Dorsal tibial apofizin kaidesi lateralden bakıldığında derin dar bir çukura sahip. Tibial apofiz kalın sklerize diken şeklinde, embolus anteriora yönelik ve embolus kıvrık.....*similis*

4.6.1.1. *Amarobius fenestralis* (Ström 1768)

Aranea f. Ström, 1768: 362.

Clubiona atrox Sundevall, 1831.

A. f. Menge, 1871: 290

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 7-9 mm'dir. Prosoma sarımsı kahverengidir, yanları ve göz bölgesi daha koyu renklindedir. Keliser kahverengidir. Bacaklar

kırmızı-kahverenkli, belirgin desenlere sahiptir. Opistosoma sarımsı kırmızımsı veya kahverengidir, dorsalde 4 siyah beneklidir. Dişilerde epijinin ön kenarları fazla genişçe değildir. Vulva kanalları belirgindir ve iki daireden oluşan yapıdadır (Şekil 4.2. D).

Habitat ve Ekoloji: Ağaç kabukları, yıkılmış ağaç kütükleri, taş altı veya dökülmüş yaprak altlarında yaşarlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Gerger, Burçaklı köyü, 38° 01' N, 38° 55' E, 703 m, 27.05.2007, 1 ♀ (AMAm1♀3); Besni, Sarıyaprak doğu, 37° 34' N, 37° 43' E, 791 m 12.04.2008, 1 ♀ (AMAm1♀4); Gerger, Sutepe köyü, 37° 58' N, 37° 48' E, 780 m, 27.05.2007, 1 ♀ (AMAm1♀6); Kahramanmaraş, Pazarcık, Yarbaşı köyü, 37° 46' N, 37 40 E, 930 m, 18.05.2008, 1 ♀ (AMAm1♀5).

4.6.1.2. *Amaurobius similis* (Blackwall, 1861)

Ciniflo s. Blackwall, 1861: 141

A. s. L. Koch, 1868

A. s. Almquist, 2006: 325

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 6.5–8.0' mm dir. Prosoma sarımsı kahverenkli yanlar ve göz bölgesi ise daha koyudur. Sternum sarımsıdır. Keliser kahverenkli. Bacaklar kırmızı kahverenkli. Opistosoma sarımsı gri veya kırmızımsıdır; anterior kısmın dorsalinde 4 siyah lekelidir. Dorsal tibial apofiz düz ve kesiktir (Şekil 4.3. A).

Habitat ve Ekoloji: Yarıklarda ve taşlar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Holoarktik

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Altınboğa köyü, 37° 37' N 36° 20' E, 1116 m, 03.05.2009, 1 ♂ (AMAm2♂1).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.7. Familia: **SCYTODIDAE** Blackwall, 1864

Bu familyanın Avrupa'da ve Türkiye'de sadece *Scytodes* cinsinin yayılış gösterdiği belirlenmiştir. Altı gözlüdür, haplojin örümcekler grubunda yer alırlar. Bu grup örümceklerde karapaks yandan bakıldığında arka tarafta önden daha yüksek olup bir kubbeyi andırmaktadır. Torasik yarık pek belirgin değildir. Sternum arkada kesiktir. Tarsuslar üç tırnaklıdır. Barınak içlerinde yaşarlar.

4.7.1. *Scytodes* Latreille, 1804

Karapaks arkada çok yüksek olup thorasik yarık fark edilmez. Karapaks soluk sarı ve çok sayıda siyahımsı nokta lekeli. Altı adet göz birbirinden uzak ikili gruplar oluşturur. Zehir bezleri büyük olup iki ayrı keseden oluşur. Keselerden biri zehir üretirken, diğeri sakızimsı ve yapışkan bir madde üretir. Barınaklarda yaşar.

4.7.1.1. *Scytodes thoracica* (Latreille, 1802)

Aranea t. Latreille, 1802

S.t. Namkung, 2002

Morfoloji: Boy dişide 4-6 mm dir. Prosoma soluk sarı; üzeri siyahımsı benekler ile örtülüdür. Prosoma arkada yüksek, thorasik yarık bulunmaz. Gözler ikişerli üç grup halinde ve birbirinden uzaktır. Keliser iğneleri kısa ve şişman, maxillalar uzun dar ve sivri uçludur. Sternum oval soluk sarı, her bir koksa önünde siyahımsı küçük bir bar mevcut, labium sternum ile birleşiktir. Bacaklar silindirik ve siyah halkalıdır. Ağ memeleri küçük ve koniktir. Epijin basit bir delik şeklinde; erkek palpal organ da basit, kaidede şişkin uca doğru giderek daralan bir embolus taşır (Şekil 4.3. B).

Habitat ve Ekoloji: Meskenlerde özellikle sıcak havalarda görülürler. Bodrum ve mahzen gibi serin yerlerde, ayrıca açık alanlarda taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Holoartik (Pasifik adaları).

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, İç Anadolu, Marmara, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Gerger, Kaşyazı köyü doğu, 38° 02' N, 39° 04' E, 942 m, 27.05.2007, 1 ♀ (SCSc1♀1).

4.8. Familya: DYSDERIDAE C. L. Koch, 1837

Altı gözlü örümceklerdir. Karapaks kırmızı kahverengi, koyu kahve ve siyah olan örümceklerdir. Nispeten büyüktürler. Bazı türlerde keliser dikkat çeker derecede büyüktür. Elipsoid opistosomaları desen taşımaz. Genital açıklığın iki kenarında bulunan trakeal açıklıklar belirgindir. Palpal organ ve epijin yapıları basit olmakla ‘‘Haplojin Örümcekler’’ grubunda yer alırlar.

5.8. Dysderidae Cins Teşhis anahtarı

1- Gnathokoksa ön kenarı yanlardan eğik ve bombeli, tarsus I ve II distalde fırça şeklinde kıllar bulundurmaz.....*Harpactea*

2- Gnathokoksa ön kenarı eğik değil; sivri yapı, tarsus I ve II distalde fırça şeklinde kıllara sahip.....*Dysdera*

4.8.1. *Harpactea* Bristowe, 1939

Sternum parlaktır. Erkeklerde bulbus küre şeklindedir.

4.8.1. *Harpactea* Tür Teşhis anahtarı

1- Vulva genişliğinden daha uzun, genital açıklık dar, epijin kapak proksimali geniş ve bir çukura sahip, simbiyum ampül şeklinde ve posteriora yönelik, embolus kıvrık, kondüktör iki uçlu.....*spasskyi*

-Vulva uzunluğundan daha geniş, genital açıklık geniş, epijin kapak proksimalde sivri.....*deltshevi*

4.8.1.1. *Harpactea spasskyi* Dunin, 1992

H. s. Dunin, 1992

H. s. Kovblyuk, Prokopenko & Nadolny, 2008

Morfoloji: Erkeklerde vücut uzunluğu 3,6 mm'dir. Prosoma kahverengi-siyah, bacaklar açık sarı, opistosoma kahverengi- siyahdır. Embolus kalın ve 'S' şeklinde olup konduktör sivridir (Şekil 4.3 C, D; Şekil 4.4. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Rusya ve Ukrayna.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Tetirlik köyü 1 km batı, 37° 32'N, 37° 16' E, 27.10.2007, 1 ♂ (DYHa1♂1); Andırın, Altınboğa köyü, 37° 37' N, 36° 20' E, 1116 m, 03.05.2009, 1 ♀ (DYHa1♀2).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.8.1.2. *Harpactea deltshevi* Dimitrov & Lazarov, 1999

H. d. Dimitrov & Lazarov, 1999: 128.

Morfoloji: Vücut dişilerde 6,2 mm'dir. Karapaks kırmızı kahverengidir. Opisthosoma beyazımsıdır. I. ve IV. çift bacağın koksa ve patellası dikensizdir. Epijin uzunluğundan geniştir (Şekil 4.4. B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Bulgaristan.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Andırın, Karguçayırı köyü, 37° 46' N, 36° 27' E, 1387 m, 03.05.2009, 1 ♀ (DYHa1♀1).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.8.2. *Dysdera* Latreille, 1804

Keliser öne doğru çapraz şekilde bulunmaktadır. Ön sırasında 3 veya 4 diş vardır. Gnatokoksa öne doğru sivridir. Fovea küçük ve sivridir.

4.8.2.1. *Dysdera rudis* Simon, 1882

D. r. Simon, 1882: 218

D. r. Simon, 1914

Morfoloji: Prosoma koyu kahverenkli, göz bölgesi belirgin biçimde daha koyu, bacaklar vücuda oranla açık sarı ve kahverenkli. Opistosoma gri, kahverenkli; pedipalp ise açık renktedir. Bulbus uzun bir küre şeklindedir (Şekil 4.4. C, D)

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Fransa.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, merkez, Kerimli köyü, 37° 31' N, 36° 31' E, 1109 m, 28.10.2007, 1 ♂ (DYDy2♂2).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.9. **Familiya: THOMISIDAE** Sundevall, 1833

Bu grup örümcekler tarımsal ekosistemlerde ve değişik habitalarda yaşarlar. Ot kümelerinin içinde, otların üzeri, tarla, bahçe, mera ve çayırılık alanlarda, ormanlarda toprak yüzeyi, ağaç gövdesi, gövde kabuklarının alt ve üzeri, dal ve yaprak yüzeyleri Thomisidler'in sık rastlandığı yerlerdir. Bazıları çok iyi kamufle olurlar. Bazı türlerde renk değiştirme davranışı görülür, üzerinde buldukları çiçek ve yaprağın rengine dönüşürler. İlk iki çift bacakları diğerlerinden daha kalın ve kuvvetlidir. Öne doğru belli bir açıyla kıvrılırlar. Bu yüzden, "Yengeç Örümcek" adını alırlar.

4.9. **Thomisidae Cins Teşhis Anahtarı**

- 1- Opisthosoma uzunluğundan daha geniş veya aynı uzunlukta.....***Thomisus***
  - Opisthosomanın genişliğinden fazla.....**2**
- 2- Ön orta gözler arasındaki mesafe, arka orta gözler arasındaki mesafeden daha az, prosoma ve bacaklar sarımsı veya yeşil.....***Ebrectella***
  - Farklı.....**3**

3- I.ve II. Çift bacakların femuru dikkat çeker derecede koyu siyah veya kahverengi
.....*Coriarachne*

-I. ve II. Çift bacakların femuru aynı renkte.....4

4- I. ve II. çift bacakların femur, patella ve tibiaları dikkat çeker derecede kalın, güçlü ve uzun. Medyan gözlerin genişliği uzunluğundan daha küçük, tibia I ventralde 2çift dikenlidir.....*Ozyptila*

-Bacaklar normal kalınlıkta, belirgin bir fark görülmez, medyan kare şeklinde veya uzunluğu genişliğinden biraz fazla, tibia I ventralde en az 4 çift dikenli, vücut kılları daima benekli.....*Xysticus*

4.9.1. *Thomisus* Walckenaer, 1805

Bu cinsin tipik özelliği, yan gözler tüberkül üzerindedir. Opisthosoma üçgenimsidir. Opisthosoma'nın arka dorsalinde yanlarda iki çıkıntı mevcuttur. Renk dışında prosoma'nın orta yerinde parlak sarı veya beyaz, yan taraflarda ise gri, göz bölgesi, karapaks çevresi ve opisthosoma pembedir. Erkeklerde prosoma ve opisthosoma mat sarıdır.

4.9.1.1. *Thomisus onustus* Walckenaer, 1805

T. o. Walckenaer, 1805

Aranea cancriformis Martini & Goeze, in Lister, 1778

T. diadema Hahn, 1832

T. o. Namkung, 2002

Morfoloji: Boy 3 mm'dir. Renk dışında prosomanın orta yerinde parlak sarı veya beyaz, yan taraflarda ise gri, göz bölgesi, karapaks çevresi ve opisthosoma pembedir. Ayrıca opisthosomanın dorsalinde çift haldeki beyaz barlar dikkat çeker. Lateral gözler tüberkül üzerinde yer alır. Palpal organ tibial apofiz'i yanda 3–4 diken taşır (Şekil 4.5 A, B).

Habitat ve Ekoloji: Çiçekler üzerinde bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Akdeniz, Ege, Marmara, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Kahta, Sarıdana köyü, 26.04.2008, 656 m, 1 ♂ (THTh1♂23).

4.9.2. *Ebrechtella* Dahl, 1907

Prosoma ve bacaklar açık sarı veya yeşilimsi, opistosomada sarı, yeşilimsi ve kahverengi lekeler bulunur. Tipik olarak ön orta gözler arasındaki uzaklık arka orta gözler arasındaki uzaklıktan küçüktür.

5.9.2.1. *Ebrechtella tricuspidata* (Fabricius, 1775)

Aranea t. Fabricius, 1775

Thomisus delicatulus Walckenaer, 1805: 32.

Misumena t. Saito, 1934: 275

E. t. Ono, 2009: 525. 287-291

Morfoloji: Vücut dişilerde 6 mm uzunluğundadır. Prosoma yeşilimsidir. Bacaklarda prosoma ile aynı renktedir. Opistosoma kahverenkli, yanlarda daha koyu renklerde ve şişe şeklindedir (Şekil 4.5. C)

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Kerimli köyü, 37° 31'N, 36° 31', 1109 m, 28.10.2007, 2 ♀ (THEb2♀56-57).

4.9.3. *Coriarachne* Thorell, 1869

Vücut belirgin şekilde yassılaştırmıştır. Renk genel olarak sarımsıdır. Anterior göz sırası düz ve klypeus yüksektir.

4.9.3. *Coriarachne* Tür Teşhis anahtarı

- 1- Dişiler.....2
- Erkekler.....3
- 2- Spermatekalar büyük, geniş belirgin şekilde iç içe geçmiş çok sayıda halkadan oluşur, ara duvar uzunluğu genişliğinin 3 katı kadar..... *brunneipes*
- Spermatekalar küçük, eliptik, ara duvar fark edilmez, genital açıklıklar proksimalde birinin genişliği kadar ayrı..... *depressa*
- 3- Ventral tibial apofiz kalın ve küt, retrolateral tibial apofiz uzun ve sivri uçlu, reseptakulum seminis yarım çember şeklinde..... *brunneipes*

4.9.3.1. *Coriarachne brunneipes* Banks, 1893

C. b. Banks, 1893: 133

C. b. Paquin & Dupérré, 2003: 228. 2538-2541

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6,25–11,17 mm, erkeklerde ise 3,83–6,33 mm arasında değişmektedir. Karapaks düzdür. Ön göz sırası düz ve dışa dönüktür. Opisthosoma kahverenkli, siyah, sarı ve beyazdır. Erkeklerde ve dişilerde renk hemen hemen aynıdır. Erkeklerde palp yarı kıvrık şekilde embolus taşır, dişilerde vulva çok sayıda kanaldan oluşur ve septum geniştir (Şekil 4.5. D; 4.6 A, B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve ormanlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Amerika, Kanada, Alaska.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Armutlu köyü 2 km batı, 37° 30'N, 37° 15' E, 776 m, 27.10.2007, 1 ♂ (THCor3♂2); Merkez, Koçali-Karadere köprüsü, 37° 31' N, 37° 38' E, 1072 m, 27.04.2008, 1 ♀ (ThCor3♀21).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.9.3.2. *Coriarachne depressa* (C. L. Koch, 1837)

Xysticus depressus C. L. Koch, 1837: 67

Thomisus depressus C. L. Koch, 1837: 25.

C. d. Becker, 1882: 194

Morfoloji: Vücut uzunluğu 4,5-5,5 mm uzunluğundadır. Vücut düz bir şekildedir. Metatarsus ve tarsus çok sık ve yoğun dikenlidir. Opisthosoma koyu kahverenkli, dorsale doğru kenarları sarımsıdır. Opisthosoma prosomadan yüksek değildir. Dişilerde vulva uç kısmında içe kıvrıktır (Şekil 4.6. C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlar yapraklar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve Ege Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Armutlu köyü 2 km batı, 37° 30' N, 37° 15' E, 776 m, 27.10.2007, 1 ♀ (THCor3♀1).

4.9.4. *Ozyptila* Simon, 1864

Yengeç benzeri örümceklerdir. Yan gözler çok küçük ve dikkat çekmeyen çıkıntılar üzerinde yer alır. Opisthosoma çoğunlukla oval veya ona yakındır. Hâkim renk sarımsı veya toprak kahverenkli, bazı örneklerde üzerinde toprak parçaları olabilir. Baş kısmında çoğunlukla belirgin ve küçük çomak şeklinde olan kıllar yer alır. Bodur bitkiler ve kısmen uzun olan otlar üzerinde veya arasında bulunurlar.

4.9.4. *Ozyptila* Tür Teşhis anahtarı

- 1- Dişiler.....2
-Erkekler.....3
- 2- Epijin ikiye bölünmüş, otasındaki ara duvar küçük, ince; spermatekalar spermatekal keselere oranla oldukça büyük ve küre şeklinde.....*atomaria*

3- Palp çift apofizlidir ve embolus palpin üst kısmından kıvrılarak incelenerek sonlanır, median tibial apofiz küt ve kalın, retrolateral tibial apofiz uzun ve sivri, embolus kalın ve simbiyumun proksimalinde eğik bir yapıda, median apofiz ve dorsal tegular apofiz sivri uçlu, uzun bir çentik şeklinde aşağıya yönelik..... *pacifica*

4.9.4.1. *Ozyptila atomaria* (Panzer, 1801)

Aranea a. Panzer, 1801: 74

Thomisus a. Walckenaer, 1826: 79

O. a. Vilbaste, 1969: 87

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4-6 mm uzunluğundadır. Epijin önden bakıldığında iki parçalı görünür. Prosoma açık kahverenkli, parlak, geniş orta çizgili; bacaklar birkaç koyu kahverenkli beneklidir. Opistosoma kahverenkli lekeli olup beyazımsı kahverenkli (5.6. D).

Habitat ve Ekoloji: Nemli alanlar ve taşlar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Yenigüven Köyü, 37° 47' N, 38° 20' E, 689 m, 27.04.2008, 1 ♀ (THOz4♀53).

4.9.4.2. *Ozyptila pacifica* Banks, 1895

O. p. Banks, 1895: 243

O. p. Dondale & Redner, 1978

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 3 mm dir. Prosoma kahverenkli, yanlarda iki çift kesikli koyu çizgilidir. Opisthosoma solgun renklidir, ortasında koyu beneklerle ayrılmıştır. Sternum, coxa ve bacaklar açık kahverenkli, I. ve II. femur koyu kahverenkli beneklidir. Palp dış kısmında iki apofizlidir. Embolus palpin üst kısmına yakın incedir (Şekil 5.7. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: USA, Kanada.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler. Kahramanmaraş, Türkoğlu, Cecelli köyü, 37° 20'N 36° 47'E, 490 m, 29.10.2007, 1 ♂ (THOz4♂16).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.9.5. *Xysticus* C.L.Koch, 1835

Karakterlerinin bazıları *Ozyptila*'ya benzer. Dörtgen oluşturan orta gözlerin ölçüleri, karapaks üzerindeki dikensi yapılar ile fark edilirler. Prosoma ve opisthosoma'da boyuna çizgi veya bantlar, ayrıca üçgenimsi lekeler yer alır. Tarla veya otlaklarda toprak yüzeyinde, otlar arasında, bodur bitkiler üzerinde yaşarlar. Yumurta keselerini ot veya ağaç dallarına yapıştırırlar.

4.9.5. *Xysticus* Tür Teşhis anahtarı

1- Dişiler.....	2
Erkekler.....	12
2- Vulva basit, spermatekalar büyük ve iki yarım daire şeklinde.....	3
-Farklı.....	7
3- Halka kanallar spermatekalara distalden bağlı.....	4
- Halka kanallar spermatekalara proksimalden bağlı.....	6
4- Vulva iki ayrı üçgen şeklindedir.....	<i>lineatus</i>
-Farklı.....	5
5- Spermatekalar arasındaki boşluk küre şeklinde ve düz bir yapıda.....	<i>bonneti</i>
-Spermatekalar arasındaki boşluk uzun bir kanal şeklinde ve çok sayıda kıvrımlar içerir.....	<i>striatipes</i>

- 6- Spermatekalar az sayıda kıvrımlara sahip, halka kanallar spermatekaların orta alanında proksimalden distale uzanır..... *laetus*
- Spermatekalar çok sayıda sklerizasyon göstermeyen kıvrımlara sahip, halka kanallar proksimalden çıktıktan sonra geriye yönelmiş durumda..... *viduus*
- 7- Vulvanın genişliği uzunluğundan az.....8
- Vulvanın genişliği uzunluğu kadar.....11
- 8- Epijin ara duvar spermatekaların üstünde.....9
- Epijin ara duvar spermatekaların arasında.....10
- 9- Epijin kapak distalde açık, genital açıklıklar birinin çapından daha yakın; Spermatekalar paralel ve düzgün..... *robustus*
- Epijin kapak distalde kapalı, genital açıklıklar birinin çapından daha uzak. Spermatekalar birbirlerine doğru eğimli, proksimalde dışa doğru ters eğimli..*gallicus*
- 10- Epijin ara duvar spermatekaların en üst seviyesinde sonlanır, genital açıklıklar küre şeklinde..... *ulmi*
- Epijin ara duvar spermatekaların orta kısmında sonlanır, genital açıklıklar hilal şeklinde..... *kochi*
- 11- Genital açıklıklar birbirlerine kendi çapları kadar yakın, halka kanallar çok geniş olup spermatekalara doğru daralan yapıda..... *pseudorectilineus*
- 12- Ventral tibial apofiz yok, embolus uzun, ince ve uçta kıvrımlı..... *kulczynskii*
- Ventral tibial apofiz var.....13
- 13- Ventral tibial apofiz dik bir açıyla tek yöne çıkıntı yapmış, tibial apofiz uçta kıvrık, tegulum iç alanı sklerize olmuş..... *robustus*
- Ventral tibial apofiz dik bir açıyla iki yöne çıkıntı yapmış, tibial apofiz uçta kıvrık değil, sivri..... *pseudorectilineus*

4.9.5.1. *Xysticus lineatus* (Westring, 1851)

Thomisus l. Westring, 1851: 61

X. l. Thorell, 1872: 248.

X. dentiger Simon, 1878: 158

X. l. Bösenberg, 1902: 355

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4,5–7,0 mm' dir. Prosoma koyu kahverengi ve dorsalde 'V' şeklinde desenli. Gözlerin bulunduğu alan parlak açık renklidir. Sternum beyaz, kremdir. Bacaklar güçlü ve koyu renklidir. Opisthosoma koyu kahverengi siyah, beyaz lekelidir. Epijin uzun ve dört köşeli oluktan oluşur. Vulva karşılıklı duran iki ayrı üçgenden oluşur (Şekil 4.7 C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve ormanlık alanlarda bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye' deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Gerger, Gönen köyü 1 km batı, 38° 01'N, 39° 07'E, 27.05.2007, 1 ♀ (THXy5♀28).

4.9.5.2. *Xysticus bonneti* Denis, 1938

X. b. Denis, 1938: 584

X. johannis-lupi Denis, 1952

X. b. Thaler, 1981: 122

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4,3–5,1 mm'dir. Prosoma koyu kahverengi, 'Y' veya 'V' şeklinde krem rengi desenlidir. Sternum kahverenkli beneklere sahiptir. Bacaklar koyu kahverenkli, düzensiz koyu lekelere sahiptir. Opistosoma gri-siyah ve ovaldir. Epijin üç köşeli olukludur, vulva böbrek şeklindedir (Şekil 4.7 D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Güneykaş yol ayrımı, 37° 42' N 37° 49' E, 966 m, 18.05.2008, 1 ♀ (THxy5♀36).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.9.5.3. *Xysticus striatipes* L. Koch, 1870

X. s. L. Koch, 1870: 31

X. perogaster Thorell, 1872: 249

X. s. Becker, 1882: 183

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 7,1–7,8 mm'dir. Prosoma üç kalın boylamsal çizgilidir ve kahverenkli, bej renginklidir. Bacaklar ince uzun, açık kahverenkli ve krem tonlarındadır. Opistosoma açık veya yeşil kahverenkli. Opistosomanın kenarı beyaz, kremdir bazen koyu beneklidir. Epijin tüp şeklindedir. Vulva iç kısımda oval uzun yapılar içerir (Şekil 4.8 A).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye' deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Koçovası köyü, 38° 29'N, 36° 56'E, 1630 m, 15.04.2007, 1 ♀ (THXy5♀9); Merkez, Besenli köyü, 37° 39' N, 37° 15' E, 1145 m, 27.10.2007, 1 ♀ (THXy5♀32).

4.9.5.4. *Xysticus laetus* Thorell, 1875

X. laetus Thorell, 1875: 91

X. l. Thorell, 1875: 131

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4,23-6,06 mm' dir. Prosoma ve keliser açık kahverenkli. Opisthosoma kahverenkli; dorsali krem renginklidir. Vulvayı oluşturan kanallar en uç bölüme yerleşmiştir (Şekil 4.8. B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda yaşarlar.

Dünyadaki Yayılışı: İtalya'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu, Marmara, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, İnce köyü, 12.06.2008, 1 ♀ (THXy5♀46).

4.9.5.5. *Xysticus viduus* Kulczynski, 1898

X. v. Kulczyn'ski, 1898: 93

X. v. Pajunen, 2006: 30

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5,3-8,2 mm'dir. Prosoma koyu kahverengi, orta kısmında krem çizgi taşır. Göz bölgesi parlak bej veya kahverenkli. Sternum krem renginklidir. Keliser dikenlidir. Dişilerde keliser erkeklere oranla daha küçüktür. Bacaklar kahverenkli, dorsalde parlak dikenlidir. Opistosoma yuvarlak ve gri-bej renginklidir. Epijin büyüktür, düz, oluk biçimindedir. Sklerize olmuş olan kenarları kalp şeklindedir. Vulva iki geniş giriş kanalları içerir (Şekil 4.8 C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda, su kenarlarında bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye' deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Büyüktatlı köyü, 38° 29' N, 36° 58' E, 1603 m, 15.04.2007, 1 ♀ (THXy5♀4).

4.9.5.6. *Xysticus robustus* (Hahn, 1832)

Thomisus r. Hahn, 1832: 50

X. morio C. L. Koch, 1837: 61

X. fuscus C. L. Koch, 1837: 26.

X. fuccatus Prach, 1866: 618

X. r. Becker, 1882: 186

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 7,0–12,0 mm, erkeklerde ise 5,0-6,9 mm arasındadır. Prosoma kırmızı-kahverenkli, orta kısım beyaz, krem benekli. Sternum siyah-kahverenkli. Bacaklar kadifemsi yüzeyli, siyah, kahverenkli, kırmızıdır ve parlak benekli. Opistosoma siyah, kahverengi veya kırmızımsı siyahdır. Erkeklerde palp siyah kahverenkli topuz biçiminde, tibial apofiz üç parçaya ayrılmıştır. Epijin koyu renkli ve güçlü sklerize olmuş çıkıntı ve oluklardan oluşur. Vulva dardır ve giriş kanalları kıvrıktır (Şekil 4.8 D; Şekil 4.9 A, B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlar altında ve çimenlik alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupadan Orta Asyaya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Akdeniz ve Ege Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Akkuyu-Alıçlı arası, 37° 31' N, 37° 47' E, 757 m, 12.04.2008, 1 ♀ (THXy5♀30); Merkez, Yenigüven Köyü, 37° 47' N, 38° 20' E, 689 m, 27.04.2008, 1 ♂ (THXy5♂5); Gölbaşı, Çataltepe Savran arası, 37° 47' N, 37° 36' E, 1032 m, 18.05.2008, 1 ♂ (THXy5♂3); Kahta, Çobanlı köyü, 37° 48' N, 38° 16' E, 751 m, 26.05.2007, 1 ♂ (THXy5♂7); Kahta, Oluklu 1 km güney, 37° 44' N, 38° 42'E, 539 m, 27.04.2008, 2 ♂♂ (THXy5♂8-9); Gerger, Burçaklı köyü güney, 38° 01'N, 38° 55'E, 1018 m, 27.05.2007, 2 ♂♂ (THXy5♂17-18); Yukarı Söğütlü Tetirli arası, 37°32'N, 37°46'E, 757 m, 12.04.2008, 1 ♂ (THXy5♂19); Sincik, Serince köyü batı, 38°05'N, 38°36'E, 1522 m, 26.05.2007, 1 ♂ (THXy5♂21); Gerger, Dağdeviren köyü, 38°01'N, 38° 58'E, 905 m, 27.05.2007, 1 ♂(THXy5♂22); Gölbaşı, Akçabel – Kalemkaş arası, 37°47' N, 37° 47' E, 968 m, 18.05.2008, 1 ♂ (THXy5♂25); Gölbaşı, Yukarı Nasırlı köyü, 37°38 'N, 37°34' E, 1014 m, 18.05.2008, 3 ♂♂ (THXy5♂15-27-28); Kahramanmaraş, Göksun, Kömür köyü, 27.04.2008, 1 ♂ (THXy5♂4); Pazarcık, Taşdemir köyü 1 km kuzey, 37°33'N, 37°41'E, 670 m, 23.06.2007, 2 ♂♂ (THXy5♂12-13); Kahramanmaraş, Nurhak, Nurhak Dağı, 38°05' N, 37°28' E, 2283 m, 26.03.2011, 1 ♂ (THXy5♂29).

4.9.5.7. *Xysticus gallicus* Simon, 1875

X. g. Simon, 1875: 158

X. g. Ono & Martens, 2005: 114

Morfoloji: Vücut dişilerde 6,4–11,6 mm'dir.. Prosoma açıktır ve 'V' şeklindedir. Gözlerin olduğu bölge açık kahverenkli, bej-sarı krem renklindedir. Bacaklar uzun, dorsali koyu kahverenkli ve bej dikenlidir. Opistosoma krem renginklidir. Epijin oluklu, epijin anteriordan bakıldığında yarık biçiminde kapaklı ve vulva ince uzun huni şeklindedir (Şekil 4.9. C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Göksun, Ericcek kasabası, 38° 05' N 36° 52' E, 1389 m, 31.07.2008, 2 ♀♀ (THXy5♀49-50).

4.9.5.8. *Xysticus ulmi* (Hahn, 1831)

Thomisus u. Hahn, 1831

X. u. C. L. Koch, 1850: 39.

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5,0–8,3 mm'dir. Prosoma açık kahverenkli, kırmızımsı-sarıdır ve yanlarda koyu kahverenkli, siyah bantlıdır. Bacaklar parlak sarı-kahverenkli. Dorsalde beyaz çizgilidir. Femur I ve patella II koyu renklidir. Opistosoma açık kahverenkli, bazen solgun sarıdır. Epijin oval ve kanallardan oluşur, vulva 2 adet 'S' şeklinde çıkıntı taşır (Şekil 4.9 D).

Habitat ve Ekoloji: Nemli ve kurak alanlarda bulunur.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Sincik, Serince köyü batı, 38° 05' N, 38° 36' E, 765 m, 26.05.2007, 1 ♀ (THXy5♀23).

5.9.5.9. *Xysticus kochi* Thorell, 1872

X. viaticus C. L. Koch, 1835: 130.

X. kochii Thorell, 1872: 241.

Thomisus k. Lebert, 1877: 260.

X. k. Becker, 1882: 161.

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6,1–10,8 mm'dir. Prosoma siyah lekelidir. Sternum açık kahverenkli, kenarları kahverenkli, sarıdır. Keliser önde güçlü dikenlere sahiptir. Opistosoma açık veya koyu kahverenkli. Epijin yan duvarları arası uzaklık, epijin oluğun yaklaşık ½ si kadardır. Vulva karakteristik olarak yayvan, kanallarla epijin oluğa kıvrılmıştır (Şekil 4.10 A).

Habitat ve Ekoloji: Otsu bitkilerin olduğu alanlarda, taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa, Akdeniz'den Orta Asya' ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara, Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Akkuyu-Alıçlı arası, 37° 31' N 37° 48' E, 765 m, 12.04.2008, 1 ♀ (THXy5♀29); Gerger, Kaşyazı köyü doğu, , 38° 02' N 39° 04' E, 971 m, 27.05.2007, 1 ♀ (THXy5♀52).

4.9.5.10. *Xysticus pseudorectilineus* (Wunderlich, 1995)

Psammitis p. Wunderlich, 1995: 764.

X. p. Demir, Aktas & Seyyar, 2008: 65

Morfoloji: Dişilerde vücut 6,2-7,5 mm; erkeklerde 4,0-4,5 mm uzunluğundadır. Karapaks kahverenkli, yeşilimsi benekli ve sarı 'V' şeklinde leke taşır. Göz alanı sarıdır. Keliser sarı kahverenkli lekelidir. Bacaklar kum renginde ve dorsalden bakıldığında kırmızı kahverenkli beneklidirler. Opisthosoma dorsalde açık kahverenkli, koyu kahverenkli ve siyah beneklidir. Epijin iyi şekilde sklerize olmuş orta kapak kısadır. Erkeklerde karapaks koyu kırmızı-kahverenkli ve 'V' şeklinde

lekelidir. Sternum, maksilla labium sarı ve kahverenkli lekelidir. Keliser kahverenkli-sarıdır. Opisthosoma dorsalde beyaz üzeri siyah-kırmızı lekeli, ventralde kırmızımsı lekelidir. Pedipalp ventral apofiz çekiç şeklinde, içe kıvrılmıştır. Retrolateral apofiz uzun ince ve eğiktir. Embolus simbiyumun üstünden başlayarak ortasına doğru kıvrıktır (Şekil 4.10. B, C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda, düşük otsu vajetasyonlarda bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Yunanistan.

Türkiye deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Büyüktatlı köyü, 38° 29' N, 36° 58' E, 1603 m, 15.04.2007, 1 ♀ (THXy5♀5); Göksun, Korkmaz köyü, 38° 05'N, 36° 47'E, 1397 m, 31.07.2008, 1 ♀ (THXy5♀51); Merkez, Sır barajı kenarı, 37° 35' N, 36° 44'E, 455 m, 28,10,2007, 3 ♀♀ THXy5♀24–25–26); Andırın, Çakal köyü, 37°44'N, 36°20'E, 1225 m, 03.05.2009, 1 ♀ (THXy5♀37); Andırın, Canbaz köyü, 37°41'N, 36°20'E, 1054 m, 03.05.2009, 1 ♀ (THXy5♀31); Türkoğlu, Yeşilyöre köyü, 37°24'N, 36°44'E, 629 m, 28.10.2007, 1 ♀ (THXy5♀14); Türkoğlu, Dağlıca köyü, 38°29'N, 36°47'E, 1365 m, 15.04.2007, 3 ♀♀ (THXy5♀6-7-8); Çağlayancerit, Bozlar 3 km batı, 37°42'N, 37°25'E, 916 m, 27.10.2007, 1 ♂ (THXy5♂1); Pazarcık, 37°29'N, 37°17'E, 750 m, 21.10.2006, 1 ♂; Türkoğlu, Altınova köyü, 37°29'N, 36° 49'E, 468 m, 29.10.2007, 1 ♂ (THXy5♂11); Pazarcık, Tetirlik köyü 1 km batı, 37° 32' N, 37° 16' E, 911 m, 27.10.2007, 1 ♂ (THXy5♀20); Merkez, Küçük nacar köyü 1 km doğu, 37°37'N, 37°10'E, 1228 m, 27.10.2007, 1 ♂ (THXy5♂26); Adıyaman, Samsat, Taşkuyu köyü kuzey, 37°37'N, 38°30'E, 600 m, 26.04.2008, 1 ♀ (THXy5♀10); Kahta, Mülkköy, 37°44'N, 38°37'E, 626 m, 26.04.2008, 1 ♀ (THXy5♀11); Kahta, Sarıdana, 760 m, 26.04.2008, 1 ♀ (THXy5♀16); Sincik, Serince batı, 38°05'N, 38°36'E, 1533 m, 26.05.2007, 1 ♀ (THXy5♀22); Besni, Üçgöz köyü batı, 37°38'N, 37°57', 668 m, 12.04.2008, 3♀♀ (THXy5♀33-34-35); Gölbaşı, Yukarı Nasırlı köyü, 37°38'N, 37°34'E, 1014 m, 18.05.2008, 1 ♀ (THXy5♀39); Merkez, Yeniköy kuzeybatı, 38°01'N, 37°02'E, 952 m, 12.04.2008, 1 ♀ (THXy5♀43); Kâhta, Teğmenli 1 km güney, 37°53'N, 38°36'E, 693 m, 26.05.2007, 1 ♀ (THXy5♀44); Gerger,

Burçaklı köyü, 38°01'N, 38°55'E, 1018 m, 27.05.2007, 1 ♀ (THXy5♀47);
Kahramanmaraş, Elbistan, Şar Dağı, 38°11'N, 37°09'E, 1180 m, 08.04.2011, ♀.

4.9.5.11. *Xysticus kulczynskii* Wierzbicki, 1902

X. k. Wierzbicki, 1902: 475, pl. 5, f. 3 (Df).

X. k. Ono & Martens, 2005: 118, f. 49-52 (m).

Morfoloji: Erkeklerde vücut uzunluğu 3,1 mm'dir. Prosoma genişliğinden daha uzundur. İnce dikenlidir. Prosoma kenarlarda kahverengi, ortada sarımsı kahverenkli, keliser, maksilla ve labium sarımsı kahverenkli, sternum açık bej renginde ve siyahımsı kahverenkli beneklidir. Opistosoma dorsali beyaz yanlarda bej, ventralde siyahımsı kahverenkli. Palp ventral apofizi çok geniş, retrolateral basit ve kısadır. Bulbus küçük, iki apofizlidir. Embolus uzun ve ince, apikalde kıvrımlıdır (Şekil 4.11 A,B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: İran, Azerbaycan.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Yeni köy, 37°37'N, 37°28'E, 1117 m, 03.05.2009, 1 ♂ (THXy5♂10); Besni, tuzak, Kurugöl köyü, 37°37' N, 37°45'E, 819 m, 12.04.2008, 1 ♂ (THXy5♂14).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.10. Familya: **PHILODROMIDAE** Thorell, 1870

Birinci ve II. çift bacaklar uzun, III. çift bacak kısadır. Femur I ve II kalın ve güçlüdür. Thomisidler gibi ağ örmezler ancak onlar ile aynı habitatlarda yaşarlar.

4.10. Philodromidae Cins Teşhis Anahtarı

1- Arka sıra gözler hafif iç bükey, orta gözler arasındaki mesafe orta ile yan gözler arasındaki mesafenin 1,5 katı kadar, prosomanın eni boyuna yakın.....*Philodromus*

- Arka sıra gözler kuvvetli dış bükey, orta gözler arasındaki mesafe orta ile yan gözler arasındaki mesafeden sadece biraz daha uzun, prosomanın boyu eninden fazla.....**Thanatus**

4.10.1. *Philodromus* Walckenaer, 1826

Çoğunlukla vejetasyon üzerinde yaşarlar. Alt ve üstten bastırılmış vücutları ile ağaçlar üzerinde bile rahat koşup, kabuk altlarına gizlenebilirler. Prosoma ve opisthosoma desenleri ve üzerinde buldukları bitki ile fark edilemeyecek düzeyde uyum içindedir. Ancak hareketli iken kolay fark edilebilirler.

5.10.1.1. *Philodromus longipalpis* Simon, 1870

P. l. Simon, 1870: 336

P. aureolus pallens Kulczyn'ski, in Chyzer & Kulczyn'ski, 1891: 110

P. aureolus Simon, 1932: 852, 884.

P. cespitum Braun, 1965: 395

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 2,8–5,5 mm'dir. Prosoma kahverenkli olup üzerinde küçük kahverenkli lekeler bulunur. Sternum sarımsıdır. Keliser ve bacaklar açık kahverenkli. Opisthosoma solgun kahverenkli. Epijin genel görünümü oval dir (Şekil 4.11. C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Yunanistan, Avrupa, İran, Azerbaycan.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Türksevin köyü, 38° 15' N, 36° 46' E, 1476 m, 05.08.2008, 1 ♀ (PHPh1♀16).

4.10.2. *Thanatus* C.L.Koch, 1837

Opisthosoma oval veya hafif eliptiktir. Bütün türlerin dorsalinde koyu renkli bir folium yer alır. Bacaklar çoğunlukla eşit uzunluktadır. Vücut kahverenkli veya gridir.

4.10.2. *Thanatus* Tür Teşhis anahtarı

- 1- Dişiler.....2
  - Erkekler.....7
- 2- Halka kanallar genişliği kadar uzun.....3
  - Halka kanallar uzunluğu genişliğinin iki katı kadar.....6
- 3- Spermatekalar halka kanallara proksimalin medyanından bağlı.....4
  - Spermatekalar halka kanallara proksimalinde orta açıklığa yakın bağlı.....5
- 4- Epijin kapak topuz şeklinde, halka kanalların proksimalinde orta alana bakan köşeleri belirgin şekilde bölmeli.....*formicinus*
  - Epijin kapak düz bir boru şeklinde, halka kanalların proksimalinde orta alana bakan köşeleri belirgin şekilde bölmeli değil..... *coloradensis*
- 5- Spermatekalar küre şeklinde..... *pictus*
  - Spermatekalar orta açıklıktan proksimale doğru uzayarak dirsek şeklinde dışa doğru yönelmiş..... *nitidus*
- 6- Spermatekal bez iki loblu, halka kanallar üçgen şeklinde spermatekalara bağlanır..... *vulgaris*
  - Spermatekal bez üç loblu, spermateka ikinci lobdan eğik bir şekilde proksimale doğru spermatekalara bağlanır..... *fabricii*
- 7- Tibiala apofiz büyük, ince, median apofiz görülmez. Reseptakulum kanalı medianda katlanarak temas eder..... *sabulosus*
  - Tibial apofiz küçük.....8
- 8- Kondüktör simbiyumun içinden tepecik halinde yükselmiş, embolus retrolateralinden bakıldığında dışa doğru sivri uçlu görünümünde.....*arenarius*

-Kondüktor ve embolus simbiyumun iç alanında ayrı bir yükselti halinde değil.....9

9- Median apofiz embolus gibi dışa yönelik ancak daha fazla eğilerek kanca oluşturur, tibial apofiz konik ve sivri uçlu..... *pictus*

-Median apofiz yok, tibial apofiz düzlemsel katlanmış ve uç kısmı geniş.....*fabricii*

4.10.2.1. *Thanatus formicinus* (Clerck, 1757)

Araneus f. Clerck, 1757: 134

Aranea formicina Olivier, 1789: 226.

T. pictus Müller & Schenkel, 1895: 782

T. f. Vilbaste, 1969: 117, 78, 99, 100

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6,9–12,0 mm'dir. Prosoma ve bacaklar açık veya kırmızımsı kahverenkli. Opisthosoma açık kırmızımsı kahverenkli. Epijin geniş ve epijin açıklığı sklerize olmuştur (Şekil 4.11 D).

Habitat ve Ekoloji: Kurak ve yarı kurak alanlarda taşlar altında ve habitatta bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Holoarktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Ege, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Besenli köyü, 37°39'N, 37°15'E, 1333 m, 27.10.2007, 1 ♀ (PHTha2♀6); Adıyaman, Tut Tepecik-Yalankol arası, 37°47'N, 38°02' E, 955 m, 17.05.2008, 1 ♀ (PHTha♀16); Gölbaşı, Yukarı Nasırlı köyü, 37°38 'N, 37° 34' E, 1014 m, 18.05.2008, 1 ♀ (PHTha2♀10).

4.10.2.2 *Thanatus coloradensis* Keyserling, 1880

T. c. Keyserling, 1880: 206

T. alpinus Kulczyn'ski, 1887: 304

T. c. Song, Zhu & Chen, 1999: 477

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 8,1 mm'dir. Prosoma ve opisthosoma açık kahverenkli. Epijin kopulasyon açıklığı sklerize olmamıştır ve vulva üst kısmı içe doğru girintilidir (Şekil 4.12 A).

Habitat ve Ekoloji: Kurak alanlarda taşlar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Holoarktik.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, tuzak, kurugöl köyü, 37°37'N, 37°45'E, 819 m, 12.04.2008, 1 ♀ (PHTha2♀2); Kahramanmaraş, Merkez, Besenli köyü, 37° 39'N, 37°15'E, 1018 m, 27.10.2007, 1 ♀ (PHTha2♀5); Göksun, Kuruca ova, Keş Dağı, 37°59'N, 36°37'E, 1723 m, 25.03.2011, 1♀.

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.10.2.3. *Thanatus pictus* L. Koch, 1881

T. p. L. Koch, 1881

T. p. Szita & Samu, 2000: 168

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4,7–8,1 mm, erkeklerde 4,1–5,9 mm arasında değişmektedir. Prosoma sarımsıdır. Bacaklar sarımsı kahverenkli, opisthosoma gri kahverenkli. Palp ventral apofizi büyüktür. Dişide genital açıklıklar dardır. Epijinin üst duvarı belirgindir (Şekil 4.12. B, C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye' deki Yayılışı: İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Elbistan, Uzunpınar köyü, 38° 30'N, 37°08'E, 1759 m, 06.08.2007, 1 ♀ (PHTha♀1); Merkez, Besenli köyü, 37°39'N, 37°15'E, 1018 m, 27.10.2007, 1 ♂ (PHTha♂12); Adıyaman, Besni, Üç göz köyü, 37° 38'N, 37°57'E, 668 m, 12.04.2008, 2 ♀♀ (PHTha♀3-4) ; Merkez, Yenigüven Köyü, 37°47'N, 38°20'E, 689 m, 27.04.2008, 1 ♂ (PHTha♂1); Besni, Payamlı köyü 1 km batı, 37°45 'N, 38°08' E, 27.10.2007, 3 ♂ (PHTha2♂14).

4.10.2.4. *Thanatus nitidus* Logunov & Kunt, 2010

T. n. Logunov & Kunt, 2010: 16.

Morfoloji: Dişilerde vücut 5,1 mm uzunluğundadır. Karapaks açık beyazımsı sarı, kenarları iki uzunlamasına bantlıdır. Sternum beyazımsı ve nokta şeklinde kılıdır. Labium, maksilla ve keliser sarı renklidir. Opisthosoma açık sarı dorsali kalp şeklinde beneklidir. Tüm bacaklar ve palp beyazımsı, kahverenkli kılıdır. Epijin geniştir, vulva kanalları belirgindir ve iç içe kanallardan oluşmaz (Şekil 4.13. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Türkiye.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Elbistan, Taş burun köyü, 38° 09'N, 37° 12'E, 1224 m, 08.08.2007, 1 ♀ (PHTha2♀14).

4.10.2.5. *Thanatus vulgaris* Simon, 1870

Drassus notatus Reuss, 1834: 206

T. v. Simon, 1870b: 328

T. major Simon, 1870b: 332

T. v. Hu, 2001: 331, 199.

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6,1–7,0 mm'dir. Prosoma ve opistosoma da sarımsı renklere sahip olup benekler bulundurur. Epijin ince uzun olup epijin kanal dardır (Şekil 4.13 B)

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Holoarktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Çomak köyü, 37°31'N, 38°01'E, 524 m, 12.04.2008, 1 ♀ (PHTha2♀24).

4.10.2.6. *Thanatus fabricii* (Audouin, 1826)

Philodromus f. Audouin, 1826: 392

T. cervini Simon, 1875a: 327

T. f. Simon, 1875a: 330.

T. sahariensis Millot, 1942: 70, f. 32

T. f. Denis, 1947a: 57

Morfoloji: Prosoma açık ve koyu kahverenkli. Opistosoma ise prosomaya oranla daha koyu renklidir. Bacaklar sarımsı kahverenkli. Pedipalp küçük, retrolateral tibiyal apofiz küçük ve uç kısmı kıvrımlıdır. Epijinin orta kısmı dar, ince ve kanallar çok belirgin değildir (Şekil 4.13. C, D Şekil 4.14. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda, nemli yerlerde bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Kanarya adalarından Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Merkez, Yenigüven Köyü, 37°47'N, 38°20'E, 689 m, 27.04.2008, 2 ♂♂ (PHTha2♂2-3); Merkez, Yeni köy kuzeybatı, 12.04.2008, 3 ♂♂ (PHTha2♀4-5-6); Besni, Yukarı Söğütlü-Tetirli arası, 37°32'N, 37°46'E, 757 m, 12.04.2008, 2 ♂♂ (PHTha2♂8-9); Kahta, Akçalı-Yazıbaşı köyü arası, 37°51'N, 38°11'E, 1434 m, 27.04.2008, 1 ♂ (PHTha2♂13); Adıyaman, Gölbaşı, Hamzalar-Meydanköy kavşağı, 37°52'N, 37°40'E, 1070 m, 18.05.2008, 1 ♀ (PHTha2♀15); Samsat, Yarımbaş köyü, 37° 33' N, 37° 28' E, 625 m, 26.04.2008, 3 ♀♀; Kahta; Büyükbey- Dutköy arası, 37° 41' N, 38° 34' E, 606 m, 26.04.2008, 3 ♀♀ (PHTha2♀17-18-19); Kahramanmaraş, Pazarcık, Şallıuşağı köyü, 37° 33' N, 37° 26' E, 932 m, 23.06.2007, 1 ♀ (PHTha2♀25); Kahramanmaraş, Afşin, Topaktaş, 38° 29' N, 36° 43' E, 1948 m, 09.04.2011, 2 ♀♀ (PHTha2♀1).

4.10.2.7. *Thanatus sabulosus* (Menge, 1875)

Philodromus s. Menge, 1875: 411

T. graciosus Simon, 1875: 316

T. s. Lessert, 1910: 393.

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 3,0-3,9 mm'dir. Prosoma sarı kahverenkli ve koyu kahverenkli desenlidir. Bacaklar kahverenkli, opistosoma sarı kahverenkli. Tibial apofiz ince uzun ve kıvrıktır (Şekil 4.14. B, C).

Habitat ve Ekoloji: Ormanlık ve taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Durukaynak 1 km güney, 37° 47' N, 38° 08' E, 776 m, 27.04.2008, 1 ♂ (PHTha2♂10).

4.10.2.8. *Thanatus arenarius* L. Koch, 1872

T. a. L. Koch, in Thorell, 1872: 269

T. mundus O. P. Cambridge, 1873

T. a. Simon, 1875: 321

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 4,3–6,2 mm'dir. Prosoma ve bacaklar kırmızı kahverenkli. Opistosoma bölgesi açık kahverenkli ve kül renginklidir. Retrolateral tibial apofiz çok az kıvrıktır (Şekil 4.14. D; 4.15. A).

Habitat ve Ekoloji: Kurak ve yarı kurak alanlarda taşlık bölgelerde bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'dan İran'a kadar.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Yukarı Söğütlü- Tetirli arası, 37° 32' N, 37° 46' E, 757 m, 12.04.2007, 3 ♂♂ (PHTha2♂15-16-17).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11. Familya: GNAPHOSIDAE Pocock, 1898

Karapaks genişçe ve önde hafif daralmıştır. *Micaria* hariç diğer cinslerde torasik yarık belirgindir. Gözler iki sıraya dizilidir. Ön orta gözler genellikle diğer gözlerden daha koyu (gündüz gözleri), diğerleri ise açık renktedir (gece gözleri). Arka orta gözler birçok türde eliptik, oval veya üçgenimsidir. Keliser genellikle dikey ve dişli,

kıskaç oluşunun iç sırasında bir veya birkaç diş yer alır. Maksilladeğişik şekillerde, genellikle boyu eninden fazla, öne doğru uzamış ve üçgenimsidir. Labiumun boyu genişliğinden daha fazla, uzunluğu maxilla'ların orta yerine kadar uzanır. Bacaklar uzun ve kuvvetlidir. Bacak uzunlukları genellikle IV, I, II, III şeklindedir. Bazı cinslerde trochanterler çentikli olup, femur ve tibialarda ayrıca metatarsus III ve IV'lerde dikenler mevcuttur. Tarsuslar ventralde scopulalı olup III. ve IV. bacak scopula'ları çok belirgin değil. Bacak uçlarında iki büyük ve çoğunlukla bir küçük fırça tırnak yer alır. Büyük tırnaklar birçok cinste dişsizdir.

Opisthosoma boyu eninden daha uzun (elongate)'dur. Renk genellikle tek düze olup grimsi, yeşilimsi, kahverengimsi veya siyahımsı ve yüzeyi kısa kürk gibi tüylerle kaplıdır. Çoğunlukla belirgin folium bulundurmaz (*Micaria* hariç). Ağ bezleri genellikle silindirik ve her bir bezin kaide segmenti, sonraki segmentlerden daha uzun ve geniştir. Ön çift birbirinden neredeyse bir bezin genişliği kadar ayırır (*Micaria* hariç).

Micaria bir yana, gnafosidlerin birçoğu nocturnaldır. Gündüzü taş, kütük, kabuk altlarında veya dökülmüş, kurumuş yaprak içlerinde kendi örmüş oldukları ipeksi bir tüp içinde geçirirler. Avlanmak için ağ örmezler.

4.11. Gnaphosidae Cins Teşhis Anahtarı

- 1- Trochanterler ventralde çentikli, arka orta gözler diğerlerinden büyük...***Drassodes***
  - Trochanterler ventralde çentiksiz.....2
- 2- Keliserlerde diş bulunmaz, opisthosoma dorsalde 3 çift hafif oval desen taşır.....***Phaocedus***
  - Keliserlerde diş bulunur, opisthosoma desenleri farklıdır-.....3
- 3- Arka sıra gözler düz.....4
  - Arka sıra gözler iç bükey..... 5
  - Arka sıra gözler dış bükey.....9

- 4- Arka orta gözler küçük, dairesel ve birbirinden kendi çapları kadar ayrı.....**Zelotes**
- Arka orta gözler oval ters V şeklinde, birbirlerinden kendi çaplarının en az 3 katı kadar ayrı.....**Micaria**
- 5- Arka sıra gözler güçlü iç bükey, ön sıradan daha geniş bir alana yerleşmiş, keliserlerin posteriorunda dişler birleşik.....**Gnaphosa**
- Arka sıra gözler hafif iç bükey.....6
- 6- Arka orta gözler diğerlerinin yaklaşık iki katı kadar büyük ve bitişik.....**Drassylus**
- Arka orta gözler diğerlerinden küçük.....7
- 7- Keliserlerin ön ortasında güçlü kıllar kümelenmiş.....**Trachyzelotes**
- Keliserlerde kümelenmiş kıllar mevcut değil.....8
- 8- Ön ağ bezleri diğerlerinin iki katı kadar uzun.....**Pterotricha**
- Ön ağ bezleri eşit uzunlukta.....**Nomisia**
- 9- Arka sıra gözler güçlü dış bükey, ön orta gözlerin çapı ön yan gözlerin çapından büyük.....**Echemus**
- Arka sıra gözler hafif dış bükey.....10
- 10- Opisthosoma dorsalde iki büyük, beyaz desenli, torasik yarık mevcut.....**Poecilichora**
- Opisthosoma deseni farklı.....11
- 11- Tüm gözler birbirinden ayrı, arka orta gözler yan gözlerden küçük, keliser dişli.....**Drassodex**
- Tüm gözler birbirinden ayrı değil.....12
- 12- Arka gözler arasındaki mesafe az, fakat birbirine temas etmez.....13
- Arka gözler arasındaki mesafe birinin çapından fazla.....14

13- Arka orta gözler büyük 'V' şeklinde dizili, ön ağ bezleri tüp şeklinde.....*Cryptodrasus*

-Arka orta gözler 'V' şeklinde değil, en küçük gözler ön ortadakiler, I. ve II. çift bacak femur, patella ve tibia belirgin biçimde koyu renkte.....*Setaphis*

14- Ön orta gözler birbirine çok yakın. I. ve II. çift bacak tibiası ventralde dikensiz, IV. çift tibia dikenli.....*Haplodrassus*

-Ön orta gözler arasındaki mesafe birinin çapının 2 katından fazla.....*Camillina*

4.11.1. *Drassodes* Westring, 1851

Ön sıra gözler hafif iç bükey, arka göz sırası daha uzun ve biraz dış bükeydir. Ortadakiler daha büyük ve oval, birbirlerine yan gözlerden daha yakın prosoma yassı, önde genişcedir. Gözler aşağı yukarı aynı büyüklüktedir. Sternum oval ve ucu sivricidir. Keliserler küçük, dişilerde neredeyse dik, erkeklerde genellikle çok uzun ve ventralde iki dişlidir. Trokhanterlerde çentiklerin bulunması ve IV. tibiyanın dorsalinde iki diken olmasıyla *Haplodrassus*'dan ayrılır. Skopula oldukça yoğun, kısa kıllar içerir. Skopula yaklaşık metatarsus I ve II ile tarsus III ve IV'ün kaidelerine kadar uzanır. Opisthosoma kahverengiye yakın renkte, belirgin bir desen bulunmaz ve kürk görünümlüdür. Ağ bezleri güçlü ve açılmış parmaklar gibi birbirinden ayrıdır. Çoğunlukla nokturnal örümceklerdir.

4.11.1. *Drassodes* Tür Teşhis Anahtarı

1- Erkekler.....2

-Dişiler.....3

2- Tibial apofiz yanlarda düz ve sivri uçlu, embolus büyük distal apofiz çengel şeklinde değil..... *lapidosus*

-Tibial apofiz yanlarda çok küçük ve sivri uçlu, keliser 3 dişli, terminal apofiz kıl şeklinde ince, medyan apofiz kalın ve küt..... *cupreus*

3- Epijin uzunluğundan geniş, halka kanallar spermateka uzunluğunda..... *lutescens*

-Epijin uzunluğundan geniş değil.....4

4- Epijin yan duvarları geniş, spermatekalar halka kanalların üst lobunun yarısı kadar..... *lpidosus*

-Epijin yan duvarları dar, halka kanallar kısa, spermatekalar küre şeklinde..... *serratichelis*

4.11.1.1. *Drassodes lapidosus* (Walckenaer, 1802)

Aranea lapidosa Walckenaer, 1802: 222

Clubiona lapidicolens Walckenaer, 1805

Drassus cinereus Hahn, 1833

D. l. Kovblyuk, 2008

Morfoloji: Boy dişide 8–14 mm, erkekte 7–8 mm'dir. Prosoma çok kısa kıllarla sık örtülü, açık sarı kahverenkli kırmızı kahverenkli. Sternum prosoma renginde, kenarları daha koyudur. Keliserler güçlü ve prosomadan daha koyudur. Erkekte keliserler birbirinden ayrılmış, uzamış, sivrice ve çıkıntılı, ventralde üç dişlidir. Bacaklar prosoma rengindedir. Genellikle ventral kısımları daha açıktır. Dişide hakim renk açık kahverenkli. Epijin yuvarlaktır. Palp tibiası bu cinsteki diğer türlere oranla çok uzun, apofizis küçük ve sivridir. Embolus büyük ancak distal apofizis bazı cinslerde olduğu gibi çengel şeklinde değildir (Şekil 4.15. B, C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taşların ve küçük yaprakların altında, bitki kümelerinin taban kısmında bulunur. Genellikle çok kuru ortamlarda yaşar.

Dünyadaki yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Akdeniz, Marmara ve İç Anadolu Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Kahramanmaraş merkez, Pınarbaşı, 35° 35' N, 37° 36' E, 881 m, 18.05.2008, 1 ♀ (GNDR1♀18); Andırın, Çuhadarlı köyü, 37° 34' N, 36° 29' E, 1275 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNDR1♂45-(2)); Andırın, Canbaz köyü, 37° 41' N 36° 20'E, 1054 m, 03.05.2009, 1 ♂ (GNDR1♂94(1)); Andırın, Kabağağaç köyü, 37° 27' N, 36° 15' E, 1153 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNDR1♂99); Adıyaman, Besni, Güneykaş

yol ayrımı 37° 42' N, 37° 49' E, 1039 m, 18.05.2008, 1 ♀ (GNDR1♀114); Gölbaşı Meydan köy-Hamzalar kavşağı 37° 32' N, 37° 40' E, 1070 m, 18.05.2008, 1 ♀(GNDR1♀148); Kahta, Doluca, 37° 54' N, 38° 35' E, 753 m, 26.05.2007, 1 ♀; Merkez, Kayatepe köyü, 37° 51' N, 38° 15' E, 1311 m, 27.04.2008, 1 ♀ (GNDR1♀65); Merkez, Esence kavşağı 37° 52' N, 38° 17' E, 1170 m, 27.04.2008, 1 ♀ (GNDR1♀80); Kahramanmaraş, Afşin, İncirli, 38° 23' N, 36° 47' E, 1706 m, 01.04.2011, 1 ♂.

4.11.1.2. *Drassodes cupreus* (Blackwall, 1834)

Drassus c. Blackwall, 1834

Drassus macer Thorell, 1875

D. lapidosus macer Lessert, 1910

D. lapidosus macer Simon, 1914a: 128, 206,

D. c. Roberts, 1985:

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 8–19 mm. Prosoma bölgesi açık sarı-kahverenkli, göz bölgesi daha koyu renklidir. Keliser tüm vücuda oranla daha koyu renkli ve 3 dişlidir, dişler birbirinden uzaktır. Opistosoma açık sarı, kahverenkli (Şekil 4.16. A, B)

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda, kumul alanlarda, orman içlerinde, yapraklar altında olmak üzere değişik habitat tercihleri bulunmaktadır.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Çuhadarlı, 37° 34' N, 36° 29'E, 1275 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNDR1♂45(1)); Pazarcık, Yarbaşı köyü, 37° 46' N, 37°40'E, 930 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNDR1♂89); Andırın Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 758 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNDR1♂110).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11.1.3. *Drassodes lutescens* C. L. Koch, 1839

Drassus l. C. L. Koch, 1839

Drassus alexandrinus O. P. Cambridge, 1874

D. speculator Kulczyn'ski, 1899: 348

D. l. Chatzopoulou & Chatzaki, 2009: 352

Morfoloji: Boy dişide 8–9 mm' dir. Vücut açık renklidir. Prosoma açık sarı, opistosoma sarı, grimsi renklidir. Keliserler belirgin şekilde büyük ve vücut rengine göre biraz daha koyudur. Keliserler üç tane büyük diş sahiptir. Bacaklar belirgin biçimde uzundur. Erkeklerde embolus uca doğru sivridir. Tibial apofiz yoktur. Medyan apofiz küçük ve çıkıntılıdır. Epijin dar ve uzunluğunun 2–3 katı kadar geniş, medyanda dil şeklinde bir çıkıntı oluşturur (Şekil 4.16 C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Akdeniz Ülkelerinden Pakistana kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Gerger, Kesertaş köyü, 37° 58' N, 38° 59' E, 727 m, 27.05.2007, 1 ♀ (GNDR1♀13); Merkez, Çözebaşı 644 m, 27.04.2008, 1 ♀ (GNDR1♀68); Gölbaşı, Akçabel – Kalemkaş arası, 37° 47' N, 37° 47' E, 968 m, 18.05.2008, 1 ♀ (GNDR1♀75); Kahta, Çukurtaş, 37° 51' N, 38° 34' E, 835 m, 26.05.2007, 2 ♀♀ (GNDR1♀110); Gerger, Kaşyazı köyü doğu, 38° 02' N, 39° 04' E, 971 m, 27.05.2007, 1 ♀ (GNDR1♀134); Sutepe köyü, 37° 56' N, 38° 48' E, 1074 m, 27.05.2007, 3 ♀♀ (GNDR1♀143).

4.11.1.4. *Drassodes serratichelis* Chatzaki, Thaler & Mylonas, 2002

Mesklia s. Roewer, 1928: 112

D. louisianus Roddy, 1957: 290

D. louisianus Platnick & Shadab, 1976

D. s. Chatzaki, Thaler & Mylonas, 2002: 618

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 3–5 mm arasındadır. Prosoma sarı renklidir. Keliserler küçüktür ve koyu renkli, ön kenarda 4 küçük diş taşır. Ön sıradaki gözler iç bükeydir. Bacaklar belirgin olarak uzundur. Opistosoma yoğun kıllarla kaplıdır. Erkeklerde tibial apofiz yoktur, medyan apofiz ise kanca şeklindedir. Embolus şeffaf

bir kapakla kapanmış ince ve uzundur. Epijin geniş ve yan duvarları keratinleşmiştir. Vulva oval ve iki loba bölünmüş reseptakulumlara sahiptir (Şekil 4.15. D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Türkiye, Yunanistan, Ukrayna, İsrail, Amerika.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Kâhta, Çukurtaş, 37° 51' N, 38° 34' E, 835 m, 26.05.2007, 2 ♀♀ (GNDR1♀109); Tut, Boyundere, 37° 46' N, 37° 51' E, 709 m, 17.05.2008, 1 ♀ (GNDR1♀123); Merkez, Köseli köyü, 37° 46' N, 38° 02' E, 754 m, 17.05.2008, 1 ♀ (GNDR1♀72); Kahramanmaraş, Elbistan, Körücek köyü, 38° 26' N, 37° 03' E, 1631 m, 06.08.2007, 1 ♀ (GNDR1♀9).

4.11.2. *Phaeoedus* Simon, 1893

Opistosoma tipik olarak aynı olan üç çift leke (benek) içerir. Tibial apofiz distalde genişlemiş olup uç kısmında hafif ikiye ayrılmıştır.

5.11.2.1. *Phaeoedus braccatus* (L. Koch, 1866)

Drassus b. L. Koch, 1866: 97

Drassus bulbifer O. P.-Cambridge, 1874: 386

Drassus affinis Pavesi, 1875: 124

Drassus amaryi Pavesi, 1875: 303

P. b. Kamura, 2009: 498. 190-192

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4-7 mm'dir. Prosoma koyu kırmızı, kahverenkli. Sternum koyu kenarlı ve uzun kalp biçimindedir. Bacaklar turuncu-kahverenkli, birinci ve ikinci femur daha koyu renklidir. Opistosoma koyu kırmızı siyah renklidir. Retrolateral tibial apofiz geniş olup uçta küt şekilde sonlanır. Epijin belirgindir ve yan duvarları iyi sklerize olmuştur. Spermateka kanalları belirgindir (Şekil 4.17. A).

Habitat ve Ekoloji: Kurak alanlarda, taşların altında çalılıklarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Güneykaş yol ayrımı 37° 42' N, 37° 49' E, 1039 m, 18.05.2008, 2 ♀♀ (GNPh2♀116); Kahramanmaraş, Pazarcık, Memişkahya köyü, 37° 26' N, 37° 18' E, 863 m 23.06.2007, 1 ♀ (GNPh2♀117).

5.11.3. *Zelotes* Gistel, 1848

Gözler birbirlerine yakın ve bir grup halindedir. Arka sıra gözler biraz daha genişcedir. Ön sıra gözler az çok dış bükeydir. Yandakiler ortadakilerden daha büyüktür. Arka sıra gözler düz bir sıradadır. Arka göz sırası uzunluğu prosoma'nın en geniş bölgesinin uzunluğunun 1/3'den daha azdır. Ortadakiler daha çok düzensiz görünümündedir. Bazen ortadakiler yandakilerden daha büyüktür. Prosoma hafif uzunca ve eliptik, ancak önde hafif daralmış koyu renkte veya tamamen siyah güzel kıllarla örtülüdür. Sternum arkaya doğru sivricidir. Keliserler çok güçlü değildir. Ön yüzey ventralde sayısız kıllarla kaplıdır. Tibia ve metatarsus I ve II iç tarafta dikenlerle örtülü olabilir. Opisthosoma güzel siyah kıllarla örtülü, koyu veya siyah renklidir. Her iki eşey de benzer görünümde, fakat erkeklerin opisthosoması dorsalde küçük bir skutum taşır, ince uzun yapılıdır. Folium genellikle dikkati çeker ve yeşilimsi renktedir. Bu cinse mensup türlerin çoğu nokturnaldir.

5.11.3. *Zelotes* Tür Teşhis anahtarı

1- Dişiler.....	2
-Erkekler.....	6
2- Epijin yan duvarları belirgin sklerize ve hafif kıvrımlı şekilde spermatekalara kadar uzanır, spermatekalar büyük ve temaslı değil.....	<i>latreillei</i>
-Epijin yan duvarları farklı.....	3
3- Epijin ön duvarı köşeli.....	4
-Epijin ön duvarı köşeli değil, içe doğru eğik.....	5
4- Halka kanalların boyu epijinin yarısına kadar uzanır, spermatekalarla temaslı.....	<i>caucasius</i>

- Halka kanalların boyu epijinin $\frac{3}{4}$ üne kadar uzanır, spermatekalarla temaslı değil..... *solstitialis*
- 5- Epijin ön duvarı altta bitişik, halka kanallar spermatekaya bağlanma yerinde temaslı değil..... *subterraneus*
- Epijin ön duvarı ayrılmış, halka kanallar spermatekaya bağlanma yerinde temaslı ve paralel.....*longipes*
- 6- Tibial apofiz kısa, uçta içe kıvrımlı ve küt, median apofiz iki uçlu, terminal apofiz orak şeklinde.....*caucasius*
- Tibial apofiz uzun ve uçta sivri.....7
- 7- Terminal apofiz uçta sivri, hafif kıvrık, bulbus birkaç çengel şeklinde apofizli. Terminal apofiz büyük ve hafif kıvrık..... *petrensis*
- Terminal apofiz uçta sivri kıvrık değil.....8
- 8- Median ve terminal apofiz ince ve kıvrık, embolus tabanda kalın, sperm kanalları subtegulum içine kadar yerleşmiş.....*aeneus*
- Median ve terminal apofiz kalın.....10
- 10- Tibial apofiz simbiyumun $\frac{1}{4}$ ' ü kadar, embolus tek parça halinde ve genişçe.....*hermani*
- Tibial apofiz simbiyumun $\frac{1}{2}$ ' si kadar, terminal apofizin ventral lobu belirgin.....*apricorum*

5.11.3.1. *Zelotes latreillei* (Simon, 1878)

Drassus ater Hahn, 1833

Melanophora atra C. L. Koch, 1839

Z. egregius Simon, 1914

Z. l. Simon, 1914: 165, 177, 214

Morfoloji: Boy dişide 7–8 mm'dir. Örümcek koyu renkli, brankhial operkül turuncu renklidir. Arka gözler arasındaki mesafe birbirine yakındır. Femur I laterallerde sarı renkli, tibia II bir ventral dikenli, metatarsus I'de bir, metatarsus II'de iki ventral diken bulunur (Şekil 4.17. B).

Habitat ve Ekoloji: Genellikle taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Kızılkaya, 1395 m, 14.04.2007, 1 ♀ (GNZe3♀140); Andırın, Köklü köyü, 27° 30' N, 36° 27' E, 776 m, 02.05.2009, 5 ♀♀ (GNZe3♀159).

4.11.3.2. *Zelotes caucasius* (L. Koch, 1866)

Melanophora caucasia L. Koch, 1866: 144

Prothesima caucasia Chyzer & Kulczyn'ski, 1897: 204

Z. c. Senglet, 2004

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5-6 mm, erkeklerde 4-7 mm arasında değişmektedir. Prosoma koyu kahverenkli. Ön sıradaki gözler hafif iç bükey arka sıradaki gözler ise düz şekildedir. Keliserler küçüktür ve koyu renklidir. Bacaklar sarımsı kahverenkli, uç kısımları daha açık renklidir. En uzun 4. bacaktır. Opistosoma kahverenkli, gri, ve siyah renklidir. Erkek palpi kısa ve uçta sivrilmiş olan bir retrolateral tibial apofize sahiptir. Embolus yukarı doğru uzamış ve uçta kıvrılmıştır. Epijin orta kısmı belirgin şekilde sklerize olmuştur. Spermatekalar üstte kıvrımlar yapar (Şekil 4.17. C, D; Şekil 4.18. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Kurak mevsimlerde taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupadan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Kahramanmaraş, Göksun, Büyük Çamurlu köyü, 37° 56' N, 36° 25' E, 1549 m, 31.07.2008, 1 ♀ (GNZe3♀87); Elbistan, Aksakal köyü güney, 38° 18' N, 37° 15'E, 1407 m, 08.08.2007, 1 ♂ (GNZe3♂13); Elbistan, Kışla köyü, 38° 21' N, 37° 06' E, 1250 m, 06.08.2007, 3 ♂♂ (GNZe3♂35-36-37); Elbistan, Tapkırın köyü güneybatı, 38° 08' N, 37° 38' E, 1520 m, 08.08.2007, 1 ♂ (GNZe3♂113); Elbistan, Özbek-Göçük arası, 38° 12' N, 37° 26' E, 1449 m,

08.08.2007, 1 ♂ (GNZe3♂120); Göksun, Doğanköyü, 1151 m, 06.08.2007, 1 ♂ (GNZe3♂100); Kahramanmaraş, Elbistan, Gökçek, Kızıldağ, 38° 24' N, 37° 13' E, 1440 m, 22.04.2010, 1 ♂.

4.11.3.3. *Zelotes solstitialis* Levy, 1998

Z. s. Levy, 1998: 139

Z. s. Chatzaki, Thaler & Mylonas, 2003

Morfoloji: Prosoma açık kahverenkli, opisthosoma gri veya açık kahverenkli. Gözler belirgindir ve üstten bakıldığında arka sıradaki gözler dış bükeydir. Bacaklar sarımsı kahverenkli ve uç kısımları biraz daha koyu kahverenkli. Keliserler prosomaya oranla daha koyu kahverenkli. Epijinin üst ve alt kısımları sklerize olmuştur (Şekil 4.18 C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Bulgaristan, Türkiye, Yunanistan, İsrail.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Elbistan, Karaelbistan köyü, 38° 11' N, 37° 08' E, 1121 m, 08.08.2007, 1 ♀ (GNZe3♀43) ; Elbistan, Aksakal güney, 38° 18' N, 37° 15' E, 1407 m, 08.08.2007, 1 ♀ (GNZe3♀45); Göksun, Doğanköyü, 1151 m, 06.08.2007, 1 ♀ (GNZe3♀48); Karahasanuşağı, 38° 09' N, 37° 16' E, 1513 m, 08.08.2007, 1 ♀ (GNZe3♀93); Taşburun köyü, 38° 09' N, 37° 12' E, 1224 m, 08.08.2007, 1 ♀ (GNZe3♀112); Afşin, Yazıköy- Kötüre arası 38° 12' N, 37° 50' E, 1292 m, 06.08.2008, 1 ♀ (GNZe3♀71); Adıyaman, Sincik, Çamdere köyü, 37° 56' N, 38° 30' E, 1009 m, 31.07.2008, 1 ♀ (GNZe3♀100); Kahramanmaraş-Afşin, Örenli, Hezanlı Dağı, 38° 31' N, 37° 03' E, 1840 m, 29.04.2010, 1 ♀.

4.11.3.4. *Zelotes subterraneus* (C. L. Koch, 1833)

Melanophora subterranea C. L. Koch, 1833: 120

Filistata atra Wider, 1834: 197

Z. s. Gistel, 1848: 155.

Drassus ater Blackwall, 1861: 106

Melanophora petiverii Menge, 1872: 305

Z. s. Palmgren, 1943: 102

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6-9 mm'dir. Prosoma ve opisthosoma kahverenkli ve siyah renklidir. Epijin ön duvarı altta bitişik. Halka kanallar spermatekaya bağlanma yerinde temaslı değildir (Şekil 4.18. D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlar ve yapraklar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Boztepe-Sarıharman arası, 37° 42' N, 38° 27' E, 634 m, 26.04.2008, 1 ♀ (GNZe3♀30); Besni, Akkuyu-Alıçlı arası, 37° 31' N, 37° 48' E, 765 m, 12.04.2008, 2 ♀♀ (GNZe3♀77); İnce köyü, 602 m, 12.04.2008, 1 ♀; Durukaynak köyü, 37° 47' N, 38° 07' E, 776 m, 1 ♀ (GNZe3♀168), Kahramanmaraş, Andırın, Kumarlı köyü, 37° 50' N, 36° 31' E, 1208 m, 02.05.2009, 1 ♀ (GNZe3♀168); Merkez, Kayatepe yol kenarı, 37° 51' N, 38° 15' E, 1311 m, 27.04.2008, 1 ♀.

4.11.3.5. *Zelotes longipes* (L. Koch, 1866)

Melanophora l. L. Koch, 1866: 147

Melanophora serotina L. Koch, 1866: 185

Prothesima l. Simon, 1878: 66

Z. l. Reimoser, 1937

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6–8 mm'dir. Dişilerde renk kırmızı, siyah, kahverenkli. Tarsuslar daha açık renklere sahiptir ve femur I de açık lekeler bulundurur. Opistosoma koyu kahverenkli scutumludur. Epijinin kitinsi kıvrımları arkaya doğru parmak şeklinde uzanır ve epijin yan çizgileri boyuna bükülmüştür (Şekil 4.19 A).

Habitat ve Ekoloji: Kumlu, kıraç alanlarda, step ortamlarında ve ormanların açık alanlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Kahramanmaraş, Türkoğlu, Dağlıca köyü, 38° 29' N, 36° 47' E, 1365 m, 15.04.2007, 1 ♀ (GNZe3♀34); Merkez, Kısıklı köyü, 37° 29' N, 36° 33' E, 776 m, 28.10.2007, 1 ♀ (GNZe3♀38); Afşin, Esence kavşağı, 38° 09' N, 36° 52' E, 1176 m, 27.04.2008, 1 ♀.

4.11.3.6. *Zelotes petrensis* (C. L. Koch, 1839)

Melanophora p. C. L. Koch, 1839

Prothesima p. Simon, 1878

Z. p. Jézéquel, 1962: 599

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 4–7 mm'dir. Prosoma kahverenkli, siyahtır. Keliserler belirgin şekilde prosomadan daha koyu renklidir. Bacaklar ise prosomadan daha açık renklidir. Opistosoma siyah- kahverenkli scutikulaya sahiptir. Retrolateral tibiyal apofiz oldukça uzundur ve uçta hafif sivrilmiştir. Bulbus birkaç tane çengel şeklinde apofize sahiptir (Şekil 4.19. B, C).

Habitat ve Ekoloji: Step alanlarında, kuru fundalık ve taşlık alanlarda, orman açık alanlarında taşlar ve yapraklar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupadan Orta Asyaya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Batı Karadeniz ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Yarbaşı köyü, 37° 46' N, 37° 40' E, 930 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNZe3♂90); Adıyaman, Besni, Yukarı Söğütlü Tetirli arası, 757 m, 12.04.2008, 1 ♂ (GNZe3♂101); Gölbaşı, Yukarı Nasırlı Köyü, 37° 38' N, 37° 34' E, 1025 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNZe3♂102).

4.11.3.7. *Zelotes aeneus* (Simon, 1878)

Prothesima aenea Simon, 1878

Prothesima sarda Kulczyn'ski, 1887: 276

Z. longipes Jézéquel, 1962b: 602

Z. a. Miller, 1967: 263

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 4–8 mm'dir. Prosoma açık kahverenkli, koyu kahverenkli. Bacaklar vücuda oranla daha açık renklidir. Opistosoma açık kahverenkli. Ayrıca opistosoma koyu kahverenkli bir kalkana sahiptir. Erkek retrolateral tibial apofizi uzundur ve simbiyumun kenarında uzanan bir kalkan şeklindedir. Sperm kanalları uzun olup palpın ucunda incedir. Epijin çok sklerize değildir ve kenarları incelmış iki yarım daire halinde görülmektedir (Şekil 4.19. D; Şekil 5.20. A).

Habitat ve Ekoloji: Kurak alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Kâhta, Mülk köy, 37° 44' N, 38° 37' E, 626 m, 26.04.2008, 1 ♂ (GNZe3♂9).

5.11.3.8. *Zelotes hermani* (Chyzer, 1897)

Prothesima tragica Herman, 1879: 185

Prothesima hermanii Chyzer, in Chyzer & Kulczyn'ski, 1897: 202

Z. hermanni Miller, 1967: 269

Z. h. Tyschchenko, 1971

Z. hermanni Miller, 1971: 89

Z. h. Pesarini, 2000: 386

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 3–3,5 mm'dir. Prosoma kahverenkli. Gözler bölgesi daha koyu renklidir. Birinci ve ikinci bacak koyu kahverenkli, diğer bacaklar daha açık kahverenkli. Opistosoma koyu kahverenkli-siyahtır. Erkeklerde palp ve embolus kısa, yayvandır (Şekil 4.20. B, C).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Orta Avrupa'dan Rusya'ya kadar.

İncelenen matryal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Kayatepe köyü, 37° 51' N, 38° 15' E, 1311 m, 27.04.2008, 1 ♂ (GNZe3♂31).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11.3.9. *Zelotes apricorum* (L. Koch, 1876)

Prothesima a. L. Koch, 1876

Z. a. Simon, 1914: 165, 179, 215

Prothesima a. Spassky, 1925: 36

Z. louronensis Denis, 1960b: 126

Z. a. Russell-Smith, 2008: 23

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 5–8 mm'dir. Prosoma açık, opisthosoma koyu kahverenkli. Opisthosoma kahverenkli skutuma sahiptir. Erkek örneklerde retrolateral tibial apofiz düz olup belirgin uzundur. Embolus uç kısmında lob şeklinde apofize sahiptir. Sperm toplama kanalları uzun değildir ve simbiyumun ortasında sonlanır (Şekil 4.20. D; Şekil 4.21. A).

Habitat ve Ekoloji: Orman açıklıklarında, çalılık fundalık alanlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupadan Kazakistana kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Sakarkaya yol kenarı, 37° 39' N, 37° 25'E, 884 m, 27.10.2007, 1 ♂ (GNZe3♂20); Göksun, Söğütlü köyü güney, 37° 38' N, 37° 11' E, 798 m, 27.10.2007, 1 ♂ (GNZe3♂).

5.11.4. *Micaria* Westring, 1851

Gözler baş genişliğinin yarısı kadar uzunlukta ve paralel iki sıra halindedir. Ön sıra gözler güçlü bir şekilde dış bükey, gözler birbirine yakındır. Ortadakiler yandakilerden daha küçüktür. Arka sıra gözler öndekilerden biraz daha uzun ve dış bükeydir. Ortadakiler uzun görünüşlü, genellikle bitişik yandakilerden daha fazla birbirlerinden uzaktır. Prosoma ovaldır. Bu cins için ayırd edici karakter olarak fovea bulundurmazlar. Keliserler dik ve küçük, bir ve ikinci femurlar diğerlerinden daha

kalın, koyu renkte, ince ve uzun yapılıdır. Opisthosomanın arka ucuna dorsalden bakıldığında ağ memeleri ancak görünür. Opisthosoma kısa ve dardır. Koyu kahverengi, dorsali parlak siyah, erkekler daha koyu, bazen beyaz kıllarla desenlidir. Her iki eşey aşağı yukarı benzer görünümündedir.

4.11.4.1. *Micaria albovittata* (Lucas, 1846)

Drassus albovittatus Lucas, 1846: 226

Macaria a. Simon, 1864: 113

M. romana L. Koch, 1866: 67

Drassus scintillans O. P.-Cambridge, 1871: 412

M. turcica Drensky, 1915: 159

M. a. Kovblyuk & Nadolny, 2008: 216

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 4,5–8,0 mm'dir. Vücut genel olarak koyu siyahtır. Epijin ön kenarda sklerize olmuştur. Spermatekalar ön kenarda başlar. Palpal tibiası yaklaşık simbiyum uzunluğundadır. Tek bir tane sivrice, kanca şeklinde apofizlidir. Palp median apofizi hemen hemen düz yapılıdır (Şekil 4.21 B).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında, çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Paleartik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Marmara Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Pınarbaşı, 37° 35' N, 37° 36' E, 881 m, 18.05.2008, 1 ♀ (GNMi4♀21); Adıyaman, Besni, Harmanardı köyü 37° 42' N, 37° 54' E, 664 m, 17.05.2008, 1 ♀ (GNMi4♀85); Gerger, Kaş Yazı köyü doğu, 38° 02' N, 39° 04' E, 942 m, 27.05.2007, 1 ♀ (GNMi4♀135).

4.11.5. *Gnaphosa* Latreille, 1804

Ön sıra gözler baş genişliğinin yarısının üçte birine, dış bükey olarak yerleşmiştir. Ortadakiler yandakilerden daha küçüktür. Arka sıra gözler öndekilerden daha büyük ve bu cins için ayırıcı karakter olarak daha güçlü iç bükeydir. Prosoma *Zelotes* cinsine benzer fakat önde daha genişçedir. Saç gibi siyah kıllar neredeyse prosoma'nın tüm yüzeyini örtmüş durumdadır. Sternum ovaldir. Tibia I ve II

ventralde bir veya iki dikenli, metatarsi I ve II ventralde iki veya dört dikenlidir. Apikal yüzeyi ventralde yoğun sık kıllardan oluşan bir scopula ile örtülüdür. Opisthosoma çok güçlü görünümlü değil, siyah veya koyu kahverengi renklindedir.

4.11.5. *Gnaphosa* Tür Teşhis Anahtarı

- 1- Epijin yuvarlak, epijin kapak sivri. Halka kanallar spermatekalara kıvrılarak bağlı.....*opaca*
-Epijin yuvarlak değil, epijin kapak köşeli, halka kanallar spermatekalara direk bağlı, embolik tüberkül distalde geniş, proksimale doğru sivri..... *lucifuga*

5.11.5.1. *Gnaphosa opaca* Herman, 1879

G. o. Herman, 1879: 195, 364

G. molesta Herman, 1879: 195, 363

G. fusca Herman, 1879: 362.

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5–8 mm'dir. Prosoma gri kahverenkli. Oküler bölge biraz daha koyu renklidir. Gözler iki sıra halindedir ve ön sıradaki gözler düz ya da çok hafif iç bükey olarak sıralanmıştır. Arka sıradaki gözler ise birbirine yakın ve elips şeklindedir. Keliserler vücuda oranla daha küçük ve daha koyu renklidir. Bacaklar sarımsı-kahverenkli. Retrolateral tibial apofiz uzundur. Medyan apofiz kaide de geniş olup uçlara doğru daralmıştır. Embolus kaidede oldukça geniş ve uzun, uca doğru ince ve diktir. Epijin oval ve yan duvarları sertleşmiştir (Şekil 4.21. C).

Habitat ve Ekoloji: Kurumuş çalılık ve taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Elbistan, Körücek köyü, 38° 26' N, 37° 03' E, 1637 m, 06.08.2007, 1 ♀ (GNGn5♀10).

5.11.5.2. *Gnaphosa lucifuga* (Walckenaer, 1802)

Aranea l. Walckenaer, 1802: 221

Pythonissa nigra C. L. Koch, 1837: 16

Pythonissa l. C. L. Koch, 1839: 468-470

Pythonissa occulta C. L. Koch, 1839

Drassus l. Blackwall, 1861

G. l. Karol, 1987: 27

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 13–16 mm, erkeklerde 10,5–13 mm arasında değişmektedir. Renk koyu kırmızı, siyah, kahverenkli. Bacak ve pedipalp daha açık renkli, göz bölgesi ve keliser daha koyu renklidir. Epijinin üst kısmı dar, alt kısmı ovaldir ve kitinsi yan duvarlara sahiptir. Embolus uç kısmı dikkat çeker derecede kalın ve kuvvetli olup simbiyumun orta yerinden uca doğru yay gibi uzanır. Palp uç tarafta çengel şeklinde apofize sahiptir (Şekil 4.21. D; Şekil 4.22. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Kuru topraklarda, kayalık ve taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara Bölgesi ve İç Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Batalhöyük Elmacık kavşağı, 37° 38' N, 38° 11' E, 593 m, 17.05.2008, 2 ♂ (GNGn5♂33); Göksun, Ericek kasabası, 38° 05' N, 36° 52' E, 1386 m, 31.07.2008, 1 ♀ (GNGn5♀52); Ahmetçik-Kızılöz arası, 38° 01' N, 36° 39' E, 1475 m, 31.07.2008, 1 ♀ (GNGn5♀127); Afşin, Türksevin köyü, 38° 15' N, 36° 46' E, 1476 m, 09.08.2007, 1 ♀ (GNGn5♀169); Adıyaman, Besni, İnce Köyü, 602 m, 12.04.2008, 1 ♂ (GNGn5♂4); Adıyaman, Besni, Yazıbeydili, 37° 32' N, 37° 57' E, 551 m, 12.04.2008, 4 ♂♂ (GNGn5♂59); Adıyaman, Çelikhhan, Aksu, 38° 23' N, 38° 15' E, 1815 m, 20.05.2010, 1 ♂.

4.11.6. *Drassyllus* Chamberlin, 1922

Opistosoma dorsalde sukutikulaıdır. Keliser ön kenarda 4, yanlara doğru 3 dişlidir.

4.11.6. *Drassyllus* Tür Teşhis Anahtarı

1- Dişiler.....2

-Erkekler.....	4
2- Epijin belirgin şekilde büyük, spermatekal kese uzun.....	<i>crimeaensis</i>
-Epijin küçük ve spermatekal kese kısa.....	<i>praeficus</i>
3- Tibial apofizin ucu sivri, terminal apofiz sivri.....	<i>crimeaensis</i>
-Tibial apofiz ucu küt.....	4
4- Tibial apofiz hafif dışa kıvrık, terminal apofiz ve medyan apofiz eğik.....	<i>praeficus</i>
-Tibial apofiz belirgin dışa kıvrık, terminal apofiz uca doğru sivri uçlu, medyan apofiz geniş.....	<i>jubatopalpis</i>

4.11.6.1. *Drassylus crimeaensis* Kovblyuk, 2003

D. c. Kovblyuk, 2003: 23

D. c. Kovblyuk et al., 2009: 175

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişide 4,8–7,2 mm, erkekte 4,7–6,9 mm arasında değişmektedir. Prosoma koyu siyah kahverenkli. Sternum koyu renklidir. Keliserler daha koyu renklidir. Üstten bakıldığında ön sıradaki gözler hafif iç bükey arka sıradaki gözler ise hafif dış bükey olarak yerleşmişlerdir. Bacaklar koyu kahverengi renkli olup tarsus ve metatarsus hariç sarıdan bakır renge değişen renklere sahiptir. Opisthosoma gri renkte ve kahverenkli kalkana sahiptir. Tibial apofiz dikkat çekicidir. Oldukça uzundur ve uç kısmı hafif içe doğru eğiktir. Palp kahverengidir. Terminal apofiz büyük ve uca doğru sivrilmiştir. Embolus oldukça ince ve eğik olup simbiyumun uç noktasına kadar uzanır. Epijin *Drassylus praeficus*'a benzer, ancak daha uzundur. Epijin yan duvarlarında kanallar bulunur. Spermatekalar belirgindir (Şekil 4. 22 C,D; Şekil 4.23 A,B).

Habitat ve Ekoloji: Kurumuş çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Ukrayna, Rusya, Azerbaycan.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Kumarlı, 37° 26' N, 36° 19' E, 1208 m, 02.05.2009, 1 ♀ (GNDs6♀154); Çuhadarlı, 37° 34' N, 36° 29' E, 1275 m, 02.05.2009, 1 ♀ (GNDs6♀154); Afşin, Dağlıca Köyü, Hurman kalesi ve Çevresi, 38° 29' N, 36° 47' E, 1363 m, 15.04.2007, 2 ♂♂ (GNDs6♂57); Andırın, Karguçayırı, 37° 46' N 36° 27' E, 1387 m, 03.05.2009, 1 ♂ (GNDs6♂6); Andırın Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 637 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNDs6♂72); Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 637 m, 02.05.2009, 2 ♂♂ (GNDs6♂98(1-2)); Andırın, Altınyurt köyü, 03.05.2009, 1 ♂ (GNDs6♂79); Andırın, Canbaz köyü, 37° 41' N, 36° 20' E, 1140 m, 03.05.2009, 1 ♂ (GNDs6♂96); Andırın Köklü Köyü, 27° 30' N, 36° 27' E, 776 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNDs6♂106).

4.11.6.2. *Drassylus praeficus* (L. Koch, 1866)

Melanophora praefica L. Koch, 1866: 155

M. latitans L. Koch, 1870: 28

M. moerens Thorell, 1871: 197

Prothesima anauniensis Canestrini, 1876: 208

Prothesima praefica Simon, 1878: 70.

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5–8 mm, erkeklerde 5-7 mm değişmektedir. Prosoma siyah, kahverenkli. Bacaklar prosomadan daha açık renklidir. Önden bakıldığında ön sıradaki gözler hafif iç bükey, arka sıradaki gözler ise hafif dış bükeydir. Keliserler vücuda oranla oldukça küçüktür. Opistosoma siyah kahverenkli ve koyu kahverenkli skutikulaıdır. Tibial apofiz belirgin şekilde uzun ve dışa doğru kıvrıktır. Embolus ince ve eğiktir. Epijin merkezde genişleyen iki loba ayrılmış ve oldukça belirgin sklerize yapıya sahiptir. Spermatekalar dairesel ve kaideye yerleşmiştir (Şekil 4.23. B, C).

Habitat ve Ekoloji: Kurak çalılık alanlarda, taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Avrupadan Orta Asya ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Besni, Yazıbeydili köyü, 3 km doğu 37° 32' N, 37° 57' E, 546 m, 12.04.2008, 1 ♀, 3 ♂♂ (GNDs6♂60-61-62).

4.11.6.3. *Drassylus jubatopalpis* Levy, 1998

D. j. Levy, 1998: 154

D. j. Kovblyuk et al., 2009: 176

Morfoloji: Retrolateral tibial apofiz büyük ve dışa doğru yelpaze şeklinde hafif kıvrılmıştır. Medyan apofizin uzun ve kanca şeklinde olması dikkat çekicidir. Terminal apofiz sivrilmiştir (Şekil 4.23. D; Şekil 4.24. A).

Habitat ve Ekoloji: Çalılık ve taşlık alanlarında bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: İsrail.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz bölgesi.

İncelenen materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Samsat, Taşkuyu köyü kuzey, 37° 37' N, 38° 30' E, 600 m, 26.04.2008, 1 ♂ (GNDs6♂55); Gölbaşı, Çataltepe Savran arası, 37° 47' N, 37° 36' E, 1032 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNDs6♂87).

4.11.7. *Trachyzelotes* Lohmander, 1944

Cinsin en önemli özelliği keliserde setaların küme oluşturmasıdır.

5.11.7. *Trachyzelotes* Tür Teşhis Anahtarı

- 1- Dişiler.....2
  - Erkekler.....4
- 2- Epijin yarık üçgenimsi, epijin orta kapağı uçta spermateka kanallarını örter.....*lyonetti*
  - Epijin orta kapağı tabanda spermateka kanallarını örter.....*malkini*
- 3- Epijin ön duvarı halka kanallarla birleşik ve sklerize, spermatekal bezler belirgin değil.....*malkini*

-Epijin ön duvarı halka kanallardan ayrı ve sklerize değil, spermatekal bezler belirgin.....*fuscipes*

4- Embolus simbiyuma paralel, tibial apofiz tabanda kalın, uçta ince ve sivri, keliserler anteriorda sık dikenli.....*pedestris*

-Tibial apofiz uçta eğri, embolus simbiyumun orta kenarına kadar kıvrılmış, keliserler anteriorda dikenli değil..... *malkini*

4.11.7.1. *Trachyzelotes lyonetti* (Audouin, 1826)

Drassus lyonetti Audouin, 1826: 383

Melanophora ursina O. P.-Cambridge, 1872: 245

Drassus secretus Thorell, 1875: 92

Prothesima l. Simon, 1878: 98

T. l. Kovblyuk, 2005: 141

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6,3–7,9 mm'dir. Prosoma kahverenkli. Keliserler daha koyu renkli ve yoğun kıllarla kaplıdır. Bacaklar sarımsı kahverenkli ve dördüncü çift bacaklar en uzun olanıdır. Opistosoma gri kahverenkli. Örü memeleri 3 çift ve silindiriktir. Epijin üç köşeli oyuk şeklindedir. Spermatekalar belirgin değildir (Şekil 4.24. B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Akdeniz Ülkelerinden Orta Asya'ya kadar, Brezilya, Peru, Amerika Birleşik Devletleri.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Gözebaşı köyü, 37° 46' N, 38° 23' E, 644 m, 27.04.2008, 1 ♀ (GNTTr7♀70).

4.11.7.2. *Trachyzelotes malkini* Platnick & Murphy, 1984

Zelotes barbatus Miller, 1967: 271

T. m. Platnick & Murphy, 1984

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5,9–8,0 mm, erkeklerde 3,4- 3,6 mm arasında değişmektedir. Prosoma koyu kahverenkli. Göz bölgesi ve keliserler koyu renklidir. Keliser yoğun kıllarla kaplıdır ve bir adet diş taşır. Bacaklar koyu kahverenkli. Tarsusun uç kısımları biraz daha açık kahverenkli. Opistosoma gri renkli iki sıra halinde 6 sarı tüberkül taşır. Retrolateral tibial apofiz küçüktür ve uca doğru hafif eğiktir. Embolus eğiktir. Epijin köşelidir. Epijin yanlara doğru belirgin şekilde kıvrıktır. Spermatekalar belirgindir (Şekil 4.24. C, D; Şekil 4.25. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Ukrayna, Yunanistan.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Harmanardı köyü 37° 42' N, 37° 54' E, 665 m, 17.05.2008, 1 ♀ (GNTr7♀107); Adıyaman, Gölbaşı, Çatalağaç köyü, 37° 38' N, 37° 30' E, 956 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNTr7♂15); Samsat, Taşkuyu köyü kuzey, 37° 37' N, 38° 29' E, 592 m, 26.04.2008, 3 ♂♂ (GNTr7♂107); Besni, Hacıhalil-Kuyucak kavşağı, 37° 40' N, 38° 15' E, 612m, 27.04.2008, 1 ♂ (NTr7♂68).

4.11.7.3. *Trachyzelotes pedestris* (C. L. Koch, 1837)

Melanophora p. C. L. Koch, 1837

Zelotes p. Roberts, 1998: 114

T. p. Murphy, 2007: 37

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 4,8 mm'dir. Prosoma bölgesi koyu kahverenkli. Keliser koyu renkli ve yoğun kıllıdır. Bacaklar sarımsı renkli, tarsus segmentleri daha açık renklidir. Opisthosoma gri renkli, iki sıra halinde altı veya sekiz tüberküllüdür. Retrolateral tibial apofiz belirgin uzunlukta olup uç kısma doğru sivridir. Embolus palpin dik konumunda dikeydir ve uca doğru sivrilmiştir. Medyan apofiz güçlü değildir ince uzun şekildedir ve dışa doğru kıvrılmıştır (Şekil 4.25. B, C).

Habitat ve Ekoloji: Kayalık, taşlık, çalılık alanlarda ve orman içlerinde bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'dan Azerbaycan'a kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Yazıbeydili köyü, 37° 32' N, 37° 57' E, 551 m, 12.04.2008, 1 ♂ (GNTr7♂64).

4.11.7.4. *Trachyzelotes fuscipes* (L. Koch, 1866)

Melanophora f. L. Koch, 1866: 189

Prothesima f. Simon, 1878: 51.

Zelotes f. Simon, 1914: 175

Zelotes rubicundulus Miller, 1967: 272

T. f. Platnick & Murphy, 1984: 15

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişlerde 4–6 mm'dir. Prosoma kahverenkli, göz bölgesi ve keliserler biraz daha koyu renklidir. Keliserler küçüktür ve yoğun şekilde kıllarla kaplıdır. Bacaklar sarımsı-kahverenkli. Opistosoma bölgesi koyu gri-kahverenkli. Epijin üst yan duvarları sklerize olmuştur. Epijin belirgin kıvrımlara sahiptir ancak spermatekalar belirgin değildir (Şekil 4.25. D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Akdeniz, Çin

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman; Merkez, Boztepe-Sarıharman arası, 37° 42'N, 38° 27' E, 634 m, 26.04.2008, 1 ♀ (GNTr7♀149).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11.8. *Pterotricha* Kulczynski, 1903

Ön örü bezleri oldukça uzun silindirik tüpler şeklinde ve diğer örü bezlerinin neredeyse iki katı kadar uzundur.

4.11.8.1. *Pterotricha lentiginosa* (C. L. Koch, 1837)

Aranea l. C. L. Koch, 1837: 14

Drassus l. C. L. Koch, 1839: 39

Pythonissa l. L. Koch, 1866: 41

Gnaphosa l. Thorell, 1875: 85

P. l. Murphy, 2007: 32

Morfoloji: Vücut genel olarak kahverenkli. Ön ağ bezleri diğerlerinin iki katı kadardır. Keliser iki tane dişe sahiptir. Bacaklar uzun olup dördüncü bacak en uzunudur. Epijinin üst ve üst yan kenarları sklerize olmuştur. Vulva kalp şeklindedir. Spermateka kanalları iç içe geçmiştir (Şekil 5.26. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Ukrayna, Yunanistan.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Büyüktatlı köyü, 38° 29' N, 36° 58' E, 1603 m, 15.04.2007, 3 ♀ (GNPt8♀1-2-3); Türkoğlu, Uzunkavak-Aydinkavak arası, 37° 24' N, 36° 47' E, 665 m, 29.10.2007, 1 ♀ (GNPt8♀8); Merkez, Pınarbaşı köyü, 37° 35' N, 37° 36' E, 881 m, 18.05.2008, 2 ♀ (GNPt8♀19-20); Pazarcık, Kizirli köyü, 37° 31' N, 37° 28' E, 955 m, 23.06.2007, 1 ♀ (GNPt8♀32); Pazarcık, Bölükçam köyü, 37° 26' N, 37° 12' E, 670 m, 27.10.2007, 1 ♀ (GNPt8♀46); Afşin, Tanır ksb., 38° 25' N, 36° 55' E, 1348 m, 15.04.2007, 6 ♀ (GNPt8♀94-95); Çağlayancerit, Bozlar köyü 3 km batı, 37° 41' N, 37° 26' E, 916 m, 27.10.2007, 1 ♀ (GNPt8♀131), Adıyaman, Kahta, Sarıdana köyü, 760 m 26.04.2008, 1 ♀ (GNPt8♀41); Tut, Tepecik-Yalankol arası, 37° 47' N, 38° 02' E, 955 m, 17.05.2008, 1 ♀ (GNPt8♀53); Besni, tuzak, kurugöl köyü, 37° 37' N, 37° 45' E, 819 m, 12.04.2008, 1 ♀ (GNPt8♀84); Gölbaşı, Yaylacık köyü, 37° 50' N, 37° 41' N, 1230 m 18.05.2008, 1 ♀ (GNPt8♀92); Gölbaşı, Meydanköy-Hamzalar kavşağı, 37° 52' N, 37° 40' E, 1070 m, 18.05.2008, 2 ♀ (GNPt8♀146-147); Merkez, Durukaynak köyü 1 km güney, 37° 47' N, 38° 07' E, 776 m, 27.04.2008, 1 ♀ (GNPt8♀137).

4.11.9. *Nomisia* Dalmas, 1921

Prosoma bölgesi opisthosomaya göre daha koyu renklidir. Arka orta gözler eliptik diğer gözler ise yuvarlaktır. Gündüz vakitlerinde kuru toprak yüzeylerinde, otların arasında ve toprak tepeciklerin üzerinde genellikle karıncaları avlarlar.

5.11.9. *Nomisia* Tür Teşhis Anahtarı

1-Dişiler.....	2
-Erkekler.....	5
2- Epijin kalp şeklinde, oval.....	3
-Epijin farklı.....	4
3- Epijin yanlara doğru belirgin, spermatekal kanallar kalın sklerizasyonlu... <i>conigera</i>	
-Epijin yanlara doğru belirgin genişlemez, spermatekalar belirgin görünmez, kopulatör tüpler iri ve fasülye şeklinde.....	<i>ripariensis</i>
4- Spermatekalar spermatekal kanalların dışında ve büyük.....	<i>aussereri</i>
-Spermatekalar spermatekal kanalların içinde ve küçük.....	<i>orientalis</i>
5- Palp iki tibiyal apofizli.....	6
-Palp tek tibiyal apofiz iki uçlu.....	7
6- Retrolateral tibial apofiz içe doğru kıvrılmış ve çengel şeklinde.....	<i>aussereri</i>
-Retrolateral tibiyal apofiz dışa doğru kıvrılmış.....	<i>orientalis</i>
7- Medyan apofiz çok küçük ve belirsiz, spermatofor genişliği uzunluğundan fazla.....	<i>conigera</i>
-Medyan apofiz tabanda kalın uca doğru ince çengel şeklinde. Spermatofor genişliği uzunluğu kadar.....	<i>ripariensis</i>

4.11.9.1. *Nomisia conigera* (Spassky, 1941)

Pterotricha c. Spassky, 1941: 22

N. c. Ovtsharenko & Fet, 1980: 446

N. anatolica Seyyar, Ayyildiz & Topçu, 2009: 63

N. c. Chatzaki, 2010

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5–5,6 mm, erkeklerde 4,5–4,8 mm arasında değişmektedir. Prosoma sarımsı kahverenkli. Göz bölgesi biraz daha koyu

görülmektedir. Gözler üstten bakıldığında arka orta gözler elips diğer gözler yuvarlak şekildedir. Bacaklar sarımsı renklidir. Opistosoma yoğun kıllarla kaplıdır ve kahverenklidir. Palp tek tibiyal apofiz taşır. Retrolateral tibiyal apofiz temelde çok geniş olup uca doğru sivrilmiştir. Medyan apofiz oldukça küçük olup nokta gibidir. Epijin ovalimsi kalp şeklindedir, epijin yan kenarları oldukça genişlemiştir. Spermetakalar belirgindir (Şekil 4.26. B, C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Türkiye' den Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz ve İç Anadolu Bölgeleri.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Tanır kasabası 2 km kuzey, 38° 25' N, 36° 55' E, 1283 m, 15.04.2007, 1 ♂ (GNN09♂11); Merkez, Koçalı-Karadere köprüsü, 37° 31' N, 37°38'E, 1072 m, 27.04.2008, 5 ♀♀ (GNN09♀64); Adıyaman, Gölbaşı, Yaylacık köyü, 37° 50' N, 37° 41' E, 1230 m, 18.05.2008, 2 ♀♀ (GNN09♀90); Gerger, Sutepe köyü, 37° 58' N, 37° 48' E, 780 m, 27.05.2007, 3 ♀♀ (GNN09♀142); Sincik, Serince köyü batı, 38° 05'N, 38° 36' E, 765 m, 26.05.2007, 1 ♀ (GNN09♀145); Besni, Yukarı Söğütlü- Tetirli arası, 37° 32' N 37° 46' E, 735 m, 12.04.2008, 5♂♂ (GNN09♂119); Besni, Karagüveç köyü, 37° 36' N 36° 45' E, 875 m, 12.04.2008, 1 ♂ (GNN09♂116).

4.11.9.2 *Nomisia ripariensis* (O. P. Cambridge, 1872)

Gnaphosa r. O. P.-Cambridge, 1872: 244

Pythonissa r. Simon, 1878: 205

N. r. Chatzaki, 2010: 21

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5,6-9 mm, erkeklerde 4,3-8 mm arasında değişmektedir. Prosoma sarımsı kahverenklidir. Keliserler küçük ve koyu renklidir. Bacaklar sarı ve açık kahverenklidir. Opistosoma boz renkte olup üzeri yoğun şekilde kıllarla kaplıdır. Erkek palpi tek tibial apofiz taşır. Ventral tibial apofiz ya çok küçülmüştür ya da tamamen ortadan kalkmıştır. Retrolateral tibial apofiz kaidede oldukça geniş olup uca doğru gittikçe incilir. Embolus büyüktür. Epijin ovalimsi-

kalp görünümündedir. Yan duvarları iyice genişlemiştir ve belirgin sklerize olmuştur ancak spermatekalar belirgin değildir (Şekil 4.27 A,B,C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık, çalılık, fundalık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Bulgaristan, Yunanistan, Azerbaycan.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Keleşköy, 784 m, 23.06.2007, 1 ♀ (GNN09♀12); Merkez, Kapıçam ormanı, 37° 28' N, 37° 00' E, 714 m, 24.06.2007, 2 ♀ (GNN09♀15); Merkez, Yeniköy, 37° 43' N, 38° 05' E, 651 m, 17.05.2008, 1 ♀; Afşin, Esence kavşağı, 38° 09' N, 38° 52' E, 1039 m, 27.04.2008, 5 ♂♂ (GNN09♂93); Göksun, Bozhöyük köyü, 38° 08' N, 36° 30' E, 1550 m, 27.04.2008, 1 ♂ (GNN09♂10); Adıyaman, Gerger, Kesertaş köyü, 37° 58' N, 38° 59' E, 930 m, 27.05.2007, 1 ♀; Kâhta, Kösel köyü, 37° 42' N, 38° 37' E, 690 m 26.04.2008, 1 ♀ (GNN09♀16); Merkez, Kızılcapınar köyü, 37° 43' N, 38° 21' E, 605 m; Besni, Hacihalil-Kuyucak kavşağı, 37° 40' N, 38° 17' E, 575 m, 27.04.2008, 4 ♀♀; Gerger, Çifthisar-Güngörmüş arası, 37° 59' N, 38° 51' E, 875 m, 27.05.2007, 2 ♀♀; Kâhta, Kozağaç-Büyükbağ arası, 37° 54' N, 37° 33' E, 854 m 26.05.2007, 1 ♀; Merkez, Ardıçoluk 1 km kuzey, 37° 44' N, 38° 23' E, 650 m, 26.04.2008, 1 ♀; Merkez Hasancık- Uzunpınar arası, 37° 46' N, 38° 28' E, 638 m, 26.04.2008, 3 ♀♀; Samsat, Kırmacık köyü baraj kenarı, 37° 31' N, 38° 27' E, 529 m, 26.04.2008, 1 ♀; Samsat Taşkuyu kuzey, 37° 37' N, 38° 30' E, 599 m, 1 ♀; Kâhta, Çobanlı köyü, 37° 48' N, 38° 16' E, 751 m, 26.05.2007, 1 ♀; Tut Tepecik-Yalankol arası, 37° 47' N, 38° 02' E, 955 m, 17.05.2008, 1 ♀; Merkez İnderesi, 37° 48' N, 37° 14' E, 819 m, 27.04.2008, 3 ♀♀; Tut Boyundere köyü, 37° 47' N, 37° 51' E, 834 m, 17.05.2008, 1 ♀; Gölbaşı, Yukarı Nasırlı köyü, 37° 38' N, 37° 34' E, 1014 m, 18.05.2008, 1 ♀, Gölbaşı, Yaylacık köyü, 37° 50' N 37° 41' E, 1230 m, 18.05.2008, 1 ♀; Gölbaşı, Çatalağaç köyü, 37° 56' N, 38° 19' E, 956 m, 18.05.2008, 2 ♀♀; Kâhta, Salkimbağı, 37° 49' N, 38° 34' E, 742 m, 26.05.2007, 1 ♀; Merkez, Boğazözü-Kömür arası, 37° 51' N, 38° 25' E, 741 m, 27.04.2008, 1 ♀; Kâhta, Çukurtaş, 872 m, 26.05.2007, 1 ♀; Gerger, Kaşyazı köyü doğu, 38° 02' N, 39° 04' E, 942 m, 27.05.2007, 1 ♀; Gölbaşı, Karabahşili köyü, 37° 50' N, 37° 42' E, 1147 m, 18.05.2008, 1 ♀; Gerger, Kardığın köyü, 780 m,

27.05.2007, 3 ♀♀ (GNN09♀67); Merkez, Kuyulu –Bebek arası, 37° 31' N, 33° 13' E, 622 m, 17.05.2008, 1 ♀; Tut, Tepecik- Yalankol arası, 37° 47' N, 38° 02' E, 955 m, 17.05.2008, 1 ♂ (GNN09♂3); Boyundere köyü, 37° 47' N, 37° 51' E, 834m, 17.05.2008, 1 ♂ (GNN09♂8) ; Kâhta, Oluklu 1 km güney, 37° 44' N, 38° 42' E, 907 m, 27.04.2008, 2 ♂♂ (GNN09♂71(1-2)); Kâhta, Teğmenli 1 km güney, 37° 53' N, 38° 36' E, 693 m, 26.05.2007, 1 ♂ (GNN09♂17); Kâhta; Büyükbey- Dutköy arası, 37° 41' N, 38° 34' E, 606 m, 26.04.2008, 3 ♂♂(GNN09♂44); Kâhta, Kayatepe yol kenarı, 37°51' N, 38°15' E, 974 m, 27.04.2008, 1 ♂; Kâhta, Kayatepe yol kenarı, 27.04.2008, 974 m, 3 ♂♂ (GNN09♂461-2-3); Kâhta, Köselers köyü doğu, 37° 41' N, 38° 37' E, 690 m, 26.04.2008, 1 ♂; Kâhta, Salkımbağı köyü, 37° 49' N, 38° 33' E, 742 m, 26.05.2007, 1 ♂ (GNN09♂25); Merkez, İnderesi köyü, 37° 47' N, 38°17' E, 819 m, 27.04.2008, 2 ♂♂; Merkez, Gözebaşı köyü, 37° 46' N, 38° 23' E, 644 m, 27.04.2008, 1 ♂; Merkez, Hasancık- Uzunpınar arası, 37° 47' N, 38° 28' E, 638 m, 26.04.2006, 1 ♂ (GNN09♂111); Merkez, Boğazözü köyü, 741 m, 27.04.2008, 3 ♂♂(GNN09♂91); Merkez, Yenigüven Köyü, 37° 47' N, 38° 20' E, 689 m, 27.04.2008, 2 ♂♂ (GNN09♂92); Merkez, Aşağı azaplı- Yeşilova arası, 37° 45' N, 37° 33' E, 886 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNN09♂18); Merkez, Boztepe-Sarıharman arası, 37° 44' N, 38° 29' E, 634 m, 26.04.2008, 1 ♂ (GNN09♂24); Merkez, Durukaynak 1 km güney, 37° 47' N, 38° 08' E,770 m, 27.04.2008, 1 ♂ (GNN09♂26) ; Merkez, Ardiçoluk köyü 1 km güney, 37° 45' N, 38° 22' E, 650 m, 26.04.2008, 1 ♂; Gölbaşı, Karabahşili köyü, 37° 50' N, 37° 42' E, 1147 m, 18.05.2008, 1 ♂ (GNN09♂115); Gölbaşı, Karabahşili köyü, 37° 50' N, 37° 42' E, 1147 m, 18.05.2008, 1 ♂; Gölbaşı, Hamzalar-Meydanköy kavşağı, 37° 52' N, 37° 40' E, 1070 m, 18.05.2008, 2 ♂♂ (GNN09♂47); Samsat, Kırmacık köyü, 37° 31' N, 38° 22' E, 524 m, 26.04.2008, 1 ♂ (GNN09♂85); Sincik, Serince batı, 765 m, 26.05.2007, 1 ♂ (GNN09♂114); Sincik, Yarpuzlu- Alancık arası, 38° 02' N, 38° 33' E, 1100 m, 26.05.2007, 2 ♂♂ (GNN09♂88).

4.11.9.3. *Nomisia aussereri* (L. Koch, 1872)

Gnaphosa marginata O. P.-Cambridge, 1874: 374

Pythonissa a. Simon, 1878: 200

Pythonissa marginata Simon, 1878: 205

Pythonissa thressa Simon, 1884: 342

N. a. Chatzaki, 2010: 2

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6-12 mm, erkeklerde 6-9 mm arasında değişmektedir. Prosoma sarımsı renkli ve yoğun bir şekilde beyaz kıllarla kaplıdır. Keliserler küçüktür, prosomaya oranla daha koyu renklidir. Bacaklar sarı renkli, tarsuslar biraz daha koyu renklidir. Opistosoma sarı kahverenkli. Ayrıca yoğun beyaz ve siyah kıllıdır. Tibial apofiz iki tanedir. Retrolateral tibial apofiz koyu renkli ve uç kısmı çengel şeklindedir. Embolus dişçiklidir. Epijin genişliğinden uzundur. Epijinin üst ve alt kenarları iyi sklerize olmuştur ve yan duvarları belirgin sklerize değildir (Şekil 27 D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık, çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara, Ege, İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Elbistan, Karamağara köyü, 38° 28' N, 37° 10' E, 1698 m, 06.08.2007, 1 ♂ (GNN09♂122); Pazarcık, Armutlu köyü 2 km batı, 37° 30' N, 37° 15' E, 776 m, 27.10.2007, 1 ♀; Elbistan, Karamağara köyü, 38° 28' N, 37° 10' E, 1698 m, 06.08.2007, 1 ♀ (GNN09♀56); Göksun, Söğütlü köyü 1 km güney, 37° 29' N, 37° 12' E, 910 m, 27.07.2007, 2 ♀♀; Merkez, Kale kasabası güneyi, 37° 32' N, 37° 12' E, 720 m, 28.10.2007, 1 ♀.

4.11.9.4. *Nomisia orientalis* Dalmas, 1921

N. o. Dalmas, 1921: 289

N. o. Seyyar, Ayyıldız & Topçu, 2009: 65

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 5,8–7,6 mm, erkeklerde 5,4–6,8 mm arasında değişmektedir. Prosoma açık kızılımsı kahverenkli. Keliserler küçük ve vücutla kıyaslandığında daha koyu renklidir. Bacaklar kızılımsı kahverengi ve tarsus segmenteleri daha koyu renklidir. Opistosoma gri kahverenkli. Erkek palpi iki tane tibiyal apofiz taşır. Retrolateral tibiyal apofiz kaidede oldukça geniş olup uca doğru daralır ve kıvrılır. Ventral tibiyal apofiz ise daha açık renkli ve küçük bir çıkıntı şeklindedir. Tegulum orta kısmında hafif şişkindir ve çıkıntı halindedir. Epijin küçük değildir ve yan duvarları geniştir. Spermetakalar üst kısımda ayrık durumdadır (Şekil 4.28. A, B, C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Yunanistan.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Torun, 37° 29' N, 36° 21' E, 616 m, 03.05.2009, 4 ♀♀ (GNN09♀162); Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 758 m, 02.05.2009, 3 ♂♂ (GNN09♂7); Torun köyü, 37° 29' N, 36° 21' E, 616 m, 03.05.2009, 1 ♂ (GNN09♂43); Çuhadarlı köyü, 37° 34' N, 36° 29' E, 873 m 02.05.2009, 1 ♂ (GNN09♂118).

4.11.10. *Echemus* Simon, 1878

Echemus 'a ait örümcekler diğer Gnaphosidae cinslerinden bacak metatarsuslarında bulunan tarak şeklinde kılların olmasıyla ayrılır. Posterior göz sırası içe çöktür.

4.11.10.1. *Echemus angustifrons* (Westring, 1861)

Drassus a. Westring, 1861: 349

Prothesima napaea L. Koch, 1876: 304

E. ambiguus Simon, 1878: 100

E. rhenanus Förster & Bertkau, 1883: 222

E. alberti Schenkel, 1925: 282

E. rhenanus Reimoser, 1937: 23

E. a. Trotta, 2005: 165

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6–8 mm'dir. Genel itibari ile turuncu ve açık renklidir. Prosoma açık kahverenkli, opistosoma daha koyu ve gri renklidir. Gözlerin olduğu bölge tüm vücut rengine göre koyu renklidir. Bacaklar uzundur ve IV. bacak diğer bacaklara oranla daha uzundur. Dişilerde epijin belirgin sklerizedir (Şekil 4.28. D).

Habitat ve Ekoloji: Kayalık, fundalık ve step alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Avrupa' dan Orta Asya' ya kadar.

İncelenen materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş; Afşin, Tanır kasabası, 38° 25' N, 36° 55' E, 1282 m, 15.04.2007, 1 ♀ (GNEc10♀96).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11.11. *Poecilochroa* Westring, 1874

Opisthosoma beyaz kıllarla kaplıdır. Ön lekeler bir bant oluşturur, ikinci lekeler iki beyaz bant şeklinde, üçüncü enine lekeler orta yerinde ayrılmış ve birinciye oranla daha dar olan bir bant şeklinde, dördüncü leke ağ bezlerinin hemen önünde ve üçgenimsidir. Tarsuslar, metatarsuslar ve bazen tibia geri kalan bacak segmentlerinden daha açık renklidir. Taşların altında ve kesek aralarında hatta bitkilerin üzerinde bulunurlar. Bu cinse ait türler çoğunlukla nokturnaldir. Her iki eşey de görünüş olarak birbirine benzer.

4.11.11.1. *Poecilichora senilis* (O. P. Cambridge, 1872)

Drassus s. O. P.-Cambridge, 1872: 236

Drassus campestratus O. P.-Cambridge, 1874: 392

Drassus dimidiatus Simon, 1878: 153

P. campestrata Simon, 1893: 372

P. s. Kovblyuk & Tuneva, 2009: 157

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 6–6,2 mm'dir. Prosoma kahverenkli. Gözlerin olduğu bölge ve keliserler prosomaya oranla daha koyu renklidir. Bacaklar kısa kalın ve uç kısımları daha koyu renklidir. Opisthosoma yoğun kıllarla kaplıdır ve kahverenkli. Tibial apofiz belirgin şekilde büyük ve uç kısma doğru çatallanmıştır. Epijin belirgin şekilde büyüktür ve fasülye şeklindedir (Şekil 4.29. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Korsika'dan Türkmenistan'a kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Memişkahya köyü, 37° 26' N, 37° 18' E, 987 m, 23.06.2007, 1 ♂ (GNPo11♂123).

4.11.12. *Drassodex* Murphy, 2007

Küçük örümceklerdir. Prosoma açık kahverenkli, opisthosoma daha koyu renklidir. Gözler belirgin şekilde koyu bir alan oluşturur. Erkeklerde palp koyu renklidir. Tibial apofiz iki parçalıdır. Dişilerde epijin sklerize olmuş ve vulva iç içe kanallardan oluşur.

4.11.12.1. *Drassodex hypocrita* (Simon, 1878)

Drassus h. Simon, 1878: 120

D. h. Murphy, 2007: 41

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 9-13 mm'dir. Prosoma açık kahverenkli ve göz gölgesi daha koyu renklidir. Opisthosoma açık kahverenkli. Bacaklar vücuda oranla çok uzun değildir. Erkeklerde tibial apofiz küçük ve uçta iki parçalıdır. Embolus dikkat çekici şekilde distal apofizlidir. Dişilerde epijin sklerize ve ovaldir. Vulva iç içe geçen kıvrık kanallara sahiptir (Şekil 4.29 C).

Habitat ve Ekoloji: Kurumuş çayırılık alanlarda ve orman açıklıklarında bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Rusya ve Avrupa.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Göksun, Büyükçamurlu, 37° 56' N, 36° 25' E, 1549 m, 31.07.2008, 1 ♀ (GNDx12♀88).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11.13. *Cryptodrassus* Miller, 1943

Küçük vücutludurlar. Vücut genelde düz görümlü ve belirgin bir desene sahip değildir. Renklenme mat olup solgundur. Arka orta gözleri diğer gözlere oranla belirgin şekilde büyüktür.

4.11.13.1. *Cryptodrassus creticus* Chatzaki, 2002

C. c. Chatzaki, in Chatzaki, Thaler & Mylonas, 2002: 624

C. c. Murphy, 2007: 65

Morfoloji: Oldukça küçüktür ve belirgin desene sahip değildir. Arka orta gözleri büyük olup ovaldir. Erkek örneklerde tibial apofiz geniş tabanlı ve küçük kıvrıma sahiptir, embolus uzun, kondüktor güçlüdür (Şekil 5.29. D; Şekil 5.30. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunur.

Dünyadaki Yayılışı: Türkiye, Yunanistan.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Sincik, Serince köyü batı, 38° 05' N, 38° 36' E, 1522 m, 26.05.2007, 1 ♂ (GNCr13♂124).

4.11.14. *Setaphis* Simon 1893

Setaphis cinsinin en önemli özelliği erkeklerinde palpte bulunan embolus yapısının kıvrımlı olması aynı şekilde dişilerde de epijin kanallarının kıvrımlı yapılara sahip olmasıdır.

4.11.14.1. *Setaphis gomerae* (Schmidt, 1981)

Zelotes g. Schmidt, 1981: 91

S. g. Platnick & Murphy, 1996: 17).

Morfoloji: Erkeklerde vücut uzunluğu 4,6 mm'dir. Prosoma koyu kahverenkli, siyah tonlarındadır. Gözler bölgesi daha koyu renklidir. Birinci ve ikinci bacak tarsas segmentleri hariç siyah renklidir. Diğer bacaklar kahverenkli. Opistosoma siyah renklidir. Embolus kıvrımlıdır. Terminal apofizin retrolateral kenarı kısadır (Şekil 4.30 B, C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Kanarya adaları.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Sincik, Serince köyü batı, 38° 05' N, 38° 36' E, 1522 m, 26.05.2007, 1 ♂ (GNSe14♂(40-4)); Besni, Hacıhalil-Kuyucak kavşağı, 37° 40' N, 38° 17' E, 555 m, 27.04.2008, 1 ♂ (GNSe14♂69); Merkez,

Gözebaşı köyü, 37° 46' N, 38° 23' E, 644 m, 27.04.2008, 1 ♂ (GNSe14♂70);
Kahramanmaraş, Andırın, Altinyurt köyü, 03.05.2009, 1 ♂ (GNSe14♂78).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.11.15. *Haplodrassus* Chamberlin, 1922

Drassodes cinsine benzer bazı özellikler gösterir. Ancak IV. tibianın sırt tarafında dikenlerin ve trokhanterlerde derin çentiklerin olmayışı ile ayrılırlar. Bazen prosomada belirgin koyu işaretler ve bazen de abdominal desen bulunur. Biyolojisi *Drassodes* cinsine benzer. Bununla beraber, bazı türlerin prosoması desensiz ve opisthosoma belirsiz yeşil veya kahverenkli. Oldukça büyük ve dikkat çekici epijin ve palp çıplak gözle fark edilir. Prosoma önde dikkat çeker derecede dar değil, prosomanın arka kenarı uzunluğu kadar; arka göz sırası uzunluğu prosomanın en geniş bölgesinin 1/3'den daha uzundur.

4.11.15. *Haplodrassus* Tür Teşhis Anahtarı

- 1- Dişiler.....2
  - Erkekler.....5
- 2- Epijin yan duvarları kalın bir şekilde sklerize olmuş, epijin uzunluğundan geniş, epijin ön duvarı bulunmaz.....*signifer*
  - Epijin yan duvarları ince bir şekilde sklerize olmuş.....3
- 3- Epijin büyük ve orta kısımdan bölmeli, genişliğinden uzun, spermatekal keseler altta geniş, üstte ince ve epijin duvarı örter.....*dalmatensis*
  - Spermatekaların çapı keselerin en geniş yerinden dar.....4
- 4- Epijin belirgin 'U' şeklinde, spermatekal keseler altta geniş, üstte ince ve epijin duvarı örter, spermatekaların çapı keselerin en geniş yeri kadar.....*invalidus*
  - Epijin 'U' şeklinde değil, oval, spermatekal keselerin genişliği epijin duvardan dar, spermatekaların çapı keselerin en geniş yerinin 1,5 katı kadar.....*mediterraneus*
- 5- Terminal apofiz geniş ve uzun.....6

- Terminal apofiz dar ve kısa-.....7
- 7- Terminal apofiz uç kısmında iki dişli, medyan apofiz uçta geniş ve üç dişli, tibial apofiz uçta ince.....*dalmatensis*
- Terminal apofiz uçta dişli değil, median apofiz uçta geniş sivri, tibial apofiz uçta topuzlu.....*signifer*
- 6- Embolus uca doğru incelmış, median apofiz kanca şeklinde, tibial apofiz tabanda kalın, uçta ince.....*invalidus*
- Embolus uçta geniş.....8
- 8- Embolus tibial apofizden belirgin biçimde uzun.....*mediterraneus*
- Embolus tibial apofizden uzun değil.....9
- 9- Medyan apofiz kaideden uca doğru çengel şeklinde, median apofiz kuvvetlice kıvrılmış kanca şeklinde.....*ovtchinnikovi*
- Median apofiz kaideden itibaren çengel şeklinde ve uçta ince, tibial apofiz küçük, terminal apofiz uçta geniş ve köşeli.....*ponomarevi*

4.15.1. *Haplodrassus signifer* (C. L. Koch, 1839)

Drassus s. C. L. Koch, 1839: 31

Drassus troglodytes C. L. Koch, 1839: 35

Drassus mysticus O. P.-Cambridge, 1894: 104

H. s. Heiss & Allen, 1986: 57

Morfoloji: Boy dişide 8–9 mm, erkekte 6–8 mm'dir. Prosoma merkezden yayılan farklı bir desenle ve uzun kıllarla örtülü olup bazı yerlerde desen daha koyudur. Prosoma yeşil sarıdan kırmızı kahverenkli. Tibia I ve II'de ve metatarsus I'de ventral diken bulunmaz. Metatarsus II kaide kısmına yakın yerde bir çift ventral dikenlidir. Opisthosoma bazen açık renkte portakal-kahverengimsi olup kısa kıllarla kaplıdır. Epijin oldukça farklı ve geniştir. Palp tibia apophysis'i uçta topuzludur. Palp median apofizi uçta sivridir (Şekil 4. 30. D; Şekil 4.31. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Fundalık alanlarda, çayırlarda taşlar altı ve köklerin arası gibi farklı ortamlarda görülür.

Dünyadaki yayılışı: Holoarktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara, İç Anadolu, Kuzeydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Kâhta, Sarıdana, 760 m, 26.04.2008, 1 ♀ (GNHp15♀42); Besni Yelbastı köyü batı, 37° 38' N, 37° 55' E, 706 m, 12.04.2008, 3 ♀♀ (GNHp15♀60); Yazıbeydili 37° 32' N, 37° 57' E, 551 m, 12.04.2008, 1 ♀ (GNHp15♀63); Merkez, Kayatepe köyü, 37° 51' N, 38° 15' E, 1311 m, 27.04.2008, 1 ♀; Besni, Akkuyu-Alıçlı arası, 37° 31' N, 37° 47' E, 757 m, 12.04.2008, 1 ♀ (GNHp15♀76); Besni, Yukarı Söğütlü-Tetirli arası, 37° 32' N, 37° 46', 757 m, 12.04.2008, 2 ♀♀ (GNHp15♀113); Güneykaş yol ayrımı, 37° 42' N, 37° 49' E, 1039 m, 18.05.2008, 1 ♀; Merkez, Derinsu yol ayrımı, 37° 53' N, 38° 23' E, 958 m, 27.04.2008, 1 ♀; Sincik Serince, 38° 26' N, 38° 56' E, 751 m, 26.05.2007, 1 ♀; Besni, Çomak köyü, 37° 31' N, 38° 01' E, 524 m, 12.04.2008, 2 ♂♂; Yelbastı batı, 37° 38' N, 37° 55' E, 912 m, 12.04.2008, 1 ♂ (GNHp15♂2); Karagüveç köyü, 37° 36' N, 37° 45' E, 875 m, 37.12.04.2008 1 ♂ (GNHp15♂28); Yukarı Söğütlü- Tetirli arası, 37° 32' N, 37° 46' E, 757 m, 12.04.2007, 2 ♂♂ (GNHp15♂38); Kurugöl köyü, 37° 38' N, 37° 45' E, 883 m, 12.04.2008, 1 ♂; Besni, Sarıyaprak doğu, 37° 34' N, 37° 43' E, 791 m, 12.04.2008, 2 ♂♂ (GNHp15♂58); Sincik, Serince batı, 38° 05' N, 38° 36' E, 1533 m, 26.05.2007, 2 ♂♂ (GNHp15♂(40-1-2)); Kahramanmaraş, Afşin Esence kavşağı, 38° 09' N, 36° 52' E, 1175 m, 27.04.2008, 2 ♀♀ (GNHp15♀83); Tanır ksb, 38° 25' N, 36° 55' E, 1282 m, 15.04.2007, 2 ♀ (GNHp15♀97-98); Andırın, Çuhadarlı köyü, 37° 34' N, 36° 29' E, 873 m, 02.05.2009, 1 ♀; Afşin, Binboğa köyü, 38° 28' N, 36° 45' E, 1906 m, 14.04.2007, 1 ♀ (GNHp15♀59); Dağlıca köyü, 38° 29' N, 36° 42' E, 1363 m, 15.04.2007, 3 ♀♀ (GNHp15♀36-37); Kahramanmaraş, Andırın, Altınboğa köyü, 37° 37' N, 36° 20' E, 1116 m, 03.05.2009, 1 ♂ (GNHp15♂1); Andırın, Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 758 m, 03.05.2009 2 ♂♂; Afşin, Dağlıca köyü, Hurman kalesi ve çevresi, 38° 29' N, 36° 47' E, 1363 m, 15.04.2007 1 ♂.

4.15.2. *Haplodrassus dalmatensis* (L. Koch, 1866)

Drassus d. L. Koch, 1866: 89

Drassus minusculus L. Koch, 1866: 110

Drassodes palaestinensis Strand, 1915: 137

H. d. Chatzopoulou & Chatzaki, 2009: 358

Morfoloji: Boy dişide 4,5–6,5 mm, erkekte 4–4,5 mm'dir. Prosoma bölgesi açık kahverenkli, göz bölgesi daha koyu renklidir. Bacaklar ve opistosoma da açık kahverenkli. *H. signifer*'den daha küçüktür. Epijin daha açık ve uzunca bir yapıdadır. Palp tibial apophysis'i oldukça farklı uçta ince, eğik ve sivridir. Palp median apophysis'i uçta genişlemiş ve üç dişlidir (Şekil 4.31 C, D; Şekil 4.32 A).

Habitat ve Ekoloji: Sahil ve alçak bölgelerde taş altlarında yaşar. Barınmak için ipeksi iplikleri ile tüp şeklinde yapılar inşa eder.

Dünya daki yayılışı: Paleartik ve Etiyopya.

Türkiye'deki Yayılışı: Kuzeydoğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Çomak köyü, 37° 31' N, 37° 01' E, 524 m, 12.04.2008, 2 ♂♂ (GNHp15♂81); Gölbaşı Aktoprak-Meydanköy arası, 37° 51' N, 37° 41'E, 850 m, 18.05.2008, 1 ♀ (GNHp15♀78); Besni, Konuklu-Yoldüzü arası, 37° 35' N, 37° 55' E, 583 m, 12.04.2008, 1 ♀ (GNHp15♀132); Kahramanmaraş, Merkez, Besenli köyü, 37° 39'N, 37° 15' E, 1145 m, 27.10.2007, 1 ♀(GNHp15♀102) ; Pazarcık, Memişkahya köyü, 37° 26' N, 37° 18' E, 865 m, 23.06.2007, 1 ♀ (GNHp15♀118); Andırın, Canbaz köyü, 37° 41' N, 36° 20' E, 1140 m, 03.05.2009, 1 ♀ (GNHp15♀158); Andırın, Çakal köyü, 37° 44' N, 36° 20' E, 1225 m, 03.05.2009, 1 ♀; Yeniköy kavşağı yol kenarı, 37° 36'N, 36° 23'E, 1117 m, 03.05.2009, 1 ♀; Çağlayancerit, Bozlar 3 km batı, 37° 42' N, 37° 25' E, 916 m, 27.10.2007, 1 ♂ (GNHp15♂3).

4.11.15.3. *Haplodrassus invalidus* (O. P.-Cambridge, 1872)

Drassus i. O. P.-Cambridge, 1872: 237

Drassodes i. Simon, 1914: 138

H. vignai Di Franco, 1996: 173

H. i. Levy, 2004: 31

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde erkeklerde 3,6–4,8 mm'dir. Prosoma kızıl kahverenkli. Gözler bölgesi ve keliser bölgesi vücuda oranla biraz daha koyu renklidir. Bacaklar sarımsı renkli ve dördüncü çift bacaklar en uzunlarıdır. Opistosoma ön pedisel kısmında kıllı olup açık gri renklidir. Retrolateral tibial apofiz çok fazla uzun değildir ve uca doğru hafif sivrilmiştir. Embolus belirgin şekilde terminal apofizden uzundur. Medyan apofiz güçlüdür. Epijin genel olarak 'U' şeklindedir (Şekil 4.32. B, C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: İspanya, Sicilya, İtalya, Korsika, İsrail.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Köseli köyü, 37° 35' N, 36° 45'E, 521 m, 17.05.2008, 1 ♂ ; Merkez, Kale kasabası güneyi, 37° 32' N, 36° 42' N, 720 m, 28.10.2007, 1 ♂ (GNHp15♂22) ; Merkez, Kısıklı köyü kuzey, 37° 29' N, 36° 33' E, 955 m, 28.10.2007, 2 ♂♂ (GNHp15♂27); Andırın, Altınyurt köyü, 03.05.2009, 1 ♂ (GNHp15♂80); Andırın, Köklü köyü, 37° 26' N, 36° 26' E, 776 m, 02.05.2009, 1 ♂ (GNHp15♂105), Merkez, Besenli köyü, 37° 39' N, 37° 15' E, 1145 m, 27.10.2007, 1 ♀.

4.15.4. *Haplodrassus mediterraneus* Levy, 2004

Drassodes invalidus Simon, 1914: 138

H. m. Levy, 2004: 28

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 8-9,8 mm, erkeklerde 6,5-8 mm'dir. Prosoma sarımsı ve kahverenkli. Göz bölgesi ve keliserler prosomaya oranla daha koyu renklidir. Bacaklar sarımsı renklidir. Opistosoma gri tonlarındadır. Tibial apofiz uca

doğru çok hafif sivrilmekte ve kaidede geniştir. Embolus uca doğru geniştir. Terminal apofiz embolusun gerisindedir ve medyan apofiz kaidede geniş ve güçlüdür. Epijin büyük ve geniş şekildedir (Şekil 4.33 A, B, C).

Habitat ve Ekoloji: Çalılık ve taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: İsrail.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Armutlu köyü 2 km batı, 37° 30' N, 37° 15' E, 858 m, 27.10.2007, 3 ♀♀ (GNHp15♀4); Pazarcık 37° 29' N, 37° 17' E, 750 m, 21.10.2006, 1 ♀ (GNHp15♀39); Göksun, Söğütlü 1 km güney, 37° 29' N, 37° 11' E, 907 m, 27.07.2007, 1 ♀ (GNHp15♀128); Adıyaman, Besni, Çomak köyü, 37° 31' N, 38° 01' E, 524 m, 12.04.2008, 1 ♀; Kahramanmaraş, Pazarcık, Söğütlü köyü güney, 37° 29' N, 37° 11' E, 798 m, 27.10.2007, 1 ♂ (GNHp15♂32).

4.15.5. *Haplodrassus ovchinnikovi* Ponomarev, 2008

H. o. Ponomarev, 2008: 57

H. o. Kovblyuk et al., 2009: 177

Morfoloji: Erkeklerde palp koyu renklidir. Embolus tibial apofizden belirgin biçimde uzundur. Embolus uca doğru sivrilmiş, simbiyumun dışına kadar uzanmaktadır. Tibial apofiz güçlü, uç kısmında diş benzeri yapılar taşımaz. Medyan apofiz oldukça güçlü, kaidede geniş olup uç kısmında çengel şeklindedir (Şekil 4.33. D; Şekil 4.34. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda ve yüksek rakımlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Batı Kazakistan.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Boztopraklı köyü, 37° 32' N, 36° 19' E, 935 m, 02.05.2009, 2 ♂♂ (GNHp15♂42); Andırın, Canbaz köyü,

37° 41' N, 36° 20' E, 1140 m, 03.05.2009, 2 ♂♂ (GNHp15♂(94-1)); Elbistan, Karamağara köyü, 38° 28' N, 37° 10' E, 1698 m 06.08.2007, 1 ♂ (GNHp15♂104).

4.11.5.6. *Haplodrassus ponamorevi* Kovblyuk & Seyyar, 2009

H. p. Kovblyuk & Seyyar, in Kovblyuk et al. 2009: 177

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 4,7 mm' dir. Karapaks, sternum, bacaklar ve palpler sarı kahverenkli. Opisthosoma gri renklidir. Terminal apofiz embolustan geniştir, medyan apofiz embolustan uzundur. Spermatekalar küçüktür (Şekil 4.34 B, C).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda veya karışık ormanlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki yayılışı: Türkiye.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Tetirlik köyü 1 km batı, 37° 32' N, 37° 16' E, 911 m, 27.10.2007, 1 ♂ (GNHp15♂16).

4.11.16. *Camillina* Berland, 1919

Epijin ön kenarının 2 çıkıntısı birleşmiş durumda değil, ayrı halde bulunmaktadır. Vulva halka kanalları ortada düz bir çizgi halinde yer almaktadır. Embolar yapı girintili, ortada sabit terminal apofiz iki parçalı olarak yer almaktadır.

4.11.16.1. *Camillina metellus* (Roewer, 1928)

Zelotes m. Roewer, 1928: 110

C. m. Chatzaki, Thaler & Mylonas, 2003: 48

Z. prishutovae Ponomarev & Tsvetkov, 2006: 13

C. m. Kovblyuk et al., 2009: 172

Morfoloji: Açık kahverenkli, grimsi, sarı gibi çeşitli renkli, küçük örümceklerdir. Opisthosoma kısmı yuvarlağa yakın ovaldir. Erkek palpte tibial apofiz oldukça uzun, embolus iyi gelişmiş ve terminal apofiz iki parçaya ayrılmıştır. Dişilerde epijin

önden bakıldığında ikiye bölünmüş, vulva sklerize olmuştur (Şekil 4.34. D; Şekil 4.35. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünya'daki Yayılışı: Yunanistan, Türkiye, Rusya, Ukrayna.

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen materyal ve lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Davuthan-Başpınar arası, 37° 44' N, 38° 05' E, 738 m, 17.05.2008, 1 ♀ (GNCa16♀74); Gerger, Dağdeviren köyü, 38° 01' N, 38° 58' E, 796 m, 27.05.2007, 1 ♂ (GNCa16♂108); Merkez, Tekpınar köyü, 37° 46' N, 38° 10' E, 736 m, 27.04.2007, 1 ♂ (GNCa16♂109).

4.12. Familya: CITHAERONIDAE Simon, 1893

Ekribellat ve 8 gözlü örümceklerdir. Zayıf Gnaphosidler olarak adlandırılırlar. Uzun bacaklıdırlar ve bacaklarda yalancı tarsusa sahiptirler. Ayrıca posterior göz sırası iç bükeydir ve posterior medyan gözleri diğerlerinden daha büyüktür.

4.12.1. *Cithaeron* O. P.-Cambridge, 1872

Cinsin en tipik özelliği anterior lateral segmentlerde dış segmentin bulunmamasıdır. Ayrıca cins yalancı segment içeren tarsusa sahip olmasıyla *Inthaeron* cinsinden ayrılır.

4.12.1.1 *Cithaeron praedonicus* O.P.-Cambridge

C. p. O. P.-Cambridge, 1872: 273

Tephlea agelenoides Simon, 1878: 207

Tephlea limbata Simon, 1885: 36

C. limbatus Simon, 1893: 385

C. p. Simon, 1893: 386

Cythaeron pallidus Denis, 1953: 340

C. p. Platnick, 1991

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 0,97 mm, dişilerde 1,9 mm'dir. Erkeklerde retrolateral tibial apofiz küçük ve üç köşeli, medyan apofiz ise büyük ve çıkık

şeklindedir. Dişilerde epijin kanca şeklindedir ve epijin kanalları kıvrımlı yapılara sahiptir (Şekil 4.35. C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Kuzeydoğu Africa (Libya, Mısır ve Etiyopya), Orta Doğu (İsrail, Suudi Arabistan ve Yemen), Hindistan, Malezya, Singapur, Yunanistan, İran, Türkmenistan, Avustralya.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Memişkahya köyü, 37° 26' N, 37° 18' E, 987 m, 23.06.2007, 1 ♂ (CİCi♂2); Merkez, Yeniköy kuzeybatı, 38° 01' N, 37° 02' E, 1117 m, 12.04.2008, 1 ♂ (CİCi♂1); Adıyaman, Köseli köyü, 37° 46' N, 38° 02' E, 754 m, 17.05.2008, 1 ♀ (CİCi♀1).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.13. Familya: PALPIMANIDAE Thorell, 1870

Sekiz gözlü örümceklerdendir. Birinci bacağı femuru belirgin biçimde koyu renkli ve güçlüdür.

5.13.1. *Palpimanus* Dufour, 1820

Familyanın en fazla tür içeren cinsidir. Prosoma koyu kırmızı, siyah renklidir. Birinci bacağın femur, patella, tibiası güçlüdür. Patella dikenlidir.

4.13.1.1. *Palpimanus orientalis* Kulczyn'ski, 1909

P. o. Kulczyn'ski, 1909: 674

P. o. Platnick, 1981: 171

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 0,3–0,7 mm arasında değişmektedir. Prosoma koyu kırmızı, siyah renklidir. Gözlerin olduğu bölge ve biraz daha gerisi prosomanın geneline oranla daha yüksektir. Opistosoma bölgesi prosomaya oranla daha açık renklidir. Opistosoma ventralden bakıldığında beneklidir. Birinci bacak güçlü yapıdadır ve femur, patella, tibia skopulalıdır. Palp küçüktür ve embolus uçta kıvrımlıdır (Şekil 4.36. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunur.

Dünyadaki Yayılışı: Arnavutluk, Yunanistan.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Merkez, Boğazözü-Kömür arası, 37° 51' N, 38° 25' E, 741 m, 27.04.2008, 1 ♂ (PAPa♂1); Gölbaşı, Hamzalar-Meydanköy kavşağı, 37° 52' N, 37° 40' E, 1070 m, 18.05.2008, 1 ♂ (PAPa♂2).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.14. Familya: **PHOLCIDAE** C. L. Koch, 1850

Ön orta gözler en küçüktür, geriye kalanlar bunların her iki yanında grup oluştururlar. Ayaklar uzun, ince ve esnek yapıdadır. Tarsuslar yalancı seğmentlidir. Epijin basit yapıdadır. Erkek palpi oldukça komplekstir. Genel görünüşleri itibari ile Opilionidlere oldukça benzerlik gösterirler. Üretilen kokonlar dişiler tarafından keliserlerle taşınır. Mesken ve harabelerin rutubetli duvar köşelerinde örülen tuzak ağlar, düzensiz veya çarşaf şeklindedir. Bu familyaya ait örnekler ağ üzerinde sırt üstü durmakla tipik davranış sergiler.

4.14.1. *Holocnemus* Simon, 1873

Ön orta gözler ön yan gözlerin önündedir. Baş kısmı yükselmiş durumda değildir. (4.36 B).

4.14.1.1 *Holocnemus* sp.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Kapıçam ormanı, 37° 28'N, 37° 00' E, 714 m, 24.06.2007, 1 ♀.

4.15. Familya: **LYCOSIDAE** Sundevall, 1833

Bütün gözler koyu, üç sıra halinde dizilidir. İlk sıra dört küçük gözden, ikinci sıra ise ortada iki çok büyük göz, üçüncü sırada ise gözler arka yanlarda olup orta büyüklükte iki gözden oluşur. Üstten bakıldığında ikinci ve üçüncü göz dizileri çok kuvvetli iç bükey bir sıra oluşturur. Keliser şişkince ve oluğun iç kenarında iki, üç diş mevcuttur. Bacaklar kuvvetli, uzunluk sırası IV, I, II, III şeklinde, hemen her

segment dikenli ve bazen uzun bir trichobothria ile donatılmıştır. Bacak uçlarında kitinsi, tarak dişli iki tırnak ve bunların alt orta yerinde yer alan taraksız küçük bir tırnak yer alır. Opisthosoma çoğunlukla belirgin bir folium bulundurur. Genellikle ince ve sık kıllarla kaplı olan opisthosoma arkada yuvarlaktır. Kurt örümceklerinin bir kısmı nokturnal, bir kısmı diurnal, az bir kısmı ise nokturnal-diurnal'dır. Toprak yarıkları veya çukurları içinde, tarla veya otlaklarda dökülmüş ot, yaprak altlarında yaşarlar. İpeksi ipleriyle ördükleri yumurta kokonlarını ağ bezlerine yapışık olarak taşırlar. Yumurta keselerinden çıkan yavrular ilk haftalarını ana örümceğin sırtında, toplu halde geçirirler.

4.15. Lycosidae Cins Teşhis Anahtarı

- 1- Gözler prosomanın önde dar alanını tamamen kaplar, femur I dikkat çeker derecede koyu renkte, pedipalp beyaz patella ile koyu renkte.....*Aulonia*
  - Farklı 2
- 2- Baş belirgin şekilde kenarlarda yüksek, clypeus ön yan gözlerin çapından iki kat daha geniş; IV. metatarsus patella ve tibia toplam uzunluğunda veya daha uzun.....*Pardosa*
  - Baş kenarlarda yüksek değil; clypeus ön yan gözlerin çapından daha dar; IV. metatarsus patella ve tibia toplam uzunluğundan daha kısa.....3
- 3- Prosoma dorsalde orta desen belirgin.....4
  - Prosoma orta çizgisi belirgin değil.....5
- 4- Keliser kancası iç sırada iki dişli, tarsus I bir adet trichobothriyalı.....*Alopecosa*
  - Farklı.....6
- 5- Prosoma ve opistosoma koyu renklerde ve belirgin bir desen bulundurmaz, simbiyum genişçe ve iç kısmı daha belirgin.....*Wadicosa*
  - Prosoma önde göz sırasından oldukça geniş, prosoma dorsalde bar bulundurmaz, bacaklar koyu lekeler ile halkalı; III. ve IV. tibialar bir dorsal dikenli..... *Arctosa*

- 6- Prosoma dorsalde iki barlı, arka yan göz sırasının ortasına kadar uzanır...**Trochosa**
-Farklı.....7
- 7- Erkek örnekleri 3–5 uzun dikenli olup dişileri ise uzun bölmesiz.....**Lycosa**
-Epijin ara duvarı uzun.....8
- 8- Pedipalp 5 uzun güçlü dikenli, epijin düzgün, ara duvar ön duvara kadar uzanır, epijin kapak yan halka kanallar genişliğinde.....**Hogna**
- Pedipalp 3–5 uzun dikenli, epijin ara duvarın altına geçer durumda, epijin kapak yan halka kanallardan kısa.....**Geolycosa**

4.15.1. *Aulonia* C. L. Koch, 1847

Genel olarak *Lycosa*'ya benzerler. Karapak önünde baş uzun, başın merkezinde veya lateralinde bantlar yoktur. Gözlere önden bakıldığında konkavdır. Opisthosoma sonunda dikenler bulunur ve uzundur. Palp patelası sarı ve beyaz renklidir

4.15.1.1. *Aulonia kratochvili* Dunin, Buchar & Absolon, 1986

Dunin, Buchar & Absolon, 1986

A. k. Dunin, Buchar & Absolon, 1986

A. k. Kronestedt, 1997

Morfoloji: Boy dişide 3,5 mm, erkekte 5 mm'dir. Prosoma öne doğru daralır. Karapakta lateral veya merkezi bantlar bulunmaz. Örneğin dorsal kısmı koyu bacaklar açık renkli, femur I koyu renklidir (4. 36 C, D).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında, yapraklar arasında, çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Orta Asya'dan Yunanistan'a kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu ve Doğu Karadeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Beşbucak köyü, 37° 24' N, 36° 19' E, 1267 m, 02.05.2009, 2 ♀♀ (LYAu1♀25); Andırın, Kumarlı köyü, 37° 50' N, 36° 31' E, 1231 m, 02.05.2009, 2 ♂♂ (PAAu1♂38); Adıyaman, Merkez, Gözebaşı köyü, 37° 46' N, 38° 23' E, 644 m, 27.04.2008, 1 ♂ (LYAu1♂12).

4.15.2 *Pardosa* C. L. Koch, 1847

Lycosidae familyası içinde en yaygın ve tür sayısı en fazla olan cinstir. Gözler üç enine sıraya dizilidir. Ön sıra gözler daha küçük, ikinci sırada yer alan arka orta gözler çok büyük, üçüncü sıra arka yan gözler orta büyüklüktedir. Prosoma önde çok daralmış. Gözlerin arka sırası ortada kolaylıkla fark edilen iki koyu bantlıdır. Önemli ölçüde yükselmiş klypeus geniş, en azından ön yan gözlerin çaplarının iki katı kadardır. Bacaklar ince, zayıf ve çok uzun, hatta metatarsus, patella ve tibiannın toplamından daha uzundur. Gündüzleri avlanırlar ve sıcak güneşli günlerde çok hızlı bir şekilde koşarken görülebilirler.

4.15.2. *Pardosa* Tür Teşhis Anahtarı

- 1- Dişiler.....2
  - Erkekler.....11
- 2- Epijin kapak genişliği kadar uzun ve epijin yan duvarları 'S' şeklinde.....*agricola*
  - Epijin kapağın genişliği uzunluğundan fazla.....3
- 3- Epijin geniş ve uterus açıklıkları üçgenimsi şekilde, spermatekaların çapı halka kanalların en geniş yeri kadar.....*prativaga*
  - Farklı.....4
- 4- Epijin kapağın uzunluğu genişliğinden fazla, epijin yan duvarları birbirine paralel ve uterus açıklıkları cep şeklinde.....*monticola*
  - Uterus açıklıkları cep şeklinde değil.....5
- 5- Epijin kapak çapa şeklinde.....6

-Farklı.....	7
6- Çapa önde ince. Ara duvar orta bölümde birbirine yaklaşır, kum saati şeklinde.....	cribrata
-Çapa önde kalın. Ara duvar birbirine paralel.....	nebulosa
7- Septum üçgenimsi ancak kuyruk kısmı ince değil daha geniş ve ön kenarı kavisli ve cep kitinsi yapıları büyüktür.....	morosa
-Epijin kapak topuz veya yamuk şeklinde.....	8
8- Epijin kapak yamuk şeklinde, yamuğun alt ve üst köşeleri belirgin, spermatekalar yamuğun üstünden birleşik durumda.....	aquila
-Epijin kapak topuz şeklinde.....	9
9- Topuzun kenarları yuvarlak ve küçük, halka kanallar orta bölümlerinde dirsek şeklinde katlanır, genital açıklıkları kapak örtmez.....	proxima
-Topuzun kenarları sivri ve büyük.....	10
10- Ara duvar topuzun sivri köşelerine orta bölümde daralarak bağlanır, epijin kapağın boyu spermatekaların uzunluğunun iki katı kadar.....	atomaria
-Ara duvar topuzun sivri köşelerine genişleyerek bağlanır. Epijin kapağın boyu neredeyse spermatekaların uzunluğu kadar.....	pseudotragillata
11- Median apofiz uzun kaideye yakın bir noktadan dirsek yapısına sahip, proximal tegular dirsek yapısına sahip, proximal tegular apofiz sivri kanca, dorsal tegular apofiz kalın şekilde.....	monticola
-Median apofiz kısa.....	12
12- Dorsal tegular apofiz var.....	13
-Dorsal tegular apofiz yok.....	14

13- Median apofizin distal ucu eğik ve kalın, bulbus ince ve dar, tegulum kavisli..... *anamola*

-Median apofizin distal ucu düz ve sivri, bulbus büyük ve geniş, tegulum üçgen şeklinde..... *proxima*

14- Median apofiz düzgün ve kalın, embolus kısa, bulbus geniş ve büyük...*hortensis*

-Median apofiz eğik ve ince, embolus uzun, bulbus dar ve yüksek..... *tatarica*

4.15.2.1. *Pardosa agricola* (Thorell, 1856)

Lycosa arenaria C. L. Koch, 1834

P. a. Heimer & Nentwig, 1991: 326

Morfoloji: Boy dişide 5,5–8 mm'dir. Prosoma orta bandı özellikle dişide önde genişlemiştir. Yan bantlar genişleyerek ikiye bölünmüştür. Klypeus genellikle açık sarı, sternum koyu renklidir. Keliser sarı renklidir. Bacaklar dişide açık halkalı, ancak femurdaki halkalar düzensiz ve kesiklidir. Erkekde belirsiz halkalıdır. Tarsi I koyu kahverenklidir. Terminal apofiz iki küçük dişlidir. Septum kenarları 'S' şeklinde, orta uçlar daha belirgin ve sivridir. Opistosoma ön orta çizgiyi takiben açık renkli yamalarla kaplıdır (Şekil 4.37. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Daha çok nehir ve göllerin kumlu yerlerini tercih eder. Kumsallarda ağaç, kütük altlarında yaşarlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'dan Kazakistan'a kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara ve Kuzeydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Afşin, Türksevin köyü, 38° 15' N, 36° 46' E, 1476 m, 09.08.2007, 2 ♀♀ (LYPa2♀16-17).

4.15.2.2. *Pardosa prativaga* (L. Koch, 1870)

Lycosa p. L. Koch, 1870: 43

Lycosa riparia O. P.-Cambridge, 1875: 257

P. p. Simon, 1937: 1061, 1080, 1125, f. 1639, 1679 (mf).

Lycosa p. Holm, 1947: 32, f. 3a, 14a, pl. 6, f. 62-63, pl. 10, f. 37 (mf).

P. p. Wiebes, 1959b: 54, f. 77, 88 (mf).

Morfoloji: Boy dişide 4,5-6 mm uzunluğundadır. Prosoma yan bantları kesiklidir. Prosoma kırmızı kahverenkli. Bacaklar sarı ve kırmızı kahverenkli halkalıdır. Opistosoma açık ve koyu kıllarla örtülüdür. Epijin cepleri üçgenimsi ancak yuvarlak uçludur. Epijin ön ortada eğri değil, orta septum genişçe kemerli ve önde kalın kitinsi yapıdadır. Palpal tibia kaidesindeki beyaz kıllar dağınıktır. Medyan apofiz simbiyumun ortasına kadar uzanır (Şekil 4.37. C).

Habitat ve Ekoloji: Çayırılık alanlarında, baraj kenarlarında, ot birikintilerinin dip kısımlarında, çamur yüzeyleri gibi değişik habitatlarda yaşayabilirler.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa, Rusya.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara Bölgesi ve Kuzeydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, Konuklu köyü-Yoldüzü köyü arası, 37° 35' N, 37° 55' E, 583 m, 12.04.2008, 1 ♀ (LYPa2♀13); Merkez, Gözebaşı köyü, 37° 46' N, 38° 23' E, 644 m, 27.04.2008, 1 ♀ (LYPa2♀18); Kahramanmaraş, Andırın, Altınyurt köyü, 03.05.2009, 1 ♀ (LYPa2♀63).

4.15.2.3. *Pardosa monticola* (Clerck, 1757)

Araneus m. Clerck, 1757: 91

Lycosa m. Sundevall, 1833: 175.

Lycosa exigua Blackwall, 1836: 490

Lycosa agrestis Bösenberg, 1903: 374

P. m. Loksa, 1972: 20

Morfoloji: Boy dişide 4,5-6 mm, erkekte 4,5-5,5 mm uzunluğundadır. Prosomada çizgiler merkezden yayılan koyu çikolata kahverenkli. Orta ve yan bantlar açık sarı renklidir. Orta bant yan gözlerin arasında başlar ve geride sivrilir. Yan bantlar kesiksiz klypeusa kadar uzanır. Sternum dişide koyu kahverenkli, erkekte siyahtır. Keliser sarı, femur, patella, tibia ve metatarsus ile sternumu beyaz kıllardan

yoksundur. Bacaklar dişide siyah renklidir. Tibia ve metatarsus halkalıdır. Septumun boyu eninden fazla, boyuna kenarlar birbirlerine paralel veya ona yakındır. Erkeklerde siyah dağınık çizgiler ve lekeler sadece femur üzerinde, diğer seğmentler açık renklidir. Opistosoma kahverenkli, orta çizgi önde siyah kenarlı, onu takiben çapraz bar serisine karışır ve sonda öru bezlerine doğru kaybolan siyah eğik barlar mevcuttur (4.37. D; 4.38. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Çayırılık alanları tercih eder, çok farklı habitatlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik, Kafkasya, Afganistan

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Marmarave İç Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Göksun, Küçük kızılıcık kavşağı, 37° 10' N, 36° 42' E, 1336 m, 31.07.2008, 9 ♀ (LYPa2♀95-96-97); Andırın, Boynuyoğunlu köyü-Bostanlı köyü arası, 37° 27'N, 36° 25' E, 751 m, 02.05.2009, 1 ♀ (LYPa2♀90); Adıyaman, Besni, Yazıbeydili köyü, 3 km doğu, 37° 32' N, 37° 57' E, 546 m, 12.04.2008, 1 ♂ (LYPa2♂2); Besni, Konuklu- Yoldüzü arası, 37° 35' N, 37° 55' E, 583 m, 12.04.2008, 3 ♂♂ (LYPa2♂11); Kahramanmaraş, Göksun, Kuruca ova, Keş Dağı, 37° 59' N, 36° 37' E, 1723 m, 25.03.2011, 1 ♂ (LYPa2♂1).

4.15.2.4. *Pardosa cribrata* Simon, 1876

P. c. Simon, 1876: 342

P. venatica L. Koch, 1882: 650

Lycosa pannonica Kolosváry, 1934: 16

P. c. Bayram, Efil & Deltshv, 2009: 466

Morfoloji: Örneğ dorsalde koyu izler taşır, kıllıdır ve bacaklar sarı renklidir (4.38. C).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında yaşarlar.

Dünyadaki Yayılışı: Güneydoğu Avrupa, Cezayir, Avrupa.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Yeniköy kuzeybatı, 38° 01' N, 37° 02' E, 1117 m, 12.04.2008, 1 ♀ (LYPa2♀57); Andırın, Boynuyoğunlu köyü Bostanlı köyü arası, 37° 27' N, 36° 25' E, 751 m, 02.05.2009, 1 ♀; Andırın, Kumarlı köyü, 37° 50' N, 36° 31' E, 1231 m, 02.05.2009, 3 ♀♀ (LYPa2♀87).

4.15.2.5. *Pardosa nebulosa* Roewer, 1959

A. n. Roewer, 1959: 287

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 8 mm' den büyüktür. Prosoma devam eden yan bantlara sahip, orta uzunlamasına band ise çatallı şekildedir. Opisthosoma belirgin farklı desenlere sahip değildir. Bacaklar sarı renkli ve beneklidir. Femur dorsalde beneklidir. Epijin ön duvar çapa şeklinde ve önde kalındır. Spermatekal kanallar dirsekli, belirgindir (Şekil 4.38 D).

Habitat ve Ekoloji: Ormanlık ve taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik

Türkiye'deki Yayılışı: Ege Bölgesi

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Kuzgun köyü, 36° 25' N, 36° 23' E, 733 m, 02.05.2009, 3 ♀♀; İnce köyü, 12.06.2008, 3 ♀♀ (LYPa2♀67-68-69).

4.15.2.6. *Pardosa morosa* (L. Koch, 1870)

Lycosa m. L. Koch, 1870

P. m. Tongiorgi, 1966: 311

P. nigripalpis Buchar, 1968: 126

Morfoloji: Boy dişide 7–8 mm' dir. Prosoma orta ve yan bantları kırmızımsı renkli, arkada hafif çatallıdır. Bacaklar kırmızı renkli, koyu halkalıdır. Opisthosoma kırmızımsı bir desen ile koyu kahverenkli. Epijin genişliğinden daha uzun ve kılsızdır. Epijinin orta kısmı üçgen şeklindedir. Septum ön kenarları kavisli, cep kitinsi yapıları daha büyüktür. Palp biri diğerinden kısa olan iki tırnağa sahiptir.

Tarsal palp hariç bütün palp seğmentleri beyaz tüylüdür. Tegal apofiz ucu saat '4' pozisyonundadır (Şekil 4.39.. A).

Habitat ve Ekoloji: Kütük, taş altı ve harabe yerlerde yaşar, kuru ortamları sever.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, 37° 46' N, 36° 27' E, 1387 m, 03.05.2009, 5 ♀♀; Andırın, Altınyurt köyü, 03.05.2009, 3 ♀♀ (LYPa2♀60-61).

4.15.2.7. *Pardosa aquila* Buchar & Thaler, 1998

P. a. Buchar & Thaler, 1998: 707

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 6,6 mm uzunluğundadır. Vücut koyu renkli ve belli belirsiz desenlere sahiptir. Erkek palpi çok koyu renkli, bazı türlerde patella kahverenkli. Femur koyu, patella ve tibia siyah, meatatarsus ve tarsus kahverenkli. Opistosoma kahverenkli. Dişilerde; septum dar saplı ve anteriorda çift kancalı, posteriorda yamuk şeklinde kapaklı ve yan oyukları belirgindir (Şekil 4.39. B).

Habitat ve Ekoloji: Otlak alanlarda, düşük yüksekliklerdeki su kenarlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Rusya, Gürcistan, Azerbaycan, Bugaristan.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Kâhta, Mülkköy, 37° 44' N, 38° 37' E, 626 m, 6.04.2008, 1 ♀ (LYPa2♀9); Kahramanmaraş, Andırın, Canbaz köyü, 37° 41' N, 36° 20' E, 1054 m, 03.05.2009, 1 ♀ (LYPa2♀33); Göksun, Ericcek kasabası, 38° 05'N, 36° 52' E, 1386 m, 31.07.2008, 1 ♀ (LYPa2♀42); Pazarcık, merkez, 23.06.2007, 1 ♀; İnce köyü, 12.06.2008, 1 ♀ (LYPa2♀67).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.15.2.8. *Pardosa proxima* (C. L. Koch, 1847)

Lycosa p. C. L. Koch, 1847: 53

P. p. Simon, 1876: 330

Lycosa p. O. P.-Cambridge, 1878: 125

P. p. Hu & Wu, 1989: 224

Morfoloji: Boy dişide 4-6 mm, erkekte 4,5–5 mm'dir. Prosoma çok koyu kahverenkli ve bantlar parlak sarı renklidir. Yan bantlar genellikle üç parçaya ayrılmış halde bulunurlar. Sternum ön kısmının ortalarına kadar gelen açık renkli orta bant daralmış koyu kahverenkli. Keliser sarı, tepe kısımda koyucadır. Bacaklarda tibia halkalı ve bazen metatarsus düzensiz halkalıdır. Erkekde sadece femur halkalıdır. Opistosoma siyah kahverenkli. Ampülün üst orta yerinde kitinsi lamel gelişmemiştir. Tibial apofiz uzunluğu genişliğinden fazla. Palp orta apofizi kısadır (Şekil 4.39. C, D; Şekil 4.40. A).

Habitat ve Ekoloji: Issız yerlerde, su birikintisi olan yosunlu alanlarda ve çimenlik yerlerde yaşarlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik, Kanarya adaları, Afganistan, Kafkasya, Rusya.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Akdeniz, Marmara, İç Anadolu ve Doğu Karadeniz Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Kuzgun köyü, 36° 25' N, 36° 23' E, 733 m, 02.05.2009, 4 ♀; Andırın, Boynuyoğunlu köyü Bostanlı köyü arası, 37° 27'N, 36° 25'E, 751 m, 02.05.2009, 1 ♀ (LYPa2♀91), İnce köyü, 12.06.2008, 1 ♀ (LYPa2♀70); Andırın, Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 758 m, 02.05.2009, 1 ♂ (LYPa2♂30); Andırın, Kuzgun köyü, 37° 25'N, 36° 23' E, 733 m, 02.05.2009, 3 ♂♂ (LYPa2♂ 32-33-34); Kahramanmaraş, Afşin, Topaktaş, 38° 29' N, 36° 43' E, 1948 m, 09.04.2011, 1 ♂ (LYPa2♂).

4.15.2.9. *Pardosa atomaria* (C. L. Koch, 1847)

Lycosa a. C. L. Koch, 1847: 31

Leimonia a. Simon, 1864: 351.

Lycosa a. Kulczyn'ski, 1908

P. a. Caporiacco, 1948: 46.

Morfoloji: Boy dişide 4,5–5,5 mm'dir. Prosoma yan kenarları ve göz bölgesi koyu siyah kahverenkli ve orta bölgesi açık kahverenkli. Bacaklar açık kahverenkli, sarımsı renklidir, üzeri yer yer koyu renklindedir. Opistosoma bölgesi koyu kahverenkli. Dişilerde epijin kapak uzundur ve tabanda yuvarlak şekilde birleşir (Şekil 4.40. B).

Habitat ve Ekoloji: Çalılık alanlarda ve fundalık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Balkalar, Kıbrıs, Rodos, Ege.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Samsat, Kırmacık köyü baraj kenarı, 37° 31' N, 38° 27' E, 529 m, 26.04.2008, 1 ♀ (LYPa2♀8); Kahramanmaraş, Andırın, Beşbucak köyü, 37° 25' N, 36° 19' E, 1267 m, 02. 05. 2009, 1 ♀ (LYPa2♀24); Andırın, Kuzgun köyü, 37° 25' N, 36° 23' E, 733 m, 02.05.2009, 2 ♀ (LYPa2♀83-84), Andırın, Boynuyoğunlu-Bostanlı köyü arası, 37° 27' N, 36° 25' E, 751 m, 02.05.2009, 2 ♀♀ (LYPa2♀88-89).

4.15.2.10. *Pardosa pseudotragillata* Tongiorgi, 1966

P. p. Tongiorgi, 1966: 309

P. nigripalpis Buchar, 1968: 126

P. p. Buchar & Polenec, 1974: 83

Morfoloji: Örnek sarımsı kahverenkli. Prosoma oldukça koyu renklidir. Bacaklar koyu kahverenkli, yer yer siyah lekeler bulundurur. Opistosoma siyah, koyu kahverenkli, belirgin desensizdir (Şekil 4. 40 C).

Habitat ve Ekoloji: Taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avusturya, İtalya, Slovenya.

Türkiye'deki Yayılışı: Güneydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Yeniköy kuzeybatı, 1117 m, 12.04.2008, 1 ♀ (LYPa2♀56); Andırın, Altınyurt köyü, 03.05.2009, 9 ♀.

4.15.2.11. *Pardosa anomala* Gertsch 1933

P. a. Gertsch, 1933: 26

P. a. Vogel, 2004: 85

Morfoloji: Erkek örneklerde karapaksa üzerinde bulunan lateral bantlar koyu renklerle kesilmiş durumda değildir. Erkek palp çıkıntısı, uç kısmın temelinde büyük ve güçlü kıvrılmış bir yapıdadır. *P. anomala* erkekleri karapaksta bulunan lateral bantların kesik olmaması durumuyla ve kıl gibi ince embolusu ile diğer *Pardosa* türlerinden farklıdır (Şekil 4.40. D; 4.41.A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Amerika, Kanada.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Çomak köyü, 37° 31' N, 38° 01' E, 524 m, E, 12.04.2008, 1 ♂ (LYPa2♂19); Besni, İnce köyü, 12.06.2008, 1 ♂.

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.15.2.12. *Pardosa hortensis* (Thorell, 1872)

Lycosa saccata C. L. Koch, 1847: 51

Lycosa h. Thorell, 1872: 299

P. h. Simon, 1937: 1064

Morfoloji: Boy dişide erkekde 3,5-4,5 mm'dir. Prosoma baş kısmı koyu kahverenkli, ön kısım geride kalan kısma göre biraz daha koyu renklidir. Yan bantlar kesik ve tarak dişleri görünümündedir. Sternum koyu kahverenkli, keliser sarı kahverenkli. Bacaklar femur ve tibialarda açık, metatarsuslarda az belirgin halkalar taşır. Opistosoma sarımsı bir desen ile gri kahverenkli. Erkek palp, femur ve patella sarı,

tibia ve tarssus koyu kahverenkli. Tegal apofiz ucu saat '5' pozisyonunda (Şekil 4.41. B, C)

Habitat ve Ekoloji: Ormanlarda, çöp yığınlarında ve sahillerde rastlanır.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Andırın, Karguçayırı, 37° 46' N, 36° 27' E, 1387 m, 03.05.2009, 1 ♂ (LYPa2♂37).

4.15.2.13. *Pardosa tatarica* (Thorell, 1875)

Lycosa strenua Thorell, 1872: 302

Lycosa t. Thorell, 1875: 100

P. strigillata Simon, 1876: 338

P. subita Simon, 1876: 356

P. t. Kovblyuk et al., 2008: 21

Morfoloji: Prosoma uzunluğu erkeklerde 2,6–2,9 mm'dir. Prosomadaki ortada uzanan boyuna çizgi gözlere kadar uzanır, sarı renklidir, lateral uzunlamasına çizgi her zaman bulunur. Bacaklar sarımsı, kırmızı renklidir. Opistosoma sarı kırmızı desenli ve siyah renklidir. Erkek palpi belirgin tegular apofizlidir. Ventralde konumlanmış uzun kalkan lamel şeklindedir. Erkek palpinin femuru siyah, uçta ve yanlarda sarı renklidir (Şekil 4.41. D; Şekil 4.42. A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve çalılık alanlarda bulunurlar.

Dünya daki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Karadeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Andırın, Boynuyoğunlu-Bostanlı köyü arası, 37° 27'N, 36° 25', 751 m, 02.05.2009, 1 ♂ (LYPa2♂26).

4.15.3. *Alopecosa* Simon, 1885

Ön sıra gözler arka gözlerden küçük ve eşit büyüklükte, bazı türlerde ortadakiler yandakilerden biraz daha büyüktür. Göz dizisi düz veya biraz dış bükeydir. Prosoma beyaz kıllarla kaplı açık renkli orta banda sahiptir. Klypeus küçük, ön orta göz çapından daha geniştir. Keliser iç sırada iki dişlidir. Bacaklar kısa, tarsuslar uzun bir trikobotrialıdır. Vücut uzun kıllarla kaplıdır. Opisthosomadaki kalp işareti belirgindir.

4.15.3. *Alopecosa* Tür Teşhis Anahtarı

1- Dişiler	2
- Erkekler.....	5
2- Epijin orta kısmı geometrik	3
-Epijin orta kısmı geometrik değil.....	4
3- Epijin orta kısmı beşgen, epijin yan duvarlar halka kanalların iç alanında konumlanmış ve dairemsi.....	<i>cursor</i>
-Epijin orta kısmı yamuk, epijin yan duvarları halka kanalların dış alanında konumlanmış ve köşeli.....	<i>accentuata</i>
4- Epijin kapak ve ara duvar dar, halka kanallar spiral	<i>albofasciata</i>
5- Prosomada yan bantlar bulunmaz.....	6
-Prosomada yan bantlar bulunur.....	8
6- Tegular apofiz sivrice simbiyumun dışına kadar tek parça halinde uzanır ve içe kıvrık, median tegular apofiz çok sivri uçlu, üstten eğik.....	<i>pinetorum</i>
-Tegular apofiz tek parça halinde uzanmaz.....	7
7- Median tegular apofiz çift uçlu ve üstteki uç daha uzun.....	<i>cursor</i>
-Median tegular apofiz düzgün ve ucu sivri.....	<i>aculeata</i>
8- Median tegular apofiz küt ve üstten eğik.....	<i>trabalis</i>

4.15.3.1. *Alopecosa cursor* (Hahn, 1831)

Lycosa c. Hahn, 1831: 17.

Lycosa sabulosa Hahn, 1831: 16.

Tarantula c. C. L. Koch, 1850: 34.

Hogna c. Caporiacco, 1934: 127.

A. c. Almquist, 2005: 190.

Morfoloji: Boy dişide 7-8,5 mm, erkekde 6,5-7,5 mm'dir. Prosoma koyu kahverenkli, ortada boyuna çizgili, kırmızımtırak yan bantlarda ise üç, dört adet leke yer alır. Bacaklar kırmızı renkli, femur III ve IV dorsalde beneklidir. Opistosoma gri kahverenkli, ventralde kırmızı sarı renklidir. Epijin tabut kapağı şeklindedir. Epijin ön ucu üçgenimsidir. Epijinin kendisi beş köşelidir. Palp uzantısının çıkıntısı uçta hafif genişlemiştir. Tegal apofiz kısa ve sivri uçludur (Şekil 4.42. B, C, D).

Habitat ve Ekoloji: Yosun ve sık bitkiler içinde, nemli ve kuru ortamlarda yaşar.

Dünyadaki Yayılışı: Paleartik, Afganistan, Kafkasya.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu ve Batı Akdeniz, Kuzeydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Altınboğa köyü, 37° 37' N, 36° 20' E, 1116 m, 03.05.2009, 1 ♂; Afşin, Binboğa köyü, 38° 28' N, 36° 45' E, 1906 m, 14.04.2007, 1 ♂ (LYA13♂3); Afşin, Kızılkaya güney, 1395 m, 14.04.2007, 2 ♂; Afşin, Büyüktatlı köyü, 38° 29' N, 36° 58' E, 1603 m, 15.04.2007, 2 ♀♀ (LYA1♀1-2); Afşin, Tanır ksb., 38° 25' N, 36° 55' E, 1348 m, 15.04.2007, 1 ♀ (LYA1♀12); Afşin, Binboğa köyü, 38° 28' N, 36° 45' E, 1906 m, 14.04.2007, 1 ♀ (LYA1♀30); Afşin, Büyüksevin köyü, 38° 17'N, 37° 49' E, 1440 m, 14.04.2007, 1 ♀; Afşin, Örenderesi köyü, 38° 15' N, 37° 47' E, 1434 m, 1 ♀; Adıyaman, Andırın, Karguçayırı köyü, 37° 46' N, 36° 27' E, 1387 m, 03.05.2009, 1 ♂ (LYA1♂36).

4.15.3.2. *Alopecosa accentuata* (Latreille, 1817)

Lycosa a. Latreille, 1817: 18

Lycosa cruciata Sundevall, 1833: 185

Lycosa inquilina C. L. Koch, 1833: 120

Lycosa farinosa Herman, 1879: 258

Tarentula a. Chyzer & Kulczyn'ski, 1891: 70

Morfoloji: Boy dişide 8–12 mm'dir. Prosoma belirgin olmayan boyuna çizgili ve orta beyaz renkli bant ile arkaya doğru daralır. Opistosoma dorsumunda uzun kalp şeklinde bir çift folium yer alır. Dişide prosoma kırmızı kahverenkli, bacaklar kırmızım, kahverenkli halkalıdır. Epijin üçgen şeklindedir (4.43 A).

Habitat ve Ekoloji: Kurak bölgelerde, taşlık alanlarda, sık ot bitkilerinin bulunduğu alanlarda yaşarlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Anadolu, Doğu ve Batı Akdeniz, Marmara, İç Anadolu ve Kuzeydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Pazarcık, Armutlu köyü 2 km batı, 37° 30' N, 37° 15' E, 776 m, 27.10.2007, 1 ♀ (LYA1♀10); Göksun, Söğütlü köyü güney, 37° 38' N, 37° 11' E, 798 m, 27.10.2007, 1 ♀ (LYA1♀41); Adıyaman, Kâhta, Teğmenli 1 km güney, 37° 53' N, 38° 36' E, 693 m, 26.05.2007, 1 ♀ (LYA1♀14).

4.15.3.3. *Alopecosa albofasciata* (Brullé, 1832)

Lycosa a. Brullé, 1832: 54

Lycosa numida Lucas, 1846: 114

Lycosa sagittata C. L. Koch, 1847: 177

Morfoloji: Dişilerde vücut 0,8–1,5 mm'dir. Vücut genel görünüm itibari ile koyu siyah kahverenkli. Prosoma bölgesi yan bantları koyu renklidir. Opisthosoma

desensizdir. Dişilerde epijin kapak uzun değildir. Epijin kapak belirli bir geometrik şekilde değildir. Spermatekalar kıvrımlı yapıdadır (Şekil 4.43. B)

Habitat ve Ekoloji: Çalılık, çimenlik alanlarda ve taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Akdeniz'den Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Doğu Karadeniz, Marmara, Ege Bölgesi, Akdeniz ve İç Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Gerger, Çifthisar-Güngörmüş arası, 37° 59' N, 38° 51' E, 875 m, 27.05.2007, 1 ♀ (LYA1♀4); Gölbaşı, Yukarı Nasırlı köyü, 37° 38' N, 37° 34' E, 1014 m, 18.05.2008, 1 ♀; Besni, tuzak, Kurugöl köyü, 37° 37' N, 37° 45' E, 819 m, 12.04.2008, 3 ♀♀; Besni, Yelbastı köyü batı, 37° 38' N, 37° 55' E, 706 m, 12.04.2008, 1 ♀; Besni, Akkuyu-Alıçlı arası, 37° 31' N, 37° 47' E, 757 m, 12.04.2008, 1 ♀; Kahramanmaraş, Andırın, Beşbucak köyü, 37° 24' N, 36° 19' E, 1267 m, 02.05.2009, 3 ♀♀ (LYA13♀19-20); Andırın, Geben köyü, 37° 47' N, 36° 26' E, 1265 m, 03.05.2009, 1 ♀ (LYA13♀28); Andırın, Köklü köyü, 37° 26' N, 36° 26' E, 776 m, 02.05.2009, 1 ♀; Andırın, Kabağağaç köyü, 37° 27' N, 36° 15' E, 1153 m, 02.05.2009, 1 ♀ (LYA13♀45); Merkez, Yeniköy kuzeybatı, 37° 21' N, 36° 59' E, 1117 m, 12.04.2008, 1 ♀; Kahramanmaraş-Afşin, Esenköy, Binboğa Dağları, 38° 18' N, 36° 42' E, 2320 m, 12.05.2010, 1 ♀ (LYA13♀1).

4.15.3.4. *Alopecosa pinetorum* Thorell, 1856

Alopecosa pinetorum Thorell, 1856

Tarentula p. Chyzer & Kulczyn'ski, 1891

A. p. Izmailova, 1989

Morfoloji: Erkek 5,1–5,5 mm'dir. Prosoma kırmızı, kahverenkli ve yan bantlara sahiptir. Bacaklar sarı renkli, opisthosoma kırmızı kahverenkli (Şekil 4.43. C, D)

Habitat ve Ekoloji: Çalılık ve sulak alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler; Kahramanmaraş, Afşin, Büyüktatlı köyü, 38° 29' N, 36° 58' E, 1603 m, 15.04.2007, 3 ♂ (LYA13♂20-22-23).

4.15.3.5. *Alopecosa aculeata* (Clerck, 1757)

Araneus aculeatus Clerck, 1757: 87

Lycosa meridiana Hahn, 1831: 20

Lycosa nivalis Sundevall, 1833: 184

Lycosa ephippium Hahn, 1829

A. a. Roewer, 1955: 222.

Morfoloji; Prosoma uzunluğu erkeklerde 3,8-5,0 mm'dir. Prosoma kırmızımsı renkli, orta kısmında sarı çizgi bulundurur. Lateral yan bizgileri bulunur veya bulunmaz. Sternum kahverenkli, nadiren orta kısmı parlak renklidir. Bacaklar beneklidir. Opistosoma parlak, bazen sivri ince çizgilidir (Şekil 4.44. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Yapraklar arasında yosunlar altında, ormanlık alanlarda ve dağlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı; Holoarktik

Türkiye'deki Yayılışı: Akdeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Adıyaman, Besni, tuzak, Kurugöl köyü, 37° 37' N, 37° 45' E, 819 m, 12.04.2008, 2 ♂♂ (LYA13♂41).

4.15.3.6. *Alopecosa trabalis* (Clerck, 1757)

Araneus t. Clerck, 1757: 97

Aranea obscura Olivier, 1789: 218

Lycosa vorax Walckenaer, 1805: 13.

Tarentula v Ohlert, 1867: 140.

Tarentula t. Thorell, 1872: 321.

Morfoloji; Prosoma erkeklerde 4,5–5,2 mm'dir. Erkeklerde palpin tegular apofizinin dorsali düzdür. Prosoma kırmızı kahverenkli, orta çizgi kırmızımsı, devamlı ve belirgin yanal çizgilidir. Sternum kırmızımsı-sarı renklidir. Bacaklar tek renklidir. Femur nadiren zayıf lekeli. Opistosoma dorsal desenli, posteriorda sıklıkla siyah lekeli, ventralde sarımsı renklidir (Şekil 4.44. C, D).

Habitat ve Ekoloji; Açık alanlarda, orman içlerinde bulunurlar.

Dünya'daki Yayılışı; Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı; Doğu Karadeniz Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler; Kahramanmaraş, Merkez, Yeniköy, 494 m, 12.04.2008, 3 ♂♂ (LYA13♂4-5-6); Andırın, Boynuyoğunlu-Bostanlı köyü arası, 37° 27' N, 36° 25' E, 751 m, 02.05.2009, 2 ♂♂ (LYA13♂24-25); Andırın, Alanlı köyü, 37° 31' N, 36° 27' E, 758 m, 02.05.2009, 1 ♂; Andırın, Beş bucak köyü, 37° 24' N, 36° 19' E, 1267 m, 02.05.2009, 2 ♂♂; Andırın, Geben köyü, 37° 47' N, 36° 26' E, 1265 m, 03.05.2009, 1 ♂; Besni, tuzak, Kurugöl köyü, 37° 37' N, 37° 45' E, 819 m, 12.04.2008, 2 ♂♂; Besni, Akkuyu-Alıçlı arası, 37° 31' N, 37° 47' E, 757 m, 12.04.2008, 1 ♂ (LYA13♂43); Andırın, Kabağağaç köyü, 37° 27' N, 36° 15' E, 1153 m, 02.05.2009, 1 ♂; Adıyaman, Kuyucak, Sincik, Nemrut Dağı, 37° 59' N, 38° 44' E, 1580 m, 15.04.2011, 1 ♂.

4.15.4. *Wadicosa* Zyuzin, 1985

Değişik vücut renklerine sahip örümceklerdir. Prosomada yan bantlar belirgindir. Opistosoma ventralde açık renklidir.

4.15.4.1. *Wadicosa fidelis* (O. P.-Cambridge, 1872)

Lycosa f. O. P.-Cambridge, 1872: 319

Lycosa galerita L. Koch, 1875: 69

Pardosa venatrix Denis, 1947: 37

Pardosa biarmillata Roewer, 1955: 160

Pardosa venatrix Buchar, 1980: 88

Morfoloji; Vücut uzunluğu erkeklerde 5,6-6,8 mm'dir. Belirli vücut renklerine sahip değildir. Koyu gri, siyah, kahverenkli. Opistosoma koyu renkli, ventralde ise daha açık renklidir. Simbiyum geniştir ve iç içe geçmiş kıvrımlara sahiptir (Şekil 4.45 A, B).

Habitat ve Ekoloji: Su kenarlarında ve nemli yerlerde bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik ve Kanarya adaları.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler; Adıyaman, Samsat, Kırmacık köyü baraj kenarı, 37° 31' N, 38° 27' E, 529 m, 26.04.2008, 4 ♂♂; Pazarcık, Merkez, 37° 29' N, 37° 17' E, 23.06.2007, 1 ♂ (LYWa4♂42).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.15.5. *Arctosa* C. L. Koch, 1847

Ön sıra gözler, arka orta gözlerden daha küçük (*Arctosa cinerea*'da bu özellik belirgin değildir). Ön yan gözler arasındaki mesafe arka yan gözler arasındaki mesafeden genellikle daha kısadır. Prosoma önde, gözler bölgesinden oldukça geniştir. Prosoma koyu renkli olup gri lekeler ile donatılmıştır. Boyuna uzanan beyaz bant belirgin değildir. Hâkim renk siyahımsı veya yeşilimsidir. Bacaklar *Trochosa*'nıninki gibi kalın değil, gri lekeler ile halkalanmıştır. Epijin ve palp *Trochosa* türlerinininkinden oldukça farklıdır. Genellikle diurnal türler olup gün içinde avlanırlar.

4.15.5. *Arctosa* Tür Teşhis Anahtarı

- 1- Dişiler.....2
  - Erkekler.....3
- 2- Ara duvar ince, genital açıklık daire şeklinde..... ***leopardus***
  - Ara duvar kalın, genital açıklık yarım daire şeklinde.....***maculata***
- 3- Dorsal tegular apofiz median apofiz uzunluğunda, embolus distal dişli..... ***cinerea***

4.15.5.1. *Arctosa leopardus* (Sundevall, 1833)

Lycosa l. Sundevall, 1833: 189

Lycosa sericata C. L. Koch, 1837: 23.

Trochosa l. O. P.-Cambridge, 1881: 357.

Pirata l. Dahl, 1883: 64.

Trochosa l. Bösenberg, 1903: 402

A. l. Lugetti & Tongiorgi, 1965: 194

Morfoloji: Erkeklerde vücut uzunluğu 2,9-4,1 mm' dir. Epijin epigastrik yarığa kadar uzanan üç köşeli medyan kesiklidir. Prosoma kırmızı kahverenkli, siyah renkli, orta ve yan bantlar belirgin değil, lateral bant 4–5 halkalıdır. Bacaklar kırmızımsı sarı. Opistosoma koyu, orta kısım ince, ok biçiminde, sarımsı boylamsal çizgili, posteriorda iki sıra sarı- yeşilimsi beneklidir (Şekil 4.45. C).

Habitat ve Ekoloji: Nemli alanlar, su yakınlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler; Adıyaman, Besni, Yazıbeydili köyü, 3 km doğu 37° 32' N, 37° 57' E, 546 m, 12.04.2008, 1 ♀ (LYAr5♀61); Merkez, Gözebaşı köyü, 37° 46' N, 38° 23' E, 644 m, 27.04.2008, 1 ♀ (LYAr5♀62); İnce köyü, 12.06.2008, 1 ♀ (LYAr5♀62).

4.15.5.2. *Arctosa maculata* (Hahn, 1822)

Lycosa maculata Hahn, 1822:

Lycosa amlacea C. L. Koch, 1838: 110

A. farinosa C. L. Koch, 1847: 127

Trochosa amlacea Bösenberg, 1903: 402

A. m. Loksa, 1972: 54

Morfoloji: Dişilerde prosoma uzunluğu 4,1–4,5 mm'dir. Epijin posteriordan bakıldığında orta kısmından ikiye bölünmüş gibi görünür. Prosoma kırmızı

kahverenkli, koyu benekli, parlak orta band prosoma boyunca uzanır. Lateral çizgiler parlak beneklidir. Bacaklar sarımsı renklidir. Femur zayıf benekli. Opistosoma açık kahverenkli, orta yanal bantlar sarı, posteriorda bir sıra sarı lekelerle kaplıdır (Şekil 4.45. D).

Habitat ve Ekoloji: Su yakınlarında taş altlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Avrupa, Rusya.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler; Andırın, Kuzgun köyü, 37° 25' N, 36° 23' E, 733 m, 02.05.2009, 1 ♀ (LYAr5♀79).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.15.5.3. *Arctosa cinerea* (Fabricius, 1777)

Aranea c. Fabricius, 1777: 249

Aranea allodroma Walckenaer, 1802: 238

Trochosa c. Peelle & Saito, 1933: 122

A. c. Miller, 1971: 164

Morfoloji: Prosoma uzunluğu erkeklerde 4,7–5,4 mm'dir. Prosoma yeşilimsi sarı renkli, kompakt, tombul, yanlarda beyaz kıllarla kaplı, yanal çizgi belli belirsiz, medyan band posteriora uzanır. Bacaklar sarımsı renkli, benekler siyahtır. Opistosoma açık sarı renkli, medyan çizgi sarı, grimsi, yanlarında iki parlak beneklidir (Şekil 4.46. A, B).

Habitat ve Ekoloji: Kumlu, çakıl alanlarda, sahillerde, su yakınlarında bulunur.

Dünyadaki Yayılışı: Palearktik, Kongo.

Türkiye'deki Yayılışı; Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve lokaliteler; Adıyaman, Samsat, Kırmacık köyü baraj kenarı, 37° 31' N, 38° 27' E, 529 m, 26.04.2008, 3 ♂♂ (LYAr5♂13-14-15).

4.15.6. *Trochosa* C. L. Koch, 1847

Ön sıra gözler büyük ve hafif iç bükey, ortadakiler ise yandakilerden daha büyüktür. Ön sıra genişliği, arka orta gözlerin dış kenarları arasındaki mesafe genişliğindedir. Prosoma önde geniştir. Klypeus dar, bir orta göz çapı genişliğinde veya bir yan göz çapının iki katından daha dardır. Ters “V” şeklindeki dar ve açık renkteki işaret, sırt yarığı ile arka yan göz dizisinin orta yerinde sonlanır. Bacaklar kalın ve güçlü, vücut ölçüsüyle karşılaştırıldığında çok uzun değildir. Dişilerde tibia I ventralde apikal dikenlidir. Erkeklerde tibia, metatarsus ve bazen tarsus I genellikle koyu renkli. Opisthosoma erginlerde gösterişli kıllarla süslenmiştir. Bu cinse ait türlerin epijinleri küçük olup birbirine benzerdir. Ancak palpler farklı yapıdadır. Günlerini taş ve kesek altlarında geçirirler. Nokturnal’dirler. Sadece gece avlanırlar.

4.15.6. *Trochosa* Tür Teşhis Anahtarı

1- Epijin kapağı çapa şeklinde, kalın, ara duvar çok ince, ön duvar birinin genişliği kadar ayrılmış, sklerize olmuş proximalde sivri uçlu.....*ruricola*

-Epijin kapağı uçlara doğru incelmış, çapa şeklinde, ara duvar kalın, ön duvarı ayrı ancak oldukça yakın konumlanmış, sklerizasyonu az, proksimalde sivri uçlu değil, eğik.....*abdita*

4.15.6.1. *Trochosa ruricola* (De Geer, 1778)

Aranea lupus r. De Geer, 1778: 282

Lycosa agretyca Walckenaer, 1805: 13

Lycosa lapidicola Hahn, 1829

T. r. Bösenberg, 1903: 399

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 9-14 mm’dir. Prosoma koyu lateral bantlı ve parlak sarımsı renkli orta bantlı, parlak orta bandın ortasında sarımsı oval şerit bulunur. Opisthosoma zeytin yeşili- kahverenkli. Epijin halka ortada ayrılmış durumdadır (Şekil 4.46 C).

Habitat ve Ekoloji: Nemli alanların açık kısımlarında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Holoarktik, Bermuda.

Türkiye'deki Yayılışı: Ege Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Göksun, Ortatepe köyü, 38° 04' N, 36° 31' E, 1393 m, 31.07.2008, 1 ♀; Andırın, Beş bucak köyü, 37° 24' N, 36° 19' E, 1267 m, 02.05.2009, 1 ♀ (LYTr6♀21).

4.15.6.2. *Trochosa abdita* (Gertsch, 1934)

Lycosa a. Gertsch, 1934

T. a. Barnes, 1953: 13.

Geolycosa a. Roewer, 1955: 243.

T. a. Dreyer & Brady, 2008

Morfoloji: Dişilerde vücut uzunluğu 5,6–9,0 mm'dir. Keliser koyu renklidir, üç dişlidir. Karapaks altın sarısı renkli, medyan açıklık belirgindir. Gözler siyah bir halka ile çevrilidir. Opisthosomains dorsal kısmı alacalı renkli, kalp şeklindeki iz gözle görülebilir. Bacaklar güçlü halkalarla çevrilidir. Epijin 'T' şeklinde, ortası geniş açıklığa sahiptir ve genişliği kadar uzundur. Spermatekaların tepesi kıvrımlıdır (Şekil 4.46. D).

Habitat ve Ekoloji: Nemli yerlerde, yapraklar altında bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: USA.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Canbaz köyü, 37° 41' N 36° 20' E, 1054 m, 03.05.2009, 2♀♀ (LYTr6♀32); Andırın, Kabağağaç köyü, 37° 27' N 36° 15' E, 1153 m, 02.05.2009, 1 ♀ (LYTr6♀46).

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.15.7. *Lycosa* Latreille, 1804

Erkekleri palp te 3–5 diken taşır, diş örneklerde ise epijin büyüktür ve vulva belirgin bir yapıda değildir.

4.15.7. *Lycosa* Tür Teşhis anahtarı

- 1- Dişi 2
-Erkek.....3
- 2- Ara duvar uzunluğu genişliğinin üç katı kadar, spermatekalar ara duvarın orta alanına yerleşmiş durumda ve küçük, spermatekal keseler halka kanal uzunluğunda ve iki katı genişlikte.....*boninensis*
- 3-Simbiyum distalde geniş, proksimale doğru ince ve dar, median apofiz küçük üçgen şeklinde, bulbus geniş ve büyük..... *praegransis*

4.15.7.1. *Lycosa boninensis* Tanaka, 1989

L. b. Tanaka, 1989: 89

Morfoloji: Dişilerde vücut uzunluğu 9,93–11,34 mm'dir. Vücut kahverenkli, karapaksta bulunan medyan band belirgindir, lateral band belli belirsizdir. Epijin iki başlıklı ve medyan septum 'T' şeklindedir. Kopulasyon tüpları ince ve kısadır. Spermatekalar yayvan, düzensizdir (Şekil 4.47 A).

Habitat ve Ekoloji: Taşlık ve açık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Tayvan, Japonya.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Yeniköy kuzeybatı, 38° 01'N, 37° 02', 1117 m, 12.04.2008, 1 ♀ (LYLy7♀5); Pazarcık, Armutlu köyü 2 km batı, 37° 30' N, 37° 15' E, 858 m, 27.10.2007, 1 ♀ (LYLy7♀11); Pazarcık, Sakarkaya yol kenarı, 37° 39' N, 37° 25'E, 884 m, 27.10.2007, 1 ♀.

Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır.

4.15.7.2. *Lycosa praegrandis* C. L. Koch, 1836

L. p. C. L. Koch, 1836: 22

Tarentula nordmanni Thorell, 1875: 105

L. nordmanni Schmidt, 1895: 449.

Tarentula p. Strand, 1908k: 300.

Morfoloji: Vücut uzunluğu erkeklerde 17,80 mm dir. Keliser 3 büyük dişlidir. Tüm vücut dorsalde açık gri tüylüdür. Karapaks açık renkli yan bantlıdır. Opisthosoma yoğun beyaz kıllarla kaplıdır. Palp simbiyumu geniştir. Tegular apofiz kısa ve kıvrıktır (Şekil 4.47 B, C).

Habitat ve Ekoloji: Kurak ve step alanları tercih ederler.

Dünyadaki Yayılışı: Yunanistan'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı: Marmara, Ege, Akdeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Besen köyü-Kertmen köyü arası, 37° 52' N, 36° 56' E, 1363 m, 28.07.2008, 2 ♀.

4.15.8. *Hogna* Simon, 1885

Hogna cinsini oluşturan örneklerin tipik özelliği erkeklerde palp 5 adet uzun diken taşımaktadır. Dişilerde epijin ince uzun septumludur.

4.15.8.1. *Hogna radiata* (Latreille, 1817)

Lycosa melanognatha Lucas, 1853: 519

Arctosa hellenica Simon, 1864: 346.

Lycosa exornata Herman, 1879: 260

H. r. Deltshv, 2003: 137

Morfoloji; Vücut uzunluğu dişilerde 12–25 mm uzunluğundadır. Epijin belirgin şekilde dar uzanan septumludur (Şekil 4.47 D).

Habitat ve Ekoloji: Geniş yayılım gösterirler. Dağlık alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı: Orta Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar ve Orta Afrika.

Türkiyedeki Yayılışı: Marmara, Ege Bölgesi, Akdeniz Bölgesi ve İç Anadolu Bölgeleri.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Türkoğlu, Yeşilyöre köyü, 37° 24' N, 36° 44' E, 629 m, 28.10.2007, 1 ♀ (LYHo8♀3); Pazarcık, Tetirlik köyü 1 km batı, 37° 32' N, 37° 16' E, 909 m, 27.10.2007, 1 ♀; Adıyaman, Besni, Payamlı köyü 1 km batı, 37° 45' N, 38° 08' E, 703 m, 27.10.2007, 3 ♀♀ (LYHo8♀74-75-76).

4.15.9. *Geolycosa* Montgomery, 1904

Karapaks anteriorda yükselmiştir. Epijin çok uzun ve belirgin septumludur.

4.15.9.1. *Geolycosa vultuosa* (C. L. Koch, 1838)

Lycosa v. C. L. Koch, 1838: 102

Lycosa infernalis Motschulsky, 1849: 289

Arctosa v. Simon, 1864: 346.

Trochosa infernalis Thorell, 1875: 172

Morfoloji; Vücut uzunluğu dişilerde 13–24 mm' dir. Epijin uzun septumludur. Spermatekalar belirgindir (Şekil 5.48. A).

Habitat ve Ekoloji; Yüksek yerlerde otlak alanlarda bulunurlar.

Dünyadaki Yayılışı; Güneydoğu Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar.

Türkiye'deki Yayılışı; Marmara Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Andırın, Geben köyü, 37° 47' N, 36° 26' E, 03.05.2009, 1 ♀ (LYGe9♀92); Elbistan, Çiftlik köyü, 17.05.2008, 1 ♀ (LYGe9♀939; Andırın, Altınboğa köyü, 37° 37' N, 36° 20' E, 1116 m, 03.05.2009, 1 ♀ (LYGe9♀94).

4.16. Familya: ZOROPSIDAE Bertkau, 1882

Genel görünüşleri ile Lycosidlere benzerler. Ancak en belirgin ayırt edici özellikleri kribellat olmalarıdır. Kurt örümceklerinin (Lycosidae) bulunduğu alanlarda bulunurlar ve tropik ve subtropik alanlardan toplanırlar.

4.16.1. Zoropsis Simon, 1878

Büyük örümceklerdir. Gözleri üç sıra halinde dizilidir. Arka orta gözler diğer gözlerle oranla daha büyüktür.

4.16.1.1. Zoropsis lutea (Thorell, 1875)

Zora l. Thorell, 1875: 76

Z. l. Simon, 1884: 343.

Morfoloji: Vücut uzunluğu dişilerde 12 mm'dir. Prosoma bölgesi açık kahverenkli, fovea belirgindir. Opistosoma bölgesi açık kahverenkli, üzeri beneklidir. Gözler bölgesi prosomaya oranla daha koyu renklidir. Bacaklar sarımsı kahverenkli ve birinci bacağın metatarsusu siyah renklidir. Epijin kalp şeklinde kitenize yapıdadır. Epijin kalkanı değişken şekillerde olup orta kısmı oluk şeklindedir. Vulva karşılıklı iki parçadan oluşur (Şekil 4.48. B).

Habitat ve Ekoloji: Taşlar altında ve otsu alanlarda serbest halde bulunur.

Dünyadaki Yayılışı: Doğu Akdeniz ülkeleri ve Ukrayna.

Türkiye'deki Yayılışı: İç Anadolu Bölgesi.

İncelenen Materyal ve Lokaliteler: Kahramanmaraş, Merkez, Köseli köyü, 37° 35' 36° 44', 474m, 28.10.2007, 1 ♀ (ZOZo♀1); Andırın, Kaba ağaç köyü, 37° 27' N 36°

15' E, 1153 m, 02.05.2009, 1 ♀ (ZOZo♀2); Pazarcık, Tetirlik köyü 1 km batı, 37° 32'N 37° 16' E, 909 m, 27.10.2007, 1 ♀ (ZOZo♀3).

Çalışma alanından elde edilen türler toplandıkları alanlara göre kıyaslandığında en fazla örneğin meşe ormanından ve tarım alanlarından toplandığı belirlenmiştir (Tablo 4.7.)

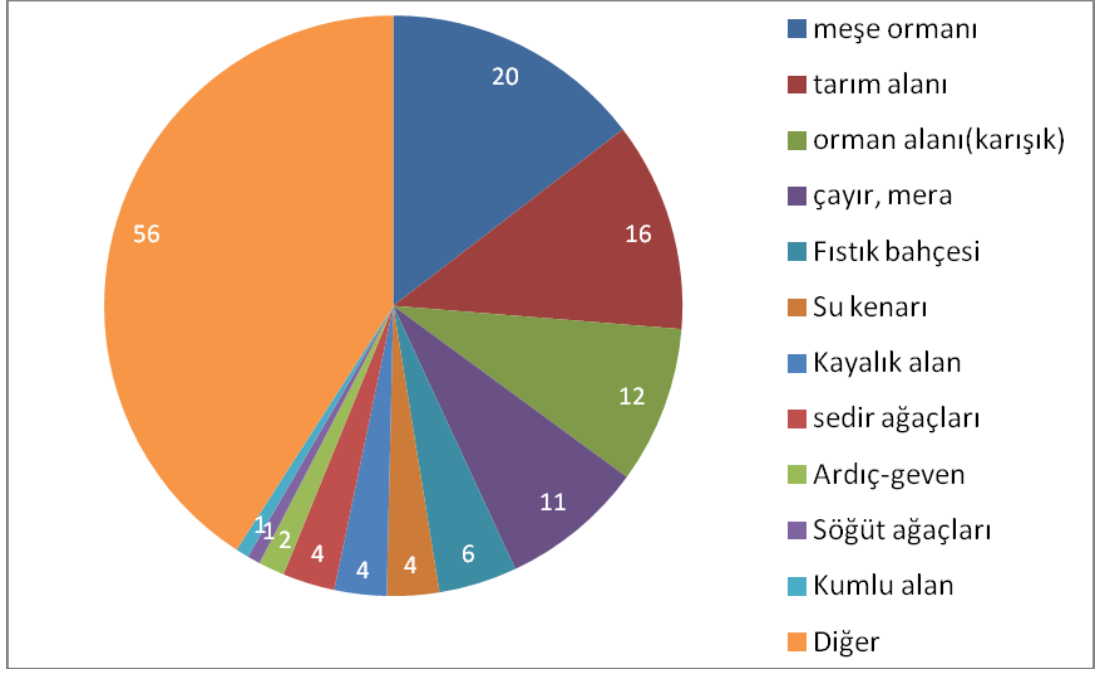
Tablo 4.7. Gnaphosidae, Lycosidae, Thomisidae ve Philodromidae türlerinin floral dağılımı

Flora Dağılımı	Tür
Tarım alanı/ (Buğday, mercimek, nohut)	<i>Trachyzelotes malkini</i> , <i>T. lyonetti</i> , <i>Setaphis gomarea</i> , <i>Nomisias ripariensis</i> , <i>Haplodrassus signifer</i> , <i>H. outchinnikovi</i> , <i>Pterotricha lentiginosa</i> , <i>Camillina metellus</i> , <i>Aulonia krotchvili</i> , <i>Zelotes aeneus</i> , <i>Z. solstitialis</i> , <i>Pardosa prativaga</i> , <i>P. aquila</i> , <i>Xysticus pseudorectilineus</i> , <i>Palpimanus orientalis</i> , <i>Amaurobius fenestralis</i> .
Meşe ormanı	<i>Haplodrassus mediterraneus</i> , <i>H. invalidus</i> , <i>Drassodes lapidosus</i> , <i>D. lutescens</i> , <i>D. jubatopalpis</i> , <i>Drassylus crimeaensis</i> , <i>Nomisias aussereri</i> , <i>N. ripariensis</i> , <i>Micaria albovittata</i> , <i>Camillina metellus</i> , <i>P. lentiginosa</i> , <i>Zelotes petrensis</i> , <i>Z. latreillei</i> , <i>Alopecosa albofasciata</i> , <i>A. accentuata</i> , <i>Lycosa boniensis</i> , <i>Xysticus robustus</i> , <i>Coriarachne brunneipes</i> , <i>C. depressa</i> , <i>Pholcus phalangoides</i> .
Antep fıstığı bahçesi	<i>Nomisias ripariensis</i> , <i>Zelotes electus</i> , <i>Pterotricha lentiginosa</i> , <i>Thanatus formicinus</i> , <i>Xysticus robustus</i> , <i>Oecobius navus</i> .
Baraj kenarı	<i>Wadicosa fidelis</i> , <i>Nomisias ripariensis</i> , <i>Pardosa atomaria</i> , <i>Arctosa cinerea</i> .
Orman alanı/ (Çam- meşe)	<i>Nomisias ripariensis</i> , <i>Pterotricha lentiginosa</i> , <i>Haplodrassus ponomorevi</i> , <i>Drassodex hypocrita</i> , <i>Zelotes caucasicus</i> , <i>Hogna radiata</i> , <i>Pardosa proxima</i> , <i>P. atomaria</i> , <i>Xysticus robustus</i> , <i>Thanatus formicinus</i> , <i>Thanatus fabricii</i> , <i>Xysticus viduus</i> .
Ardıç ağacı-geven bitkisi	<i>Gnaphosa lucifuga</i> , <i>Pardosa agricola</i> .
Söğüt ağaçları	<i>Gnaphosa lucifuga</i> .
Sedir ağaçları	<i>Drassylus crimeaensis</i> , <i>Alopecosa cursor</i> , <i>Pardosa hortensis</i> , <i>Harpactea delsthevi</i> .
Kumlu alan	<i>Nomisias ripariensis</i> .
Kayalık alan	<i>Haplodrassus signifer</i> , <i>Pterotricha lentiginosa</i> , <i>Xysticus pseudorectilineus</i> , <i>Thomisus onostus</i> .
	<i>Haplodrassus signifer</i> , <i>Nomisias conigera</i> , <i>Pterotricha</i>

Flora Dağılımı	Tür
Çayır, mera	<i>lentiginosa</i> , <i>Zelotes petrensis</i> , <i>Alopecosa albofasciata</i> , <i>A. aculeata</i> , <i>A. trabalis</i> , <i>Thanatus coloradensis</i> , <i>Xysticus kulczynskii</i> , <i>Thanatus fabricii</i> , <i>Thanatus arenarius</i> .
Diğer alanlar	<i>Haplodrassus dalmatensis</i> , <i>Nomisia orientalis</i> , <i>Drassodes serraticHELIS</i> , <i>D. cupreus</i> , <i>Drassylus praeficus</i> , <i>Gnaphosa opaca</i> , <i>Phaochedus braccatus</i> , <i>Zelotes longipesi</i> <i>Z. Apricorum</i> , <i>Z. hermani</i> , <i>Trachyzelotes pedestris</i> , <i>T. fuscipes</i> , <i>Echemus angistfrons</i> , <i>Poecilichora senilis</i> , <i>Cryptodrassus creticus</i> , <i>Alopecosa pinetorum</i> , <i>Lycosa praegrans</i> , <i>Trochosa ruricola</i> , <i>T. abdita</i> , <i>Pardosa pseudotragillata</i> , <i>P. morosa</i> , <i>P. cribrata</i> , <i>P. nebulosa</i> , <i>P. monticola</i> , <i>P. anamola</i> , <i>P. tatarica</i> , <i>Arctosa maculata</i> , <i>A. leopardus</i> , <i>Geolycosa vultuosa</i> , <i>Xysticus striatipesi</i> , <i>X. ulmi</i> , <i>X. lineatus</i> , <i>X. kochi</i> , <i>X. bonneti</i> , <i>X. laetus</i> , <i>X. gallicus</i> , <i>Ozyptila atomaria</i> , <i>O. pacifica</i> , <i>Ebrectella tricuspudata</i> , <i>Thanatus pictusi</i> , <i>T. nitidus</i> , <i>Tsabulosusu</i> , <i>T. vulgaris</i> , <i>Philodromus longipalpis</i> .

Bazı türler pek çok flora alanında görülebilmektedir. Örneğin Gnaphosidae'ye ait *Nomisia ripariensis*, tarım alanı, meşe ormanı, antep fıstığı bahçesi, baraj kenarı, orman alanı ve kumlu alanlarından toplanmıştır. Aynı şekilde Lycosidae'ye ait *Pardosa atomaria* türleri hem baraj kenarlarından, hemde ormanlık alandan toplanmıştır. Thomisidlerden *Xycticus robustus* meşe ormanı ve fıstık bahçesinden toplanmıştır. Bununla birlikte bazı türler ise sadece tek bir habitattan toplanmıştır. Örneğin *Nomisia ripariensis* sadece kumlu habitattan toplanmıştır.

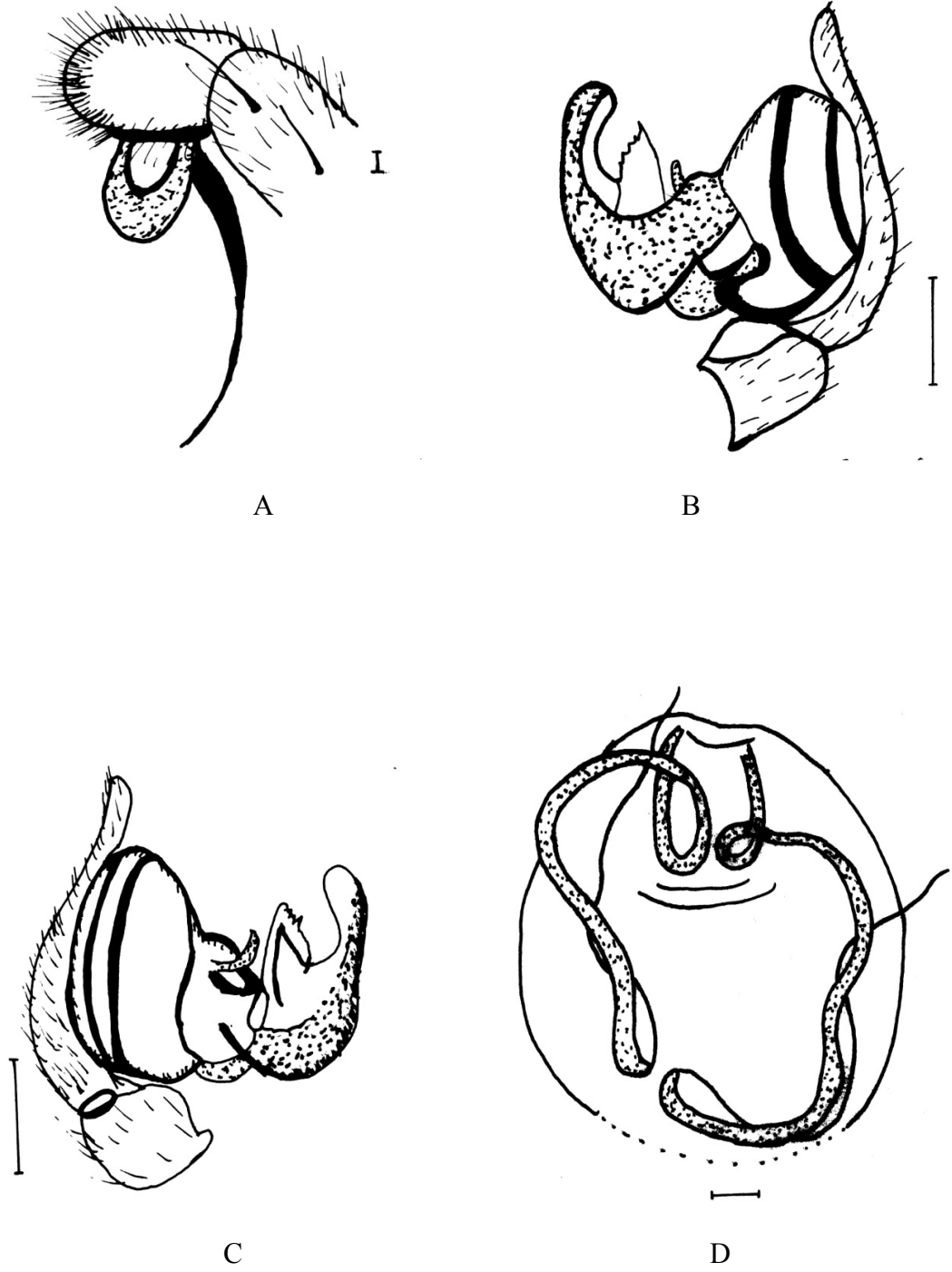
Örümceklerin meşe ormanlarında daha çok bulunduğu anlaşılmaktadır. Meşe ormanları karışık bir flora oluşturmaktadır. Pek çok bir yıllık bitkinin bu alanlarda yayılışı, omurgasızlarında tür zenginliğini beraberinde getirmektedir. İkinci sırada tarım alanları ve karışık orman alanlarında örümceklerin daha çok bulunduğu görülmektedir (Şekil 4.49).

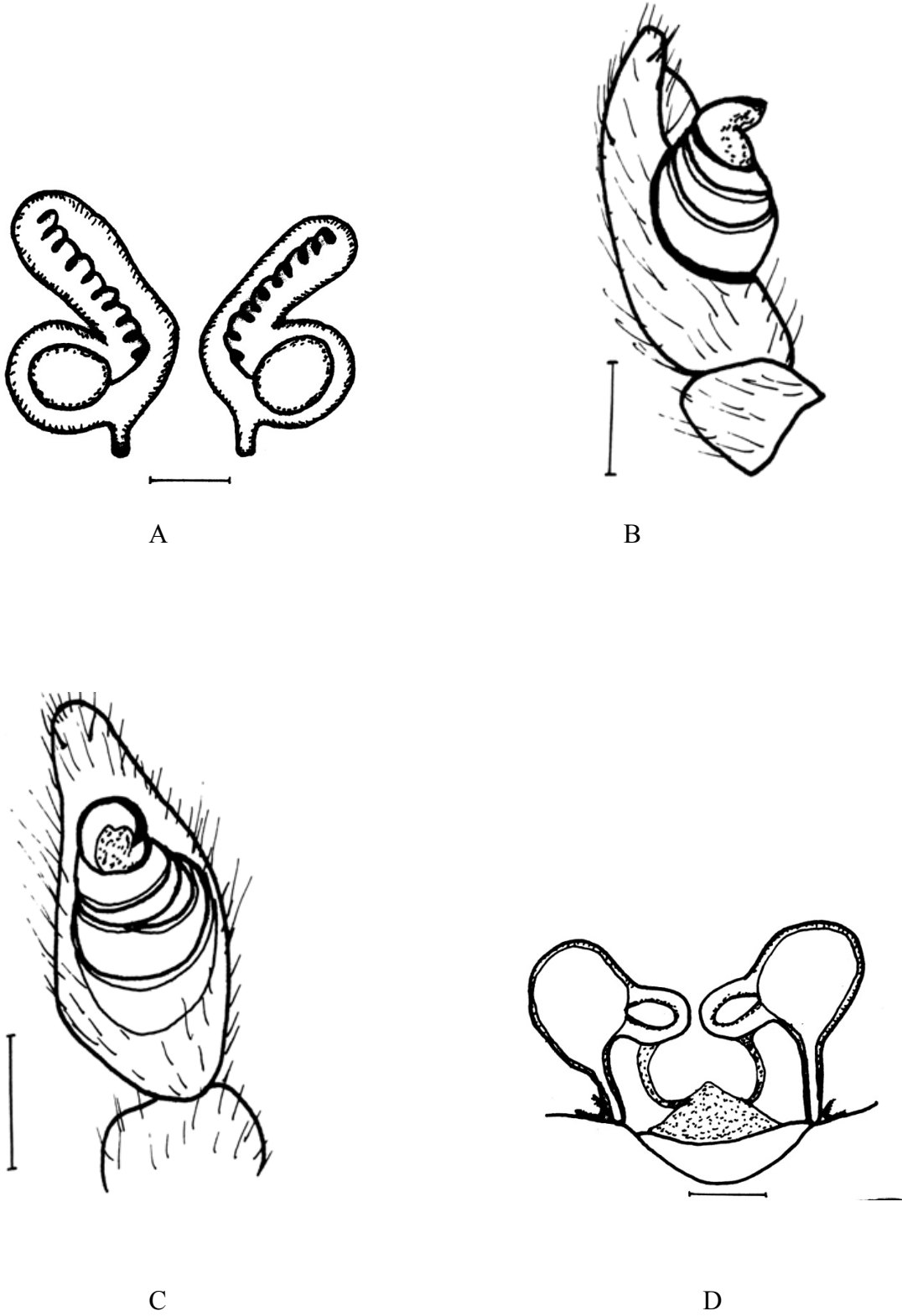
Şekil 4.49. Familyalara ait tür sayılarının floral dağılımı.

Ayrıca araştırma alanından toplanan örnekler illere göre kıyaslandığında Kahramanmaraş ilinden, Adıyaman iline oranla, daha fazla örnek ve tür tespit edilmiştir. Kahramanmaraş ilinin daha dağlık olması ve doğal florasının bozulmamış olması temel nedeni oluşturmaktadır.

Çalışmada en fazla bulunan örnekler; Gnaphosidlerden *Haplodrassus signifer*, *Nomisia ripariensis*, *N. anatolica*, *Drassylus crimeaensis* ve *Pterotricha lentiginosa*; Lycosidae'den *Alopecosa albofasciata*, *A. trabalis*, *Pardosa pseudotragillata*, *P. nebulosa*, *P. monticola*; Thomisidae'den *Xysticus pseudorectilineus*, *Philodromidae*'den *Thanatus fabricii* olarak belirlenmiştir.

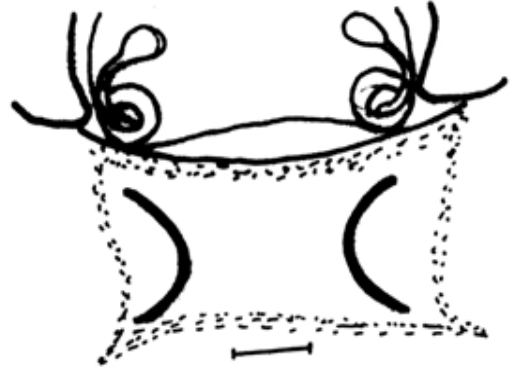
Şekil 4.1. Theraphosidae, *Chatapelma olivaceum*, ♂ palp retrolateralinden (A); Oecobiidae, *Oecobius navus*, ♂ palp retrolateralinden (B,C); *Uroctea thaleri*, ♀ vulva (D) görünüşü

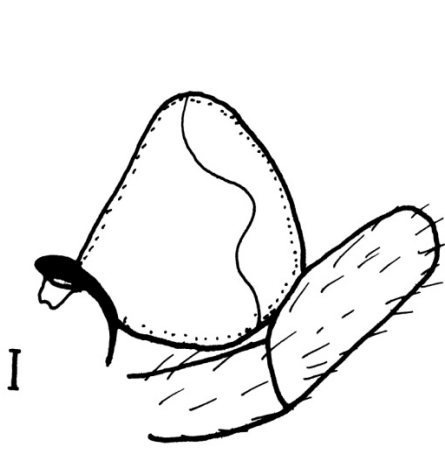
Şekil 4.2. Titanoeceidae; *Titanoeca flavicoma*, ♀ vulva (A); Eresidae; *Eresus collari*, ♂ palp retrolateralden (B), Ventralden (C); Amaurobiidae; *Amaurobius fenestralis*, ♀ vulva (D) görünüşü.

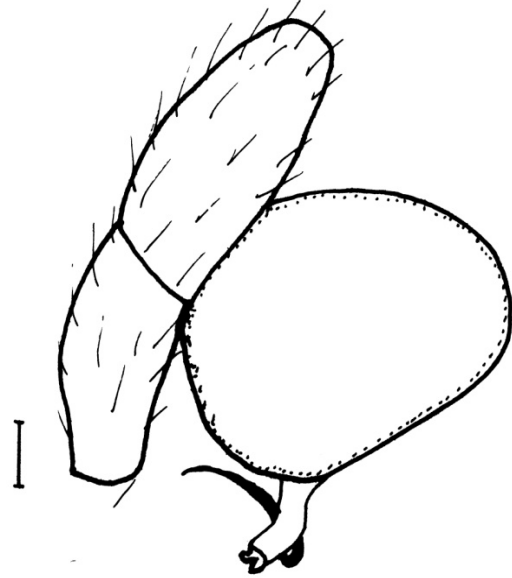
A

B

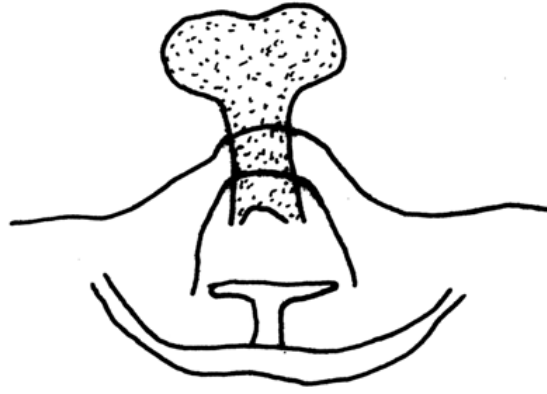
C

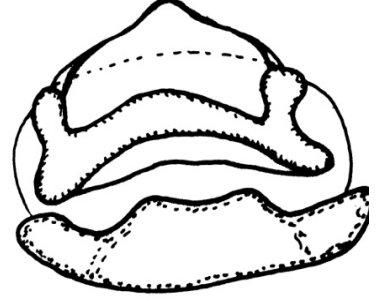
D

Şekil 4.3. Amaurobiidae; *Amaurobius similis*, ♂ palp retrolateralden (A); Scytodidae; *Scytodes thoracica*, ♀ vulva ventralden (B); Dysaderidae; *Harpactea spasskyi*, ♂ palp retrolateralden (C, D) görünüşü.

A

B

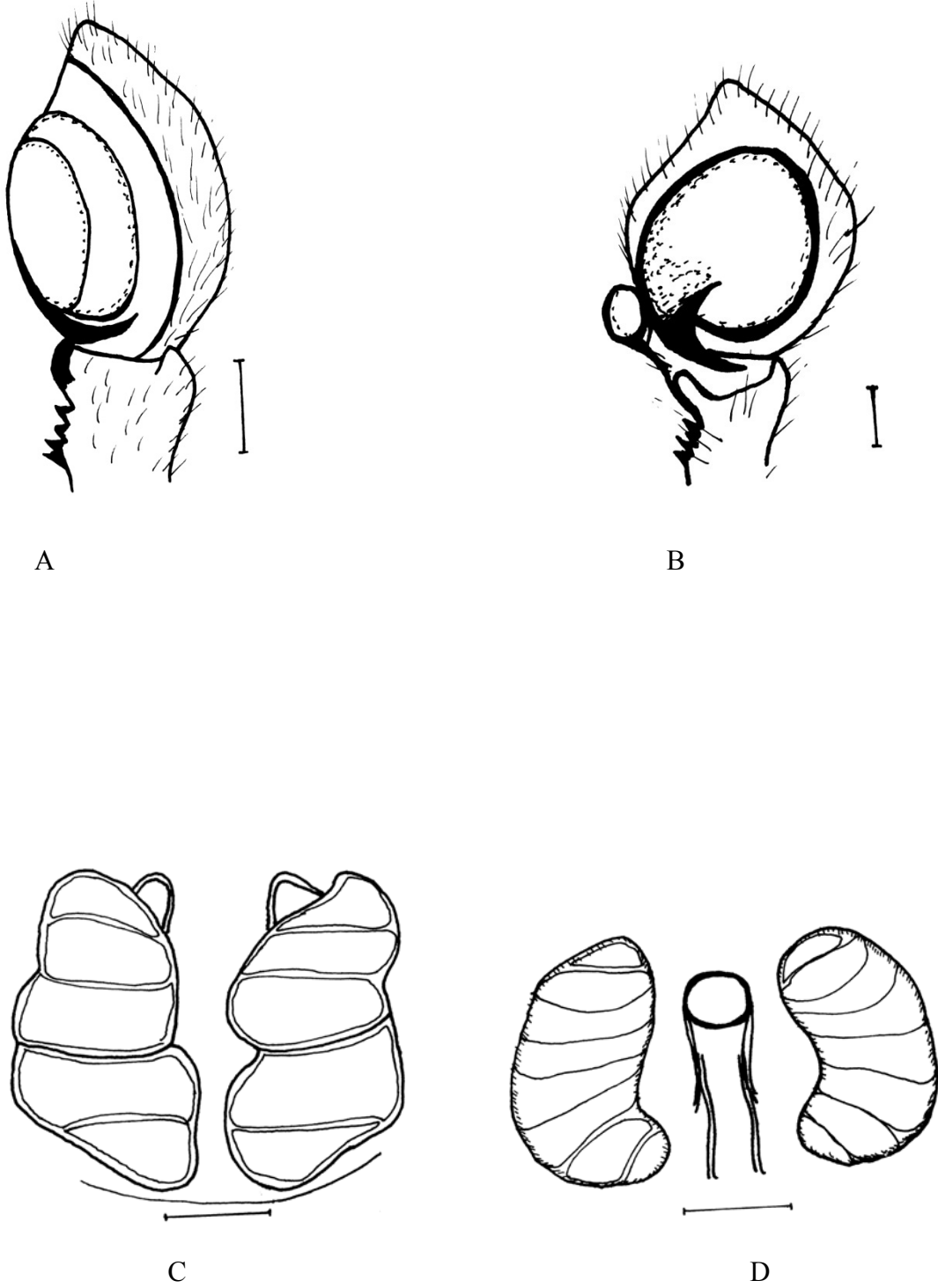

C

D

Şekil 4.4. Dysderidae; *Harpactea spasskyi*, ♀ vulva (A); *Harpactea deltshevi*, ♀ vulva (B); *Dysdera rudis*, ♂ palp retrolateralden (C,D) görünüşü.

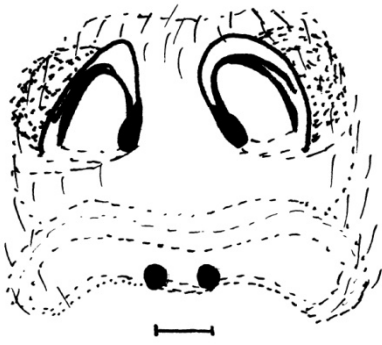
Şekil 4.5. Thomisidae; *Thomisus onostus*, ♂ retrolateralden (A), ventralden (B); *Ebrechtella tricuspadata*, ♀ vulva (C), *Coriarachne brunneipes*, ♀ vulva (D) görünüşü.

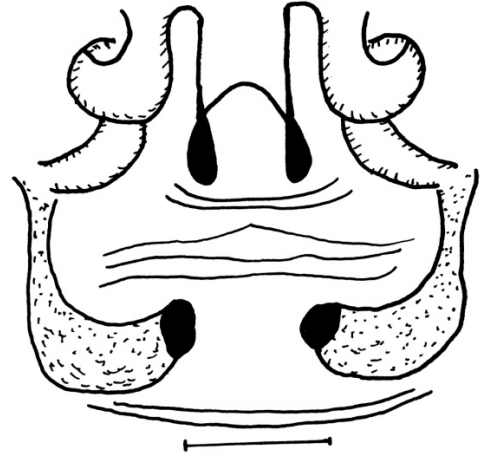
A

B

C

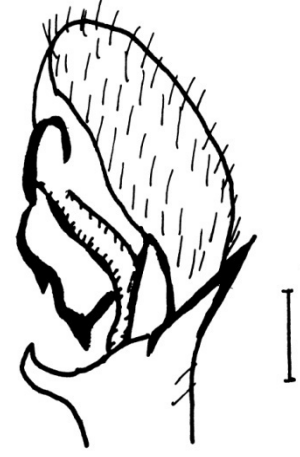

D

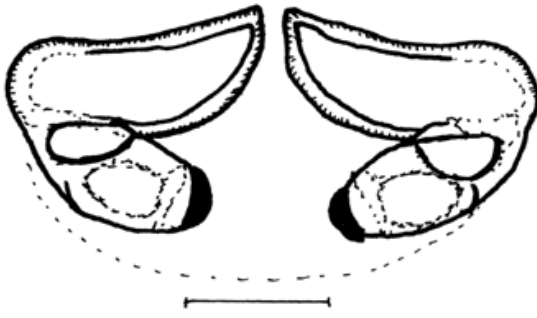
Şekil 4.6. Thomisidae; *Coriarachne brunneipes*, ♂ palp retrolateralinden (A), ventralinden (B); *Coriarachne depressa*, ♀ vulva (C); *Ozyptila atomaria*, ♀ vulva (D) görünüşü.

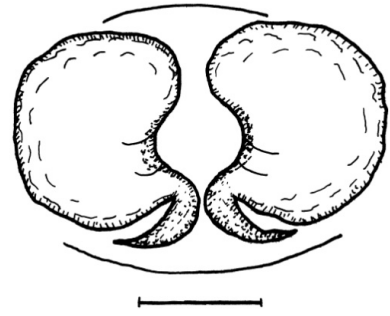
A

B

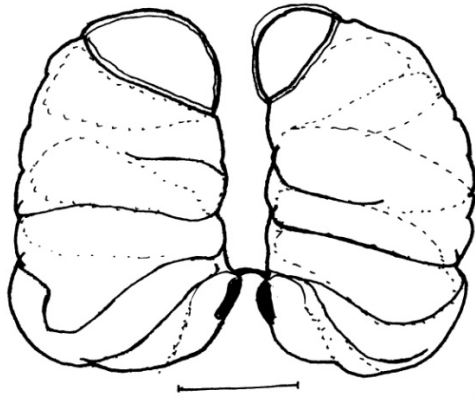

C

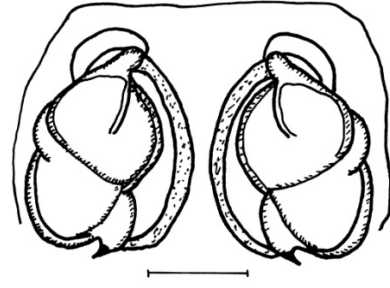

D

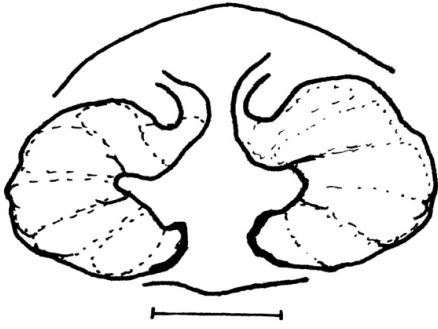
Şekil 4.7. Thomisidae; *Ozyptila pacifica*, ♂ palpventralden (A), retrolateralden (B); *Xysticus lineatus*, ♀ vulva (C); *Xysticus bonneti*, ♀ vulva (D) görünüşü.

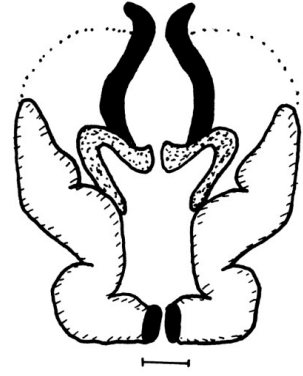
A

B

C

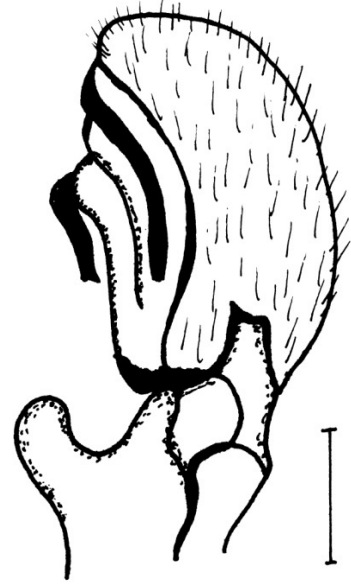

D

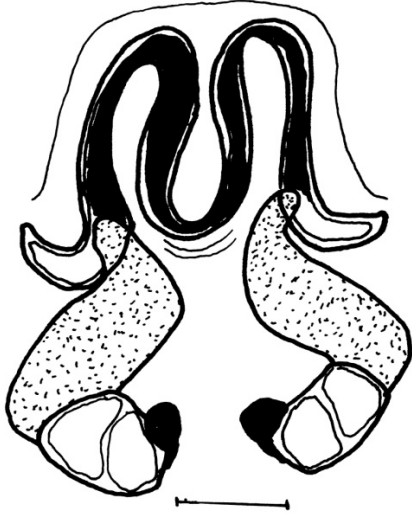
Şekil 4.8. Thomisidae; *Xysticus striatipes*, ♀ (A); *Xysticus laetus*, ♀ (B); *Xysticus viduus*, ♀ (C); *Xysticus robustus*, ♀ (D) vulva görünüşü.

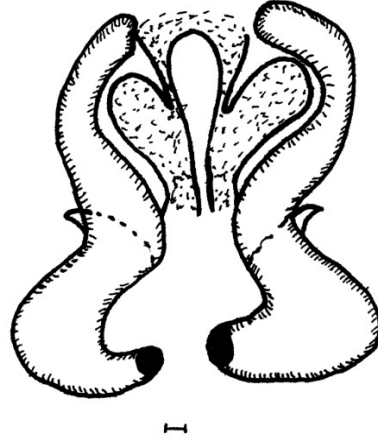
A

B

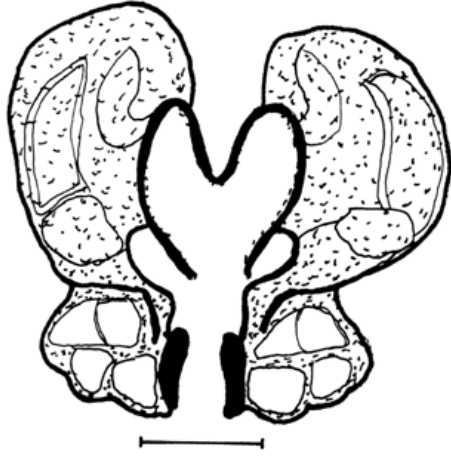

C

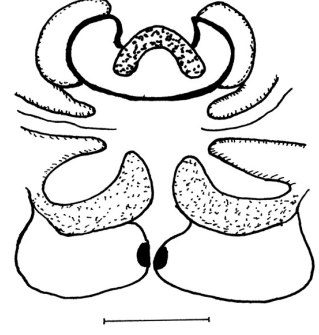

D

Şekil 4.9. Thomisidae; *Xysticus robustus*, ♂ palp ventralden (A), retrolateralden (B); *Xysticus gallicus*, ♀ vulva (C); *Xysticus ulmi*, ♀ vulva (D) görünüşü.

A

B

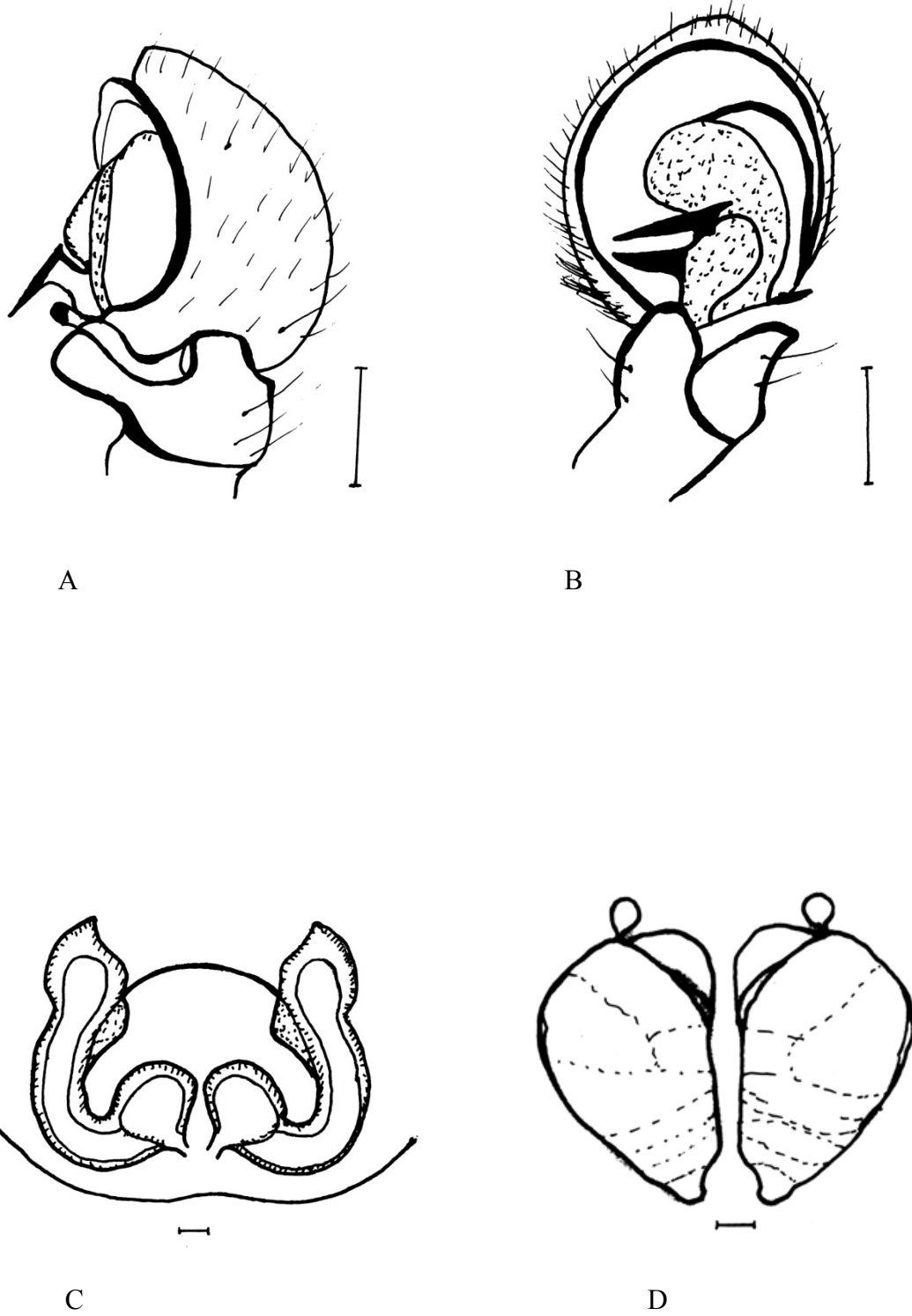

C

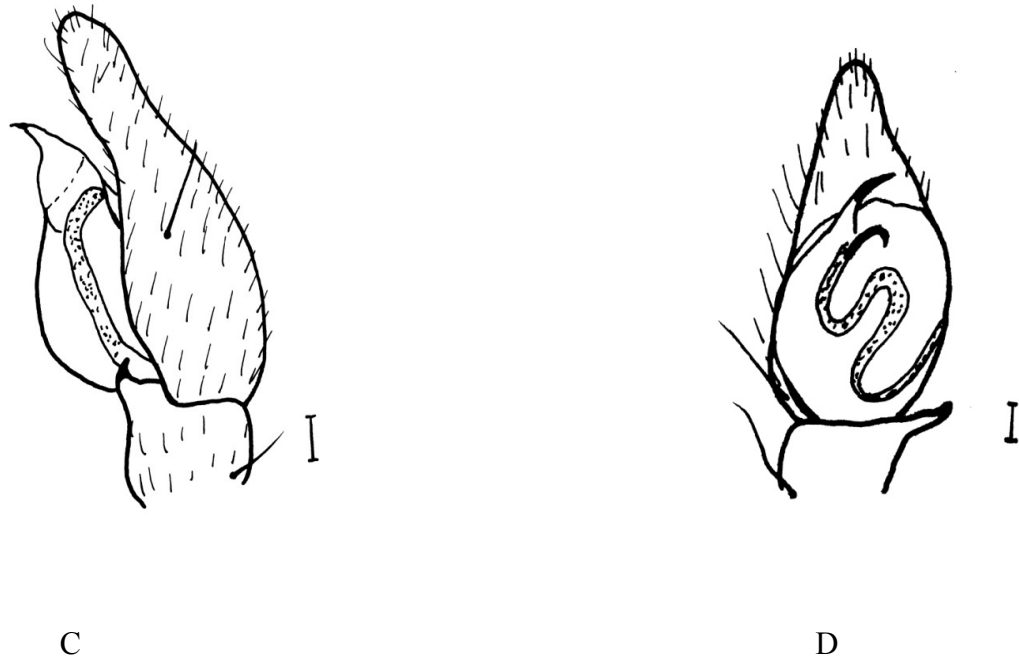
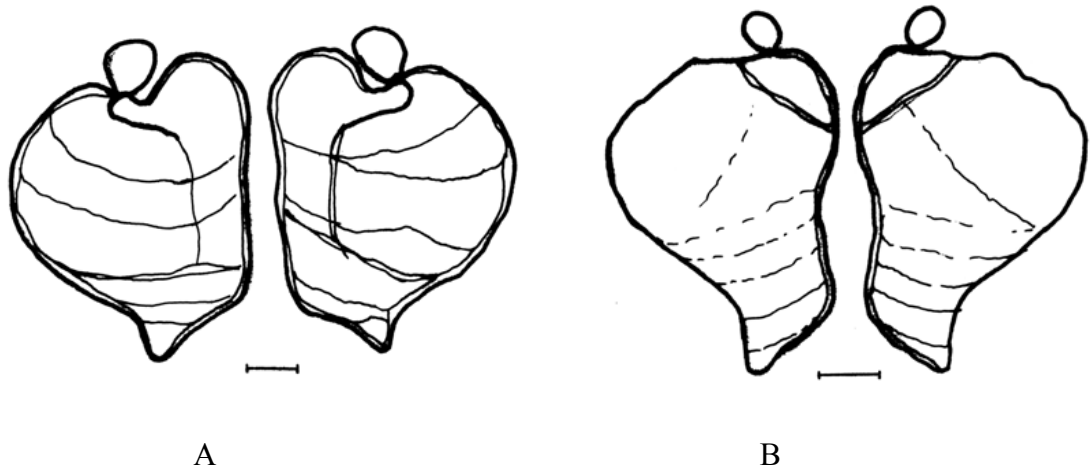
D

Şekil 4.10. Thomisidae; *Xysticus kochi*, ♀ vulva (A); *Xysticus pseudorectilineus*, ♀ vulva (B); palp ♂ retrolateralden (C), ventralden (D) görünüşü.

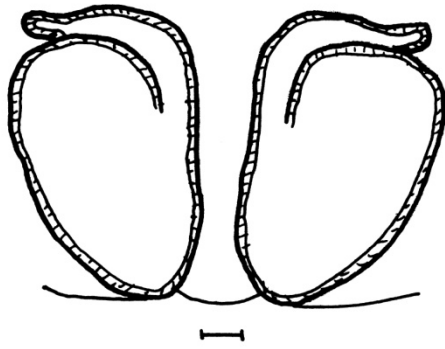

Şekil 4.11. Thomisidae; *Xysticus kulczynskii*, palp ♂ retrolateralden (A), ventralden (B); *Philodromus longipalpis*, ♀ vulva (C); *Thanatus formicinus*, ♀ vulva (D) görünüşü.

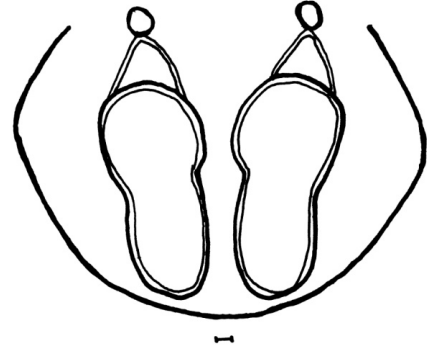

Şekil 4.12. Thomisidae; *Thanatus coloradensis*, ♀ vulva (A); *Thanatus pictus*, ♀ vulva (B), palp ♂ retrolateralden (C), ventralden (D) görünüşü.

A

B

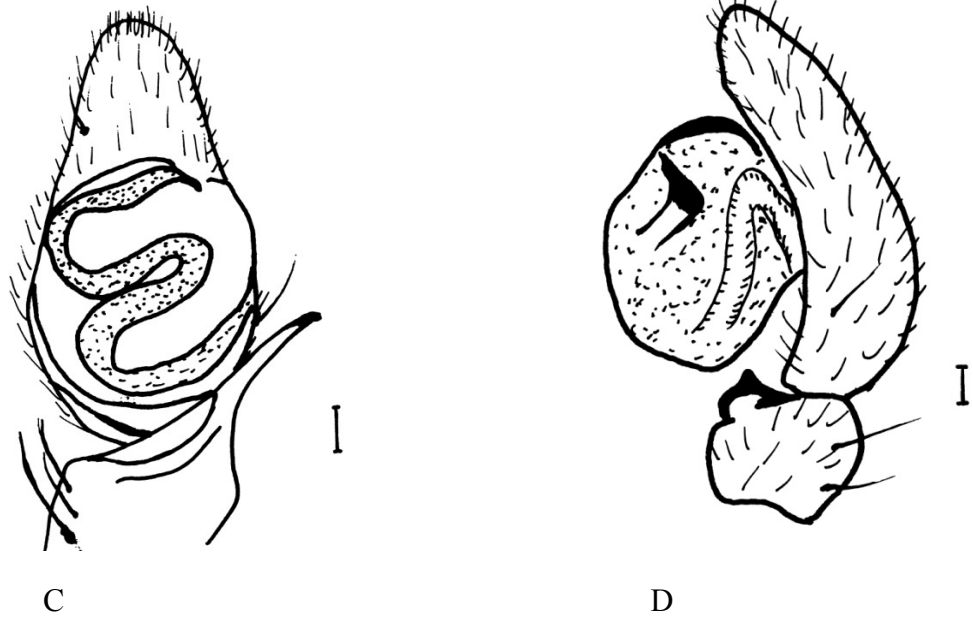
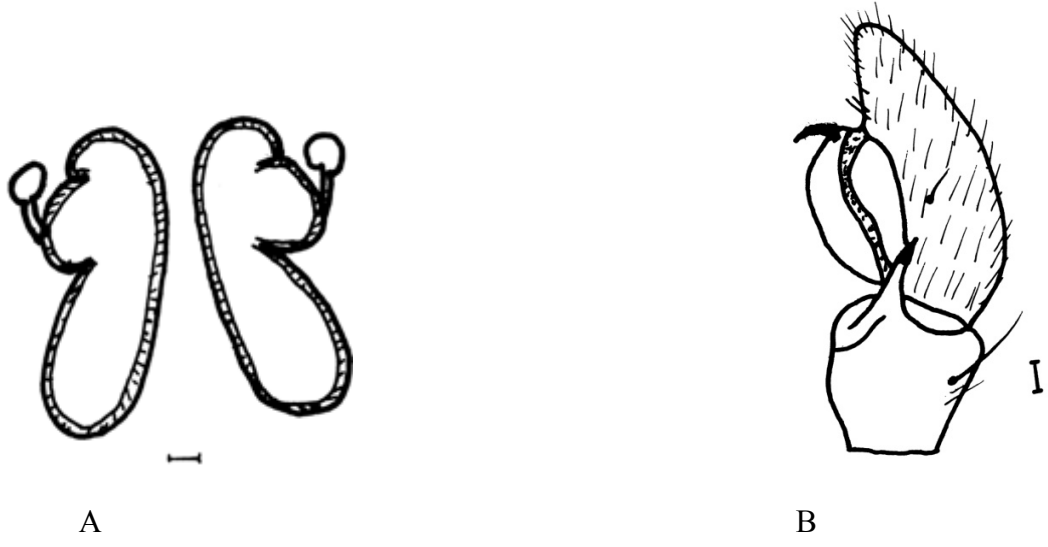

C

D

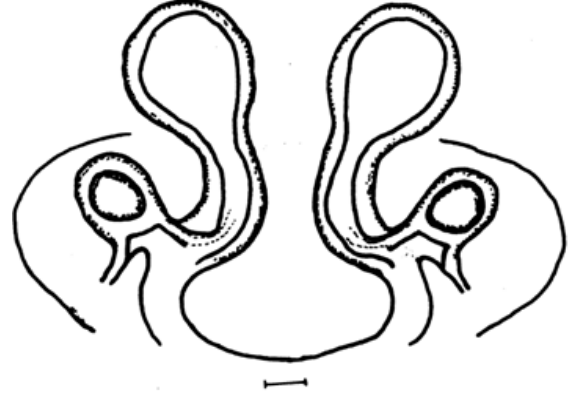
Şekil 4.13. Thomisidae; *Thanatus nitidus*, ♀ vulva (A); *Thanatus vulgaris*, ♀ vulva (B); *Thanatus fabricii*, ♂ palp ventralden (C), retrolateralden (D) görünüşü.

Şekil 4.14. Thomisidae; *Thanatus fabricii*, ♀ vulva (A); *Thanatus sabulosus*, ♂ palp, retrolateralden (B) ; ventralden (C); *Thanatus arenarius*, ♂ palp retrolateralden (D) görünüşü.

A

B

C

D

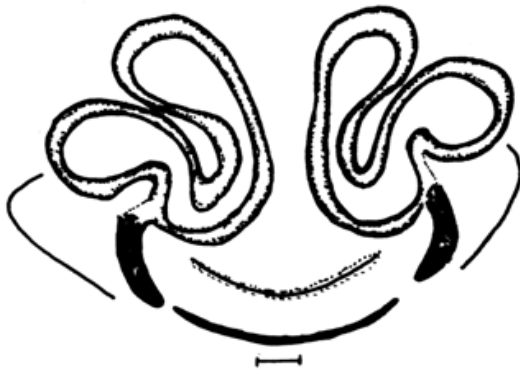
Şekil 4.15. Thomisidae; *Thanatus arenarius*, ♂ palp ventralden (A); Gnaphosidae; *Drassodes lapidosus*, ♀ vulva (B); ♂ palp, ventralden (C), retrolateralden (D) görünüşü.

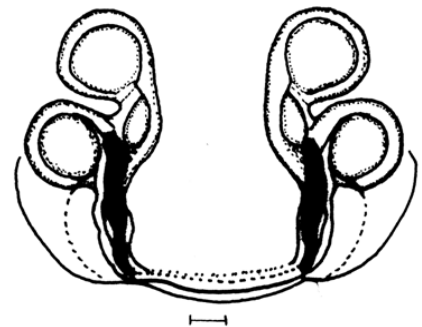
A

B

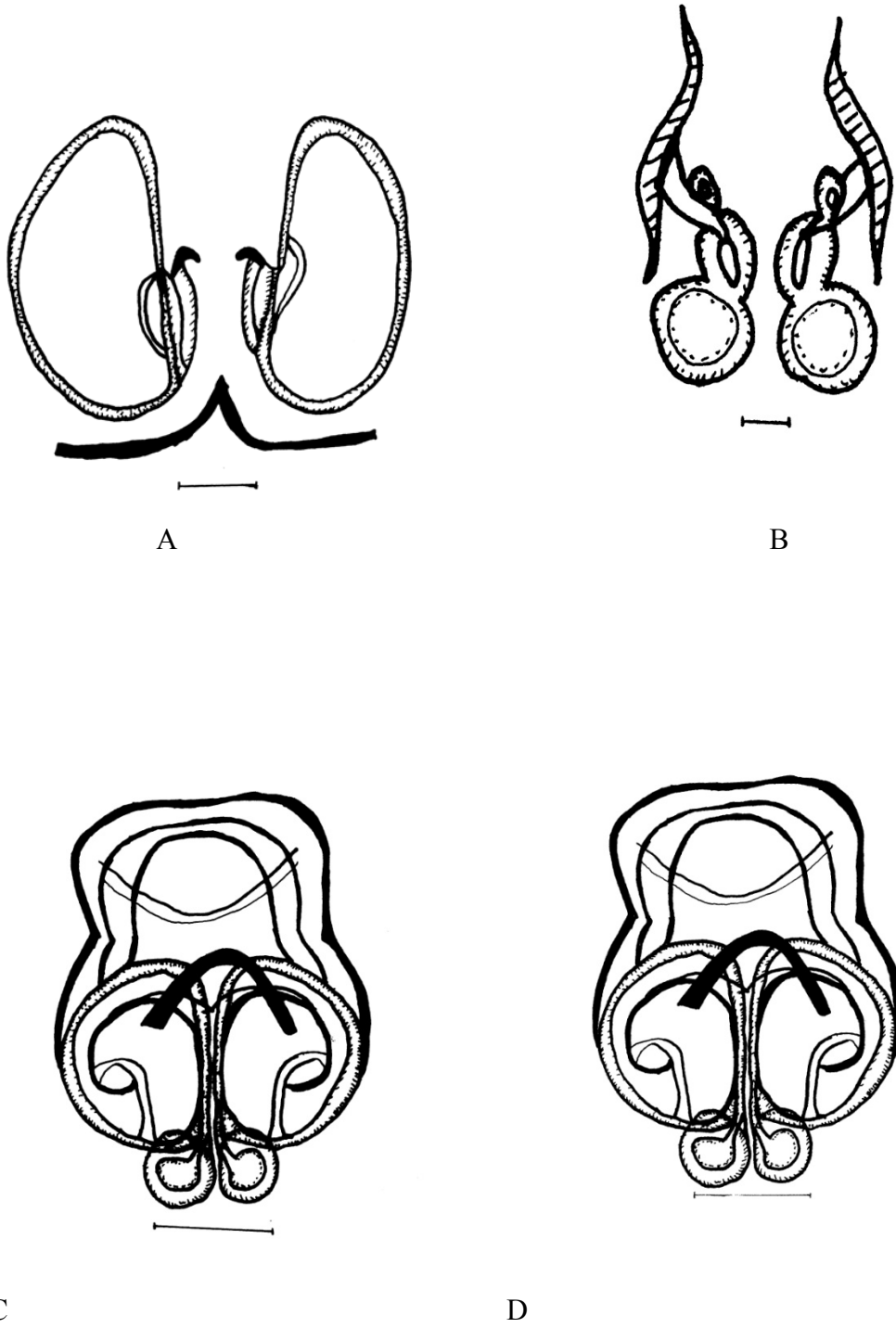

C

D

Şekil 4.16. Gnaphosidae; *Drassodes cupreus*, ♂ palp retrolateralden (A), ventralden (B); *Drassodes lutescens*, ♀ vulva (C); *Drassodes serraticHELIS*, ♀ vulva (D) görünüşü.

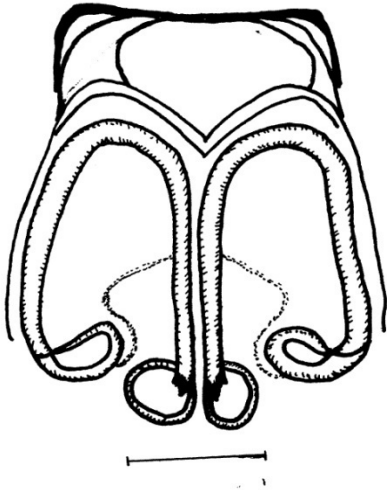
Şekil 4.17. Gnaphosidae; *Phaoceus braccatus*, ♀ vulva (A); *Zelotes latreillei*, ♀ vulva (B); *Zelotes caucasius*, ♀ vulva (C-D) görünüşü.

A

B

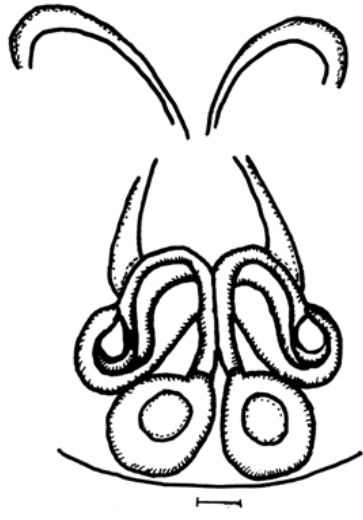

C

D

Şekil 4.18. Gnaphosidae; *Zelotes caucasius*, ♂ palp ventralden (A), retrolateralden (B) ; *Zelotes solstitialis*, ♀ vulva (C); *Zelotes subterraneus*, ♀ vulva (D) görünüşü.

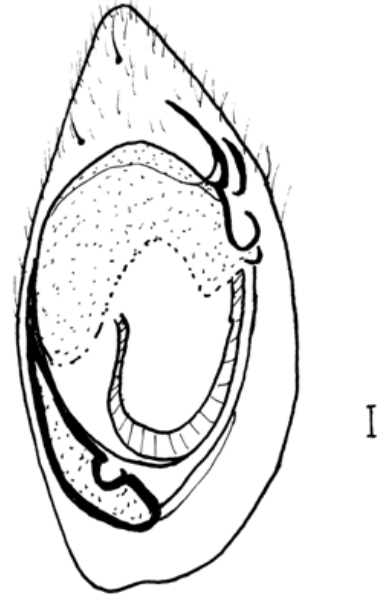
A

B

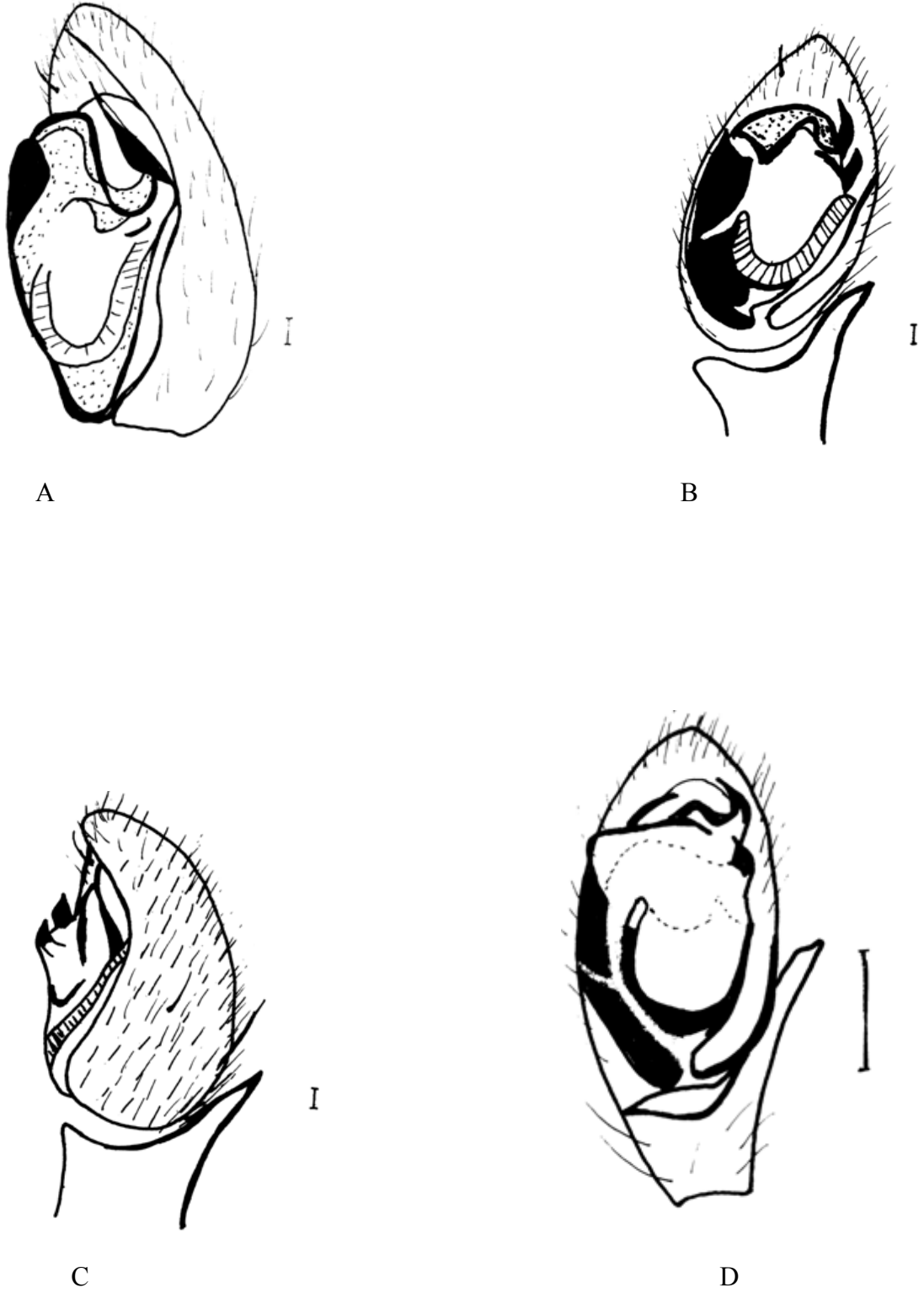
C

D

Şekil 4.19. Gnaphosidae; *Zelotes longipes*, ♀ vulva (A); *Zelotes petrensis*, ♂ palp retrolateralinden (B), ventralinden (C); *Zelotes aeneus*, ♂ palp ventralinden (D) görünüşü.

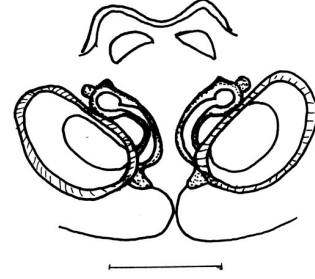

Şekil 4.20. Gnaphosidae; *Zelotes aeneus*, ♂ palp retrolateralden (A); *Zelotes hermani*, ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C); *Zelotes apricorum*, ♂ palp ventralden (D) görünüşü.

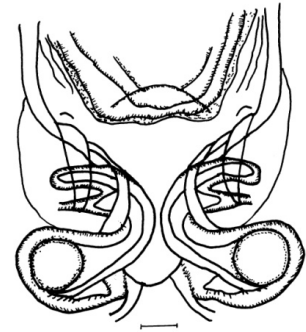
A

B

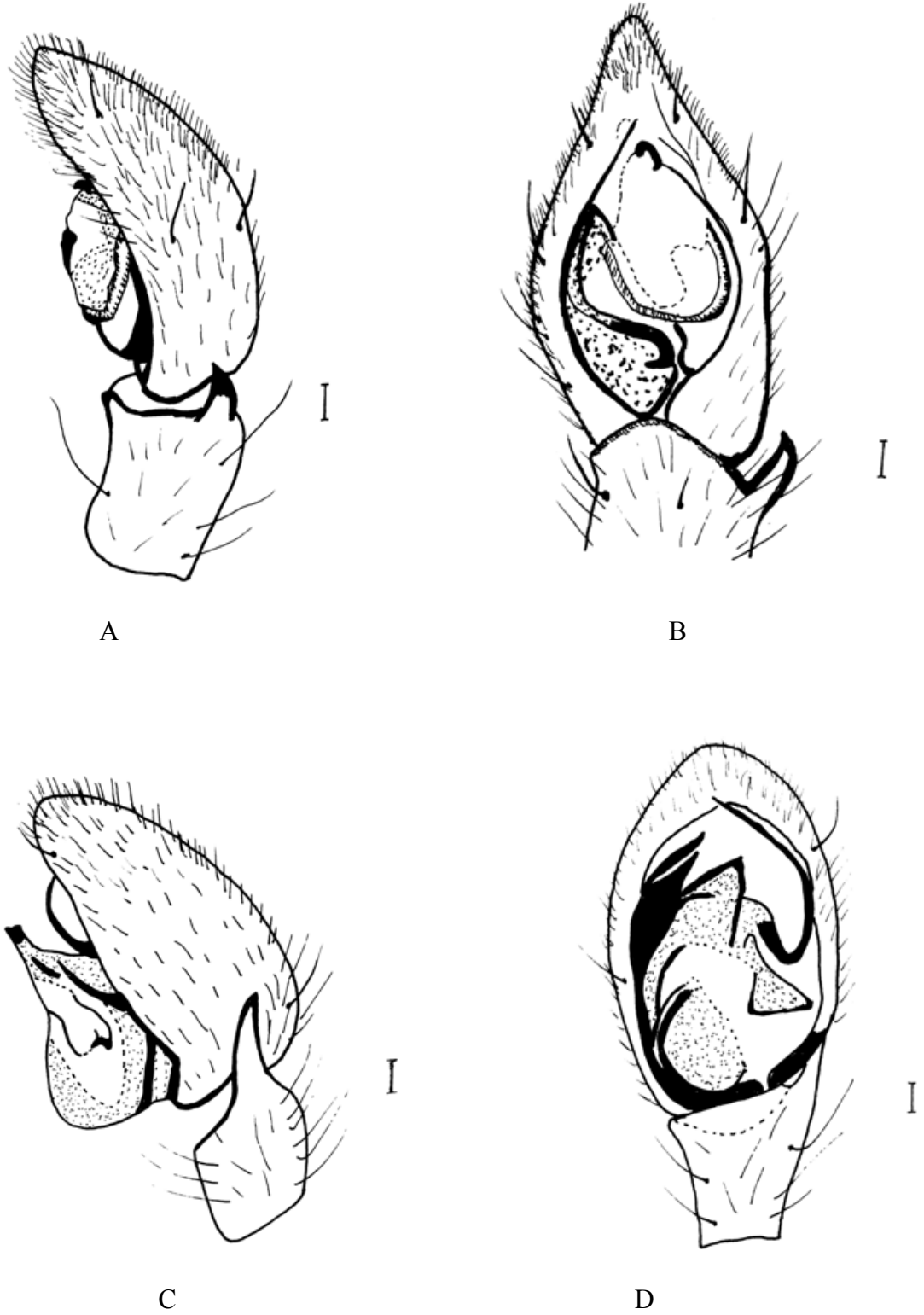

C

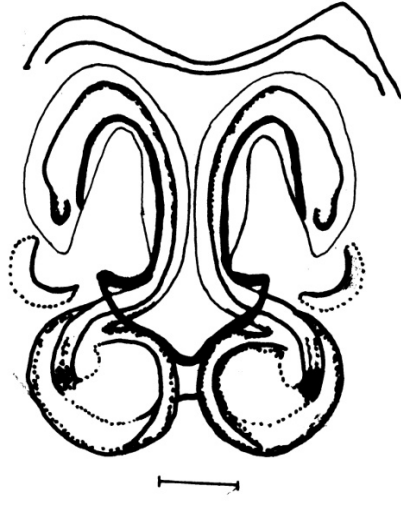

D

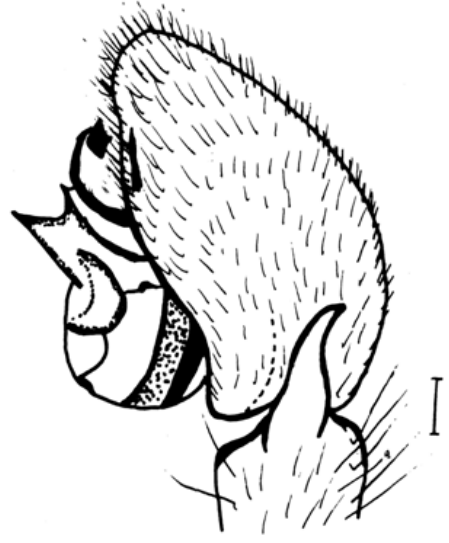
Şekil 4.21. Gnaphosidae; *Zelotes apricorum*, ♂ palp retrolateralinden (A); *Micaria albobittata*, ♀ vulva (B); *Gnaphosa opaca*, ♀ vulva (C) ; *Gnaphosa lucifuga*, ♀ vulva (D) görünüşü.

Şekil 4.22. Gnaphosidae; *Gnaphosa lucifuga*, ♂ palp retrolateralden (A); ventralden (B); *Drassylus crimeaensis*, ♂ palp retrolateralden (C), ventralden (D) görünüşü.

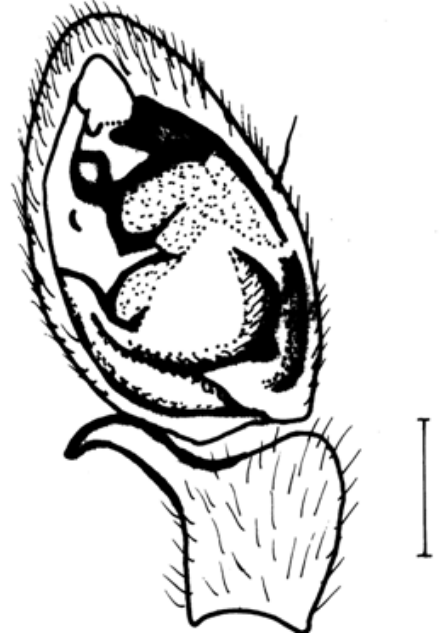
A

B

C

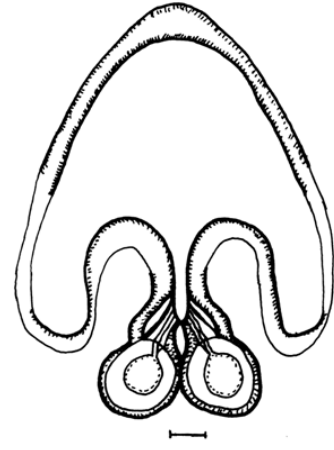
D

Şekil 4.23. Gnaphosidae; *Drassylus crimeaensis*, ♀ vulva (A); *Drassylus praeficus*, ♂ palp retrolateralden (B), ventralden (C); *Drassylus jubatopalpis*, ♂ palp ventralden (D) görünüşü.

A

I

B

C

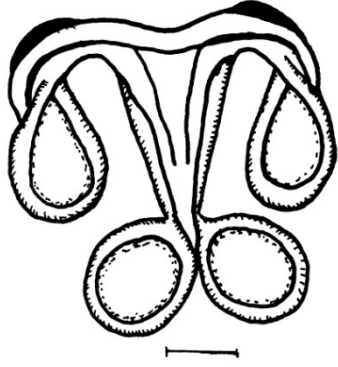
I

D

I

Şekil 4.24. Gnaphosidae; *Drassylus jubatopalpis*, ♂ palp retrolateralinden (A); *Trachyzelotes lyonetti*, ♀ vulva (B); *Trachyzelotes malkini*, ♂ palp retrolateralinden (C), ventralden (D) görünüşü.

A

B

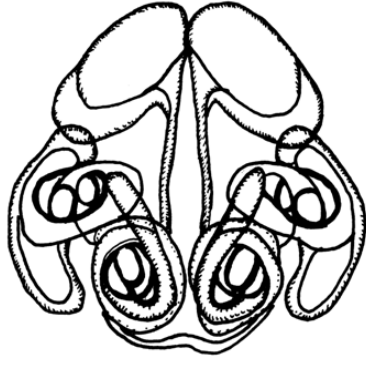

C

D

Şekil 4.25. Gnaphosidae; *Trachyzelotes malkini*, ♀ vulva (A); *Trachyzelotes pedestris*, ♂ palp ventralden (B); retrolateralden (C); *Trachyzelotes fuscipes*, ♀ vulva (D) görünüşü.

A

B

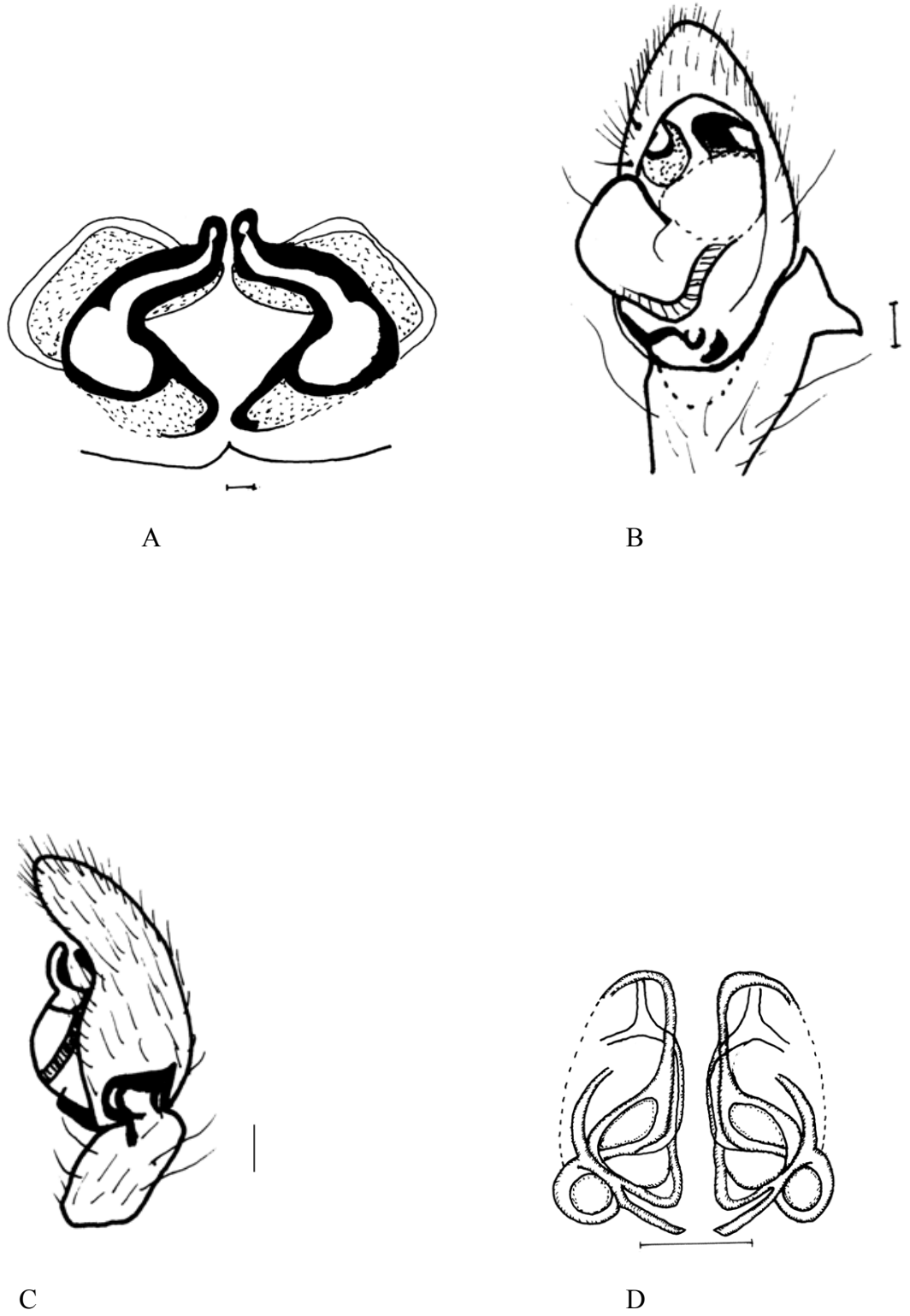

C

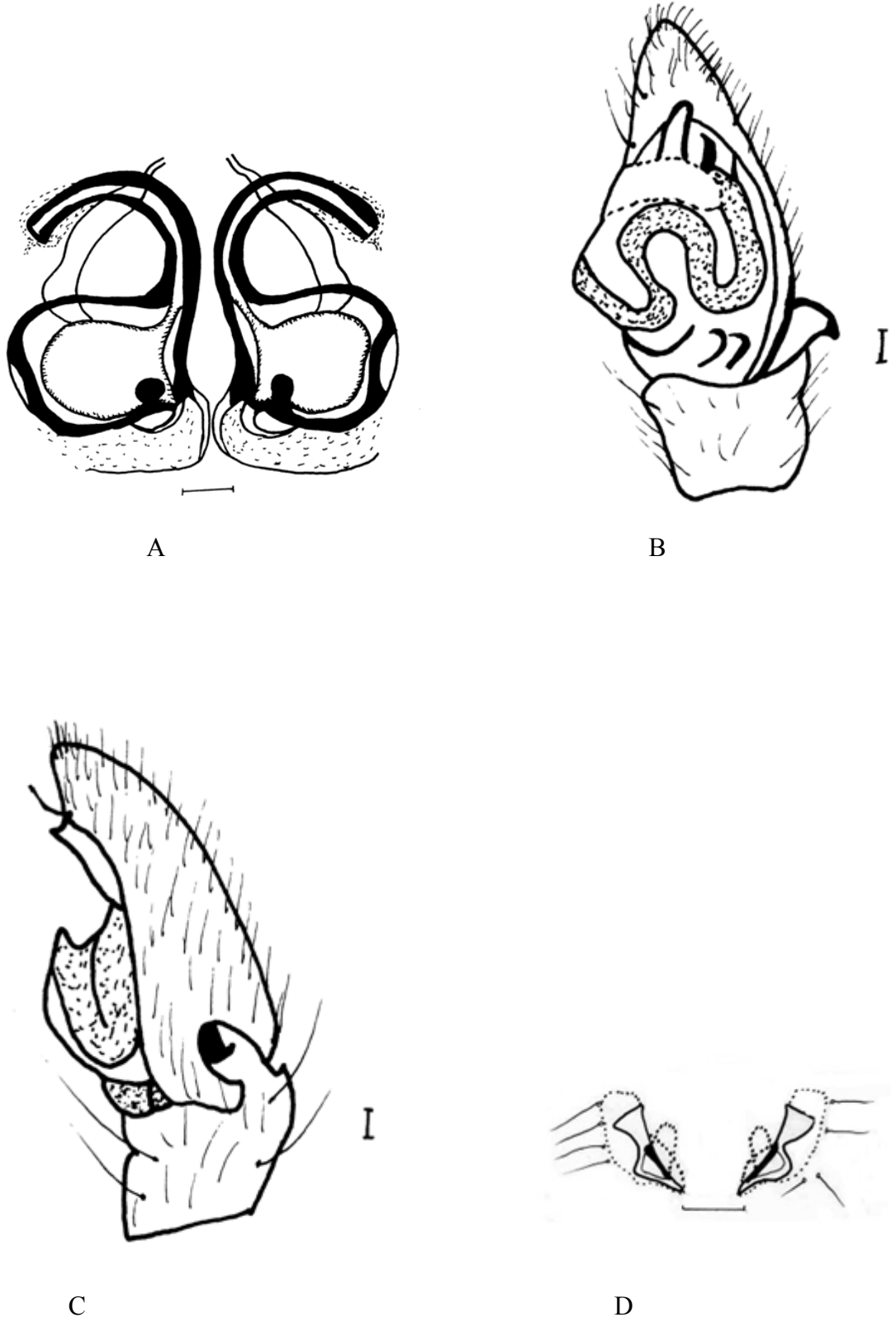
D

Şekil 4.26. Gnaphosidae; *Pterotricha lentiginosa*, ♀ vulva (A); *Nomisia conigera*, ♀ vulva (B); ♂ palp ventralden (C); retrolateralden (D) görünüşü.

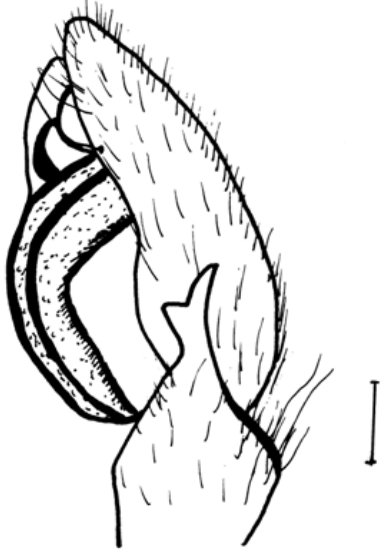

Şekil 4.27. Gnaphosidae; *Nomisia ripariensis*, ♀ vulva (A); ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C); *Nomisia aussereri*, ♀ vulva (D) görünüşü.

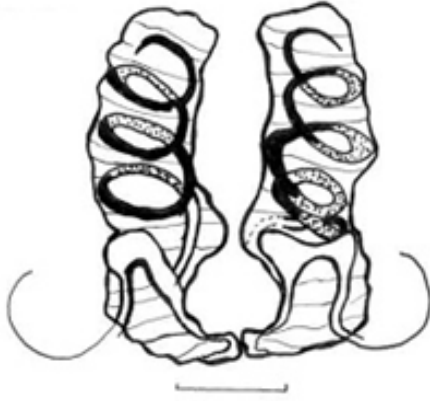
Şekil 4.28. Gnaphosidae; *Nomisia orientalis*, ♀ vulva (A); ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C); *Echemus angustifrons*, ♀ vulva (D) görünüşü.

A

B

C

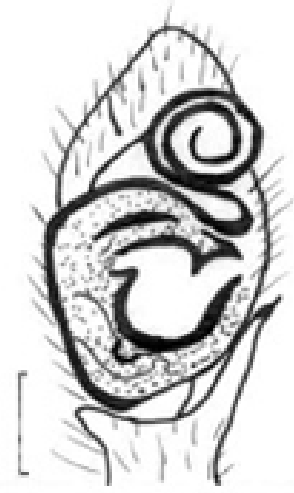

D

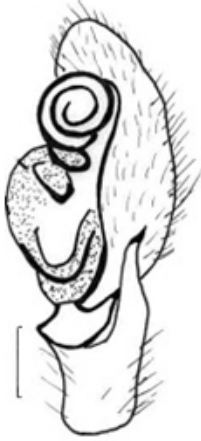
Şekil 4.29. Gnaphosidae; *Phocilichora senilis*, ♂ palp retrolateralden (A); ventralden (B); *Drassodex hypocrita*, ♀ vulva (C) ; *Cryptodrassus creticus*, ♂ palp retrolateralden (D) görünüşü.

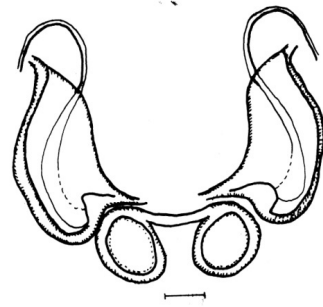
A

B

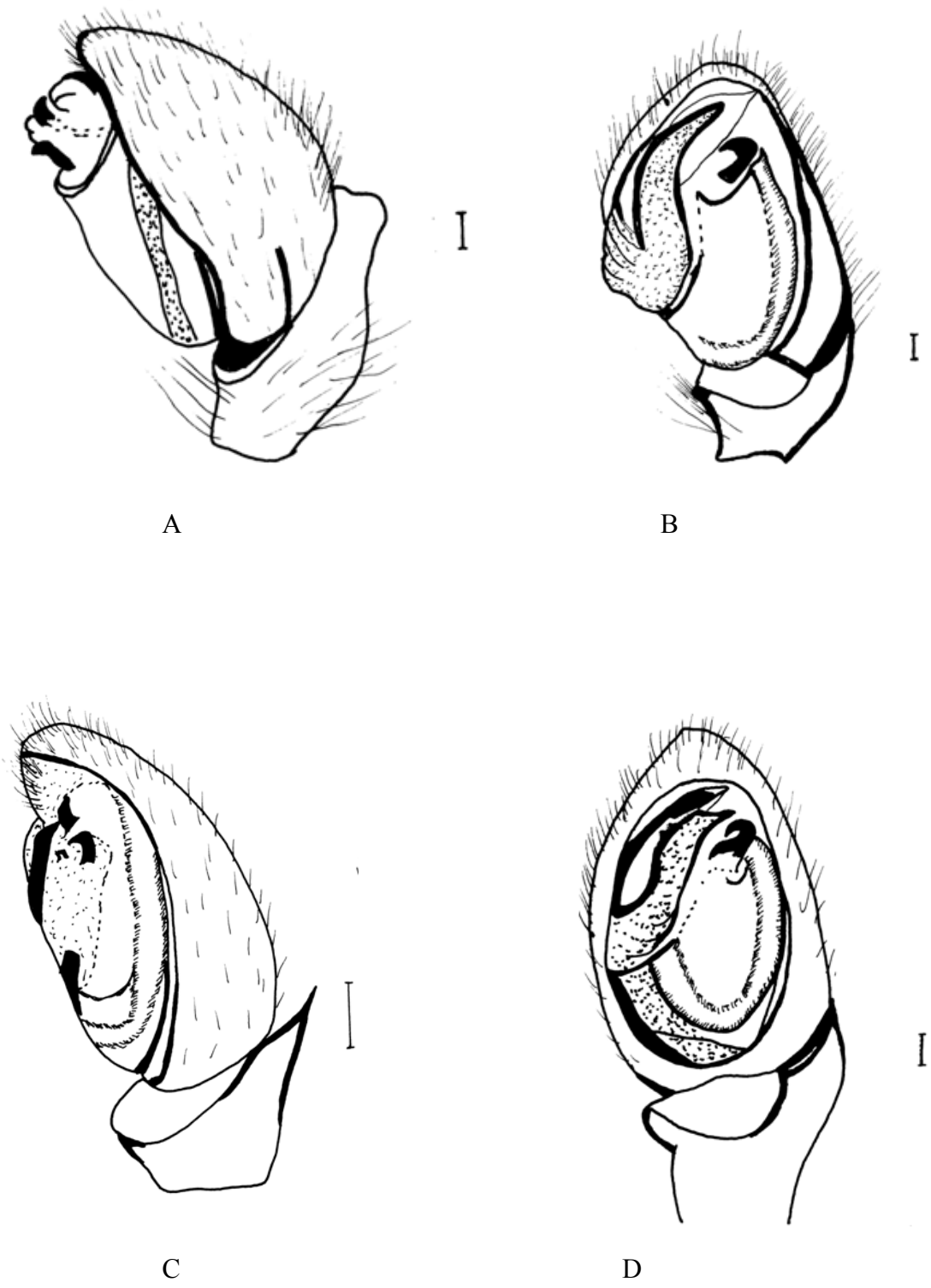

C

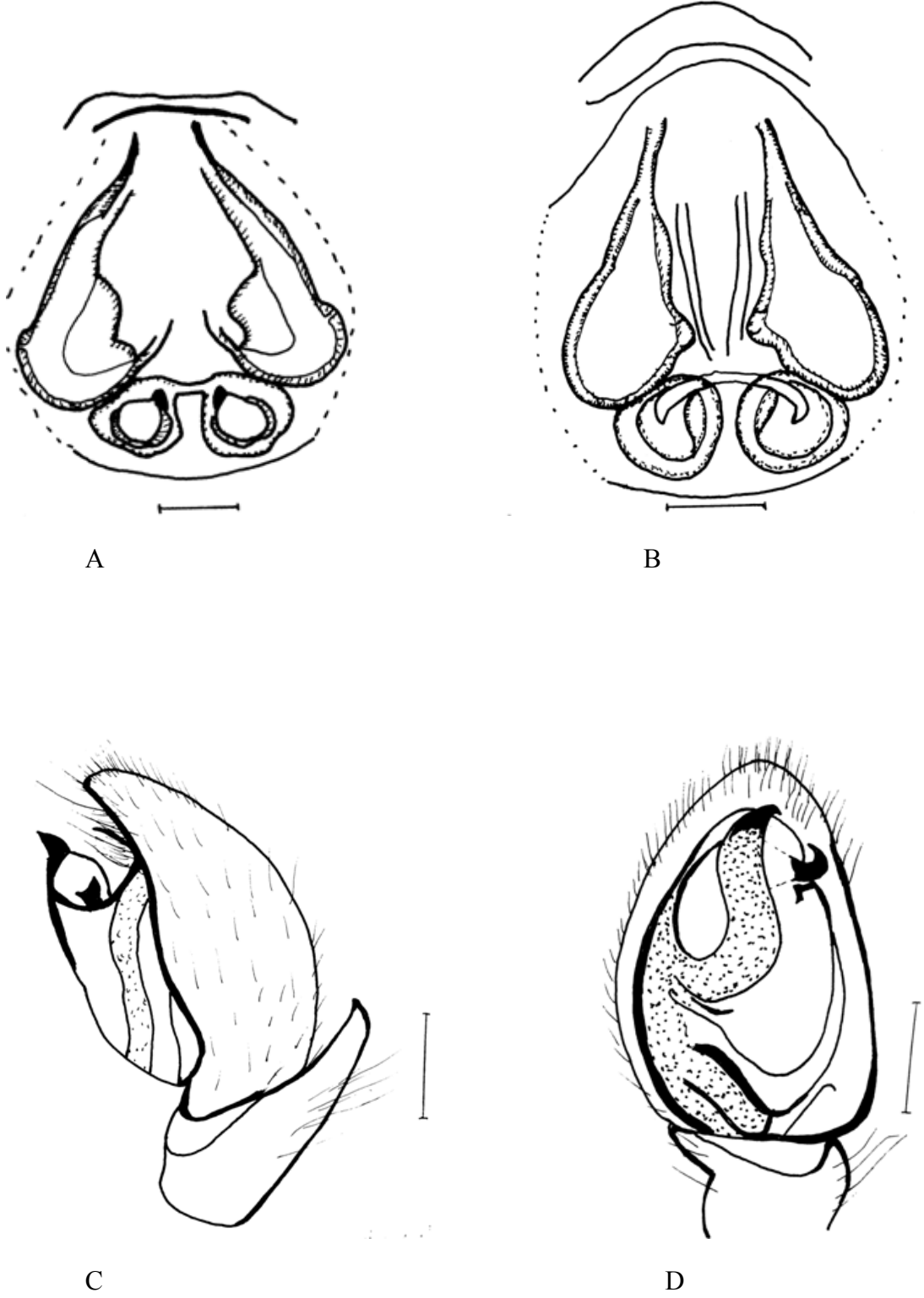

D

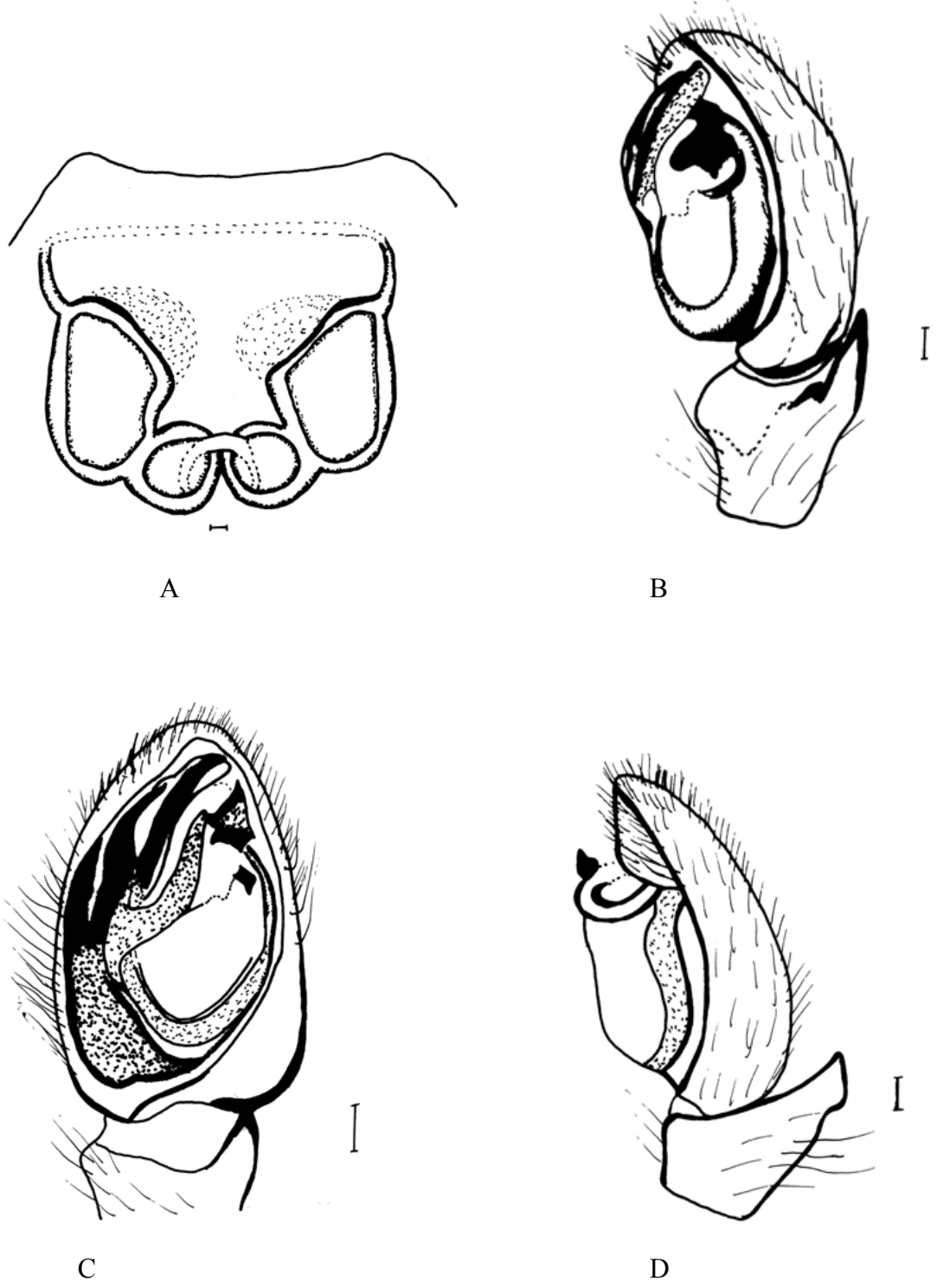
Şekil 4.30. Gnaphosidae; *Cryptodrassus creticus*, ♂ palp ventralden (A); *Setaphis gomarea*, ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C); *Haplodrassus signifer*, ♀ vulva (D) görünüşü.

Şekil 4.31. Gnaphosidae; *Haplodrassus signifer*, ♂ palp retrolateralden (A), ventralden (B); *Haplodrassus dalmatensis*, ♂ palp retrolateralden (C); ventralden (D) görünüşü.

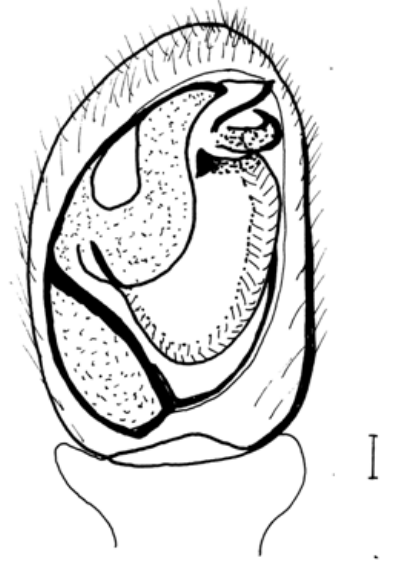
Şekil 4.32. Gnaphosidae; *Haplodrassu dalmatensis*, ♀ vulva (A); *Haplodrassus invalidus*, ♀ vulva (B); ♂ palp retrolateralden (C), ventralden (D) görünüşü.

Şekil 4.33. Gnaphosidae; *Haplodrassus mediterraneus*, ♀ vulva (A); ♂ palp retrolateralden (B), ventralden (C); *Haplodrassus ovthinnikovi*, ♂ retrolateralden (D) görünüşü.

A

B

C

D

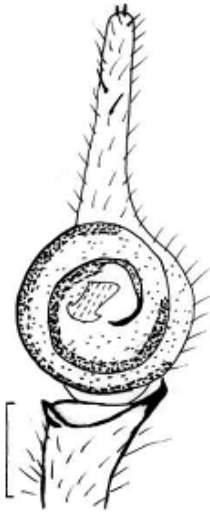
Şekil 4.34. Gnaphosidae; *Haplodrassus ovchinnikovi*, ♂ palp ventralden (A); *Haplodrassus ponomorevi*, ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C), *Camillina metellus*, ♀ vulva (D) görünüşü.

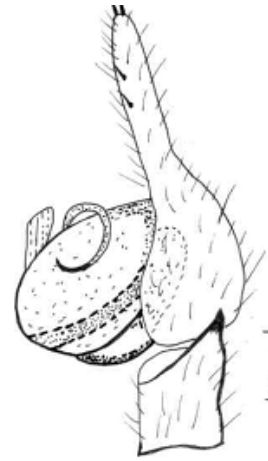
A

B

C

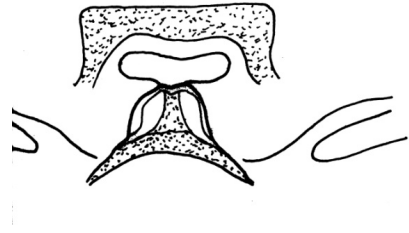
D

Şekil 4.35. Gnaphosidae; *Camillina metellus*, ♂ palp retrolateralden (A), ventralden (B); Cithaeronidae; *Cithaeron praedonicus*, ♂ palp ventralden (C), retrolateralden (D) görünüşü.

A

B

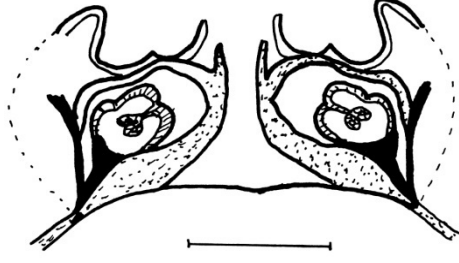

C

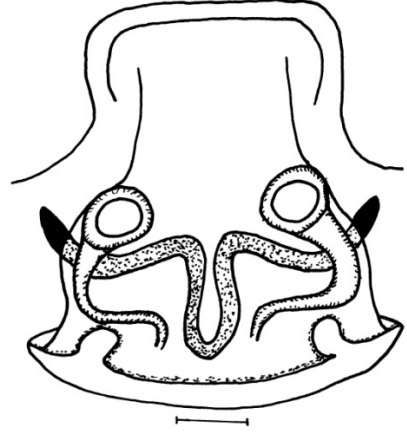

D

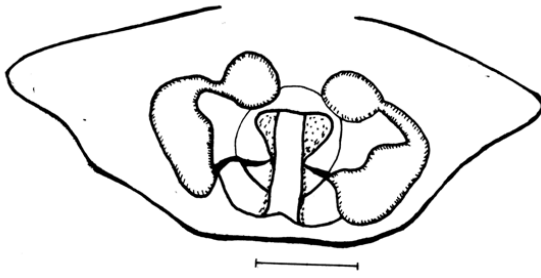
Şekil 4.36. Palpimanidae; *Palpimanus orientalis*, ♂ palp retrolateralinden (A); Pholcidae; *Holocnemus sp.*, ♀ vulva (B); Lycosidae; *Aulonia krotchvili*, ♂ palp ventralinden (C), retrolateralinden (D) görünüşü.

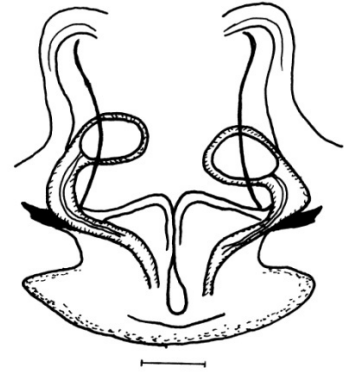
A

B

C

D

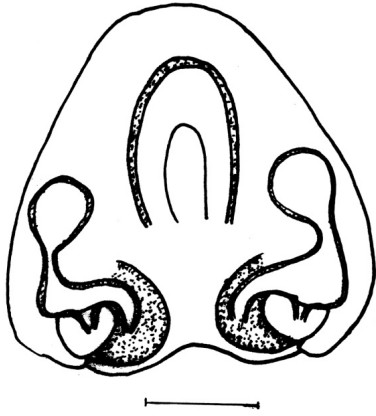
Şekil 4.37. Lycosidae; *Aulonia krotchvili*, ♀ vulva (A); *Pardosa agricola*, ♀ vulva (B); *Pardosa prativaga*, ♀ vulva (C); *Pardosa monticola*, ♀ vulva (D) görünüşü.

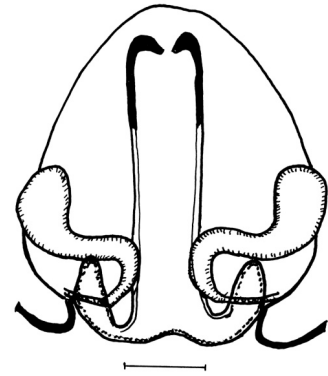
A

B

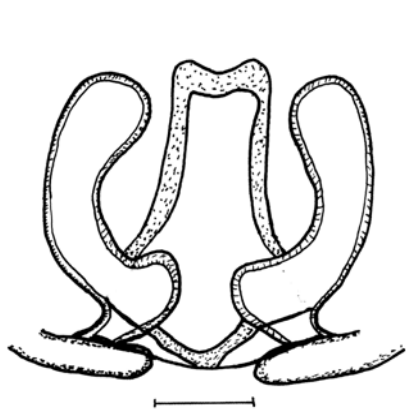

C

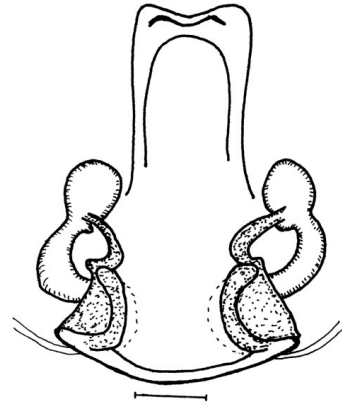

D

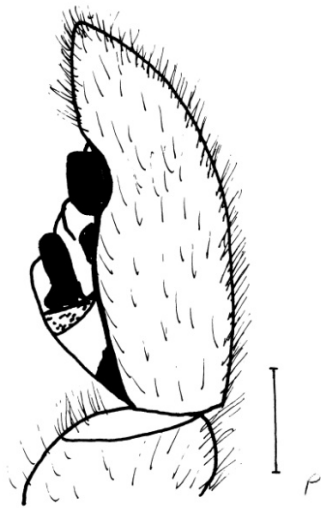
Şekil 4.38. Lycosidae; *Pardosa monticola*, ♂ palp retrolateralden (A), ventralden (B); *Pardosa cribrata*, ♀ vulva (C); *Pardosa nebulosa*, ♂ vulva (D) görünüşü.

A

B

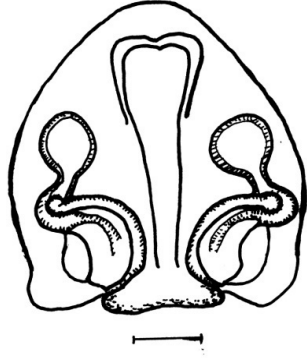

C

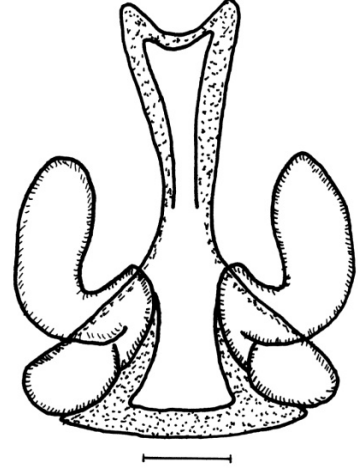

D

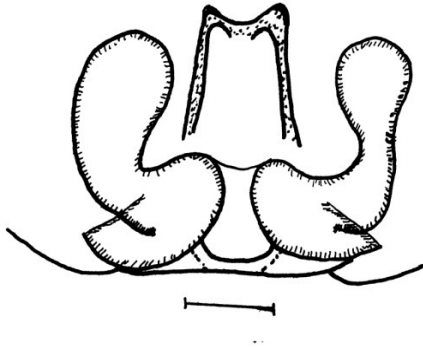
Şekil 4.39. Lycosidae; *Pardosa morosa*, ♀ vulva (A); *Pardosa aquila*, ♀ vulva (B); *Pardosa proxima*, ♂ palp retrolateralden (C), ventralden (D), görünüşü.

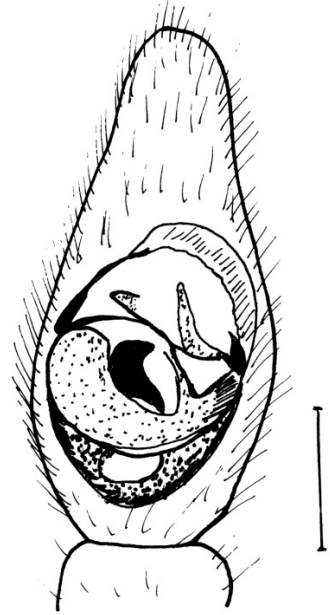
A

B

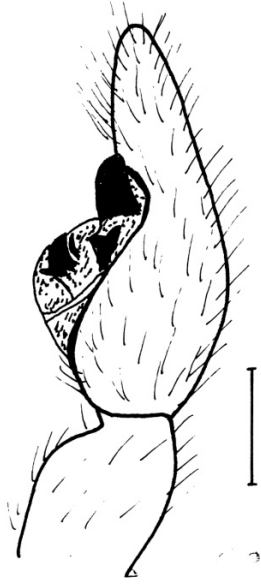

C

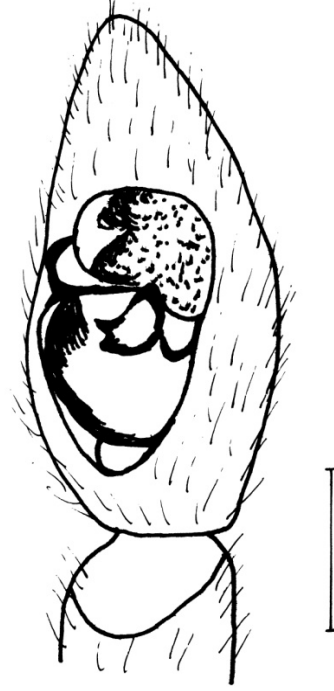

D

Şekil 4.40. Lycosidae; *Pardosa proxima*, ♀ vulva (A); *Pardosa atomaria*, ♀ vulva (B); *Pardosa pseudotragillata*, ♀ vulva (C); *Pardosa anamola*, ♂ palp ventralden (D) görünüşü.

A

B

C

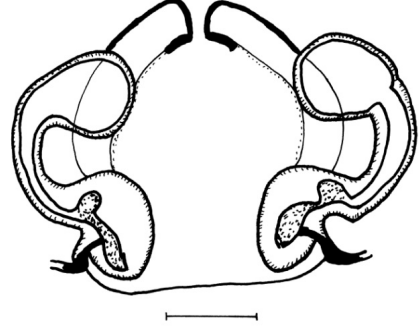

D

Şekil 4.41. Lycosidae; *Pardosa anamola*, ♂ palp retrolateralden (A); *Pardosa hortensis*, ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C); *Pardosa tatarica*, ♂ palp ventralden (D) görünüşü.

A

B

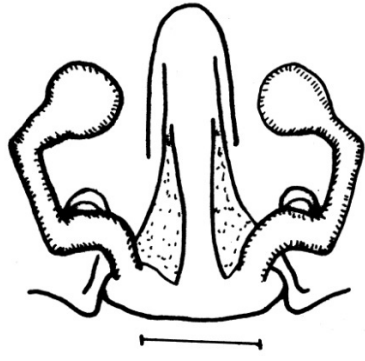

C

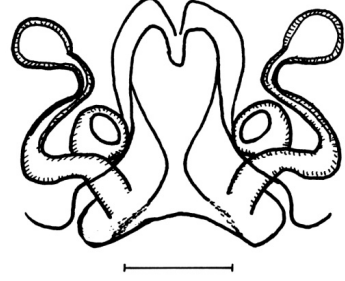

D

Şekil 4.42. Lycosidae; *Pardosa tatarica*, ♂ palp retrolateralden (A); *Alopecosa cursor*, ♀ vulva (B); ♂ palp ventralden (C), retrolateralden (D) görünüşü.

A

B

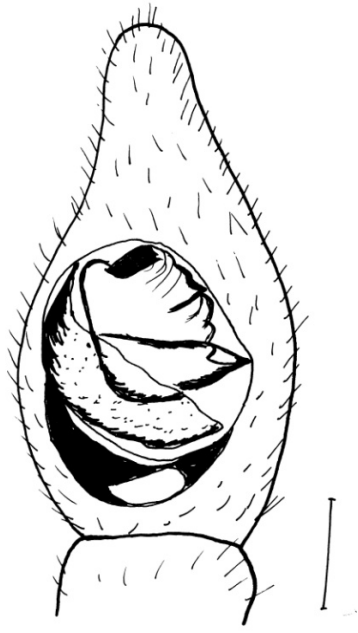
C

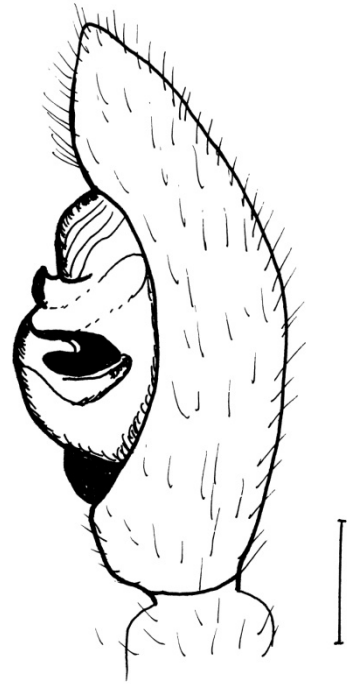
D

Şekil 4.43. Lycosidae; *Alopecosa accentuata*, ♀ vulva (A); *Alopecosa albofasciata*, ♀ vulva (B); *Alopecosa pinetorum*, ♂ palp ventralden (C); retrolateralden (D) görünüşü.

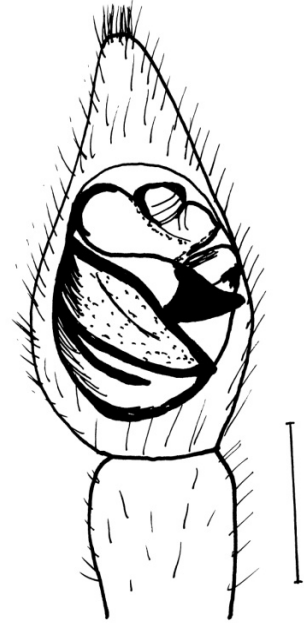
A

B

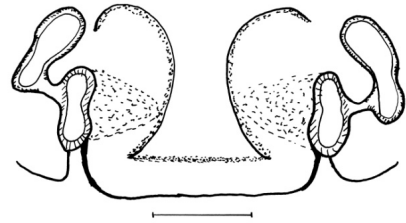
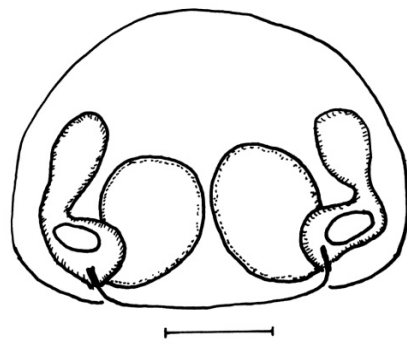
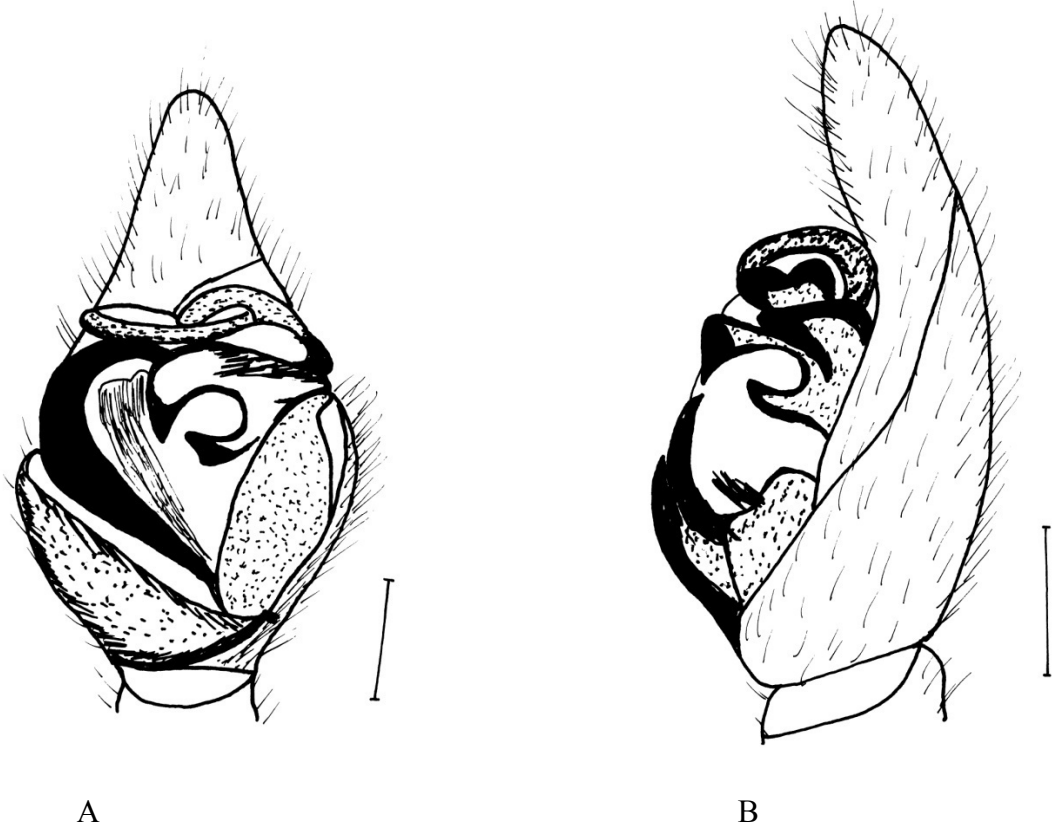

C

D

Şekil 4.44. Lycosidae; *Alopecosa aculeata*, ♂ palp ventralden (A), retrolateralden (B), *Alopecosa trabalis*, ♂ palp retrolateralden (C), ventralden (D) görünüşü.

Şekil 4.45. *Wadicosa fidelis*, ♂ palp ventralden (A), retrolateralden (B); *Arctosa leopardus*, ♀ vulva (C); *Arctosa maculata*, ♀ vulva (D) görünüşü.

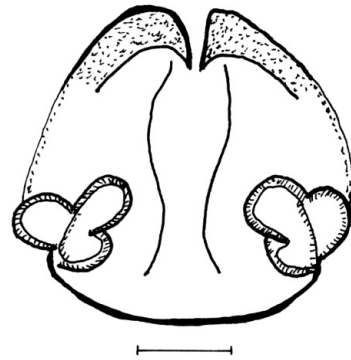
A

B

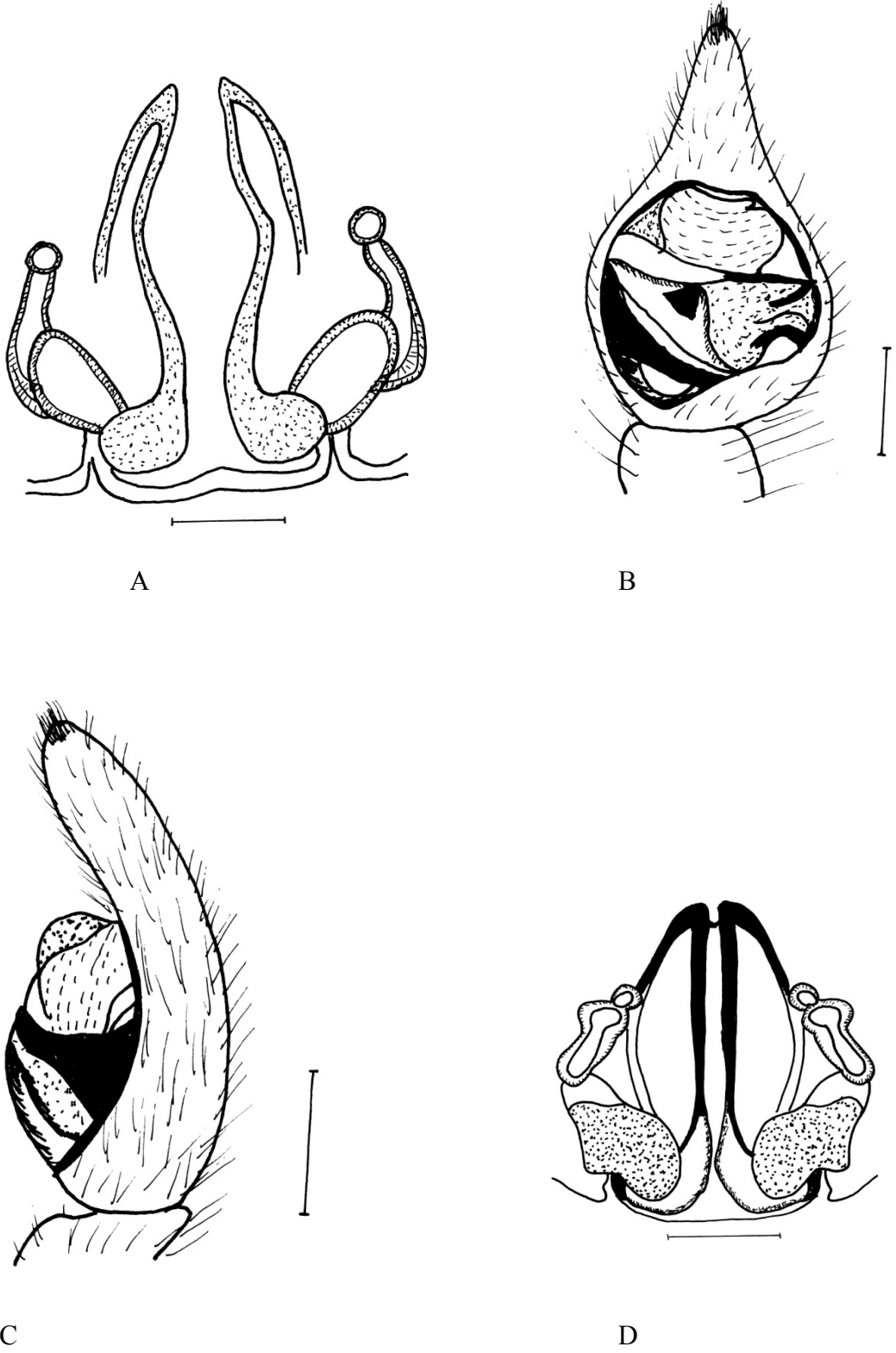

C

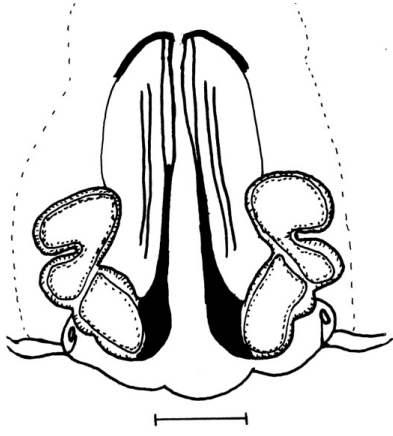

D

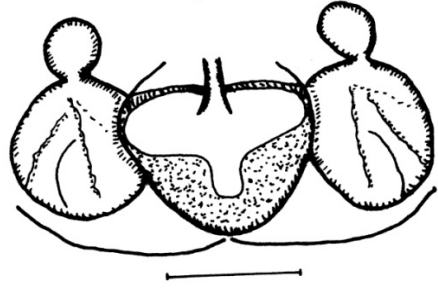
Şekil 4.46. Lycosidae; *Arctosa cinerea*, ♂ palp ventralden (A), retrolateralden (B); *Trochosa ruricola*, ♀ vulva (C); *Trochosa abdita*, ♀ vulva (D) görünüşü.

Şekil 4.47. *Lycosa boniensis*, ♀ vulva (A); *Lycosa praegrandis*, ♂ palp ventralden (B), retrolateralden (C); *Hogna radiata*, ♀ vulva (D) görünüşü.

A

B

Şekil 4.48. *Geolycosa vultuosa*, ♀ vulva (A), Zoropsidae; *Zoropsis lutea*, ♀ vulva (B) görünüşü.

BÖLÜM 5

TARTIŞMA

Yapılan çalışmada Kahramanmaraş ve Adıyaman illerinin örümcek faunası, ekolojileri ve zoocoğrafik dağılımları araştırılmıştır. Araştırma alanını oluşturan Kahramanmaraş ilinin bir kısmında daha önce bir çalışma yapılmıştır (Seyyar 2009) ancak Adıyaman ilinde daha önce çalışma yapılmamıştır.

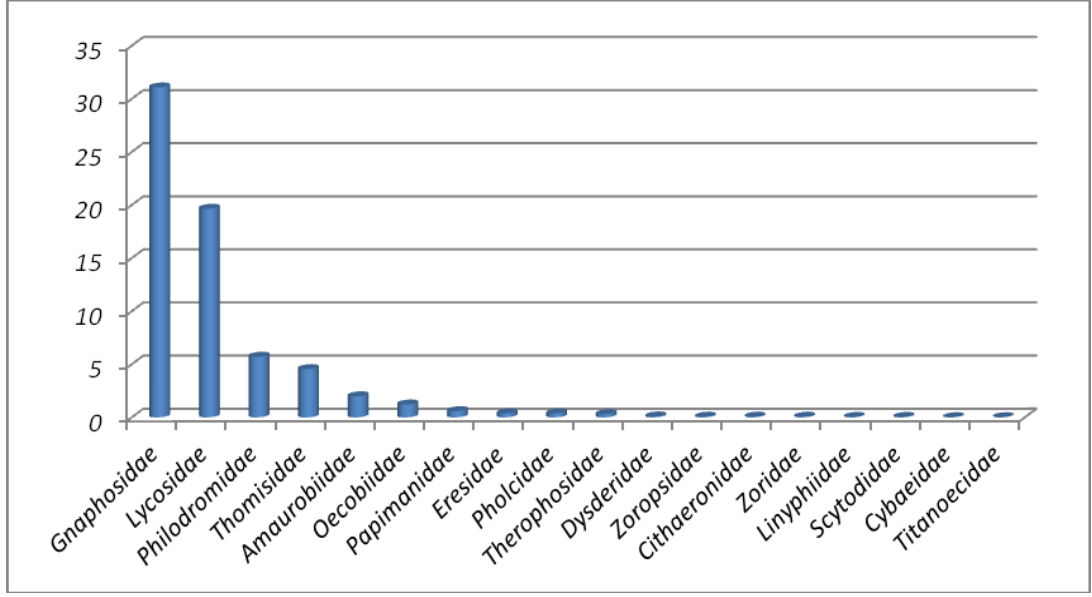
Seyyar (2009)' da Doğu Akdeniz Bölgesi Yer Örümcekleri (Araneae, Gnaphosidae) Faunası isimli çalışmasında Kahramanmaraş, Osmaniye, Gaziantep, Hatay illerinde arazi çalışmaları gerçekleştirmiştir. Kahramanmaraş iline ait Göksun, Ekinözü, Nurhak, Andırın, Merkez, Çağlayancerit, Pazarcık, Türkoğlu ilçelerinden örnekler toplamıştır. Yapmış olduğu çalışmada sadece Gnaphosidae familyasını incelemiştir ve neticesinde tüm kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde 4 il kapsamında 20 cinse ait 47 tür tespit etmiştir. Gerçekleştirilen bu çalışmada ise Seyyar (2009)'ın örnek topladığı ilçelere ilaveten Afşin ve Elbistan'dan da örnekler toplanmıştır. Ayrıca tez kapsamında ilçelere ait daha fazla lokalitede arazi çalışması gerçekleştirilmiştir ve Kahramanmaraş ve Adıyaman ilinden yalnızca Gnaphosidae'ye ait 16 cinse ait 41 tür belirlenmiştir.

Kahramanmaraş ilinin bir kısmı bol tarım alanlarını içerirken, bir kısmı dağlıktır ve pek çok doğal dokuyu barındırmaktadır. Bu nedenle özellikle Andırın ilçesinde flora tahrip edilmemiş ve farklı örnekler toplanmıştır. Aynı şekilde Çağlayancerit ilçesinin hem dağlık olması, hemde güvenlik açısından yeteri kadar arazi yapılamamış olması bölgenin detaylı araştırılmasını kısıtlamıştır. Adıyaman ili genel itibari ile tarım alanlarını içermektedir. Doğal alanların tarıma açılması ile tahrip edilmiş doğası sebebiyle örnek tür zenginliği Kahramanmaraş'a göre daha fakirdir. Ancak Gerger ve Sincik ilçelerinin diğer ilçelere göre daha dağlık olması farklı örneklerin toplanmasına olanak sağlamıştır.

Tarımsal alanlarda örümcekler zararlı böceklerin doğal kontrolünde önemli rol oynarlar. Bu tür zararlıların biyokontrolünde bu böcekler üzerinden direkt beslenen predatör hayvanlar veya zararlı böceklerin yumurta veya larvalarına saldıran, onları tüketen, parazitleyen hayvanlar kullanılmaktadır. Bazı örümcek türleri hariç birçoğu koloni oluşturmaz ve kannibalistik yaygındır. Bu durum biyokontrolde dezavantaj oluşturur. Gerek avlanmak için ağ ören örümcekler, gerekse av yakalamak için ağ kurmayan yer örümceklerinin tarımsal ortamlarda böcekler için etkili predatörler olduğu birçok ekoloğ tarafından kabul görmüştür (Nyffeler ve Benz, 1987). Zirai açıdan önemli bir yeri olan çalışma bölgesinde örümceklerin listesinin belirlenmesi, biyolojik mücadele olanaklarının araştırılması içinde ilk basamağı oluşturmaktadır.

Adıyaman ve Kahramanmaraş illeri kapsamında 2006–2011 yılları arasında yapılan çalışma sonucunda 220 farklı alandan 32 familyaya ait 3861 örnek toplanmıştır. Elde edilen örneklerden 3 familyada (Oxyopidae, Pisauridae ve Nesticidae) ergin örneğe rastlanmamıştır. Bunların dışında kalan 18 familya (Gnaphosidae, Lycosidae, Thomisidae, Philodromidae, Amaurobiidae, Oecobidae, Palpimanidae, Eresidae, Pholcidae, Theraphosidae, Dysderidae, Zoropsidae, Cithaeronidae, Zoridae, Linyphiidae, Scytodidae, Cybaeidae, Titanoeocidae) da toplam 510 dişi ve 299 erkek olmak üzere 899'u ergin birey tür bazında çalışılmıştır (Şekil 5.1).

Tür bazında tayin işlemleri yapılan 18 familyada 899' u ergin olmak üzere toplam 2658 örnek incelenmiştir. Teşhisi yapılan örnekler toplam örneklerin % 68.8'ini oluşturmaktadır.

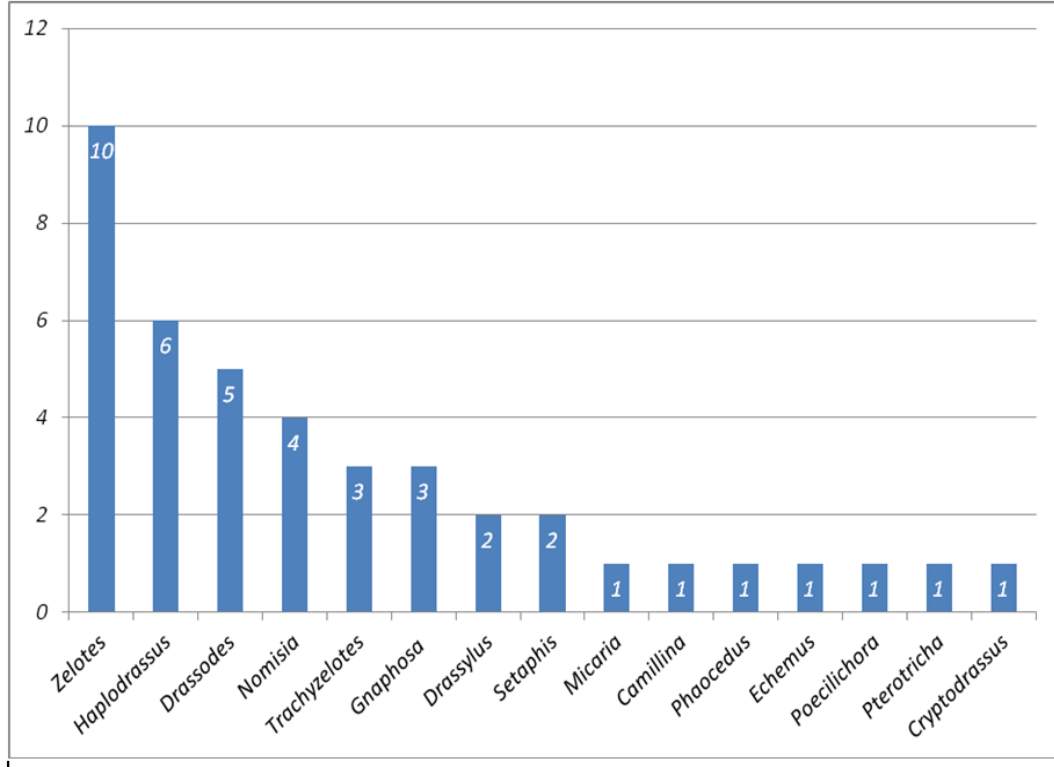
Şekil 5. 1. Araştırma alanından toplanan örümceklerden teşhisi yapılan örneklerin familyalara göre dağılımı.

Çalışma alanından toplanan örneklerde Gnaphosidae ait 16 cins ve 41 tür tespit edilmiştir. Bunlardan bir cins *Drassodex* ve altı tür; *Drassodex hypocrita*, *Drassodes cupreus*, *Zelotes hermani*, *Echemus angustifrons*, *Trachyzelotes fuscipes*, *Setaphis gomarea* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıt olarak belirlenmiştir (Topçu et al. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Gnaphosidae familyasına ait türler değerlendirildiğinde sırasıyla *Zelotes* 10, *Haplodrassus* 6, *Drassodes* 4, *Nomisia* ve *Trachyzelotes* 4, *Drassylus* cinsinde 3, *Gnaphosa* 2 ayrıca *Micari*, *Camillina*, *Phaocedus*, *Echemus*, *Poecilichora*, *Setaphis*, *Pterotricha*, *Cryptodrassus* ve *Drassodex*’de birer tür tespit edilmiştir. Tür sayısı bakımından en fazla *Zelotes*, en çok yakalanan örnekler ise *Nomisia*’dan *N. ripariensis* ve *N. anatolica*’ya aittir (Şekil 5.2).

Gnaphosidae familyasından *Gnaphosa lucifuga* ve *G. betpaki* morfolojik olarak benzerlik göstermektedir. Ancak *Gnaphosa lucifuga*’nın boyunun daha uzun olması ve dişilerde epijin kapağın genital açıklığından daha geniş olması ile *G. betpaki*’den ayrılır. *Gnaphosa betpaki* de epijin kapak, genital açıklıkla aynı genişliktedir (Ovtsharenko et al., 1992).

Şekil 5.2. Gnaphosidae familyasının cinslere göre tür sayıları.

Bu çalışmada teşhis edilen *Drassodes lapidosus* ve *D. pubescens* türleri de birbirlerine morfolojik olarak oldukça benzerlik göstermektedir. Dişi epijin ve erkek palp yapılarında da oldukça fazla benzerlik vardır. *D. pubescens*'de boy uzunluğu 4–6 mm, *D. lapidosus*'da 9–18 mm aralıklarında olması tür ayrımını kolaylaştırmaktadır.

Micaria romana ve bu çalışmada yer alamayan *M. pulicaria* türleri birçok araştırmada tartışılmaktadır ve karıştırılabilmektedir. Bu iki tür genital yapıları bakımından benzerlik göstermektedirler (Roberts, 1985). *Micaria romana*'da erkek palpte terminal apofiz bulunması, *M. pulicaria*'da bulunmaması, dişide *Micaria romana*'da epijin kitinsi üst duvarının varlığı, *M. pulicaria*'da bu duvarın bulunmaması ayrılmasını kolaylaştırmaktadır. Erkeklerin boyları iki türde de 3–4.5 mm olmakla birlikte *Micaria romana* 4.5–5 mm, *M. pulicaria* 2.7–4 mm boyunda olması ayrılmasını sağlayan bir diğer özelliktir.

Nomisia anatolica'nın erkekleri *N. ripariensis*'in erkekleri ile benzerlik göstermektedir. Ancak *N. ripariensis*'in tibiyal apofizleri iki uçlu ve embolüse yakın olan ucun içeri doğru hafif kıvrık olması ile ondan ayrılmaktadır.

Zelotes aeneus ve *Z. subterraneus* türlerinde dişilerin genel görünüşleri birbirlerine benzemektedir. Ancak vulva yapılarıyla türler arasındaki farklılıklar belirgin olarak görülmektedir.

Zelotes electus ve *Z. puritanus* dişi örnekleri teşhis çalışmaları sırasında birbirlerine benzetilebilmektedir. Preparatlar detaylı olarak incelendiğinde *Zelotes electus*'un epijin kapak kısmı uzun ve tek parçalıdır, ancak *Zelotes puritanus*' un ise epijin kapağı ise daha kısa ve yan duvarları ile birleşecek kadar yakındır.

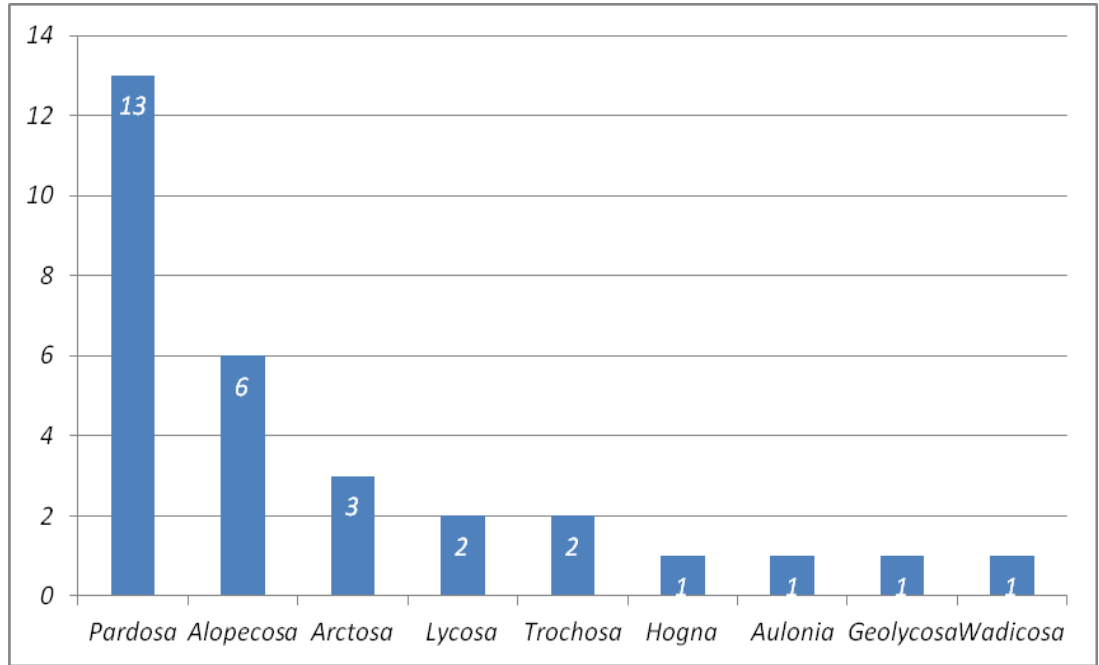
Çalışma kapsamında bulunan Gnaphosidae örnekleri ‘‘Doğu Akdeniz Bölgesi’ nin Yer Örümcekleri (Araneae: Gnaphosidae) Faunası’’ (Seyyar, 2009) isimli doktora tez çalışması ile kıyaslandığında Gnaphosidae’ye ait 12 cins ve 21 türün ortak olduğu görülmüştür. Bu türler, *Haplodrassus mediterraneus*, *H. signifer*, *H. dalmatensis*, *H. invalidus*, *Nomisia aussereri*, *N. ripariensis*, *N. anatolica*, *N. orientalis*, *Drassodes serratichelis*, *D. lutescens*, *D. lapidosus*, *Drassylus praeficus*, *Gnaphosa opaca*, *Micaria albovittata*, *Phaoedus braccatus*, *Zelotes puritanus*, *Trachyzelotes lyonetti*, *T. malkini*, *Poecilichora senilis*, *Setaphis fuscipes* ve *Pterotricha lentiginosa* şeklindedir. Çalışma yapılan Doğu Akdeniz Bölgesinde bizimde çalışmamızın bir kısmını oluşturan Kahramanmaraş illerinden örnek toplanması ortak türlerin bulunma sıklığını arttırmaktadır. Bu çalışmada Kahramanmaraş iline ek olarak Adıyaman ilide araştırılmış ve bu nedenle daha fazla tür elde edilmiştir.

Ancak Seyyar (2009)’un bölgede sadece Gnaphosidae familyasını çalışmış olması alanın tez kapsamına dâhil edilmesinde önemli bir unsur olmuştur. Ayrıca Seyyar (2009)’ın çalışmasına kıyasla daha fazla lokaliteden örnek toplanmış olması özellikle yüksek rakımlarında incelenmiş olması bu tez çalışmamızın daha detaylı olmasını sağlamıştır.

Lycosidae familyasında 9 cins ve 30 tür saptanmıştır. Daha önce ülkemizde kaydı bulunmayan *Wadicosa* cinsi ilk defa bu çalışma kapsamında tespit edilmiştir. Bunun dışında 6 tür; *Lycosa boniensis*, *Trochosa abdita*, *Pardosa aquila*, *Pardosa anamola*, *Arctosa maculata* ve *Wadicosa fidelis* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıt olarak belirlenmiştir (Topçu et al. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Lycosidae'ye ait türler değerlendirildiğinde sırasıyla *Pardosa* 13, *Alopecosa* 6, *Arctosa* 3, *Trochosa* ve *Lycosa* 2, ayrıca *Wadicosa*, *Geolycosa*, *Aulonia* ve *Hogna* 'dan ise birer tür tespit edilmiştir. *Pardosa* örnekleri yerde aktif gezinen ve çok farklı habitat tercihleri bulunan örümceklerdir. Hem kurak ortamları hemde nemli sulak alanları tercih ettiklerinden dolayı Lycosid örümcekler içinde en fazla bulunan türleri oluştururlar. Tür sayısı bakımından en fazla *Pardosa*, en çok yakalanan örnekler ise *Alopecosa albofasciata*, *A. trabilis* ve *Pardosa monticola* 'dır (Şekil 5.3).

Pardosa proxima 'da epijin ve palp yapılarında varyasyon oldukça fazla görülmektedir. Bu sebeple tür ve tür altı katagorilerin belirlenmesi için, söz konusu taksonun revizyon çalışması gerekmektedir.

Şekil 5.3. Lycosidae familyasının cinslere göre tür sayıları.

Lycosa cinsine ait eşey organlarındaki morfolojik karakterler birbirlerine yakındır ve bu türler arasında ayırımıda karışıklıklar olabilmektedir. *Lycosa* eşey organlarındaki morfolojik karakterler tanımlanmasında yeterli değildir, ancak *Hogna* ile daha fazla uyuşmaktadır (Zyunin and Logunov, 2000). Bu sorunun çözümlenebilmesi için bu iki cinse ait detaylı revizyon çalışması yapılması gerekmektedir.

Çalışmada bulunan *Trochosa abdita* örnekleri *Trochosa sepulchralis* örneklerine morfolojik olarak benzemektedir. Ancak bu iki tür dişi genital yapıları ve vulva bakımından kolayca ayırt edilebilmektedir. Ayrıca *T. sepulchralis*, *T. abdita*' dan % 30 kadar daha büyüktür.

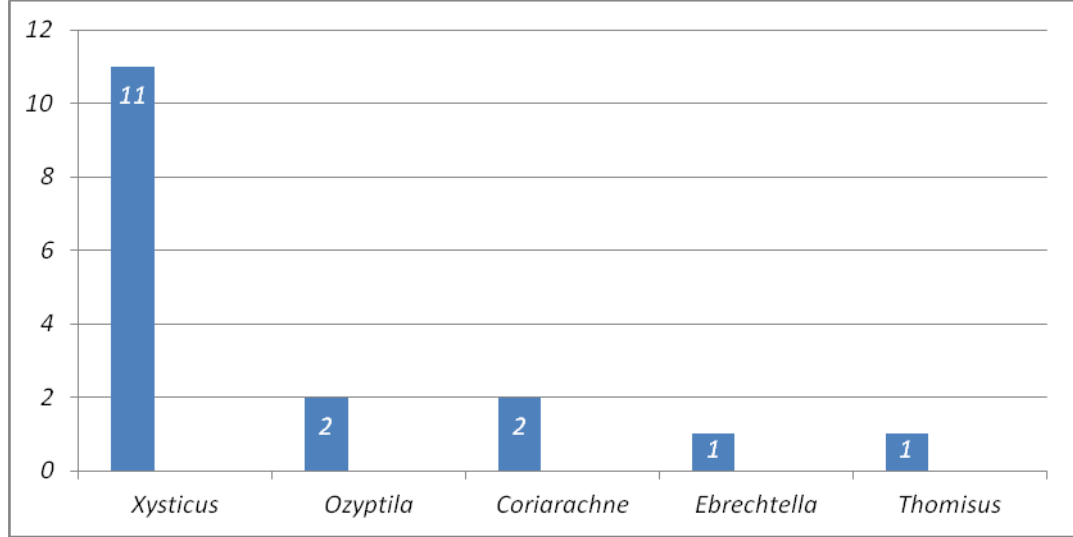
Pardosa aquila ve *P. italica* türleri de birbirine yakındır. Ancak erkeklerde tegular apofiz incelendiğinde türler arasındaki farklılık göstermektedir. Dişi bireyleri *Pardosa aquila*'nın septumunun daha dar olmasıyla *P. italica*'dan ayrılır.

Pardosa pseudotragillata ve *P. atomaria* dişilerinin vulva yapıları birbirine benzemektedir. Ancak epijin kapağın *P. atomaria*'da daha uzun olmasıyla *P. pseudotragillata*'dan ayrılır.

Thomisidae familyasından 5 cins ve 17 tür belirlenmiştir. Bunlardan 4 tür; ***Xysticus bonneti***, ***X. kulczynskii***, ***Ozyptila pacifica*** ve ***Coriarachne depressa*** Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır (Topçu et al. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Thomisid örnekleri daha çok yaprakların altında, çiçeklerin üzerinde taşlık alanlarda serbest halde veya taşlar altında bulunurlar. Tez çalışmasında toplanılan örnekler yoğunlukla literatüre uygunluk göstermektedir.

Thomisidae familyasına ait türler değerlendirildiğinde sırasıyla *Xysticus* 11, *Ozyptila* *Coriarachne* 2, ayrıca *Ebrechtella* ve *Thomisus*'de birer tür tespit edilmiştir. Tür sayısı bakımından en fazla *Xysticus*, en çok yakalanan örnekler ise *Xysticus pseudorectilineus*'a aittir (Şekil 5.4).

Şekil 5.4. Thomisidae familyasının cinslere göre tür sayıları.

Coriarachne cinsinde türlerin dişilerinin vulva yapıları oldukça benzerdir. *Coriarachne brunneipes* vulvada daha fazla sayıda katlanmanın bulunması ve türün düz bir karapaksa sahip olmasıyla diğer *Coriarachne* türlerinden kolaylıkla ayrılır.

Ülkemizden daha önce de kaydedilen *X. laetus* türünün *X. kempeleni* türü ile benzerliği çok fazladır. Ancak *X. laetus*' da bulunan vulva yapısının daha kavisli olması ve *X. kempeleni*'ye göre daha apikal kavislenme göstermesi önemli ayırtedici özelliktir (Dmitri, 2006).

Philodromidae familyasında 2 cins ve 9 tür belirlenmiştir. *Thanatus*'dan 8, belirlenirken, *Philodromus*'dan ise 1 tür saptanmıştır. Bunlardan 2 tür; ***Thanatus coloradensis*** ve ***T. arenarius*** Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıt olarak tespit edilmiştir (Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Tür sayısı bakımından en fazla *Thanatus* cinsine ait bireyler, en çok yakalanan örnekler ise *Thanatus fabricii*'dir. Bu türün hem taşlık alanda hemde meralık alanlarda bulunması daha fazla toplanmasını sağlamıştır.

Çalışma kapsamında toplanan *Thanatus pictus* ile *T. formicinus* dişi örneklerin epijin yapıları birbirine benzemektedir. *T. pictus*'da vulva alt kısmının daha geniş olduğu ve *T. formicinus*'da ise alt kısmının daralarak incelendiği gözlenmiştir.

Palpimanidae'den tespit edilen tek bir tür; *Palpimanus orientalis* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır ((Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Amaurobiidae'den 2 tür tespit edilmiştir. Bunlardan *Amaurobius similis* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır (Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011). İkinci tür olan *Amaurobius fenestralis* ülkemizde yaygın olarak bulunmaktadır.

Oecobidae'den 2 cins ve 2 tür belirlenmiştir. Bunlardan *Oecobius navus* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır (Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Dysderidae'den 2 cins ve 2 tür tespit edilmiştir. Bunlardan *Dysdera rudis* daha önce Türkiye'den kayıt edilmiştir (Bayram vd. 2011). *H. deltshevi* daha önceden sadece Bulgaristan'dan *H. spasskyi* ise Ukrayna'dan kayıt verilmiştir (Platnick, 2011). Ayrıca *H. deltshevi* ve *H. spasskyi* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır (Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011).

Scytodidae'den tespit edilen tek tür *Scytodes thoracica*'dır. Ağ örmeyen bu tür, farklı habitatları tercih etmektedir.

Cithaeronidae'den *Cithaeron praedonicus* Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır (Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011). Bu türe ait 2 erkek ve 1 dişi örnek yakalanmıştır. Bu familya üyeleri Gnaphosidlere benzer ancak ağ bezlerinin yapısı ile farklılık göstermektedir. Ağ bezlerinde çok sıkı ağ bezleri dizilişi görülür. Ayrıca II. tarsusun diğerlerinden ve Gnaphosidae familyalarına göre çok daha uzun ve kıvrık yapısı ile tanınır. *Cithaeron praedonicus*, *C. delimbatus*'dan erkek palpinde medyan apofizin daha büyük, dişilerde ise epijin kıvrımların daha yüksek olmasıyla ayrılmaktadır (Platnick, 2002).

Daha çok yüksek rakımlı yerleri tercih eden ve Orthognatha örümcekler grubunda yer alan Theraphosidae'den tespit edilen tek tür *Chatapelma olivaceum*'dur. Bu tür Türkiye'de daha önce bir çalışmada tespit edilmiştir (Kutbay, 2004).

Titanoecidae'den tespit edilen tek tür *Titanoeca flavicoma*'dır. Türkiye Örümcek Faunası için yeni kayıttır (Topçu et all. 2005, Varol, 2006, Seyyar, 2009, Bayram vd. 2011). Bu tür, opisthosomada bulunan 2 paralel benek ile diğer türlerden kolaylıkla ayrılır.

Zoropsidae ve Zoridae'de benzer pek çok taksonomik karakter bulunmaktadır. Ancak Zoropsidae örnekleri daha büyük örümcelerdir ve daha açık renkli olmaları ile Zoridae'den ayrılırlar.

Zoropsidae, üyeleri kurt örümceklerine çok benzerler ve onların buldukları alanlarda bulunurlar. Bu çalışmada Zoropsidae'den tespit edilen tek tür *Zoropsis lutea*'dır.

Zoridae'den 1 dişi örnek toplanmıştır. Ancak epijin yapısının, preparasyonu sırasında parçalanması sonucu tür teşhisi yapılamamıştır.

Eresidae'den tespit edilen tür *Eresus collari*'dir. Türkiye'den daha önce bir çalışmada tespit edilmiştir ve *Eresus cinnaberinus*'de fenolojik bir çalışma yürütülmüştür (Kesmezoğlu, 2006). *Eresus collari*'nin beş alt türü bulunmaktadır. Bu araştırmada tespit edilen örneğin yayına ulaşarak veya müze materyalleri üzerinde karşılaştırılmasıyla çalışılması gereklidir. *Eresus kollari*, *Eresus sandaliatus* 'a benzemektedir. Ancak erkek palpinin kondüktörünün uzun ve sivri olmasıyla *E. sandaliatus* 'dan belirgin biçimde ayrılır.

Pholcidae familyasından 1 dişi örnek yakalanmıştır. Örnek *Holocnemus sp.* olarak teşhis edilmiştir.

Örnek toplama çalışmaları daha çok mart – ekim arasında gerçekleştirilmiştir. Lycosidlerde ve daha sonra Gnaphosidlerde ergin yavru oranının fazla çıkması bu iki familyanın yerde gezen örümcekler olmalarından kaynaklanmaktadır.

BÖLÜM 6

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Adıyaman ve Kahramanmaraş illeri örümcek faunasının araştırılması kapsamında 32 familyaya bağlı 3858 örnek toplanmıştır. Tez kapsamında 18 familya bazında çalışılmıştır.

Gnaphosidae'den 16 cinse ait 41 tür, Lycosidae'den 9 cins ve 30 tür, Thomisidae 'den 5 cins ve 17 tür belirlenirken Philodromidae'den 2 cins ve 9 tür ile Dysderidae 'den 2 cins ve 3 tür, Amaurobiidae, Oecobidae, Eresidae'den 2'şer tür elde tespit edilmiştir. Palpimanidae, Pholcidae, Zoropsidae, Scytodidae, Cithaeronidae, Theraphosidae, Zoridae, Linyphiidae, Cybaeidae ve Titanoecidae'den ise birer tür olmak üzere 115 tür tespit edilmiştir.

Bu çalışma ile Türkiye Örümcek Faunasına bir familya (Cithaeronidae) üç cins (*Cithaeron*, *Drassodex* ve *Wadicosa*) ve 26 tür (*Drassodes cupreus*, *Drassodex hypocrita*, *Zelotes hermani*, *Trachyzelotes fuscipes*, *Echemus angustifrons*, *Setaphis gomarea*, *Lycosa boniensis*, *Trochosa abdita*, *Pardosa aquila*, *P. anomola*, *Arctosa maculata*, *Wadicosa fidelis*, *Xysticus bonneti*, *X. kulczynskii*, *Ozyptila pacifica*, *Coriarachne brunneipes*, *Thanatus coloradensis*, *T. arenarius*, *Palpimanus orientalis*, *Amaurobius similis*, *Oecobius navus*, *Harpactea spasskyi*, *H. deltshevi*, *Dysdera rudis*, *Cithaeron praedonicus* ve *Titanoeca flavicoma*) eklenmiştir.

Çalışma kapsamında daha çok elle, tuzak, aspiratör, atrap sallama ile örnek toplanmıştır. Özellikle elle ve aspiratör ile yerde aktif olarak gezinen örneklerin toplanmıştır. Çukur tuzaklar ile de gece aktif örnekler toplanmıştır. Atrap ve Japon şemsiyesi ile ağaç ve çalılık alanlarda örnek toplanmıştır. Tez de örnek toplama metodlarının etkili olduğu görülmüştür.

2007–2011 yılları arasında toplanan örneklerde Gnaphosidlerin erkek dişi oranı 1: 1.16, ergin yavru oranı ise 1: 2.35'dir. Lycosidlerde erkek dişi oranı 1: 2.02, ergin

yavru oranı ise 1: 3.49'dur. Thomisidlerde erkek dişi oranı 1: 1.63, ergin yavru oranı ise 1: 1.17'dir. Philodromidlerde erkek dişi oranı 1: 1.48, ergin yavru oranı ise 1: 2.75'dir.

Çalışma sonucunda 21 familyaya bağlı 510 dişi örnek ile 299 erkek örnek olmak üzere 899 ergin birey değerlendirmeye alınmış ve 48 cinse bağlı 116 tür belirlenmiştir. En fazla örnek Gnaphosidlerden bulunmuş ve paralel olarak en fazla tür sayısı (41) yine Gnaphosidlere ait olduğu tespit edilmiştir.

Örneklerin teşhis çalışması sırasında bazı türlerin (*Trochosa terricola*, *T. ruricola*) genital yapıları arasında ayırt edilemeyecek derecede benzerlik bulunmaktadır. Bu nedenle klasik sistematik çalışmalarının yanı sıra, moleküler sistematik çalışmalarında yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Dünyada pekçok ülkenin örümcek listeleri belli olmasına rağmen ülkemizin tam olarak örümcek faunası belirlenememiştir. Bu çalışma ile toplam 1 familya, 3 cins ve 26 tür Türkiye Örümcek Listesine eklenmiştir. Ancak bu ve bunun gibi faunastik ve sistematik çalışmaların daha fazla yapılmasının gerekli olduğu kanısındayız.

Örümceklerin florada bulunuşları ile ilgili verilerden en çok yer örümceklerinde tür ve örnek sayısının fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuç özellikle daha önce yurt içinde yapılan pek çok araştırma ile paralellik göstermektedir.

Pardosa proxima'da epijin ve palp yapılarında varyasyon oldukça fazladır. Bu sebeple tür ve tür altı kategorilerin belirlenmesi için, söz konusu edilen taksonun revizyon çalışmasının yapılması uygun olacaktır.

Lycosa cinsine ait eşey organlarındaki morfolojik karakterler birbirlerine yakındır ve bu türler arasında ayırımıda karışıklıklar olabilmekte ve *Hogna* ile karışmaktadır (Zyunin and Logunov, 2000). Bu sorunun çözümlenebilmesi için bu iki cinse ait detaylı revizyon çalışması gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akan, Z. (2004). *Örümceklerde (Arachnida: Araneae) Sitotaksonomik Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 51s.
- Akbaba, G. (1996). *Kibirli ve Gururlu Örümcekler*. Bilim ve Teknik Dergisi, Ankara.
- Alexei, A. Zyuzin, Logunov, Dimitri. (2000). New and little-known species of the Lycosidae from Azerbaijan, the Caucasus (Araneae, Lycosidae), *Bull. Br. Arachnol. Soc.*, **11** (8). 305–319.
- Allahverdi, H. (2004). *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ağ Ören Örümceklerinin Sistematiği ve Eko-Faunası (Arachnida: Araneae)*. Doktora Tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 125s.
- Alicata, P. (1974). Su ana nuova specie di Harpactea (Araneae, Dysderidae) della Turchia. *Animalia*, **1**: 69–72.
- Bayram, A., Luff, M. L., (1993a). Winter abundance and diversity of lycosids (Lycosidae, Araneae) and other spiders in grass tussocks in a field margin. *Pedobiologia*, **37**: 357–364.
- Bayram, A. (1994c). Effects of food consumption on growth and reproduction of *Pardosa pullata* (Clerck) (Lycosidae, Araneae). *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Dergisi*, **5** (5) : 41–50.
- Bayram, A. (1995a). Diurnal activity of *Alopecosa pulverulenta* (Clerck 1757) (Lycosidae, Araneae). *Communications, Series C. Faculty of Sciences, University of Ankara*, **13**: 13–20.

- Bayram, A. (1995b). Nocturnal activity of *Trochosa ruricola* (Degeer) and *T. terricola* Thorell (Lycosidae, Araneae) sampled by the time-sorting pitfall trap. *Communications, Series C. Faculty of Sciences, University of Ankara*, **13**: 1–11.
- Bayram, A. (1995c). Kurt örümceği *Pardosa pullata* (Clerck) 'nın (Araneae, Lycosidae) tarla şartlarında üretkenliği. *II. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi*. 11-13 Eylül 1995, Ankara, 91–98.
- Bayram, A. (1996a). Van'daki örümcek populasyonlarında mevsime bağlı olarak ortaya çıkış. *Gazi Üni. Fen-Ed. Fak. Fen Bilimleri Dergisi* **6**: 11–23.
- Bayram, A. (1996b). Spider Fauna (Ordo: Araneae) of Çarpanak Island (Lake Van) *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Journal of Faculty of Education*, **1** (2) : 57–65.
- Bayram, A. (1994). Tarla kenarlarında yer alan ot kümelerinin Arthropod faunası. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*. **4**.19-25
- Bayram, A., ve Allahverdi, A. (1999). Tarımsal Ekosistemlerde Örümceklerin habitat tercihleri üzerine. *Centr. Ent. Stud. Misc.* **58**. 1–7.
- Bayram, A., ve Varol, M. İ. (1999). Van yöresi ot kümelerinde örümcekler (Araneae) üzerine bir araştırma. *Turkish Journal of Zoology*, **23** (1): 15–21.
- Bayram, A., and Varol, M. İ., (2000). Spiders active on snow in eastern Turkey. *Zoology in the Middle East*, **21**: 133–137.
- Bayram, A., ve Varol, M. İ., (2001). Çukur tuzaklar ile zemin örümceklerinde (Araneae) mevsimsel aktivitesinin tesbiti. *Ekoloji Çevre Dergisi*, **10** (38) : 3–8.
- Bayram, A., Allahverdi, H., Varol, M. İ., Pakdemir, H., (1998). Denizli Acıpayam yöresi tütün tarlalarının örümcekleri (Araneae). *Uluslararası II. Kızılrnak Fen Bilimleri Kongresi*. 20–22 Mayıs, Kırıkkale. 575–582.
- Bayram, A. (2002). Distributions of Turkish Spiders. In: Demirsoy, A., Ed. *Zoogeography of Turkey*. Meteksan Pub. Ankara, 1005pp.

Bayram, A., Yiğit N., Danişman T., Çorak İ., Sancak Z., Ulaşoğlu D., (2007). Venomous spiders of Turkey (Araneae) *Journal of Applied Biological Sciences*, **1** (3) : 33-36.

Bayram, A., Kunt, K.B., Danişman, T., (2008). The Checklist of the Spiders of Turkey. Version 08.1.0. Turkish Arachnological Society, <http://www.araknolojidernegi.org.tr/turkishspiders>.

Bayram, A. (2007–2011) http://www.araknolojidernegi.org.tr/turkishspiders/viewpage.php?page_id=46

Bonnet, P. (1955). *Bibliographia Araneorum*. Toulouse, **2** (1) : 1–918.

Bonnet, P. (1956). *Bibliographia Araneorum*. Toulouse, **2** (2) : 919–1926.

Bonnet, P. (1957). *Bibliographia Araneorum*. Toulouse, **2** (3) : 1927–3026.

Bonnet, P. (1958). *Bibliographia Araneorum*. Toulouse, **2** (4) : 3027–4230.

Bonnet, P. (1959). *Bibliographia Araneorum*. Toulouse, **2** (5) : 4231–5058.

Brignoli, P.M., C. Chemini, Giorgio Perini, Valerio Scali. (1986). Side by side duplication of the epigyne in a wolf spider (Araneae, Lycosidae) from Northern Italy, *Boll. Zool.* **53**: 31-38.

Buchar, J. and Thaler, K. (1998). Lycosidae from the high alpine zone of the Caucasus range, with comparative remarks on the fauna of the Alps (Arachnida: Araneae), *Biologiezentrum Linz/Austria*, **30/2**: 705–717.

Buchar J., and Thaler, K. (2002), Über *Pardosa atomaria* (C.L. KOCH) und andere *Pardosa* Arten an Gerölluffern in Süd- und Mitteleuropa (Araneae, Lycosidae) *BiologiezentrumLinz/Austria*, **34/1**: 445–465.

Chatzaki, M., Thaler, K., Mylonas, M. (2002a). Ground Spiders (Gnaphosidae: Araneae) from Crete and Adjacent Areas of Greece Taxonomy and Distribution I, *Revue Suisse de Zoologie*, **109**: 559–601.

Chatzaki, M. Thaler, K., Mylonas M., (2003). Ground Spiders (Gnaphosidae: Araneae) from Crete and Adjacent Areas of Greece Taxonomy and distribution III *Zelotes* and Allied Genera, *Revue Suisse de Zoologie*, **110**: 45–89.

Chatzaki, M. (2003). *Ground spiders of Crete (Araneae, Gnaphosidae) : taxonomy, ecology and biogeography*. PhD Thesis, University of Crete, Irakleio (in Greek). 1–497.

Chatzaki, M., Lymberakis, P., Markakis, G., Mylonas, M. (2005). The distribution of ground spiders (Araneae, Gnaphosidae) along the altitudinal gradient of Crete, Greece: species richness, activity and altitudinal range. *Journal of Biogeography*, **32**: 813–831.

Chatzaki, M. (2008). A Critical Review of the Spider Family Gnaphosidae in Greece. *Advances in Arachnology and Developmental Biology*, S. E. Makarov & R. N. Dimitrijević (Eds.), *Monographs*, **12**: 355–374.

Deeleman-Tinhold, C.L., and Deeleman, P.R. (1988). Revision Des Dysderinae (Araneae, Dysderidae) Les Espèces Méditerranéennes Occidentales Exceptées. *Tijdschr. Ent.*, **131**: 141-269.

Deltshev, C. (1980). A contribution to the taxonomical study of pallidus group of genus *Lepthyphantes* Menge (Araneae, Linyphiidae) in Bulgaria. *Acta Zoologica Bulgarica*, **16**: 44–56.

Deltshev, C. (1996). The origin, formation and zoogeography of endemic spiders of Bulgaria (Araneae). *Revue Suisse de Zoologie*, Hors serie: 141–151.

Deltshev, C. (2008). Fauna and Zoogeography of spiders (Araneae) in Bulgaria. *The Journal of Arachnology*, **33**: 306–312.

Demir, H. (2008). The female of *Xysticus pseudorectilineus* (Wunderlich, 1995) (Araneae: Thomisidae) from Turkey, *Zootaxa*, **1674**: 65-68.

- Demir, H. (2008). A Poorly known species of the spider genus *Xysticus* C. L Koch (Araneae: Thomisiade) in Turkey. *Arc.Biol Sci.* Belgrade. **60** (4) 17p-18p.
- Demirsoy, A. (1999). *Yaşamın Temel Kuralları (Böcekler Dışında)* Cilt II, Kısım I., .744–756 s.
- Destire, C. (2010). *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Meşelik Yerleşkesi Araneae (Arachnida) Üzerine Araştırmalar*. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. 42 s.
- Di Franco, F. (1996). Gnaphosidae Dei Colli Albani. *Fragmenta Entomologica*, Roma, **28** (2) : 169–187.
- Dimitrov, D. Lazarov. (1999). Two species of Harpactea from Bulgaria, *Ber. Natural Med. Verein Innsbruck*, **86**: 127-129.
- Dimitri, V. L. (2006). Notes on *Xysticus kempeleni* Thorell, 1872 and two closely related spider species (Araneae, Thomisidae), *Acta arachnologica*, **55** (1) : 59-66.
- Dimitri, V. L. and Elchin, F. Huseynov. (2008). A faunistic review of the spider family Philodromidae (Aranei) of Azerbaijan. *Arthropoda Selecta* **17** (1) : 117-131.
- Dimitri, V. L. and Kunt, K.B. (2010), Taxonomic-faunistic notes on the Philodromidae (Aranei) of Turkey, *Arthropoda Selecta*, **19** (1) : 11-20.
- Dreyer, J. M., and Brady, A. R. (2008). *Trochosa sepulchralis*, a senior synonym of *Trochosa acompa*, and the restoration of *Trochosa abdita* (Araneae, Lycosidae), *The Journal of Arachnology*. **36**: 65–75.
- Elizabeth, B. B. (1930). A Revision of the American Spiders of The Genus *Ozyptila*, *Psyche*, 375-391
- Esyunin, S.L., and Tuneva, T.K. (2001). A review of the family Gnaphosidae in the fauna of the Urals (Aranei), 1. Genera *Drassodes* Westring, 1851 and *Sidydrassus* gen. n. *Arthropoda Selecta*, **10** (2) : 169–180.

- Foelix, R. F. (1982). *Biology of Spiders*. Harvard University Press. Cambridge. 514 p.
- Ghavami, S. (2006). Renew checklist of spiders (Aranei) of Iran. *Pak. J. of Biol. Scien.* **9**(10): 1839–1851.
- Hirotsugo, U., and Jochen, M., (2004). Crab Spiders of families Thomisidae and Philodromidae (Arachnida: Araneae) from Iran, *Acta Arachnologica*, **53** (2) : 109-124.
- Karol, S. (1964). Sur une nouvelle espece du genre *Areneus* (Araneae, Argiopidae) originaire d'Asie Mineure. *Bull. Mus. Hist. Nat. Paris*, **36** (2) : 188–190.
- Karol, S. (1965). Une Nouvelle espece du genre *Areneus* (Araneae, Argiopidae). *Com. Fac. Sci. Univ, Serie C.* **10**: 11-14.
- Karol, S. (1966a). Description d'une araignee nouvelle en Turquie (Araneae, Thomisidae). *Com. Fac. Sci. Univ*, **11** (1) : 1–5.
- Karol, S. (1966b). Sur une nouvelle espece du genre *Xysticus* (Araneae, Thomisidae) en Turquie. *Com. Fac. Sci. Univ*, **11** (2) : 7–9.
- Karol, S. (1966c). Description d'une nouvelle espece du genre *Oxyptila* en Turquie (Araneae, Thomisidae). *Com. Fac. Sci. Univ*, **11** (3) : 11–15.
- Karol, S. (1966d). Spider of Ankara and Environs with a Description of a New Species *Xyticus turcicus* (Araneae, Thomisidae). *Com. Fac. Sci. Univ*, **11** (4) : 15–32.
- Karol, S. (1966e). Description d'une nouvelle espece du genre *Thanatus* en Turquie (Araneae, Thomisidae). *Rev. Fac. Sci. Univ, B*, **XXXI**. 25–27.
- Karol, S. (1967a). Description of a new species in the genus *Oxyopes* (Araneae, oxyopidae). *Com. Fac. Sci. Univ*, **12**, C, 1,1–6.
- Karol, S. (1967b). *Türkiye örümcekleri. I. ön liste*. Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara. 39 s.

- Karol, S. (1967c). Description de deux espe'ces nouvelles de Thomisidae (Araneae) de Turqui. *Bull. Mus. Hist. Nat. Paris*, **39** (2) : 908–911.
- Karol, S. (1987). Female genitalia of a species living in Turkey (Araneae, Drassidae). *Com. Fac. Sci. Univ, Serie*, 27–30.
- Kesmezoğlu, S. (2006). *Eresus cinnabarinus* (Olivier,1789) da (Ordo: Araneae) Fenolojisi. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, 66s.
- Kirazcı, C. (2010). *Şanlıurfa ili ve Çevresi Örümcekleri (Ordo:Araneae) Üzerine Faunastik Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 97s.
- Kovblyuk, N.M. (2003), The spider genus *Trachyzelotes* Lohmander 1944 in Crimea, South Ukraine (Araneae; Gnaphosidae), *European archnology*, 139–146
- Kovblyuk, N. M., and Nadolyn, A.A. (2007). *Harpactea spasskyi* (Araneae: Dysderidae) from the Crimeae, *Vestnik Zoologii*, **41** (6): 547-548.
- Kovblyuk, N.M., Seyyar O., Demir H.,Topçu A. (2009). New taxonomik and faunastik data on the gnaphosid spiders of Turkey (Aranei: Gnaphosidae), *Arthropoda Selecta*, **18** (3-4) : 169-187.
- Kutbay, F. (2004). *Huzurlu Yaylası Örümcek (Arachnida: Araneae) Sistematığı ve Ekolojisi*, Gaziantep Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep. 110s.
- Lehtinen, P.T., and Saaristo, M.I. (1972). *Tallusia* gen. N. (Araneae, Linyphidae). *Ann. Zool. Fenn.* **9**: 265–268
- Levy, G. (2009). New ground-spider genera and species with annexed checklist of theGnaphosidae (Araneae) of Israel. *Zootaxa*, **2066**: 1–49
- Linnaeus, C., *Systema Naturae, sive regna tria naturae, secundum classes, ordines, genera, species, cum characteribus, differentiis, synonymis, locis*. Editio Decima, reformata. I.Holmiae, IV+824, 1758.

- Locket, G. H., and Millidge, A. F. (1951). *British spiders*. The Ray Society. London. **I**: 436 p.
- Locket, G. H., and Millidge, A. F. (1953). *British spiders*. The Ray Society. London **II**: 453.
- Marusik, Y. M., and Koponen S. (2001). Description of a new species and new records of some species of the genus *Gnaphosa* (Araneae: Gnaphosidae) from east Palearctic. *Acta arachn.*, **50**: 135-144.
- Millidge, A. F. (1981). A revision of the genus *Gonatium* (Araneae: Linyphiidae). *Bull. Br. Arachnol. Soc.* **5**: 253–277.
- Murphy, J.A. (2007). *Gnaphosid Genera of the World*. British Arachnological Society, St. Neots, P.A. Selden (Ed.), The Dorset Press, Dorchester, UK.
- Nentwig, W. (1987). *Ecophysiology of spiders*. Regensburg University, Institute of Zoology. Regensburg. 815 p.
- Nentwig, W., Blick, T., Gloor, D., Hänggi, A., Kropf C. (2011). Araneae of Europe. Version 6.
- Nyffeler, M., and Benz, G. (1987). Spiders in natural pest control: a review. *J. Appl. Entomol.* **103**: 321–339.
- Obalı, İ. (2005). *Nevşehir İli ve Çevresinde Yayılış Gösteren Kurt Örümceklerinin (Araneae:Lycosidae) Sistematığı*. (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. 47s.
- Ovtsharenko, V. I., Platnick N. I., Song D. X. (1992). A review of the North Asian ground spiders of the genus *Gnaphosa* (Araneae: Gnaphosidae). // *Bulletin of American Museum of Natural History*. **212**. 88p.
- Özdemir, A. (2004). *Nizip ve Karkamış (Gaziantep) Örümceklerinin (Arachnida: Araneae) Sistematığı ve Ekolojisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. 151s.

- Özkütük, R.S. (2004). *Eskişehir Araneidae (Arachnida: Araneae) Faunasının İncelenmesi*. (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. 75s.
- Özşen, Ö. (2009). *Karadeniz Bölgesi Salticidae (Araneae) Familyası Faunası Üzerine Araştırmalar*. (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. 94 s.
- Paraschi, L. (1988). *Study of spiders in maquis ecosystems of southern Greece*, PhD Thesis, University of Athens, Athens (in Greek), 237 p.
- Platnick, N. I. (1978). Spinneret morphology and phylogeny of ground spiders (Araneae, Gnaphosoidea), *Am. Mus. Nov.*, **2978**: 1–42.
- Platnick, N. I. (1989). *Advances in spider taxonomy 1981–1987*, Part I and II. Manchester University Press. Manchester. 673 pp.
- Platnick, N.I. (2002). A revision of the Australasian ground spiders of the families Ammoxenidae, Cithaeronidae, Gallieniellidae, and Trochanteriidae (Araneae: Gnaphosoidea). *Bulletin of the American Museum of Natural History*, **271**: 1-243.
- Platnick, N. I., (2011). The World Spider Catalog. Version 12.0
- Roberts, M. J. (1985). *The Spiders of Great Britain and Ireland*. **1-3**. Harley Books. Cochester. 951p.
- Roberts, M. J. (1995). *Spiders of Great Britain and Northern Europe*. Collins, Harley Books. Cochester. 682 p.
- Roewer, C. F. (1928). *Araneae*, Echte oder Wepespinnen. (In) Die Tierwelt Mitteleuropas, Leipzig, 1-114.
- Seyyar, O., Topçu, A., Demir, H. (2006). New records of ground spiders (Araneae: Gnaphosidae) from Anatolica. *Zoology in the Middle East*. **38**: 118-120
- Seyyar, O. (2009). *Doğu Akdeniz Bölgesinin Yer Örümcekleri (Araneae: Gnaphosidae) Faunası* (Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kayseri, 166s.

- Seyyar, O., Ayyıldız N., Topçu A., (2009). Description of a new species of the genus *Nomisia* Dalmas, 1921 (Araneae; Gnaphosidae) from Turkey with some faunastical remarks, *Zootaxa* **2006**: 62-68
- Simon, E. (1881). *Les Arachnides de France*. Tome V (1^e e partie). Paris. 179.
- Simon, E. (1884a). *Les Arachnides de France*. Tome V (2^e e partie). Paris. 180–420.
- Simon, E. (1884b). *Les Arachnides de France*. Tome V (3^e e partie). Paris. 421–885.
- Simon, E. (1914). *Les Arachnides de France*. Tome VI (1^e e partie). Paris. 1–308.
- Simon, E. (1926). *Les Arachnides de France*. Tome VI (2^e e partie). Paris. 309–532.
- Simon, E. (1929). *Les Arachnides de France*. Tome VI (3^e e partie). Paris. 533–722.
- Simon, E. (1932). *Les Arachnides de France*. Tome VI (4^e e partie). Paris. 733–978.
- Simon, E. (1937). *Les Arachnides de France*. Tome VI (5^e e partie). Paris. 979–1298.
- Thomas, A. B., and Richard J.S., (1975). A Taxonomic Revision of the Crab spider genus *Coriarachne* (Araneida, Thomisidae) for North america North of Mexico, *Journal of Archnology*, **2**: 183-193.
- Topçu, A. Demir H., Seyyar O., 2005 A Chescklist of the Spiders of Turkey. *Serket* (2005) vol. 9 (4) : 109–140
- Topçu, A., Seyyar O., Demir H., Türkeş T., (2005). A contribution to the knowledge of the Turkish spider fauna (Araneae), European Arachnology, *Acta Zoologica Bulgarica*, **1**: 335-338.
- Topçu, A., Demir. H., and Seyyar, O. (2006). Cave dwelling spiders (Araneae) of Turkey. *Serket* **10** (1) : 18–24.
- Tso, I-min., and Chen, J. (2004). Description of Three New and Six New Record Wolf spider Species From Taiwan (Arachnida: Araneae: Lycosidae), *The Raffles Bulletin of Zoology*, **52** (2) : 399–411.

Varol, M. İ. ve Bayram, A. (1995). Kurt örümcekleri ve düzkarınlı örümceklerde (Araneae: Lycosidae, Gnaphosidae) düşürme tuzakları ile sezonal aktivitenin tespiti. *II. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi*. 11–13 Eylül 1995, Ankara. 77–90.

Varol, M. İ., (1995). *Van Gölü havzası Lycosidae, Gnaphosidae ve Clubionidae (Ordo: Araneae) Faunası Üzerine Taksonomik Bir Araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi).Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Van. 73 s.

Varol, M. İ. Bayram, A., Tozan, İ. H., (1998). Manisa ili pamuk tarlalarının örümcek (Araneae) faunası. *Uluslararası II. Kızılırmak Fen Bilimleri Kongresi*. 20–22 Mayıs 1998, Kırıkkale. 583–589.

Varol, M. İ, (2001). *Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Yer Örümceklerinin Faunası, Ekolojisi ve Sistematiği* (Doktora Tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van. 158s.

Varol, M. İ. (2006). Spider List of Turkey, Online version; http://www1.gantep.edu.tr/~varol/tr/asil_tr.html

Varol, M. İ., Mart C., Özaslan, M., Bayram, A., Akan, Z. Özdemir, A. (2007), *Barak Ovası Örümcek (Ordo: Araneae) Populasyonları ve Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması*, T.C Devlet Planlama Teşkilatı, Temel Bilimler Araştırma Kurumu, Ankara, 287s.

Varol, M. İ., Akan, Z., Özdemir, A., Kutbay, F., Özaslan, M. (2007). The spider *Aulonia krotchvili* (Araneae: Lycosidae) New to the Turkish Fauna, *Journal of biological Sciences*, **7** (2) : 448–450

Yigit, N., Bayram, A., Ulaşoğlu, D., Danışman, T., Çorak, İ., Sancak, Z., (2008). *Loxosceles* spider bite in Turkey (*Loxosceles rufescens*, Sicariidae, Araneae), *Journal of Venomous Animals and Toxins including Tropical Diseases*, **14** (1) 836–848.

Yigit, N., Byram, A., Danışman, T., Sancak, Z., Tel, M.G. (2009). Morphological characaterization of the venom apparatus in the wolf spider *Lycosa singoriensis*

(Laxmann, 1770). *Journal of Venomous Animals and Toxins including Tropical Diseases*, **15** (1) : 147

Özdemir, A. (2004). *Nizip Karkamış (Gaziantep) Örümceklerinin (Arachnida: Araneae) Sistematigi ve Ekolojisi*, (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep. 151s

Zyuzin, A. A., and Logunov, D. V. (2000). New and little-known species of the Lycosidae from Azerbaijan, the Caucasus (Araneae, Lycosidae). *Bull Br Arachnol Soc*, **11**: 305-319.

http://www.spidersofturkey.com/viewpage.php?page_id=46

http://www.k-maras.com/a_dos/k_maras.htm

http://www.adiyaman.gov.tr/default_B0.aspx?content=220

<http://www.adiyamanli.org/tr/cografya.htm>

<http://www.kahramanmaras.gov.tr/anasayfa.asp?menu=1&ana=2&alt=2>

<http://www.dmi.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx>

http://web72.pluto.ibone.ch/frontend_new/

http://www.spidersofturkey.com/viewpage.php?page_id=46

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı : Adile AKPINAR
Doğum Yeri ve Yılı : Gaziantep, 10 Ağustos 1980
Medeni Hali : Evli
E-mail : aozdemir@gantep.edu.tr

Gaziantep ili Nizip ilçesinde 10.08.1980 yılında doğdu. İlkokul eğitimini Ali Alkan İlk Okulunda, Nizip Atatürk Orta Okulunda ve Lise eğitimini Nizip Lisesinde tamamladı. 1997 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümünü kazandı. Bu bölümden 2001 yılında mezun olarak Biyolog ünvanını aldı. 2002 yılı Şubat ayında Gaziantep Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji ABD, Zooloji BD’da yüksek lisans öğrenimine başladı. 2004 yılında yüksek lisans programını tamamladı. 2004 yılında Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 2006 yılında aynı anabilim dalında doktora öğrenimine başladı. Evli ve bir çocuk annesidir.

TEZDEN ÇIKARILAN YAYINLAR

- 1- Akpınar, A., Varol, M.İ., Bayram, A. (2011). New records of funnel web spiders of genus *Malthonica* Simon from Turkey (Araneae: Agelenidae). *Zoology in the Middle East*. **53**: 135-136.
- 2- Akpınar, A., Varol, İ., Kutbay, F., Taşdemir, B. (2011). Contribution to the knowledge of the Gnaphosidae (Arachnida: Araneae) of Turkey. *African Journal of Biotechnology* .(inpress).
- 3- Akpınar, A. ve Varol, M.İ. (2011). Adıyaman ve Kahramanmaraş Lycosidae (Araneae: Arachnida) Faunası ve Ekolojisi. *X. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi*. 04–07 Ekim, Çanakkale.